REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM NUTS 2 JIHOVÝCHOD 2007–2013

21. prosinec 2011

Evropská unie
Evropský fond pro regionální rozvoj
Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

Tento projekt byl spolufinancován z prostředků EU

OBSAH

OBSAH 5
SEZNAM ZKRATEK 9
ÚVOD 12
1 SOUČASNÁ EKONOMICKÁ A SOCIÁLNÍ SITUACE REGIONU 14
1.1 VÝCHOZÍ DOKUMENTY A LEGISLATIVA 14
1.2 ANALÝZA EKONOMICKÉ A SOCIÁLNÍ SITUACE 17
1.2.1 Obecná charakteristika a pozice regionu 17
1.2.2 Sociální a ekonomická situace regionu 18
1.2.2.1 Demografický vývoj 18
1.2.2.2 Ekonomika regionu, její konkurenceschopnost a růstový potenciál 19
1.2.2.3 Lidské zdroje a trh práce 23
1.2.2.4 Cestovní ruch 26
1.2.3 Dopravní dostupnost 29
1.2.3.1 Silniční doprava 29
1.2.3.2 Veřejná hromadná doprava 31
1.2.3.3 Letecká doprava 33
1.2.3.4 Bezmotorová doprava 34
1.2.4 Regionální disparity 35
1.2.4.1 Struktura osídlení 35
1.2.4.2 Urbanizační centra (póly růstu) a regionální střediska 36
1.2.4.3 Venkovský prostor 41
1.2.4.4 Regionální disparity a Strategie regionálního rozvoje ČR 43
1.3 ANALÝZA SWOT 46
1.4 VYHODNOCENÍ DOSAVADNÍCH ZKUŠENOSTÍ S REALIZACÍ PROGRAMŮ A ANALÝZA ABSORPČNÍ KAPACITY 51
1.4.1 Vyhodnocení dosavadních zkušeností s realizací programů 51
1.4.2 Analýza absorpční kapacity 54
2 STRATEGIE ROP NUTS 2 JIHOVÝCHOD 57
2.1 VÝCHODISKA STRATEGIE 57
2.1.1 Vnitřní východiska strategie 57
2.1.2 Vnější východiska strategie 58
2.1.3 Vnitřní a vnější východiska - schéma problémů 60
2.1.4 Hlavní znaky strategie 62
2.2 VIZE, GLOBÁLNÍ CÍL A SPECIFICKÉ CÍLE ROP 62
2.2.1 Vize 62
2.2.2 Globální cíl 63
2.2.3 Specifické cíle a prioritní osy 66
2.2.4 Konzistence ROP se strategickými dokumenty EU 74
2.2.5 Konzistence ROP se strategickými dokumenty na národní úrovni 76
2.2.6 Konzistence ROP se strategickými rozvojovými dokumenty krajů 78

2.3 HODNOCENÍ EX–ANTE ... 80
2.4 PROCES PARTNERSTVÍ ... 88
2.5 HORIZONTÁLNÍ TÉMATA ... 90
2.6 ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI ... 91
2.7 UDRŽITELNÝ ROZVOJ ... 92
2.8 VÝSLEDKY SEA ... 94
3 PRIORITNÍ OSY A INDIKÁTORY ... 99
3.1 PRIORITNÍ OSA 1: DOSTUPNOST DOPRAVY ... 99
3.2 PRIORITNÍ OSA 2: ROZVOJ UDRŽITELNÉHO CESTOVNÍHO RUCHU 112
3.3 PRIORITNÍ OSA 3: UDRŽITELNÝ ROZVOJ MĚST A VENKOVSKÝCH SÍDEL ... 121
3.4 PRIORITNÍ OSA 4: TECHNICKÁ POMOC ... 143
3.5 TYPOVÉ PROJEKTY ROP JV A JEJICH KOMPLEMENTARITA S OSTATNÍMI OPERAČNÍMI PROGRAMY ... 147
3.6 INDIKÁTORY PRO MONITORING A HODNOCENÍ ... 150
3.6.1 Kontextové indikátory ... 151
3.6.2 Programové indikátory ... 152
3.6.3 Indikátory prioritních os ... 152
4 REALIZAČNÍ ČÁST ... 158
4.1 IMPLEMENTACE PROGRAMU ... 164
4.1.1 Řízení programu ... 164
4.1.2 Zajištění administrativní kapacity ... 168
4.1.3 Příjemci podpory, systém výběru projektů ... 170
4.1.4 Partnerství při realizaci ROP ... 172
4.2 FINANČNÍ ŘÍZENÍ ... 172
4.2.1 Systém finančních toků SF ... 173
4.2.2 Křížové financování ... 175
4.3 KONTROLNÍ SYSTÉM ... 176
4.3.1 Vnější kontrola (externí audit): ... 176
4.3.2 Vnitřní kontrolní systém ... 178
4.3.2.1 Řídící kontrola ... 179
4.3.2.2 Interní audit ... 180
4.3.2.3 Nesrovnalosti ... 182
4.4 MONITOROVÁNÍ ... 182
4.4.1 Monitorovací výbor ... 182
4.4.2 Výroční a závěrečné zprávy o provádění ... 183
4.4.3 Informační systém, přenos dat ... 184
4.5 HODNOCENÍ ... 187
4.6 SOULAD S POLITIKAMI SPOLEČENSTVÍ ... 190
4.6.1 Soulad s pravidly veřejné podpory ... 191
4.6.2 Veřejné zakázky ... 192
4.6.3 Rovnost příležitostí ... 192
4.6.4 Earmarking ... 193

4.6.5 Možnosti PPP v ROP JV 194
4.7 PUBLICITA A INFORMOVANOST 195
5 FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ 197
5.1 VÝCHODISKA PRO FINANČNÍ RÁMEC ROP 197
5.2 FINANČNÍ PLÁN ROP 197
PŘÍLOHY 200
A. Tabulky a obrázky 200
B. Stanovisko MŽP 208
C. Definice indikátorů pro monitoring a hodnocení 211
I. Kontextové indikátory 211
II. Programové indikátory 212
III. Indikátory prioritních os 213

Seznam tabulek a obrázků:

Tabulka 1: Prognóza vývoje počtu obyvatel regionu Jihovýchod 18
Tabulka 2: Základní makroekonomické ukazatele regionu Jihovýchod 20
Tabulka 3: Struktura hrubé přidané hodnoty (HPH) regionu Jihovýchod 20
Tabulka 4: Vybrané ukazatele průmyslové výroby v letech 1999 a 2005 21
Tabulka 5: Počet a podíl inovujících podniků v období 2002–2003 21
Tabulka 6: Základní regionální ukazatele regionu Jihovýchod a ČR k 31. 12. 2004 22
Tabulka 7: Ekonomické subjekty k 31. prosinci 2005 23
Tabulka 8: Zaměstnaní v nár. hospodářství dle odvětví činnosti – Jihovýchod 24
Tabulka 9: Míra zaměstnanosti (v %) 24
Tabulka 10: Obecná míra nezaměstnanost pro věkovou skupinu 15 +, v % 25
Tabulka 11: Kapacity hromadných ubytovacích zařízeních, k 31. prosinci .2005 26
Tabulka 12: Využití lůžek a pokojů u hotelů za rok 2005 27
Tabulka 13: Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních I. – počet příjezdů 28
Tabulka 14: Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních II. – počet přenocování 28
Tabulka 15: Dopravní obsluha regionu 29
Tabulka 16: Délka silniční sítě k 31. prosinci 2005 (v km) 30
Tabulka 17: Přeprava cestujících v regionu (tis. osob) 32
Tabulka 18: Základní údaje o IDS na území regionu Jihovýchod 32
Tabulka 19: Základní statistiky mezinárodního letiště Brno–Tuřany 34
Tabulka 20: Velikostní skupiny obcí, k 1. lednu 2005 35
Tabulka 21: Školy podle typu – region Jihovýchod 38
Tabulka 22: Vybrané základní ukazatele zdravotnictví – region Jihovýchod 39
Tabulka 23: Zařízení sociální péče – region Jihovýchod 40
Tabulka 24: Kulturní a sportovní zařízení – region Jihovýchod 40
Tabulka 25: Přehled vynaložených prostředků krajů na investiční projekty 51
Tabulka 26: Identifikované problémy dosavadní realizace SF 53
Tabulka 27: Přehled projektových záměrů shromažďovaných v regionu 55
Tabulka 28: Konzistence ROP se SOZS 75

Tabulka 29: Konzistence ROP s NSRR 76
Tabulka 30: Konzistence ROP s NPR 77
Tabulka 31: Konzistence ROP se SUR 78
Tabulka 32: Konzistence ROP se SRR 78
Tabulka 33: Konzistence ROP s PRK Vysočina 79
Tabulka 34: Konzistence ROP s PR Jihomoravského kraje 79
Tabulka 35: Přehled vypořádaných připomínek k ROP (stav k 1. lednu 2007) 90
Tabulka 36: Sumarizace hledisek partnerů 90
Tabulka 37: Přehled vypořádaných připomínek k SEA (stav k 1. lednu 2007) 97
Tabulka 38: Percentuální rozdělení finanční alokace ROP JV 99
Tabulka 39: Přehled výjimek ze zákazu veřejné podpory 191
Tabulka 40: Indikativní rozdělení prostředků SF pro earmarking 193
Tabulka 41: Příspěvky z fondů EU na jednotlivá léta pro ROP NUTS 2 Jihovýchod 198
Tabulka 42: Indikativní finanční plán pro celé programové období 199

Obrázek 1: Regiony soudržnosti ČR a vymezení NUTS 2 Jihovýchod (CZ 06) 17
Obrázek 2: Běžné výdaje na žáka v roce 2005 (v Kč) 37
Obrázek 3: Příjemci sociálního zabezpečení (počet osob). 39
Obrázek 4: Nezaměstnanost v letech 2001 – 2007 (v %) a pořadí v rámci ČR 44
Obrázek 5: Regiony se soustředěnou podporou státu: 45
Obrázek 6: Schéma (strom) problémů regionu soudržnosti Jihovýchod 60
Obrázek 7: Koincindeční matice 70
Obrázek 8: Schéma návaznosti globálního cíle, specifických cílů a prioritních os 74
Obrázek 9: Schéma partnerství při zpracování ROP JV 88
Obrázek 10: Organizační struktura Úřadu Regionální rady 167
Obrázek 11: Schéma informačních systémů relevantních pro ROP JV 186

SEZNAM ZKRATEK

AO	Auditní orgán
CHJ	Centrální harmonizační jednotka
CR	Cestovní ruch
CTP	Central Trade Park
CZK	Česká koruna
ČDDD	Čistý disponibilní důchod domácnosti
ČMKOS	Českomoravská komora odborových svazů
ČNB	Česká národní banka
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EFF	Evropský rybářský fond
EIA	Hodnocení vlivu na životní prostředí
EIB	Evropská investiční banka
EIF	Evropský investiční fond
EK/EC	Evropská komise
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
ES	Evropská společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EUR	Euro, společná evropská měna
EUROSTAT	Statistický úřad Evropských společenství
FS	Fond soudržnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
HPH	Hrubá přidaná hodnota
IAD	Individuální automobilová doprava
ICT	Informační a komunikační technologie
IDS	Integrovaný dopravní systém
ILO	Mezinárodní organizace práce
IOP	Integrovaný operační program
IPRM	Integrovaný plán rozvoje města
IS	Informační systém
ISPA	Nástroj předvstupních strukturálních politik
ISPROFIN	Informační systém programového financování
JASPERS	Program technické pomoci při přípravě velkých projektů v evropských regionech
JEREMIE	Iniciativa pro zlepšení přístupu k financím pro MSP
JESSICA	Iniciativa pro prosazování trvale udržitelného investování, růstu a pracovních míst v evropských městských oblastech
JMK	Jihomoravský kraj
JV	Jihovýchod

K+R	Systém „kiss and ride“/parkoviště pro krátkodobé zastavení s možností přestupu spolujezdce(ů) na veřejnou dopravu
KoP	Komunikační plán
KSÚS	Krajská správa a údržba silnic
KrÚ	Krajský úřad
kV	kraj Vysočina
LEADER	Iniciativa Společenství pro rozvoj venkova
LZZ	Lidské zdroje a zaměstnanost
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MHD	Městská hromadná doprava
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSP	Malé a střední podniky
MV	Monitorovací výbor
MVČR	Ministerstvo vnitra
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NACE	Klasifikace ekonomických činností
NNO	Nestátní nezisková organizace
NOK	Národní orgán pro koordinaci
NPR	Národní program reforem
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Klasifikace územních statistických jednotek
OEF	Odbor evropských fondů MMR
OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností
OP	Operační program
OP D	Operační program Doprava
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OP PI	Operační program Podnikání a inovace
OP TP	Operační program Technická pomoc
OP VaVpI	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
OSMS	Odbor správy monitorovacího systému MMR
P+R	Systém „park and ride“/parkoviště s návaznou veřejnou dopravou
PAS	Pověřený auditní subjekt
PCO	Platební a certifikační orgán
PO	Prioritní osa
PP	Policejní prezidium
PPS	Standardy kupní síly
PRK	Program rozvoje kraje

PRV	Program rozvoje venkova
PS	Pracovní skupina
ROP	Regionální operační program
ROP JV	Regionální operační program NUTS 2 Jihovýchod
RR	Regionální rada
ŘO	Řídící orgán
ŘKV	Řídící a koordinační výbor
SAPARD	Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova
SEA	Strategické hodnocení dopadu na životní prostředí
SEZ	Stará ekologická zátěž
SF	Strukturální fondy
SHR	Strategie hospodářského rozvoje
SOZS	Strategické obecné zásady Společenství
SROP	Společný regionální operační program
SRR	Strategie regionálního rozvoje
SŠ	Střední škola, středoškolský
SUR	Strategie udržitelného rozvoje
SWOT	Analýza silných a slabých stránek
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
TEN–T	Transevropské dopravní sítě
THFK	Tvorba hrubého fixního kapitálu
TINA	Posouzení potřeb dopravní infrastruktury
TOP	Tematické operační programy
TP	Technická pomoc
UNESCO	Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu
ÚRR	Úřad Regionální rady
VHD	Veřejná hromadná doprava
VIOLA	Manažerský Informační a účetní systém pro prostředky ES
VK	Vzdělávání pro konkurenceschopnost
VRR	Výbor Regionální rady
VRT	Vysokorychlostní trať
VŠ	Vysoká škola, vysokoškolský
VŠPS	Výběrové šetření pracovních sil
ZK	Zastupitelstvo kraje
ZŠ	Základní škola

ÚVOD

Regionální operační program regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod (ROP JV) pro programové období 2007–2013 je jedním ze sedmi regionálních nástupců jednoho, společného regionálního operačního programu (SROP) realizovaného v ČR ve zkráceném programovém období 2004–2006.

Východiskem pro zpracování ROP JV byly zejména nařízení Evropské komise k politice soudržnosti na období 2007–2013, Strategické obecné zásady Společenství (SOZS) a dále Konvergenční program České republiky a Národní program reforem České republiky (Lisabonská strategie). Na základě těchto strategických dokumentů byl zpracován Národní rozvojový plán ČR (NRP) 2007–2013 a následně Národní strategický referenční rámec (NSRR) pro financování z fondů Evropské unie pro období 2007–2013. V rámci těchto dokumentů byla potvrzena příprava samostatných regionálních operačních programů na úrovni regionů soudržnosti (NUTS 2) ČR.

ROP JV je jedním z nástrojů naplňování strategických cílů a priorit NSRR, a to s přímým dopadem na území regionu Jihovýchod. Obsahové zaměření ROP JV je formulováno s ohledem na tematické zaměření ostatních operačních programů a uplatňování principu subsidiarity a z toho odvozovaných kompetenčních předpokladů a dispozic, které souvisejí s rozvojem dotčeného regionu. Komplementarita ROP JV s ostatními, tematickými i regionálními operačními programy je zcela zásadní, protože pouze vzájemnou provázaností a spolupůsobením jejich intervencí je možné komplexně a účinně řešit potřeby a priority regionu soudržnosti Jihovýchod.

Globálním cílem ROP JV je **„Posilování konkurenceschopnosti regionu vytvořením podmínek pro efektivní využívání rozvojového potenciálu na území NUTS 2 Jihovýchod prostřednictvím komplexního zlepšení dopravní dostupnosti a propojení rozvojových pólů regionu, vedoucího především k využívání potenciálu v oblasti cestovního ruchu. Dále zkvalitňování podmínek pro život obyvatel ve městech a na venkově v souladu s principy udržitelného rozvoje“.** Záměrem takto rozvojově koncipovaného cíle je podpořit postupné dosažení ekonomické, sociální a kulturní úrovně regionu srovnatelné s vyspělými regiony Evropy**.** Dosažení tohoto globálního cíle je podmíněno zlepšováním dopravní dostupnosti a obslužnosti území, což je základní předpoklad pro efektivní využívání ekonomického a sociálního potenciálu území, zkvalitňování podmínek pro obyvatele ve městech a na venkově a využití existujícího potenciálu v oblasti cestovního ruchu.

Strategie ROP JV plně zohledňuje obnovenou Lisabonskou agendu a navržené strukturální intervence jsou v souladu se strategií lisabonských cílů vedoucích k dosažení růstu konkurenceschopnosti a zaměstnanosti.

Zodpovědnost za zpracování ROP JV nesou kraje regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod – Jihomoravský kraj a kraj Vysočina, resp. řídicí orgán ROP JV, kterým je Regionální rada regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod[1].

ROP JV byl připravován na základě principů partnerství[2]. Za účelem koordinace postupu prací na ROP vytvořily oba kraje Řídící skupiny ROP a Pracovní skupiny ROP. Tyto skupiny

[1] Na základě zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.
[2] Podrobněji viz kapitola 2.4.

se zapojily do tvorby ROP zejména formou pracovních schůzek a připomínek k jednotlivým pracovním verzím dokumentu. Širší okruh partnerů, se kterými kraje spolupracovaly a kooperovaly během celého procesu přípravy ROP, tvořily obce a jejich sdružení, neziskové organizace, hospodářské a agrární komory, školy, úřady práce a další subjekty z regionu. Každá schvalovaná a připomínkovaná verze ROP byla zveřejněna na webových stránkách, včetně aktualizací na základě SEA a ex–ante hodnocení operačního programu.

Struktura a schéma dokumentu

ROP JV je strukturován v souladu se zásadami tvorby strategických dokumentů a ve shodě s Metodikou pro přípravu programových dokumentů pro období 2007–2013 vydanou MMR.

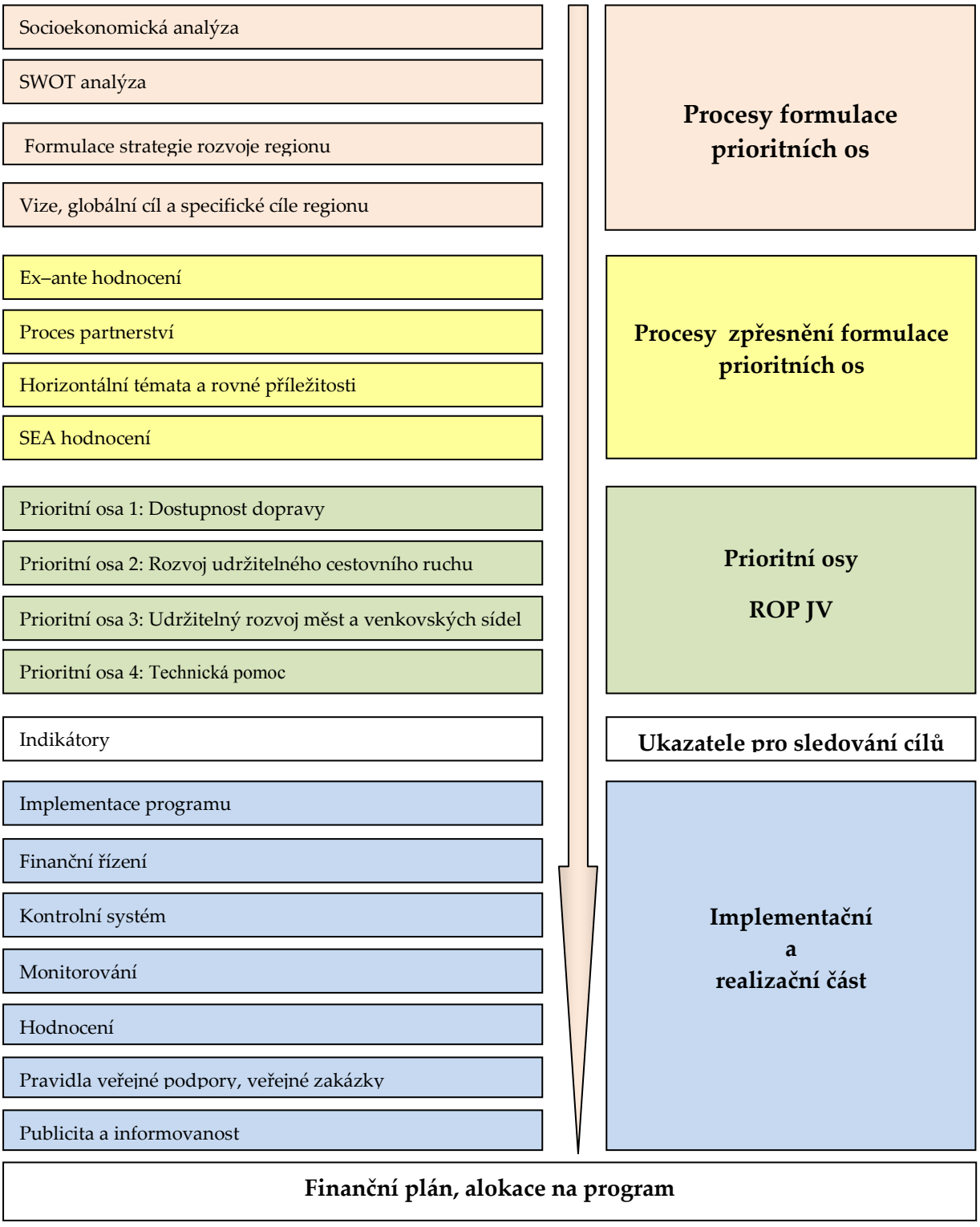

1 SOUČASNÁ EKONOMICKÁ A SOCIÁLNÍ SITUACE REGIONU

1.1 VÝCHOZÍ DOKUMENTY A LEGISLATIVA

ROP JV je dokument, který je potřeba vidět v širších souvislostech celé škály zásadních strategických programových a koncepčních dokumentů, a to jak na úrovni evropské, tak na úrovni ČR, resp. jednotlivých krajů tvořících region soudržnosti Jihovýchod.

Programové zaměření ROP JV je v souladu nejen s níže uvedenými dokumenty zásadního charakteru, ale současně plně respektuje odpovídající legislativu ES a ČR.

Podkladem pro zpracování ROP regionu soudržnosti Jihovýchod byly zejména níže uvedené strategické dokumenty a materiály.

Dokumenty a legislativa na evropské úrovni:

Důležité dokumenty:

- Strategické obecné zásady Společenství (SOZS) 2006/702/ES, schválené 6. října 2006.
- Čtvrtá zpráva o pokroku v oblasti soudržnosti: K novému partnerství pro růst, zaměstnanost a soudržnost.
- Společně k růstu a zaměstnanosti: Nový začátek lisabonské strategie (sdělení předsedy EK zasedání Evropské rady).
- Pokyny k regionální podpoře na období 2007–2013, OJ C 54, 4. března 2006.
- Pracovní dokument pro rozvoj měst.

Legislativa:

- Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 (dále jen „obecné nařízení")[3].
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999, 31. července 2006.
- Nařízení komise (ES) č. 1828/2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k obecnému nařízení.
- Nařízení Komise (ES) č. 1628/2006 ze dne 24. října 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy ES na vnitrostátní regionální investiční podporu.

Dokumenty a legislativa na národní úrovni

Důležité dokumenty:

- Národní strategický referenční rámec ČR 2007–2013 (závěrečná verze, červenec 2007).
- Národní rozvojový plán ČR 2007–2013.
- Národní lisabonský program 2005–2008 / Národní program reforem České republiky.
- Strategie udržitelného rozvoje České republiky.

[3] Finální podoba byla publikována v Úředním věstníku EU ke dni 31. července 2006.

- Strategie regionálního rozvoje České republiky.
- Strategie hospodářského růstu České republiky 2005–2013.
- Politika územního rozvoje České republiky.
- Závěrečná zpráva projektu 1/04 – Analýza a vyhodnocení slabých míst systému implementace a rizik poruch.

Legislativa:
- Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 490/2003 Sb., o vydání Klasifikace územních statistických jednotek (CZ–NUTS), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých souvisejících předpisů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 138/2006 Sb., změna zákonů v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Další podklady:
- Cestovní ruch v regionech České republiky, 2003.
- Dopravní politika České republiky pro léta 2005–2013, červenec 2005.
- Generální plán rozvoje dopravní infrastruktury, 2006.
- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy v ČR, leden 2005.
- Politika územního rozvoje České republiky, březen 2006.
- Strategie podpory dopravní obsluhy území, 2006.

Dokumenty na regionální úrovni

Důležité dokumenty:
- Program rozvoje Jihomoravského kraje – Aktualizace návrhové části, květen 2006.
- Strategie rozvoje Jihomoravského kraje, duben 2006.
- Program rozvoje kraje Vysočina:
  - Profil kraje Vysočina, červen 2006.
  - SWOT analýza kraje Vysočina, říjen 2004.
  - Programová část Programu rozvoje kraje Vysočina, prosinec 2005.

Další podklady (řazeno abecedně):
- Aktualizace strategie rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje, říjen 2003.
- Analýza absorpční kapacity kraje Vysočina, září 2005.
- Binek, J. a kol.: Venkovský prostor a jeho oživení, Brno: Georgetown, 2006, 145 s, ISBN 80–251—195 (výzkumný úkol MMR WB 29–04).
- Demografický, sociální a ekonomický vývoj Jihomoravského kraje v letech 2000 až 2004.

- Demografický, sociální a ekonomický vývoj kraje Vysočina v letech 2000 až 2004.
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2006.
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy kraje Vysočina 2006.
- Generel dopravy Jihomoravského kraje, únor 2006.
- „Kraj Vysočina se představuje: základní informace o území, obyvatelstvu a hospodářství“ (12/2004).
- Páteřní silniční síť kraje Vysočina, květen 2006.
- Plán údržby a oprav vozovek silniční sítě II. třídy v kraji Vysočina zpracovaný systémem RoSy® PMS, 2005.
- Regionální operační plán kraje Vysočina, květen 2006.
- Regionální inovační strategie Jihomoravského kraje (verze II, 06/2005).
- Strategie rozvoje hospodářství v Jihomoravském kraji (Svazek 2: Analýza současného stavu hospodářství Jihomoravského kraje, 10/2005).
- Strategie rozvoje lidských zdrojů Jihomoravského kraje (situační analýza, 11/2005).
- Turistický barometr Jižní Moravy 2004, listopad 2004.
- Vyhledávací studie pro lokalizaci brownfields na území Jihomoravského kraje, srpen 2006.
- Vyhledávací studie pro lokalizaci brownfields na území kraje Vysočina, duben 2006.
- „Vysočina v číslech (regionální statistika populárně)“, leden 2006.

1.2 ANALÝZA EKONOMICKÉ A SOCIÁLNÍ SITUACE

Přístup ke zpracování analýzy ekonomické a sociální situace regionu soudržnosti Jihovýchod vychází ze skutečnosti, že oba kraje tvořící tento region soudržnosti mají pro potřeby vlastního regionálního rozvoje zpracovány základní rozvojové dokumenty, které jsou postaveny na rozsáhlých a detailních analýzách vymezujících všechny sféry socioekonomického života v regionech[4]. Analýza ekonomické a sociální situace ROP JV staví na těchto detailních analýzách a využívá jejich dat a údajů pro formulaci analytických závěrů pro účely vlastního ROP.

Současná ekonomická a sociální situace regionu je posuzována zejména v kontextu legislativy ES k politice hospodářské a sociální soudržnosti, resp. je kladen důraz zejména na ty oblasti, jež jsou financovatelné v rámci SF EU (konkrétně EFRR). Přístup k analýze ekonomické a sociální situace regionu soudržnosti Jihovýchod taktéž zohledňuje celkový přístup ČR k rozdělení kompetencí mezi regionální a tematické operační programy daný Národním strategickým referenčním rámcem ČR.

Analytické závěry pak tvoří východisko pro formulování SWOT analýzy a následně i strategie ROP JV.

1.2.1 Obecná charakteristika a pozice regionu

Region soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod svým názvem vypovídá o své poloze v rámci území ČR. Region sousedí s regiony soudržnosti NUTS 2 Střední Morava, Severovýchod, Střední Čechy a Jihozápad a je tvořen dvěma územními jednotkami NUTS 3: krajem Vysočina a Jihomoravským krajem (viz obrázek 1).

Obrázek 1: Regiony soudržnosti ČR a vymezení NUTS 2 Jihovýchod (CZ 06)

Zdroj dat: Oblasti (NUTS 2) a kraje (NUTS 3) ČR, GIS Krajského úřadu kraje Vysočina, 2005.

[4] Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2006, Profil kraje Vysočina 2006.

Svou rozlohou 13 991 km² je region soudržnosti Jihovýchod **druhým plošně největším regionem soudržnosti NUTS 2 ČR** po regionu soudržnosti Jihozápad. Územní jednotka NUTS 3 kraj Vysočina má celkovou rozlohu 6 796 km² a Jihomoravský kraj se rozprostírá na ploše 7 195 km². Počtem obyvatel 1 641 125 (k 1. lednu 2006) je region soudržnosti **NUTS 2 Jihovýchod nejlidnatějším regionem soudržnosti v rámci ČR**, na celkovém počtu obyvatel ČR se podílí zhruba 16 %.

Co se týká pozice regionu Jihovýchod v ekonomice ČR, jedná se o druhý nejvýznamnější region soudržnosti se zhruba 15% podílem na tvorbě celorepublikového HDP. Důležitým rysem vývoje ekonomiky regionu Jihovýchod je **soustavný růst HDP od roku 1999.**

HDP na obyvatele regionu soudržnosti Jihovýchod dosahuje 91,6 % průměru ČR, čímž se region řadí na třetí místo za zcela specifickou Prahu, jejíž HDP na obyvatele je více než dvojnásobkem průměru ČR, a za region soudržnosti Střední Čechy.

Z vývoje tohoto ukazatele v posledních letech je možné rovněž pozorovat postupné konvergenční tendence směrem k průměru EU. Zatímco v roce 2000 dosahoval HDP/obyvatele regionu Jihovýchod v přepočtu podle parity kupní síly 58,1 % průměru EU (ČR 64,8 %), v roce 2004 to již bylo 64,9 % průměru EU 25 (ČR 70,9 %). Podle zveřejněných odhadů[5] lze předpokládat, že tento positivní vývojový trend bude pokračovat i v následujících letech.

1.2.2 Sociální a ekonomická situace regionu

1.2.2.1 Demografický vývoj

V období let 2000–2005 se celkový počet obyvatel regionu Jihovýchod snížil zhruba o 1 %[6]. Populační prognóza ČSÚ předpokládá **v příštích letech trvalý pokles počtu obyvatel regionu soudržnosti** Jihovýchod přirozenou měnou. Podle zpracované projekce by tak měl počet obyvatel regionu Jihovýchod v roce 2010 činit 1 616 213 osob a v roce 2015 pak 1 597 660 obyvatel[7].

Tabulka 1: Prognóza vývoje počtu obyvatel regionu Jihovýchod

	2002	*2005*	*2010*	*2020*	*2030*	*2040*	*2050*
Celkem	**1 639 422**	**1 640 282**	**1 616 213**	**1 573 075**	**1 500 195**	**1 407 665**	**1 308 346**
Věk. skupina:							
0–14	257 933	244 269	220 432	215 440	187 954	169 195	160 235
15–64	1 146 945	1 157 110	113 5081	1 028 027	951 804	838 987	709 806
65+	234 544	238 903	260 700	329 608	360 437	399 483	438 305

Zdroj dat: ČSÚ.

Jedná se především o důsledek celospolečenského vývoje, který v posledních desetiletích v ČR probíhá. Jedním z jeho charakteristických znaků je i nízká porodnost. Zároveň ale dochází i k neustálému prodlužování průměrné délky života obyvatel. Kombinace těchto jevů (a samozřejmě i vliv celé řady dalších faktorů) pak způsobují postupné „stárnutí" populace se všemi ekonomickými a sociálními důsledky, které tento jev provázejí.

[5] Národní rozvojový plán 2007–2013.
[6] Dle údajů ČSÚ.
[7] Pozn.: bez vlivu migrace.

I v regionu soudržnosti Jihovýchod se předpokládá postupný pokles podílu osob ve věku do 14 let i stálý pokles podílu produktivní složky ve věku 15–65 let (tedy „práceschopného" obyvatelstva). Zvyšovat se naopak bude podíl osob v postproduktivním věku (nad 65 let).

Je tak naprosto zřejmé, že aby bylo možné i v budoucnu zajistit dostatek pracovních sil pro ekonomiku regionu Jihovýchod, bude nutné realizovat řadu zásadních opatření. Jedním z nich – v rámci celostátních politik – bude bezesporu postupné zvyšování hranice pro odchod do důchodu.

Úkolem na regionální úrovni pak v této souvislosti musí být především **realizace takových opatření, která povedou ke „zkvalitňování" a rozvoji lidských zdrojů v regionu. Naplnění této potřeby je možné pouze spolupůsobením různých finančních zdrojů, ať již z krajských a národních rozpočtů, tak zejména z ESF.** Regionální operační program by měl usilovat zejména o **vytváření podmínek pro zvyšování vzdělanosti obyvatelstva a kvalifikaci pracovní síly, neboť efektivní rozvoj lidského potenciálu musí být podmíněn zejména vhodnou doplňující infrastrukturou spolu s rozvojem progresivních ekonomických odvětví s vysokou přidanou hodnotou, dále zlepšováním zdravotního stavu populace umožňujícímu mj. i delší pracovní věk, a v neposlední řadě zvyšováním atraktivity prostředí měst a venkova podporující stabilizaci obyvatelstva v území.** To vše pak, spolu s nabídkou pracovních příležitostí, může zároveň působit i jako impuls pro příliv nové populace do regionu.

1.2.2.2 Ekonomika regionu, její konkurenceschopnost a růstový potenciál

Významnou roli v ekonomice regionu hrají malé a střední podniky, které tvoří zhruba 71 % všech subjektů podnikajících na území regionu[8].

Jak se uvádí v podkladových materiálech[9], v obou krajích regionu Jihovýchod patří v posledních letech k odvětvím s nejvyšší dynamikou růstu průmyslová výroba, což má významný dopad na celou ekonomiku regionu. Nejvýznamnější pozici v regionu má strojírenství, zvláště energetika, strojní inženýrství, a elektroinženýrství. Následuje elektronický průmysl a textilní výroba, která je však v dlouhodobé recesi; a určitou důležitost má také potravinářský, chemický a farmaceutický průmysl, sklo a keramická vlákna a dřevozpracující průmysl[10].

[8] Zdroj ČSÚ.
[9] Profil kraje Vysočina (prosinec 2005), Strategie rozvoje Jihomoravského kraje – Aktualizace profilu kraje (říjen 2005).
[10] Profil kraje Vysočina, 2006, Profil Jihomoravského kraje, 2006.

Tabulka 2: Základní makroekonomické ukazatele regionu Jihovýchod

Ukazatel	*Měrná jednotka*	*2001*	*2002*	*2003*	*2004*	*2005*
Hrubá přidaná hodnota	mil. Kč	313 336	325 736	341 450	358 897	382 722
Hrubý domácí produkt v b.c.	mil. Kč	345 641	358 360	375 559	399 889	427 009
Hrubý domácí produkt, ČR = 100	%	14,7	14,5	14,6	14,4	14,4
Hrubý domácí produkt na 1 obyv.	Kč	209 999	218 416	229 105	243 883	260 327
HDP na 1 obyv., ČR = 100	%	91,3	90,4	90,7	89,5	89,7
HDP na 1 obyv., EU25 = 100	%	60,3	61,4	61,9	63,1	66,1
HDP na 1 obyv., EU27 = 100	%	63,0	64,0	67,0	67,4	–
HDP, předchozí rok = 100	%	103,7	101,5	104,0	102,8	106,4
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	85 010	86 484	91 339	100 154	107 203
Podíl regionu na THFK, ČR = 100	%	12,9	12,8	13,3	13,7	14,5
THFK na 1 obyvatele	Kč	51 649	52 711	55 720	61 082	65 356
THFK na 1 obyvatele, ČR = 100	%	80,1	79,3	82,7	85,5	90,3
Čistý dispon. důchod domácností	mil. Kč	188 166	195 492	203 587	214 045	224 037
ČDDD, ČR = 100	%	15,4	15,3	15,2	15,5	15,5
ČDDD na 1 obyvatele	Kč	114 323	119 150	124 196	130 541	136 585
ČDDD na 1 obyvatele, ČR = 100	%	95,4	95,1	94,8	96,4	96,6

Zdroj dat: ČSÚ, www.czso.cz, Regionální národní účty 2005, EUROSTAT.

Tabulka 3: Struktura hrubé přidané hodnoty (HPH) regionu Jihovýchod

Ukazatel		*Měrná jednotka*	*2001*	*2002*	*2003*	*2004*	*2005*
Hrubá přidaná hodnota		mil. Kč	313 336	325 736	341 450	358 897	382 722
v tom odvětví:							
A	zemědělství a lesní hospodářství	%	6,8	5,7	5,2	5,5	4,8
B	rybolov	%	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
C	dobývání nerostných surovin	%	0,8	0,8	0,7	0,8	1,0
D	zpracovatelský průmysl	%	27,8	27,1	26,4	26,9	27,4
E	výroba a rozvod el., tepla, vody	%	4,1	4,3	4,3	4,1	4,5
F	stavebnictví	%	6,2	6,2	7,1	7,2	7,3
G	obchod, opravy spotřebního zboží	%	11,7	12,5	12,1	11,5	11,8
H	pohostinství a ubytování	%	1,5	1,6	1,5	1,8	1,5
I	doprava, skladování, pošty a telek.	%	9,4	10,1	10,2	9,6	9,1
J	peněžnictví a pojišťovnictví	%	1,5	1,4	1,7	1,5	1,3
K	komerční služby	%	14,1	13,5	13,3	13,4	14,1
L	veřejná administrativa	%	5,2	5,1	5,5	5,3	5,2
M	školství	%	4,7	4,8	5,1	5,1	5,1
N	zdravotnictví, veter. a soc. činnost	%	3,9	4,3	4,0	4,3	4,0
O	ostatní veřejné, sociální a os. služby	%	2,1	2,5	2,8	2,9	2,8
P	Soukr. domácnosti s dom. person.	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Q	exteritoriální organizace a spolky	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Zdroj dat: ČSÚ, www.czso.cz.

Oborová struktura průmyslu regionu je ovlivňována velkými investory, kteří sem přicházejí; stále významnější úlohu hrají také dynamicky se rozvíjející MSP s inovačním výrobním programem. Spojení těchto podniků do oborově orientovaných klastrů může významně posílit postavení regionu ve vědecko–technickém i průmyslovém rozvoji. Za účelem

podpory přílivu (zejména zahraničních) investic vznikla na území regionu řada průmyslových zón.

Tabulka 4: Vybrané ukazatele průmyslové výroby v letech 1999 a 2005 (podniky s 20 a více zaměstnanci)

Oblast, kraj	1999			2005			index 05/99 (v %)	
	tržby (mil. Kč)	pracovníci	tržby/prac. (mil. Kč)	tržby (mil. Kč)	pracovníci	tržby/prac. (mil. Kč)	tržby	pracov.
ČR	1 645 297	1 216 536	1,35	2 573 134	1 128 962	2,28	156,39	92,80
Jihovýchod	**198 391**	**181 520**	**1,09**	**288 947**	**171 335**	**1,69**	**145,65**	94,39
kraj (NUTS 3):								
Vysočina	59 894	61 708	0,97	111 261	63 772	1,74	185,76	103,34
Jihomoravský	138 497	119 812	1,16	177 686	107 563	1,65	128,30	89,78

Zdroj dat: Okresy ČR za rok 1999, 2004. ČSÚ, Praha, 2000, 2005; vlastní výpočty.

Region Jihovýchod má velký potenciál v oblasti rozvoje **inovací a inovačního podnikání.** Na území regionu Jihovýchod existují instituce a infrastruktura podporující inovační podnikání, jako např.: Jihomoravské inovační centrum, CTP Brno, CTP Modřice, Český technologický park Brno, Regionální rozvojová agentura Jižní Moravy, pracoviště Akademie věd České republiky atd. V kraji Vysočina se připravuje projekt výstavby Technologického centra kraje Vysočina. Velice důležitým předpokladem je rovněž přítomnost významného počtu vysokoškolských zařízení. Z hlediska nabídky vysokoškolských vzdělávacích institucí a vědeckých zařízení představuje region Jihovýchod po Praze **druhé nejvýznamnější vysokoškolské a vědecké centrum ČR**[11].

Tabulka 5: Počet a podíl inovujících podniků v období 2002–2003

Oblast, kraj	počet podniků ve vybraných oblastech výroby a služeb								
	celkem	inovující	%	ve zpracovat. průmyslu			ve službách		
				celkem	inovující	%	celkem	inovující	%
ČR	23 928	6 202	25,9	14 214	3 988	28,1	9 714	2 214	22,8
Jihovýchod	**3 802**	**909**	**23,9**	**2 420**	**584**	**24,1**	**1 383**	**325**	**23,5**
kraj Vysočina	1 094	310	28,4	828	266	32,2	266	44	16,5
JMK	2 708	599	22,2	1 592	318	20,0	1 117	281	25,2

Zdroj dat: ČSÚ – Technické inovace v ČR za rok 2002–2003, www.czso.cz, 2006, vlastní výpočty.

Z hlediska potenciálu v oblasti inovací a výzkumu a vývoje v regionu Jihovýchod představuje **hlavní rozvojové centrum brněnská aglomerace**. Příznivá image lokality má vliv na zájem zahraničních investorů (zejména o Brno), a to především v oblasti high–tech a stále více i v oblasti vědy a výzkumu. K tomu přispívá i stále se rozvíjející struktura vysokých škol. Rovněž dobrá poloha Brna a dopravní dostupnost představují důležitý předpoklad pro další rozvoj.

Významnou roli hrají také středně velké, inovačně orientované tuzemské firmy, které jsou schopné svým výzkumem a vývojem posilovat využití vědeckotechnického potenciálu a přispívat ke zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky regionu.

[11] Působí zde mj. celkem 13 vysokoškolských zařízení.

Tabulka 6: Základní regionální ukazatele regionu Jihovýchod a ČR k 31. prosinci 2004

Ukazatel	*Oblast*	*Měrná jednotka*	*Jihových.*	*ČR*	*EU 27*
Počet obyvatel	Obyvatelstvo	Tis. ob.	1 636	10 207	489 671
Hustota zalidnění		Ob. km²	119,4	132,1	116,0
Nárůst/úbytek obyvatelstva		%	– 0,2	– 0,1	0,3
HDP v PPS na 1 obyv., EU27 = 100	Ekonomika	%	67,4	75,2	100,0
HDP/zaměstnance v eurech, EU27 = 100		%	32,7	35,7	100,0
Růst HDP (prům. roční % změna) 1995–2004		%	1,9	2,2	2,3
Podíl zaměstnaných v zemědělství (primér)		%	6,0	4,0	6,2
Podíl zaměstnaných v průmyslu (sekundér)		%	40,6	39,5	27,7
Podíl zaměstnaných ve službách (terciér)		%	53,4	56,5	66,1
Výdaje na V& V (% HDP)		%	1,1	1,3	1,8
Výdaje na V& V v podikat. sektoru (% HDP)		%	0,6	0,8	1,2
Zaměstnanost věková skupina 15 – 64 celkem	Trh práce	%	64,1	64,8	63,3
Zaměstnanost věková skupina 15 – 64 ženy		%	55,4	56,3	55,9
Zaměstnanost věková skupina 55 – 64 celkem		%	41,6	44,5	42,2
Obecná míra nezaměstnanosti celkem		%	7,7	7,9	9,0
Obecná míra nezaměstnanosti ženy		%	9,3	9,8	9,8
Obecná míra nezaměstnanosti 15 – 24 let		%	19,9	19,2	18,8
Míra dlouhodobé nezaměstnanosti		%	50,3	53,0	46,0
Podíl populace ve věku < 15 let	Věková struktura	%	15,3	15,2	16,3
Podíl populace ve věku 15 – 64 let		%	70,3	70,8	67,3
Podíl populace ve věku 65 a více let		%	14,4	13,9	16,4
Nejvyšší dosažené vzdělání – základní (25–64 let)	Vzdělanostní struktura	%	9,6	10,1	29,1
Nejvyšší dosažené vzdělání – střední (25–64 let)		%	76,1	76,9	48,6
Nejvyšší dosažené vzdělání – vyšší a VŠ (25–64let)		%	14,3	13,1	22,4
Ekon. lisabonský indikátor (k průměru EU27 2004–2005)	Lisabon		0,53	0,57	0,51

Zdroj dat: Growing regions, growing Europe. Fourth report on economical and social cohesion. EK 2007.

Rozvoj takovýchto firem není přitom v dnešní době moderních informačních a komunikačních technologií nezbytně nutné lokalizovat pouze do Brna (i když to si zachová i do budoucna dominantní pozici), ale pro rozvoj regionu je nutné je rozvíjet i v dalších centrech regionu Jihovýchod a vytvářet tak pozitivní synergické efekty pro celý region.

Pro dosažení tohoto cíle je ovšem nutné vytvářet dostatečné podmínky, které podpoří takto nastavený positivní trend. **Zásadní podmínkou je posilování a zkvalitňování dopravní dostupnosti rozvojových center regionu, a to jak s důrazem na vyšší, nadregionální dopravní vazby v rámci celé republiky, resp. evropského prostoru, tak také na bezproblémové napojení a propojení uvnitř regionu (zejm. dostupnost regionálních center ze zázemí).**

Mezi další nezbytné podmínky patří také budování vhodné **infrastruktury pro podnikání**, a to zejména prostřednictvím rozvoje moderních podnikatelských nemovitostí (s orientací především na regenerace a přednostní využívání brownfields). Nezbytné je rovněž zajistit **dostupnost kvalifikované pracovní síly**. Toho lze docílit rozvojem systému vzdělávání zaměřeného na získávání praktických dovedností, na vyšší provázanost studijních oborů a kvalifikace s potřebami trhu práce a vyšší flexibilitu pracovní síly.

Tabulka 7: Ekonomické subjekty k 31. prosinci 2005

	ČR	***Jihovýchod***	*Vysočina*	*Jihomoravský*
Počet registrovaných jednotek celkem	2 388 490	**354 006**	95 715	258 291
Velikostní kategorie				
neuvedeno	721 093	**102 410**	26 364	76 046
bez zaměstnanců	1 382 128	**209 702**	58 435	151 267
1 – 9 zaměstnanců	183 703	**31 993**	8 203	23 790
10 – 19 zaměstnanců	70 740	**4 433**	1 082	3 351
20 – 49 zaměstnanců	17 365	**3 218**	908	2 310
50 – 99 zaměstnanců	7 402	**1 239**	409	830
100 – 499 zaměstnanců	5 198	**894**	281	613
500 – 999 zaměstnanců	554	**73**	20	53
1 000 – 1 499 zaměstnanců	129	**23**	9	14
1 500 – 1 999 zaměstnanců	65	**9**	2	7
2 000 – 2 499 zaměstnanců	33	**3**	0	3
2 500 – a více zaměstnanců	80	**9**	2	7
Převažující činnost OKEČ				
zemědělství, lesnictví a rybářství	135 216	**27 931**	10 733	17 198
průmysl a energetika	310 776	**51 241**	14 895	36 346
stavebnictví	269 625	**40 238**	11 294	28 944
obchod, ubytování a stravování	781 257	**105 136**	27 388	77 748
doprava, skladování a spoje	82 677	**10 385**	2 736	7 649
finanční zprostředkování	71 039	**11 113**	3 392	7 721
Nemovitosti a pronájem; podnik. činnosti	457 911	**66 923**	12 796	54 127
Veř. správa a obrana; povinné soc. zabez.	15 434	**3 099**	1 701	1398
vzdělávání	35 208	**5 160**	1 350	3 810
zdravotní a sociální péče	34 026	**5 163**	1 485	3 678
ostatní veřejné, sociální a osobní služby	192 321	**27 617**	7 945	19 672

Zdroj dat: Statistické ročenky krajů 2006, vlastní výpočty.

1.2.2.3 Lidské zdroje a trh práce

Transformace ekonomiky zahájená po roce 1989 se v oblasti pracovních sil projevila na území regionu Jihovýchod velmi výrazně. Pro devadesátá léta 20. století byl charakteristický rychlý úbytek počtu pracovníků ve výrobních odvětvích národního hospodářství, který byl zároveň doprovázen nárůstem počtu pracovníků v terciární sféře, a to zejména v odvětvích zaměřených na obchod a služby. K tomuto trendu došlo ve všech regionech ČR.

Do konce roku 2005 došlo k celkovému snížení počtu zaměstnaných na území regionu Jihovýchod o zhruba jednu desetinu, v primární sféře ekonomiky byl tento pokles nejvýraznější: počet zaměstnaných v tomto sektoru dosahuje v současné době asi 38 % počtu v roce 1989.

Lze říci, že zaměstnanecká skladba v regionu se postupně přiblížila struktuře zaměstnanosti běžné ve vyspělých ekonomikách. Došlo k poklesu podílu výrobních odvětví (zemědělství, průmysl) a naopak k nárůstu podílu nevýrobních odvětví na celkové zaměstnanosti.

Tabulka 8: Zaměstnaní v národním hospodářství dle odvětví činnosti – Jihovýchod (tis. osob)

	1995	2000	2005
Celkem	**778,6**	**760,5**	**750,6**
Zemědělství, myslivost a související činnosti	58,3	48,1	39,3
Lesnictví, rybolov, chov ryb a souv. činnosti	8,6	9,2	6,0
Těžba nerostných surovin	7,7	4,4	2,8
Zpracovatelský průmysl	234,9	220,5	216,1
Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	14,9	13,1	10,4
Stavebnictví	69,9	69,7	75,6
Obchod, opr. motor. vozidel a spotřebního zboží	81,0	91,1	89,5
Ubytování a stravování	20,0	20,4	22,6
Doprava, skladování a spoje	53,6	45,2	52,4
Finanční zprostředkování	11,6	13,4	13,1
Nemovitosti a pronájem, podnikatelské činnosti	46,0	41,5	46,5
Veřejná správa a obrana, povinné soc. zabezp.	46,7	56,3	49,9
Vzdělávání	59,1	54,7	48,9
Zdravotní a sociální péče, veterin. činnosti	41,1	47,3	53,4
Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	24,7	24,2	23,2
Činnosti domácností	–	0,7	0,7
Exteritoriální organizace a instituce	–	–	–
Nezjištěno	–	–	–

Zdroj dat: ČSÚ.

Míra zaměstnanosti činila v 1. čtvrtletí 2006 53,1 %, což je méně, než kolik činí průměr za celou ČR (54,7 %). Z hlediska sektorové struktury zaměstnanosti je největší podíl osob zaměstnán v terciárním sektoru ekonomiky (53 %), následuje sekundární sektor (41,4 %) a primární sektor (5,6 %).

Tabulka 9: Míra zaměstnanosti (v %)

	2003	2004	2005
Česká republika	64,7	64,2	64,8
EU27	62,5	62,9	63,4
EU25	62,9	63,3	63,8
Jihovýchod	**64,7**	**64,2**	**64,8**

Zdroj dat: EUROSTAT, ČSÚ, MPSV.

Nezaměstnanost

V rámci ČR vykazuje region soudržnosti Jihovýchod míru nezaměstnanosti srovnatelnou s celorepublikovým průměrem. Ve 4. čtvrtletí roku 2005 dosáhla hodnoty 7,5 %, zatímco celostátní průměr činil 7,8 %[12]. Z 8 regionů soudržnosti NUTS 2 vykazují vyšší nezaměstnanost pouze regiony soudržnosti Moravskoslezsko, Severozápad a také Střední Morava.

Nezaměstnanost v regionu Jihovýchod vykazuje výraznou vnitřní územní diferenciaci, kdy v nejpostiženějších mikroregionech je míra nezaměstnanosti 4,5krát vyšší než v mikroregionech s nejnižší nezaměstnaností[13]. Společným rysem oblastí s vysokou

[12] ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil (prováděné dle metodiky ILO).

[13] Na základě dat Správy služeb zaměstnanosti MPSV. Mikroregiony jsou vymezeny správními obvody pověřených obecních úřadů.

nezaměstnaností je **špatná dopravní dostupnost, periferní poloha vůči regionálním centrům, nedostatečná vybavenost službami i infrastrukturou a nižší kvalifikace místní pracovní síly**[14].

Tabulka 10: Obecná míra nezaměstnanost pro věkovou skupinu 15 +, v %

	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*)
Česká republika	4,0	8,8	8,1	7,3	7,8	8,3	7,9	8,0
EU27		9,2	8,7	9,1	9,2	9,2	9,0	
EU25		9,2	8,6	8,9	9,2	9,2	9,0	
Jihovýchod	**3,4**	**7,8**	**7,8**	**6,8**	**7,2**	**7,9**	**7,7**	
kraj Vysočina	3,7	6,8	6,1	5,1	5,3	6,8	6,8	6,8
Jihomoravský kraj	3,3	8,3	8,5	7,6	8,0	8,3	8,1	8,9

*Zdroj dat: EUROSTAT, ČSÚ, MPSV. *) 1. čtvrtletí 2006.*

Jedním z hlavních důvodů vyšší míry nezaměstnanosti v regionu je **nesoulad kvalifikace uchazečů o zaměstnání s požadavky na trhu práce**[15]**.** Z podkladových studií vyplývá, že strukturu škol a školských zařízení z hlediska územního rozmístění, počtu i typů lze v regionu Jihovýchod považovat za příznivou, je ale potřebné pokračovat v probíhající optimalizaci celé sítě škol a přizpůsobit ji demografickým trendům[16]. Materiální podmínky jednotlivých škol v regionu mají velmi různou úroveň. Nejlépe je zabezpečena výuka v gymnáziích a velkých středních odborných školách. Strojové vybavení většiny středních odborných učilišť je funkční, ale mnohdy již neodpovídá potřebám dynamicky se rozvíjející praxe[17].

Zejména v oblasti středního školství je nezbytné dále upravovat a přizpůsobovat stávající obory středních škol potřebám trhu práce s přímým dopadem na posilování konkurenceschopnosti ekonomiky regionu. S ohledem na charakter těchto aktivit lze předpokládat, že tyto budou podporovány v rámci regionálních intervencí tematických operačních programů za přispění zdrojů ESF. Rozvoj a zkvalitňování infrastruktury pro vzdělávání jsou předmětem ROP. Spolupůsobením tematických OP a ROP bude dosaženo významných synergických efektů vedoucích ve svém důsledku ke zvyšování vzdělanosti obyvatelstva a kvality pracovní síly v regionu.

Požadavky zajistit ekonomický růst regionu Jihovýchod i pozitivní rozvoj společnosti, ve které se odehrává nepřetržitá změna požadavků a nutnost stálého přizpůsobování se, vyžadují nové pojetí vzdělávání tak, jak přináší koncept **celoživotního učení**. Jeho realizace je podmíněna změnami ve vzdělávání dětí a mládeže i vzdělávání dospělých. Školy a školská zařízení formálního vzdělávání v regionu se prozatím nestávají nositeli rozvoje dalšího vzdělávaní dospělých, ačkoli mají pro tuto činnost potenciál. V oblasti vzdělávání dospělých je třeba zdůraznit význam neformálního vzdělávání, které realizují neziskové organizace, vzdělávací a školící instituce, občanská sdružení, podniky a organizace, poradenské firmy, profesní sdružení, podnikatelské svazy a další. Značné příležitosti v této

[14] Profil kraje Vysočina (prosinec 2005), Strategie rozvoje Jihomoravského kraje – Aktualizace profilu kraje (říjen 2005).
[15] Analýza stavu a vývoje na trhu práce v kraji Vysočina za rok 2005, Zpráva o situaci na trhu práce v Jihomoravském kraji za rok 2005.
[16] Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje, 2006, Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy kraje Vysočina, 2006.
[17] Tamtéž.

oblasti přináší možnost synergie „tvrdých“ investic financovaných z EFRR a „měkkých“ aktivit zaměřených na rozvoj lidských zdrojů prostřednictvím ESF.

1.2.2.4 Cestovní ruch

Cestovní ruch je významnou složkou hospodářských aktivit regionu soudržnosti Jihovýchod. Na základě informací uváděných v podkladových dokumentech[18] je možné na území regionu Jihovýchod vymezit **2 hlavní turistické oblasti, a to Vysočinu v severozápadní části regionu a Jižní Moravu na jihovýchodě**.

Tabulka 11: Kapacity hromadných ubytovacích zařízení, k 31. prosinci 2005

	Počet zařízení	*Počet pokojů*	*Počet lůžek*
ČR celkem	7 608	164 871	435 993
Jihovýchod	**851**	**18 429**	**49 358**
Vysočina	354	6 402	18 803
Jihomoravský kraj	497	12 027	30 555

Zdroj dat: ČSÚ.

Vysočina nabízí příležitosti zejména pro **pobytovou letní a zimní turistiku a pro návštěvy hodnotných kulturně historických památek**. Z atraktivit mezinárodního významu nacházejících se na tomto území, lze uvést zejména městskou památkovou rezervaci Telč, židovskou čtvrť a baziliku sv. Prokopa v Třebíči a areál národní kulturní památky poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře u Žďáru nad Sázavou, které jsou zapsány do Seznamu světového dědictví UNESCO. Městské památkové rezervace tvoří kromě Telče ještě historická centra Jihlavy a Pelhřimova. Pro zimní turistiku – a zejména pak pro běžecký lyžařský sport – je vhodná většina území Českomoravské vrchoviny. Výjimečné je v tomto směru postavení oblasti Žďárských vrchů, které jsou **lyžařským centrem celostátního významu**. Z hlediska rozmístění atraktivit cestovního ruchu je patrná tendence územní koncentrace turistických zařízení a infrastruktury (ubytovacích a stravovacích zařízení, služeb) do několika nejvýznamnějších středisek, měst a rekreačních obcí. Slabou stránkou je sezónnost turistické návštěvnosti, kdy rozhodující část připadá na letní sezónu. Dominantní rekreační funkcí Vysočiny je **středně náročná pobytová i pohybová turistika s významnou letní sezónou.** Potenciální rozvojové možnosti do budoucna je pak možné spojovat zejména se žádanými formami **klidné a ekologicky čisté pobytové turistiky**. Významné rozvojové šance má také **poznávací turistika** spojená s návštěvou kulturně historických památek. Rozvoj cestovního ruchu na Vysočině by se měl do budoucna zaměřit i na rozvoj **venkovské turistiky a agroturistiky** spojené s větším využitím kulturního bohatství, s budováním dalších tras pro **cykloturisty** (vč. doprovodných služeb), s **využitím vodních cest** a s přípravou specifických programů pro zvýšení návštěvnosti (vč. kulturních a sportovních festivalů a soutěží mezinárodního významu).

Jižní Morava je bohatá na **historické památky**, které dokazují, že tato část regionu Jihovýchod byla jedním z nejvýznačnějších center osídlení ve všech etapách pravěkého a středověkého vývoje. Nachází se zde množství **hradů a zámků**, potenciál pro přímé produkty kulturně poznávací turistiky tvoří i **historická urbanistická a architektonická**

[18] Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2007–2013, Cestovní ruch v regionech České republiky, 2003, Profil kraje Vysočina, 2006, Profil Jihomoravského kraje, 2006, atd.

struktura jak center větších měst, tak malých venkovských obcí (lidová architektura). Z atraktivit celoevropského významu lze uvést např. objekty uvedené na seznamu UNESCO: Lednicko–valtický areál, vilu Tugendhat v Brně a biosférickou rezervaci Dolní Morava. Významné jsou rovněž městské památkové rezervace (Brno, Mikulov, Znojmo). Pro Jižní Moravu je typická zejména poptávka individuálních turistů po **pobytové turistice u vody, kulturně poznávací turistice a pěší a cyklistické turistice po přírodních zajímavostech.** Specifikem regionu je poptávka spojená s **vinařskou turistikou**. Rozvíjí se též **vodní turistika**. V Brně je poptávka orientovaná především na městskou poznávací a kulturní turistiku, **kongresovou a sportovní turistiku**, množství návštěvníků sem rovněž zavítá v souvislosti s pořádáním veletrhů a výstav. Statut **lázeňského místa** má pouze město Hodonín. Lázně Hodonín jsou jedny z nejmladších a léčba zde byla zahájena v roce 1979. Voda místních minerálních pramenů patří k nejkvalitnějším svého druhu v Evropě; přírodní minerální vody s léčivým obsahem jódu a bromu se využívají k léčbě nemocí pohybového aparátu, kořenové syndromy a nemoci oběhového ústrojí. Ve srovnání s jinými regiony ČR je v regionu Jihovýchod potenciál lázeňského cestovního ruchu využíván nedostatečně. Tato situace by se však měla do budoucna příznivě změnit, zejména výstavbou nových lázeňských zařízení v oblasti Lednice[19] a Pasohlávek.

Tabulka 12: Využití lůžek a pokojů u hotelů a podobných ubytovacích zařízení za rok 2005

	Hrubé využití lůžek (%)	*Čisté využití lůžek (%)*	*Využití pokojů (%)*
ČR celkem	33,8	35,8	42,4
Vysočina	23,3	24,8	29,9
Jihomoravský kraj	26,0	27,2	34,1

Zdroj dat: ČSÚ.

Co se týká základních **dat o cestovním ruchu**, v regionu Jihovýchod se nachází zhruba 11 % hromadných ubytovacích zařízení z celé ČR, zhruba obdobný podíl připadá na počet lůžek (11,3 % celkového počtu v ČR v roce 2005). Vzhledem k tomu, že na obyvatelstvu ČR se region Jihovýchod podílí zhruba 16 %, jsou zde ubytovací kapacity relativně nízké. Podprůměrných hodnot dosahuje region ve využití lůžek a pokojů. V roce 2005 přenocovalo v hromadných ubytovacích zařízeních v regionu 3,5 mil. hostů (8,6 % v rámci celé ČR), z toho cca 874 tis. cizinců (pouze necelých 4,5 % celé ČR).[20]

Existující potenciál pro cestovní ruch v regionu Jihovýchod je využíván jen z části. Důvodem těchto omezení je především špatná dopravní infrastruktura, nedostatečná základní a doprovodná infrastruktura cestovního ruchu, podobně i nabídka a kvalita služeb nesplňuje v mnoha střediscích vyšší standardy[21]. Nedostatečná je nabídka specializovaných a originálních turistických programů a produktů, rezervy jsou i v turistické organizační struktuře a lidských zdrojích, informacích, propagaci a marketingu[22].

[19] Strategie rozvoje Jihomoravského kraje – Aktualizace profilu kraje. 2006.
[20] Podrobněji viz tabulky v příloze ROP.
[21] Potvrzené např. certifikací kvality služeb.
[22] Strategie rozvoje Jihomoravského kraje – Aktualizace profilu kraje, 2006.

Tabulka 13: Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních I. – počet příjezdů

	Počet příjezdů					
	2000	***2001***	***2002***	***2003***	***2004***	***2005***
ČR celkem	10 863 772	11 283 185	10 415 255	11 346 482	12 219 689	12 361 793
Jihovýchod	**1 294 985**	**1 275 784**	**1 190 305**	**1 440 550**	**1 413 519**	**1 445 442**
Vysočina	392 253	383 766	383 724	399 905	399 005	389 135
Jihomoravský kraj	902 732	892 018	806 581	1 040 645	1 014 514	1 056 307
	z toho příjezdy cizinců					
ČR celkem	4 772 794	5 405 239	4 742 773	5 075 756	6 061 225	6 336 128
Jihovýchod	**379 334**	**376 355**	**382 034**	**386 578**	**410 124**	**426 721**
Vysočina	60 318	71 768	67 826	55 879	64 194	59 282
Jihomoravský kraj	319 016	304 587	314 208	330 699	345 930	367 439

Zdroj dat: ČSÚ.

Tabulka 14: Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních II. – počet přenocování

	Počet přenocování					
	2000	***2001***	***2002***	***2003***	***2004***	***2005***
ČR celkem	44 199 616	39 122 187	37 109 835	39 343 250	40 780 708	40 320 477
Jihovýchod	**5 058 216**	**3 688 461**	**3 266 655**	**3 816 381**	**3 442 600**	**3 481 729**
Vysočina	1 830 475	1 388 628	1 264 991	1 368 955	1 229 548	1 160 101
Jihomoravský kraj	3 227 741	2 299 833	2 001 664	2 447 426	2 213 052	2 321 628
	z toho přenocování cizinců					
ČR celkem	15 597 087	17 254 881	15 569 156	16 510 618	18 980 462	19 595 035
Jihovýchod	**949 166**	**808 196**	**854 483**	**821 746**	**845 099**	**874 225**
Vysočina	190 591	188 036	201 964	174 722	191 351	193 722
Jihomoravský kraj	758 575	620 160	652 519	647 024	653 748	680 503

Zdroj dat: ČSÚ.

Limitujícím faktorem zvyšování návštěvnosti mnohých turisticky zajímavých míst regionu je také jejich špatná dopravní dostupnost způsobená nízkou kvalitou komunikací i dopravních služeb a také nedostatkem tras pro bezpečný pohyb cyklistů. Závažným problémem, se kterým se dlouhodobě potýkají vlastníci a správci památek kulturních památek v regionu, jsou vysoké náklady na jejich údržbu a opravy, kdy z důvodu nedostatku financí hrozí nebezpečí zhoršování technického stavu celé řady z nich.

Cestovní ruch je jedním z ekonomických odvětví, které může významným způsobem přispívat k hospodářskému rozvoji v regionu Jihovýchod, a to zejména prostřednictvím vytváření nových pracovních míst a zvyšováním příjmů ze služeb poskytovaných návštěvníkům. **Cestou, jak co nejvíce využít tento potenciál, je zaměřit se především na místní specifické podmínky a jedinečnosti, kterými region disponuje, a na jejich základě vytvářet vlastní nosné turistické produkty a programy. Předpokladem však je, aby tyto regionální unikáty a atraktivity cestovního ruchu byly dostatečně propagované, nabízely kvalitní služby a byly dobře dopravně dostupné. Jen tak může region konkurovat nabídce**

ostatních turistických destinací a přilákat návštěvníky a tím zvyšovat své příjmy z cestovního ruchu.

V neposlední řadě přispívá k rozvoji cestovního ruchu i zkvalitnění regionální sítě dopravní infrastruktury, vzhledem k potřebě turistiky, která je závislá na kvalitě celé škály regionální infrastruktury a lehké dostupnosti. ROP vzhledem k své působnosti může přímo ovlivnit pouze část této infrastruktury – především významně zkvalitnit dopravní dostupnost.

1.2.3 Dopravní dostupnost

Region Jihovýchod patří z pohledu dopravy k nejvýznamnějším v ČR. Tvoří významnou křižovatku dvou hlavních středoevropských dopravních směrů: z Německa a severní Evropy na Balkán a z Polska a východního Pobaltí směrem na Rakousko a Itálii.

Pro další rozvoj regionu NUTS 2 Jihovýchod je klíčovou otázkou jeho propojení jak s členskými státy EU, tak s dalšími evropskými zeměmi kvalitní dopravou. Také za tímto účelem vymezily evropské konference ministrů dopravy 10 panevropských dopravních koridorů. Význačnost polohy regionu NUTS 2 Jihovýchod zdůrazňuje fakt, že jím prochází koridor č. IV (Drážďany/Norimberk – Praha – Vídeň/Bratislava – Györ – Budapešť –Bukurešť – Sofie – Istanbul/Atény) a koridor č. VI, větev B (Gdaňsk – Varšava – Katovice – Ostrava – Brno – Vídeň) transevropské dopravní sítě TEN–T. Rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 884/2004/ES ze dne 29. dubna 2004 o hlavních směrech Společenství pro rozvoj transevropské dopravní sítě se budou na území regionu NUTS 2 JV realizovat části projektu č. 22 (Železniční osa Atény-Sofie-Budapešť-Vídeň-Praha-Norimberk/Drážďany), projektu č. 23 (Železniční osa Gdaňsk-Varšava-Brno/Bratislava-Vídeň) a projektu č. 25 (Dálniční osa Gdaňsk-Brno/Bratislava-Vídeň).

Sídelní význam města Brna rovněž ovlivnil dnes převážně radiální podobu dopravní sítě na území celého regionu Jihovýchod, která je v jeho okrajových částech doplněna dalšími významnými tangentami (pomoravský koridor na východě, tradiční spojení Prahy s Vídní přes Jihlavu a Znojmo na západě regionu a severojižní koridor: spojení Polska přes Pardubice – Havlíčkův Brod – Pelhřimov – České Budějovice – Rakousko).

Tabulka 15: Dopravní obsluha regionu

	2001	*2002*	*2003*	*2004*	*2005*
Počet vlakových spojů celkem	13 642	21 509	21 509	21 401	21 605
Počet spojů veřejné autobusové dopravy v rámci regionu celkem	72 700	73 799	73 672	83 356	82 355

Zdroj dat: statistika MD.

1.2.3.1 Silniční doprava

K nejvýznamnějším dopravním spojnicím v silniční dopravě na území regionu soudržnosti Jihovýchod patří především dva multimodální koridory (č. IV a VI) trans–evropské dopravní sítě TEN–T. Silniční dopravu v rámci IV. multimodálního koridoru na území regionu NUTS 2 JV zajišťuje extrémně zatížená dálnice D1 (Praha – Brno – Kroměříž) a dálnice D2 (Brno – Bratislava). Pro VI. multimodální koridor tvoří z hlediska silniční dopravy páteřní komunikace především rychlostní silnice R 46 (Vyškov – Olomouc) a R 52 (Brno – Pohořelice

s dalším pokračováním na Vídeň). VI. koridor bude v rámci projektu č. 25 Dálniční osa Gdaňsk-Brno/Bratislava-Vídeň do roku 2020 významně zkvalitněn.

K dalším významným komunikacím patří ty, které byly indikovány TINou. Do této sítě patřily kromě již zmíněných koridorových linií ještě silnice I/43 (Brno – Svitavy), I/55 (Břeclav – Přerov) a I/47 (Vyškov – Přerov – Hranice na Moravě).

Základní a rozhodující význam v dopravní dostupnosti regionu Jihovýchod hrají dálnice a silnice I. třídy ve vlastnictví státu a na ně navazující **regionální silniční síť** zahrnující silnice II. a III. tříd ve vlastnictví krajů. Tato regionální dopravní sít má velmi důležitou roli ve **vnitřní dopravní mobilitě regionu**, neboť **propojuje všechna významná regionální centra** a zároveň **zabezpečuje dopravní dostupnost těchto center ze zázemí, včetně napojení periferních venkovských oblastí**.

Na základě vyhodnocení informací ze strategických dokumentů krajů[23], interních podkladů i konzultací s odborníky v oblasti dopravy, mezi které patřili např. pracovníci odborů dopravy KrÚ, zaměstnanci KSÚS aj., lze mezi hlavní problémy regionu Jihovýchod v oblasti silniční infrastruktury zařadit především:

- **nedokončenou síť regionálních komunikací, tj. silnic II. a III. tříd,**
- **špatnou kvalitu většiny pozemních komunikací všech úrovní spočívající především v dlouhodobě zanedbávaném stavebně i dopravně technickém stavu,**
- **nedostatečnou kapacitu nejzatíženějších tahů a také**
- **špatnou dopravní dostupnost některých částí regionu (týká se zejména kraje Vysočina a oblastí při hranicích krajů) ohrožující jejich další hosp. rozvoj a mající za následek sociální exkluzi obyvatel, především z hlediska rovných příležitostí[24].**

Tabulka 16: Délka silniční sítě k 31. prosinci 2005 (v km)

Oblast, kraj	*Dálnice*	*Silnice*				*Celkem*
		Celkem	*I. třídy*	*II. třídy*	*III. třídy*	
oblast (NUTS 2):						
Praha	11	61	31	30	0	72
Střední Čechy	174	9 400	780	2 369	6 251	9 574
Jihozápad	115	11 135	1 073	3 150	6 912	11 250
Severozápad	29	6 188	716	1 465	4 007	6 217
Severovýchod	0	9 772	1 205	2 301	6 265	9 772
Jihovýchod	**228**	**9 373**	**870**	**3 112**	**5 390**	**9 601**
Střední Morava	8	5 672	765	1 497	3 411	5 680
Moravskoslezsko	0	3 344	713	744	1 887	3 344
kraj (NUTS 3):						
Vysočina	93	5 003	422	1 632	2 949	5 096
Jihomoravský	135	4 370	448	1 480	2 442	4 505

Zdroj dat: Ředitelství silnic a dálnic ČR – Silnice a dálnice v České republice 2005, www.rsd.cz, vlastní výpočty.

[23] Generel dopravy Jihomoravského kraje, únor 2006, Strategie rozvoje JM kraje – profil kraje, květen 2006, Profil kraje Vysočina, červen 2006, Páteřní síť kraje Vysočina – materiál do zastupitelstva kraje, květen 2006, Předběžný návrh programu a rekonstrukcí, oprav a novostaveb silnic II. a III. třídy Jihomoravského kraje pro období 2007–2013, Seznam projektů schválených usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 0124/02/2007/ZK pro období 2007–2009 a návrh projektů (silnic II. a III. třídy) kraje Vysočina s předpokládaným předložením žádosti v období 2010–2013, atd.

[24] Viz NSRR podkapitola 7.2.3, str. 37.

Negativním důsledkem rostoucí individuální osobní a nákladní dopravy na pozemních komunikacích regionu je rovněž místní nárůst znečištění ovzduší, zejména podél důležitých silničních tahů a v centrech měst, jimiž vedou silniční průtahy, a také u hraničních přechodů do Rakouska a na Slovensko. Realizace opatření vedoucích ke zlepšení kvality životního prostředí pro obyvatele žijící v takto postižených územích si vyžádají další značné investice do výstavby potřebné infrastruktury, která odvede tranzitní dopravu z měst (silniční obchvaty budou při hodnocení zvýhodněny) a přispěje k její větší plynulosti (rozšiřování vozovek, výstavba kruhových objezdů apod.). Investice do této oblasti stejně tak jako podpora veřejné hromadné dopravy a bezmotorové dopravy jsou naprosto nezbytné součásti řešení dopravní situace v regionu tak, aby byl vyvážen negativní dopad rostoucí individuální automobilové dopravy na životní prostředí.

Dopravní sítě fungují jako celek od nejvyšší k nejnižší úrovni. **Aby region mohl plně využívat možností, které se vytvoří prostřednictvím investic státu do „velkých" dopravních sítí na národní či evropské úrovni (TEN–T), bude velmi důležité realizovat také investice do modernizace a zkvalitňování navazujících propojení** regionální dopravní sítě. Ta je tvořena převážně silnicemi II. třídy a vybranými úseky silnic III. tříd, jejichž celková délka je 8,5 tis. km. Regionem prochází celkem 3 115 km silnic II. tříd a po odečtení obyvatelstva Brna tak připadá na 1 tis. obyvatel regionu soudržnosti takřka 2,5 km silnic, což je druhé nejvyšší číslo v ČR. Jejich napojení na síť TEN–T je z hlediska ekonomického rozvoje regionů velmi významné neboť napojují především středně velká města s růstovým potenciálem na multimodální dopravní toky.

Současný stav regionální silniční sítě regionu Jihovýchod zdaleka **neodpovídá hospodářským potřebám regionu ani bezpečnosti provozu**[25]. Tento fakt je zapříčiněn zejména historickým vývojem a nedostatkem finančních prostředků v rozpočtech krajů. Záměrem regionu soudržnosti Jihovýchod v oblasti zkvalitňování dopravní dostupnosti regionu je proto postupná modernizace a rekonstrukce regionální silniční sítě**.**

Pouze velmi kvalitní dopravní dostupnost regionu z pohledu širších prostorových vazeb v rámci středoevropského prostoru, ale i bezproblémové vnitřní propojení významných urbánních, rozvojových center regionu a jejich dostupnost ze zázemí vytvářejí dostatečné předpoklady pro úspěšný rozvoj ekonomických aktivit zvyšujících konkurenceschopnost regionu a zajišťujících jeho hospodářský rozvoj. Účinná, flexibilní a bezpečná dopravní infrastruktura **zvyšuje produktivitu a tím perspektivy rozvoje regionu prostřednictvím usnadnění pohybu osob a zboží.** Kvalitní dopravní síť ve svém důsledku vede ke zvyšování obchodních příležitostí a současně ke zvyšování efektivity podnikání.

1.2.3.2 Veřejná hromadná doprava

V průběhu 90. letech 20. století docházelo v regionu Jihovýchod (a potažmo v celé ČR) ke strmému nárůstu počtu osobních automobilů. V důsledku toho výrazně vzrostla intenzita dopravy, a to zejména na důležitých dopravních tazích a také ve městech a obcích. S ohledem na dopravní exponovanost regionu, stav a kapacitu místních silničních sítí i zastaralost systémů dopravní regulace se proto jeví jako velmi žádoucí a nezbytné zatraktivnění nabídky veřejné hromadné přepravy osob.

[25] Tamtéž.

Tabulka 17: Přeprava cestujících v regionu (tis. osob)

	2001	*2002*	*2003*	*2004*	*2005*
Přeprava MHD	374 379	384 310	372 872	366 537	366 427
Přeprava po železnici v rámci regionu – celkem			18 774	22 216	20 470
Přeprava cestujících po železnici v rámci IDS – celkem			81	4 814	4 441
Přeprava veřejnou autobusovou dopravou v rámci krajů	65 093	57 153	68 417	51 264	46 668

Zdroj dat: statistika MD.

V současné době je na území regionu Jihovýchod systematicky rozvíjen **integrovaný dopravní systém** (dále jen „IDS“), který hraje významnou roli při **odstraňování bariér v mobilitě obyvatelstva**, jež klíčově přispěje k boji s nezaměstnaností a ke zvýšení konkurenceschopnosti regionu Jihovýchod. IDS vzniká postupně po etapách a cílem je jeho zavedení na celém území regionu soudržnosti. Využívá výhody a potlačuje nevýhody jednotlivých druhů dopravy a umožňuje jejich vzájemné provázání a výrazné **zkvalitnění dopravní obslužnosti území a spojení mezi centry osídlení a spádovými územími**. To napomáhá **lepší dostupnosti zaměstnanců do regionálních center** (především do Brna), ve kterých se především rozvíjí podnikání a vytváří pracovní místa, a tím zároveň i **částečně brání odlivu obyvatel z periferních oblastí**. Existence IDS výrazně podporuje také rozvoj cestovního ruchu na místní a regionální úrovni.

Tabulka 18: Základní údaje o IDS na území regionu Jihovýchod

Počet obyvatel na území 1., 2. a 3. etapy IDS	685 211
Rozloha území 1., 2. a 3. etapy IDS (ha)	242 899
Počet obcí zapojených do IDS	257
Počet linek 1., 2. a 3. etapy IDS	168
Počet vlakových linek	7
Počet linek MHD	81
Počet linek regionální autobusové dopravy	80

Zdroj dat: KORDIS JMK, spol. s.r.o.

Jak uvádí odborné studie[26], vzhledem k očekávanému dalšímu zvyšování mobility obyvatel je hlavním úkolem do budoucna alespoň zachování současné dělby přepravy mezi individuální automobilovou dopravou (IAD) a veřejnou hromadnou dopravou (VHD), a to **zkvalitněním nabídky veřejné hromadné dopravy** a mírnou regulací individuální dopravy. Zkvalitnění a zefektivnění VHD pak znamená především **rozvoj integrované dopravy se zahrnutím návazné funkce IAD** (systémy P+R, Bike+R, K+R).

Rozvoj integrovaných dopravních systémů na území regionu Jihovýchod se bude v nejbližších letech soustřeďovat zejména na postupné rozšiřování IDS postupující od regionálních center (zatím zejména Brna) do vzdálenějších oblastí. Nezbytným požadavkem fungujícího IDS je organizace návazné autobusové a individuální dopravy do vybraných terminálů na ramenech železnice. Tyto terminály (i další potřebnou infrastrukturu) je nutno v dalších fázích rozvoje IDS podle konkrétních místních podmínek upravovat a zlepšit jejich vybavení.

[26] Viz např. Generel dopravy Jihomoravského kraje.

Nedílnou součástí snah o udržení atraktivity systémů veřejné hromadné dopravy jako celku je rovněž **zvyšování komfortu pro cestující** prostřednictvím modernizace a obnovy vozového parku, která byla v minulosti dlouhodobě zanedbávána.

1.2.3.3 Letecká doprava

Letecká doprava je nejdynamičtěji rostoucím odvětvím dopravy nejen v ČR, ale i v celosvětovém kontextu[27]. Stále důležitější roli hraje i v hospodářském rozvoji regionu Jihovýchod. Na území regionu se nachází veřejné mezinárodní civilní letiště Brno –Tuřany s pravidelnou i nepravidelnou osobní i nákladní dopravou, jehož majitelem je Jihomoravský kraj. Letecká doprava prostřednictvím tohoto letiště zajišťuje rychlé spojení regionu Jihovýchod s ostatními evropskými regiony a velkými městskými aglomeracemi. Nezbytnou podmínkou je **zvyšování výkonnosti tohoto letiště a jeho významu**. V současné době má toto letiště 3 pravidelné linky (Londýn, Moskva, Praha, od 29. října 2007 Barcelona/Gerona), přičemž se dá očekávat, že počet obsluhovaných destinací se bude postupně zvyšovat[28]. Ostatní letecká doprava na letišti je nepravidelná (převažují charterové lety do středomořských turistických destinací). Výhledově reálný předpoklad potřeb letiště řeší ve třech vývojových etapách Územní generel letiště Brno – Tuřany, který je zapracován do Územního plánu města Brna. Každá vývojová etapa předpokládá postupnou dostavbu nezbytnou pro zabezpečení uvažovaných přepravních výkonů, které dle statistik letiště každým rokem rostou[29]. Některé etapy byly již realizovány (zejm. výstavba nového odbavovacího terminálu) v minulém programovacím období 2004–2006 z EFRR prostřednictvím Operačního programu Infrastruktura. Dále je potřeba v souvislosti s nárůstem provozu řešit především dostavbu odbavovacích ploch a infrastruktury letiště, dovybavení letiště prostředky pro letový provoz, výstavbu hangárů, rekonstrukci pojezdové dráhy atd.[30] Tyto investice jsou vzhledem k současnému stavu letiště nezbytné, aby bylo letiště schopné reagovat na prudký rozvoj letecké dopravy z tohoto letiště (viz tabulka 19).

Význam a zároveň potenciál mezinárodního letiště Brno–Tuřany spočívá zejména v jeho strategickém geografickém umístění na rozhraní západní a východní Evropy s výhodnou výchozí polohou směrem k destinacím Blízkého Východu, Perského zálivu, Dálného Východu a Ruska. Představuje významnou **dopravní spojnici** zejména pro **město Brno,** které je důležitým **průmyslovým, obchodním, administrativním a kulturním centrem regionu Jihovýchod i celé ČR** a rovněž významným **centrem veletrhů a výstav, které přilákají každoročně více než 5 tis. vystavovatelů z evropských i mimoevropských zemí[31].**

[27] Dopravní politika České republiky pro léta 2005 – 2013.
[28] Generel dopravy Jihomoravského kraje.
[29] www.airport-brno.cz.
[30] Podrobněji viz Územní generel letiště Brno-Tuřany, Generel dopravy Jihomoravského kraje, Zásady územního rozvoje města Brna, Územní plán města Brna aj.
[31] www.airport–brno.cz.

Tabulka 19: Základní statistiky mezinárodního letiště Brno–Tuřany

Rok	Pohyby letadel	Počet odbavených cestujících
1995	8 000	87 000
2000	6 289	112 797
2001	8 136	128 583
2002	12 620	157 257
2003	16 596	166 142
2004	17 823	171 888
2005	16 126	315 672
2006	20 105	393 686

Zdroj dat: www.airport–brno.cz

Letiště Brno – Tuřany má mimořádnou důležitost jak pro Brno, jakožto druhé největší město ČR, tak pro celý region soudržnosti. Zásadní význam letecké dostupnosti Brna pro investory, vystavovatele, návštěvníky přilehlých i vzdálenějších turistických atraktivit (památky UNESCO, národní park, Moravský kras, aj.) a pendlery (= účastník krátkodobé pracovní migrace, zejména na pravidelné lince do Londýna) dokládá i nárůst počtu odbavených cestujících o takřka o 350 % během období 2000–2006. Studie proveditelnosti zpracovaná pro předchozí projekt prokázala dostatečnou ekonomickou efektivnost a návratnost investovaných prostředku. Každá z osmi variant vypracovaná a propočítávaná v rámci projektu vycházela jako rentabilní.[32]

Tyto aktivity významným způsobem napomáhají rozvoji místní ekonomiky a přispívají k celkovému posilování konkurenceschopnosti regionu (zejména příliv nových investorů, transfer know-how, rozvoj specifických služeb aj.)

1.2.3.4 Bezmotorová doprava

Geografická poloha i přírodní podmínky regionu Jihovýchod tvoří výborný základ pro rozvoj cyklistické dopravy. Rekreační cyklistická doprava představuje zároveň jeden z hlavních trendů moderní turistiky. Řešení problematiky cyklistické dopravy v regionu je koncepčně řešeno v několika studiích[33], které shrnují současný stav a navrhují strategie rozvoje sítě cyklistických tras na území regionu.

Turistické cyklistické trasy jsou členěny do kategorií mezinárodních, nadregionálních, regionálních, místních a ostatních tras a mají návaznost na rakouskou a slovenskou síť. Jihomoravským krajem prochází dálkové trasy Pražská, Moravská a Jantarová stezka (součástí evropské sítě EURO VELO), dále např. Greenways Praha–Vídeň, Česko–rakouská příhraniční trasa, trasy Jihlava–Český Těšín, Jeseník–Znojmo, Hradec Králové–Břeclav. Významnou součást turistické infrastruktury v jižní části regionu tvoří také Moravské vinařské stezky. **Počet tematických tras i zapojení existujících tras do turistických programů je však stále na nedostatečné úrovni, stejně jako vybavenost terénním informačním systémem, řešení kolizních míst (v místech střetu s jinými komunikacemi nebo ostatními překážkami) a doprovodné služby pro cyklisty podél tras (parkoviště pro cyklisty, odpočívadla, drobný mobiliář apod.). Nízký je rovněž podíl bezpečných úseků**

[32] Viz studie proveditelnosti projektu „Výstavba odbavovacího terminálu letiště Brno“ – projekt financovaný z EFRR prostřednictvím Operačního programu Infrastruktura v období 2004–2006 .
[33] Studie dobudování cyklistické infrastruktury a specifických forem cyklistiky v Jihomoravském kraji, aj.

na existujících cyklotrasách[34]. Cyklistická doprava jakožto regulátor IAD vyžaduje výstavbu kvalitních cyklostezek, která ovšem dosud velmi zaostává[35].

Cyklistika jako forma dopravy není menšinovým trendem, ale **alternativou k dalším druhům dopravy. Nabízí značnou flexibilitu při pohybu v městském prostředí a částečně může řešit i dopravní obsluhu v regionu.** Propojení cyklistické infrastruktury formou městských sítí cyklostezek a regionálních sítí cyklotras umožňuje současně plynulý pohyb cyklistů i cykloturistů. Cykloturistika se tak výrazně projevuje i **v městském prostředí**. Městské cyklotrasy a cyklostezky mohou jejich uživatele dovést bez dopravní zácpy a kolapsů na silnicích do historického jádra města, do městských parků, rezervací, rekreačních oblastí, na koupaliště apod.[36]

1.2.4 Regionální disparity

1.2.4.1 Struktura osídlení

Sídelní struktura ČR je charakteristická rozdrobenou soustavou, která je dána historickým vývojem. V současné době existuje na celém území ČR více než 6 tis. samosprávných obcí. Tento stav je přitom zcela výjimečný ve srovnání s jinými evropskými státy[37].

Na území regionu soudržnosti Jihovýchod se nachází celkem 1 376 samosprávných obcí, z tohoto počtu ovšem 92 % tvoří obce s počtem obyvatel do 2 tis. Pouze ve dvou obcích regionu žije více než 50 tis. obyvatel. Tato specifičnost sídelní struktury neumožňuje vymezovat „města" v pojetí obvyklém z evropského pohledu (viz obr. 2 v příloze A).

Tabulka 20: Velikostní skupiny obcí, k 1. lednu 2005

		Obce					
		velikostní skupina				*Celkem*	*Obce se statutem města*
		do 1 999	*od 2 000 do 9 999*	*od 10 000 do 99 999*	*nad 100 000*		
Česká republika	počet obcí	5 612	505	126	5	6 248	527
	počet obyvatel	2 689 676	2 054 988	3 362 832	2 113 081	10 220 577	7 174 756
	podíl v %	26,3	20,1	32,9	20,7	100,0	70,2
Jihovýchod	počet obcí	**1 266**	**93**	**16**	**1**	**1 376**	**80**
	počet obyvatel	**549 623**	**371 893**	**351 109**	**367 729**	**1 640 354**	**1 007 952**
	podíl v %	**33,5**	**22,7**	**21,4**	**22,4**	**100,0**	**61,4**
kraj Vysočina	počet obcí	673	23	8	0	704	33
	počet obyvatel	213 373	110 335	186 406	0	510 114	298 077
	podíl v %	41,8	21,6	36,6	0,0	100,0	58,4
Jihomoravský kraj	počet obcí	593	70	8	1	672	47
	počet obyvatel	336 250	261 558	164 703	367 729	1 130 240	709 875
	podíl v %	29,8	23,1	14,6	32,5	100,0	62,8

Zdroj dat: ČSÚ.

[34] Tj. cyklostezek v podobě samostatných, stavebně upravených a dopravním značením vymezených komunikací určených pouze cyklistům, bruslařům, koloběžkářům apod., případně i chodcům.
[35] Profil kraje Vysočina, 2006, Profil Jihomoravského kraje, 2006.
[36] Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR, leden 2005.
[37] Například územně i populačně srovnatelná Belgie má 589 obcí, Nizozemsko, které má navíc o polovinu vyšší počet obyvatel než ČR, dokonce jen 458 obcí.

Politika územního rozvoje ČR[38] vymezuje na území regionu Jihovýchod dvě **rozvojové oblasti** s výrazným soustředěním aktivit mezinárodního nebo celorepublikového významu: Brno a Jihlavu. Tyto městské aglomerace, které je možno rovněž označit jako **urbanizační centra[39],** s diverzifikovanou strukturou ekonomiky a se zastoupením odvětví schopných generovat růst v okolí vytvářejí póly rozvoje.

V sídelní struktuře regionu soudržnosti Jihovýchod je dále možno vymezit střediska regionálního významu, která jsou tvořena městy s 5 tis. a více obyvateli a městy Pohořelice a Židlochovice, které mají statut obce s rozšířenou působností.

Z hlediska územně pojatého rozvojového potenciálu regionu Jihovýchod by se právě výše uvedená urbanizační centra i některá regionální střediska, ve kterých se koncentrují sociálně ekonomické funkce vyššího řádu, mohla stát klíčovými **póly hospodářského rozvoje regionu.** A následný přenos pozitivních impulsů i do zázemí umožní stimulaci rozvoje celého sídelního systému vč. jeho konkurenceschopnosti. Proto je potřeba vhodnými nástroji a opatřeními stimulovat rozvoj těchto městských oblastí/regionálních center a přispět k řešení problémů, se kterými se potýkají.

1.2.4.2 Urbanizační centra (póly růstu) a regionální střediska

Ve výše vymezených urbanizačních centrech a regionálních střediscích žijí více jak dvě třetiny obyvatelstva (71,3 %) regionu Jihovýchod, koncentrují se v nich podnikatelské a investiční aktivity, pracovní příležitosti a v souvislosti s tím také veřejné služby a občanská vybavenost. Při stimulaci těchto center (městských oblastí) jako rozvojových pólů regionu Jihovýchod je nutné zohlednit komplexní rozvoj těchto urbanizovaných prostorů a regionální a nadregionální souvislosti. Zejména rozvoj socioekonomických funkcí urbanizačních center jako nejdůležitějších rozvojových pólů musí probíhat integrovaným přístupem využívajícím a vhodně kombinujícím všechny možnosti a příležitosti, které se naskýtají v rámci realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU. Patří sem především podpora podnikání, rozvoj lidských zdrojů, podpora vzdělávání, vědy a výzkumu, zkvalitňování životního prostředí a řada dalších, a to prostřednictvím synergií regionálního a tematických operačních programů.

ROP se v této souvislosti zaměřuje na řešení vybraných sociálních a ekonomických problémů, s nimiž se města v současnosti potýkají, a to především nepřímou podporou podnikání, rozšiřováním a zkvalitňováním veřejné infrastruktury, infrastruktury pro služby občanské vybavenosti, kultivací a revitalizací vybraných městských území, zlepšováním fyzického prostředí měst apod.

---

[38] Politika územního rozvoje České republiky, schválená vládou ČR v květnu 2006, je nástroj územního plánování, který určuje požadavky a rámce pro konkretizaci úkolů územního plánování v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj území a určuje strategii a základní podmínky pro naplňování těchto úkolů. PÚR ČR poskytuje rámec pro konsensuální rozvoj a zhodnocování území ČR. Mj. vymezuje oblasti se zvýšenými požadavky na změny v území z důvodů soustředění aktivit mezinárodního a republikového významu nebo které svým významem přesahují území jednoho kraje („rozvojové oblasti“).

[39] Viz Strategie regionálního rozvoje ČR a dle výpočtů hlavních významových charakteristik a na základě sociálně–geografické regionalizace ČR (podrobněji viz Hampl, M.: Geografická organizace společnosti v České republice: transformační procesy a jejich obecný kontext, Univerzita Karlova v Praze, 2005).

Obrázek 2: Běžné výdaje na žáka v roce 2005 (v Kč).

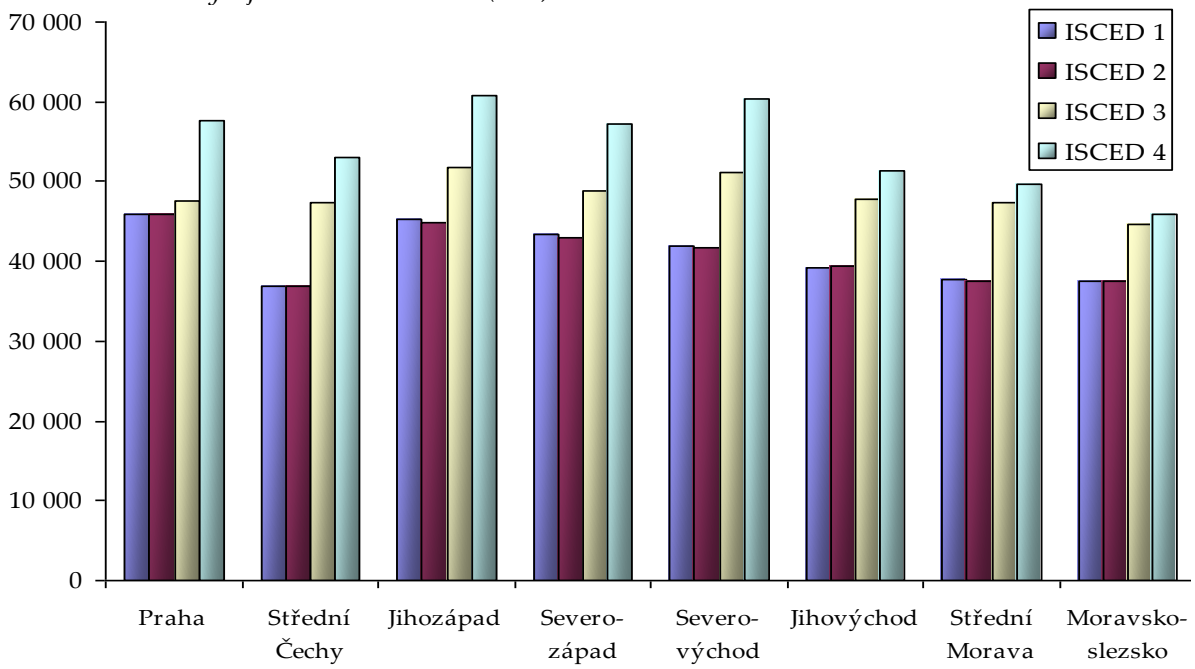

Zdroj dat: ČSÚ

Poznámka: Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání (ISCED): kód 1 – primární vzdělávání; kód 2 – nižší sekundární vzdělávání; kód 3 – vyšší sekundární vzdělávání; kód 4 – postsekundární vzdělávání nižší než terciární.

Infrastruktura veřejných služeb

Kapacita a technický stav **infrastruktury pro rozvoj vzdělávání** je zejména ve větších městech a regionálních centrech obecně na vyšší úrovni než v sídlech nižšího řádu. Realita demografického vývoje a také poptávka po adaptabilní pracovní síle bude dopadat v následujících letech především na základní školy. Předpokládaný úbytek počtu žáků ZŠ až o jednu třetinu současného stavu bude od měst/zřizovatelů vyžadovat vzájemně koordinovaný postup při redukci rychle narůstajících volných kapacit základních škol[40].

Síť základních škol v regionu kopíruje sídelní strukturu regionu soudržnosti Jihovýchod. Střední a vyšší odborné školy jsou zřizovány a jsou v kompetenci jednotlivých krajů regionu soudržnosti Jihovýchod. Kraje vyvíjejí snahu o optimalizaci sítě škol a školských zařízení na svém území. Vyšší odborné školy jsou většinou koncentrovány do krajských měst. Významným centrem vyššího odborného školství je Brno.

[40] Profil kraje Vysočina, 2006, Profil Jihomoravského kraje, 2006.

Tabulka 21: Školy podle typu – region Jihovýchod

	Školní rok		
	2002/2003	2003/2004	2004/2005
Mateřské školy			
školy	1 044	906	900
děti	46 275	46 266	45 840
Základní školy			
školy	726	713	697
žáci celkem	163 937	157 197	151 025
Gymnázia			
školy	61	61	58
žáci denního studia	24 668	25 064	25 036
Střední odborné školy			
školy	127	133	123
žáci denního studia	32 420	33 258	34 532
Střední odborná učiliště			
školy	91	88	74
žáci celkem	34 690	34 320	34 048
Speciální školy			
školy	191	199	198
žáci celkem	8 735	8 578	8 319
Vyšší odborné školy			
školy	27	27	28
žáci denního studia	4 900	5 744	5 669
Vysoké školy			
školy	9	10	10

Zdroj dat: ČSÚ.

Důležitou podmínkou pro rozvoj vzdělávání a vzdělanosti obyvatelstva je také úroveň materiální vybavenosti vzdělávacích zařízení (základních i středoškolských), která přispívá ke zvyšování kvality výuky. Tato vybavenost je v současnosti často na nedostatečné úrovni, což se týká zejména nedostatečného vybavení moderními technickými a jinými učebními pomůckami a také technického stavu budov a objektů sloužících pro vzdělávání. Příležitostí je také využití volných kapacit pro jiné formy využití (neformální vzdělávání, zájmové aktivity apod.). Další důležitou oblastí aktivit v rozvoji vzdělávání je vytvoření podmínek pro celoživotní vzdělávání co nejširší veřejnosti a zájemcům o další vzdělávání. Situaci v regionu dokumentují mapky na obr. 4 a 5 v příloze A.

Síť **zdravotnických zařízení** v regionu Jihovýchod tvoří nemocnice, zařízení následné péče, psychiatrické léčebny, rehabilitační ústavy, odborné léčebné ústavy a další zařízení. Drtivá většina těchto zařízení se nachází ve větších městech, přičemž část z nich (především fakultní nemocnice v Brně) mají výraznou nadregionální, v některých oborech i republikovou působnost. Technický stav některých regionálních zdravotnických zařízení je možno v současné době považovat za nevyhovující. Často se jedná o několik desítek let starou infrastrukturu, kterou bude nutné modernizovat. Problémem lůžkových zařízení provozujících léčebnou péči v regionu je také zastaralé přístrojové vybavení, které bude nutné zkvalitnit tak, aby odpovídalo požadavkům vyplývajícím ze zákonů.

Tabulka 22: Vybrané základní ukazatele zdravotnictví – region Jihovýchod

	2002	2003	2004	2005
Nemocnice	29	29	29	29
počet lůžek	11 163	11 147	10 953	10 962
Odborné léčebné ústavy	21	21	22	22
počet lůžek	3 661	3 671	3 665	3 673
z toho léčebny pro dlouhodobě nemocné	7	7	7	7
počet lůžek	774	774	796	845
Ostatní samostatná zdravotnická zařízení	524	549	559	552

Zdroj dat: ČSÚ.

Moderní zdravotnická zařízení vytvářejí předpoklad pro zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva. Kvalitní zdravotní péče znamená nižší nemocnost, vyšší účast na trhu práce, delší pracovní život, vyšší produktivitu a nižší náklady na zdravotní a sociální péči.

Síť **zařízení sociální péče** v regionu tvoří domovy důchodců, domovy – penziony pro důchodce, ústavy sociální péče, domovy s pečovatelskou službou a ostatní zařízení sociální péče. Většina této infrastruktury sociální péče je ve vlastnictví měst, obcí, krajů a státu. Tato zařízení jsou často umístěna nejen ve městech, ale i ve venkovských obcích. Demografická prognóza vývoje obyvatelstva v regionu Jihovýchod ukazuje nezbytnost řešení sociální péče pro obyvatele v poproduktivním věku, a to prostřednictvím rozvoje všech forem této péče, nejen ústavní. Ačkoliv během posledních let dochází k navyšování kapacity zařízení sociálních služeb v regionu (zejména domovů důchodců), stále se zvyšuje deficit mezi poptávkou a nabídkou[41].

Obrázek 3: Příjemci sociálního zabezpečení (počet osob).

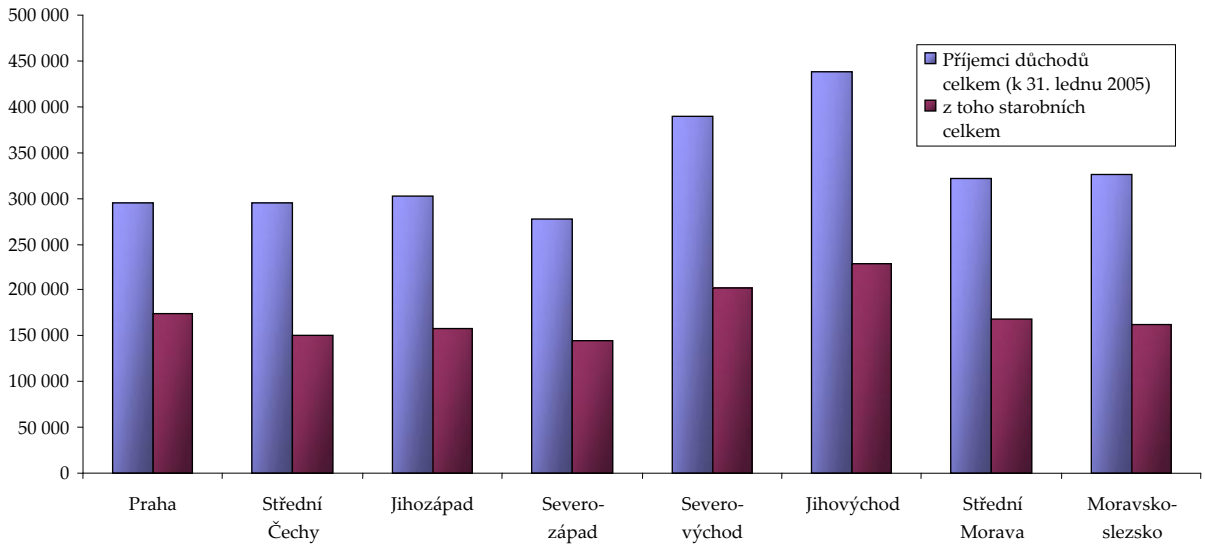

Zdroj dat: ČSÚ

Dalším výrazným problémem je nedostatek pracovníků v těchto zařízeních i technický stav objektů a budov. Především ve větších městech vzrůstá také význam sociální péče o

[41] Profil kraje Vysočina, 2006, Profil Jihomoravského kraje, 2006.

ohrožené skupiny obyvatelstva (dlouhodobě nezaměstnaní, lidé se zdravotním a mentálním postižením, bezdomovci, opuštěné matky s dětmi, národnostní menšiny, drogově závislí aj.). V souvislosti s nárůstem sociálně patologických jevů je třeba podporovat vznik a provoz zařízení pro volnočasové aktivity mládeže a zvýšit počty sociálních asistentů (tzv. streetworkerů) a rovněž podporovat fungování nízkoprahových zařízení propojených se sítí SOS center s nepřetržitým provozem provozovaných nestátními neziskovými organizacemi.

Tabulka 23: Zařízení sociální péče – region Jihovýchod

	2002	*2003*	*2004*	*2005*
Ústavy sociální péče pro dospělé	14	14	18	12
místa	1 145	1 182	1 517	1 115
Ústavy sociální péče pro mládež	27	22	20	25
místa	1 934	1 806	1 637	1 759
Domovy důchodců	52	55	55	55
místa	6 155	6 306	6 154	5 937
Domovy – penziony pro důchodce	28	26	26	29
místa	nezj.	nezj.	nezj.	2200
Domy s pečovatelskou službou	129	136	156	132
bytové jednotky	3 871	4 088	4 683	4261
Ostatní zařízení sociální péče	79	67	53	55
místa	1 325	1 484	1 379	1453
Dětské domovy	23	23	28	32
místa	799	813	1 010	994

Zdroj dat: ČSÚ.

Hlavní problémy z hlediska vybavenosti měst v regionu Jihovýchod kulturními, sportovními a jinými zařízeními **pro neformální aktivity občanů a trávení volného času** je možno spatřovat především v jejich relativním nedostatku vzhledem k vyšší koncentraci a počtu obyvatel a mnohdy také v jejich zastaralosti a špatném technickém stavu. Problematická je také jejich dostupnost z odlehlejších, periferních území.

Tabulka 24: Kulturní a sportovní zařízení – region Jihovýchod

	2002	*2003*	*2004*	*2005*
	Kultura			
Stálá kina a multikina	110	107	103	103
Veřejné knihovny vč. poboček	1 359	1 345	1 342	1 342
Muzea	129	132	132	133
Galerie	145	151	156	164
Divadla	22	22	22	24
Přírodní amfiteátry	84	87	84	85
	Sport			
Koupaliště a bazény	207	207	211	210
z toho kryté bazény	42	42	45	45
Hřiště	1 981	2 052	2 055	2 063
Tělocvičny	996	996	997	997
Stadiony včetně krytých	127	125	123	123
Zimní stadiony včetně krytých	33	33	33	34

Zdroj dat: ČSÚ.

Jak bylo identifikováno v Strategii regionálního rozvoje České republiky je potřebné, aby v průběhu programovacího období 2007–2013 byla snaha regionu soudržnosti Jihovýchod směřovat podporu v rámci ROP JV, rovněž v souladu s Programem rozvoje Jihomoravského kraje a Programem rozvoje kraje Vysočina, do infrastruktury a její vybavenosti v oblasti vzdělávání, zdravotnictví a sociální péče. Veškeré typy podpor a investic do těchto oblastí budou realizovány v souladu s komunitárním právem a českým právním řádem (včetně pravidel pro zadávání veřejných zakázek a veřejnou soutěž) a to takovým způsobem, který bude zaručovat korektní a efektivní využívání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU ve veřejném zájmu. Komplementárnost využití prostředků ze strukturálních fondů EU v návaznosti na ostatní operace spolufinancované z ostatních Operačních programů bude zajišťovat v souladu s NSRR Národní orgán pro koordinaci. Popis je uveden v kapitole 4 Realizační část.

Fyzické prostředí ve městech, brownfields

Problémem řady měst v regionu Jihovýchod je **zanedbaný stav fyzického prostředí a veřejných prostor** uvnitř urbanizovaných území. Přívětivé veřejné prostory přitom nepřispívají pouze ke spokojenosti obyvatel, ale přitahují také podnikatele a investory. K revitalizacím těchto území je potřeba přistupovat formou komplexních řešení zaměřených na provádění úprav zanedbané veřejné infrastruktury (ulic, náměstí, parků) včetně jejich vybavení malou architekturou a zelení[42].

Specifickým problémem jsou **„brownfields“**, tj. pozemky a nemovitosti uvnitř a mimo urbanizované území, které ztratily svoji funkci, jsou nevyužité či opuštěné, často mají ekologickou zátěž a nacházejí se na nich zdevastované výrobní či jiné budovy. Tyto nemovitosti negativně ovlivňují vzhled území a brání jeho potenciálnímu rozvoji jinou formou využití. Řadí se mezi ně především objekty staré průmyslové výroby, administrativní objekty, vojenské objekty apod. Tyto brownfields je možno nalézt ve většině sídel na území regionu Jihovýchod[43]. Regenerace ploch brownfields je žádoucí nejen z hlediska opětného využití území, ale jsou s ní spojeny i další pozitivní faktory, mezi něž patří zejména zvýšení příjmů a podpora ekonomiky v území a vytvoření nových pracovních příležitostí, revitalizace celého území, odstranění ekologických zátěží v sídelní krajině, alternativa k záboru půdy pro stavby "na zelené louce" i ochrana zdraví obyvatel a zkvalitňování životního prostředí. Problematika brownfields bude komplexně řešena na základě pevně vymezených rozhraní v rámci tematických operačních programů.

1.2.4.3 Venkovský prostor

Co se týká venkovských oblastí na území regionu Jihovýchod, zřejmě nejvýhodnější pozici a rozvojové předpoklady mají ty, které se nacházejí v zázemí velkých měst. Jsou ovlivněny převážně suburbanizací, zaznamenávají nárůst své populace a zlepšuje se i jejich vybavenost infrastrukturou a službami. Tento trend se výrazně projevuje především v zázemí Brna[44]. Naopak, nejproblematičtější skupinou jsou periferní venkovské oblasti, řídce obydlené,

[42] Viz např. zásobníky a databáze projektových záměrů kraje Vysočina a Jihomoravského kraje.

[43] Viz např. Vyhledávací studie pro lokalizaci brownfields na území Jihomoravského kraje, srpen 2006, Vyhledávací studie pro lokalizaci brownfields na území kraje Vysočina, duben 2006.

[44] Dílčím způsobem probíhá suburbanizace i v okolí středně velkých měst regionu (vč. Jihlavy), zde jde však spíše o výstavbu jednotlivých domů než obytných souborů a kvantitativně jde o procesy nesrovnatelné s rozsahem suburbanizace v okolí metropole Brna. Více viz např. Profil Jihomoravského kraje, 2006.

izolované od spádových měst a hlavních dopravních sítí. Tato území jsou soustředěna především při hranicích obou krajů regionu Jihovýchod.

Rozvoj zejména periferních venkovských sídel v regionu je limitován nedostatkem pracovních příležitostí, zanedbanou infrastrukturou, nízkou úrovní služeb a v neposlední řadě nepříznivou věkovou a vzdělanostní strukturou obyvatelstva. Nedostatečné dopravní napojení na regionální centra vyvolává potíže při dojížďce za prací. **Odlehlost** se podílí na udržování vyšší než průměrné nezaměstnanosti, nízké úrovni příjmů obyvatel, občanské vybavenosti a celkovém útlumu ekonomických aktivit v území. Situaci názorně ukazuje obr. 3 v příloze A. Periferní regiony trpí nezájmem investorů, kteří do nich neumisťují nové výroby. Na venkově pracuje značný podíl ekonomicky aktivních obyvatel ve službách, průmyslových provozech a řemeslných dílnách, nebo v závislosti na dopravní obslužnosti vyjíždí za práci do měst[45]. Zejména v malých obcích způsobuje nedostatek personálních i materiálních zdrojů často nízkou efektivitu a kvalitu výkonu veřejné správy.

Podobným problémem, který musí řešit venkovské obce stejně jako města, je péče o sociálně potřebné obyvatele, především pak o obyvatelstvo v postproduktivním věku. Zásadní je nedostatek zařízeních sociální péče i kapacit ve stávajících, špatný technický stav těchto zařízení i nedostatek kvalifikovaného personálu. Rovněž úroveň materiální vybavenosti vzdělávacích zařízení a technický stav budov je v současnosti často na nedostatečné úrovni.

Ve venkovských oblastech regionu se nachází infrastruktura, která v minulosti sloužila pro vzdělávání, kulturu a jiné veřejné služby (staré školy, bývalé kulturní domy, nákupní střediska apod.) a která je v současné době kvůli změně struktury obyvatelstva a osídlení venkova nevyužita. K nim se přidávají i brownfields v podobě opuštěných pozemků a nemovitostí zemědělské výroby, rekreační objekty, vojenské objekty a v omezené míře i objekty staré průmyslové výroby. Revitalizace těchto objektů a ploch přispěje k vytváření podmínek pro rozvoj podnikání ve venkovském prostoru. Rovněž zanedbaná veřejná prostranství v řadě venkovských obcí vyžadují revitalizaci[46].

Společným problémem řady venkovských obcí v regionu je rovněž nedostatek zařízení pro trávení volného času a neformální aktivity občanů. Tato zařízení se koncentrují ve větších městech, přičemž jejich dostupnost z některých zejména periferních oblastí je problematická. I technický stav těchto zařízení ve venkovských obcích (např. sportovní hřiště, apod.) bývá často na nedostatečné úrovni[47].

Vytváření prostředí pro úspěšný ekonomický i sociální rozvoj území je stále více ovlivňováno informačními a komunikačními technologiemi, jež jsou nástrojem s velmi silným inovačním potenciálem a při efektivním a plošném využití umožňují zvýšení kvality života obyvatel žijících v daném území. Zatímco v urbanizačních centrech i dalších větších městech regionu Jihovýchod je stav využití ICT na velmi vysoké úrovni z hlediska nabídky pokrytí komunikační infrastrukturou, nabídky telekomunikačních služeb i informační gramotnosti obyvatel, v ostatních částech regionu vzhledem ke geografickým podmínkám i nízkému počtu obyvatel sídel dochází k selhání telekomunikačnímu trhu, neexistuje zde konkurence poskytovatelů telekomunikačních služeb či nedochází k pokrytí odlehlých sídel ICT infrastrukturou. V těchto územích také chybí nabídka zaměřená na poskytování

[45] V důsledku nákladů na dopravu, času stráveného dojížďkou a omezené dopravní obslužnosti jsou ovšem na trhu práce handicapováni ve srovnání s obyvateli měst.
[46] Viz např. zásobníky a databáze projektových záměrů kraje Vysočina a Jihomoravského kraje.
[47] Tamtéž.

speciálních telekomunikačních služeb jako např. hosting nebo podporu nabídky na straně poskytovatelů. Tím dochází k dalšímu prohloubení společenských rozdílů a snížení životní úrovně obyvatel takto postižených částí regionu, což má za následek snížení atraktivity těchto obcí pro stávající či potencionální nové obyvatele. Dále se tak prohlubují územní disparity a region jako celek trpí vnitřním ohrožením vyplývajícím z nerovnoměrného rozvoje. Za jeden z klíčových ukazatelů socioekonomického rozvoje bývá označována míra nezaměstnanosti. Regionální disparity, resp. regionální rozložení míry nezaměstnanosti v regionu soudržnosti Jihovýchod je znázorněno na obrázcích 6 a 7 v příloze A.

I přes všechny výše uvedené problémy vykazuje venkovská komunita v regionu Jihovýchod vysokou míru kulturní i sociální stability a tvoří základ jeho hodnot. Zejména pak stále živá lidová kultura dodává regionu specifické postavení v rámci celé ČR a zasluhuje mimořádný stupeň ochrany a podpory. Na venkově se nacházejí i významné historické památky. Stále živá je také tradice místních řemesel a zpracovávání produktů (vinařství, zelinářství, zpracování brambor, mléka a masa), kterou je nutno rozvíjet, zejména se zaměřením na cestovní ruch.

Intervence ve prospěch venkova regionu Jihovýchod musí být diferencovaně zaměřené na **stabilizaci osídlení venkovských oblastí, vytváření podmínek pro úspěšný rozvoj podnikatelských aktivit na venkově, udržení a zvyšování kvality života venkovské populace, na zlepšení dostupnosti veřejných statků a služeb, posilování vazeb mezi venkovem a městy a na posílení tradičních vazeb na přírodní hodnoty území.** Nezbytnou podmínkou pak musí být **kvalitní dopravní dostupnost a také postupné zlepšování stavu infrastruktury i fyzického prostředí ve venkovských obcích, prioritní je také zvýšení využití informačních a komunikačních technologií v těchto oblastech.**

1.2.4.4 Regionální disparity a Strategie regionálního rozvoje České republiky

Materiál schválený usnesením vlády České republiky č. 682 ze dne 12. července 2000 Strategie regionálního rozvoje České republiky, resp. Strategie regionálního rozvoje České republiky pro léta 2007–2013, schválená usnesením vlády České republiky č. 560 ze dne 17. května 2006 vymezuje na území ČR tzv. regiony se soustředěnou podporou státu. Ty se dále dělí na strukturálně postižené regiony, hospodářsky slabé regiony a regiony s vysoce nadprůměrnou nezaměstnaností, všechny administrativně vymezené okresními hranicemi. K 31. prosinci 2006 se na území regionu soudržnosti Jihovýchod nacházely čtyři hospodářsky slabé regiony (z celkového počtu deseti), vymezené územími okresů Třebíč v kraji Vysočina, Hodonín, Vyškov a Znojmo v Jihomoravském kraji. Zařazení okresu mezi hospodářsky slabé regiony[48] indikuje, že v regionu přetrvává nízká hospodářská výkonnost

[48] Pro vymezení hospodářsky slabé regiony byly zvoleny tyto ukazatele:
• Souhrnné hodnocení nezaměstnanosti k 31. 12. roku 1999, 2000, 2001 (ukazatel vyjadřuje souhrnné zhodnocení vlivu nezaměstnanosti, dlouhodobé nezaměstnanosti a tlaku na pracovní místa v jednotlivých regionech. Tomuto ukazateli souhrnného hodnocení nezaměstnanosti byla stanovena váha 0,3.)
• Daňové příjmy na 1 obyvatele v roce 1999, 2000, 2001 (ukazatel představuje daňovou výtěžnost (v Kč) v okrese na 1 obyvatele v daném roce. Ukazateli byla stanovena váha 0,2.)
• Průměrná mzda v okrese v roce 1999, 2000, 2001 (ukazatel vyjadřuje výši průměrné měsíční mzdy (v Kč) v daném roce. Ukazateli byla stanovena váha 0,2.)
• Podíl zaměstnanosti v zemědělství, lesnictví a rybolovu na celkové zaměstnanosti v roce 1995 (ukazatel představuje počet zaměstnanců v zemědělství, lesnictví a rybolovu jako podíl (v %) na celkové zaměstnanosti v okrese. Ukazateli byla stanovena váha 0,1.)

(slabost) některých oblastí, kterou předchozí podpory pomohly zmírnit, dosud však ne odstranit. V souvislosti s celostátně stále nízkou investiční aktivitou jsou tato území z řady důvodů „na okraji“ – v důsledku nedostatků ve vybavení infrastrukturou (dopravní, technickou, podnikatelskou) nepřitahují podnikatelské aktivity, v důsledku nízké podnikatelské aktivity se dostatečně nerozvíjí infrastrukturní systémy všeho druhu. Tato slabá území se vnitřními ekonomickými silami nemohou dostat na dráhu rychlejšího rozvoje a potřeba společenské (strukturální) podpory zde trvá. Specifickým druhem hospodářsky slabých regionů jsou venkovské regiony (některé jejich problémy mají strukturální charakter – neaktuální orientace zemědělské produkce s ohledem na přírodní podmínky a poptávku trhu). Takovýmito regiony jsou např. okresy Vyškov a Znojmo. Velkou nevýhodou venkovských oblastí oproti urbanizovanému území je nízká koncentrace spotřeby, která bohužel nemůže vykompenzovat rostoucí náklady firem spojené s jejich umístěním v těchto regionech.

Obrázek 4: Nezaměstnanost v letech 2001–2007 (v %) a pořadí v rámci ČR (hodnoty nad jednotlivými sloupci).

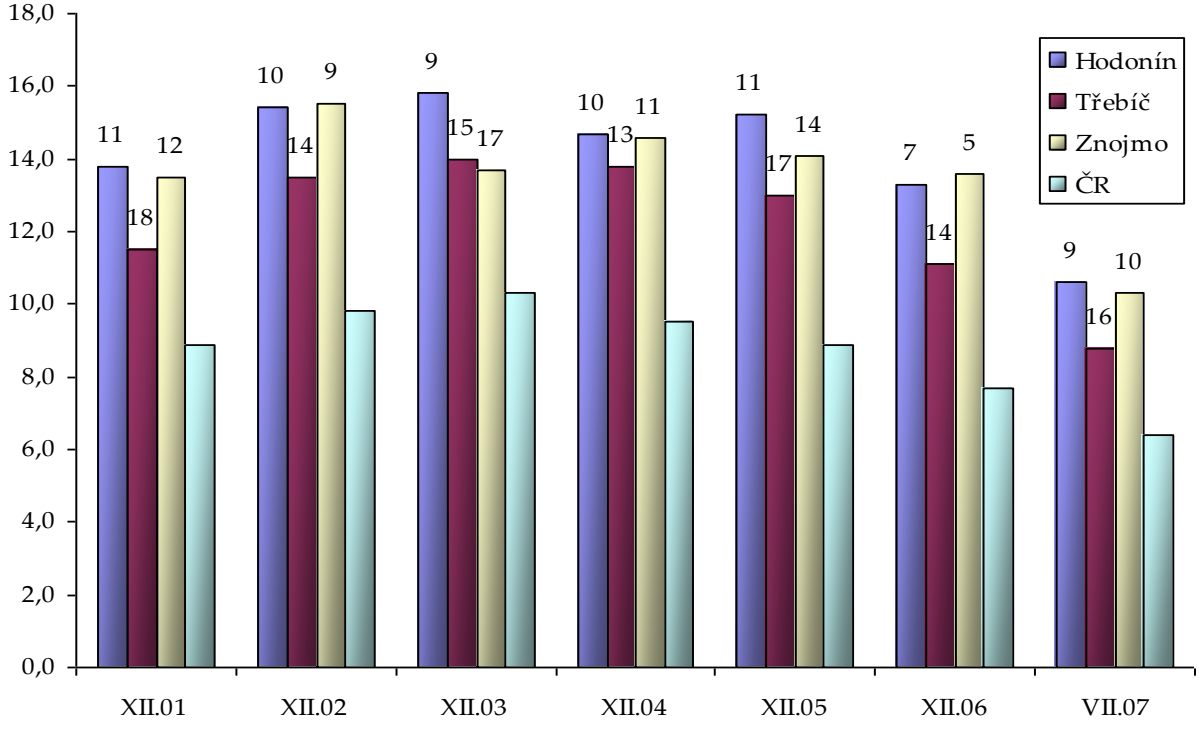

Zdroj: ČSÚ

Na základě rozhodnutí vlády ze dne 3. července 2006 č. 829 o přechodné podpoře hospodářsky slabých regionů do roku 2008, které nebyly zařazeny mezi regiony se soustředěnou podporou státu na léta 2007 až 2013, byla vládou odsouhlasena přechodná podpora hospodářsky slabých regionů do roku 2008. Na území NUTS 2 Jihovýchod byl dotčeným územím okres Vyškov, který nebyl zařazen mezi regiony se soustředěnou podporou státu na léta 2007 až 2013.

• Vývoj zaměstnanosti v zemědělství, lesnictví a rybolovu v roce 1999, 2000, 2001 oproti základnímu roku 1995 (ukazatel charakterizuje změnu zaměstnanosti v zemědělství, lesnictví a rybolovu (v %) v daném roce oproti roku 1995. Ukazateli byla stanovena váha 0,15.)

• Hustota osídlení (počet obyvatel na 1 km2) v roce 1999, 2000, 2001 (ukazatel znamená počet obyvatel na 1 km2 v daném okrese a daném roce. Ukazateli byla stanovena váha 0,05.)

Obrázek 5: Regiony se soustředěnou podporou státu:

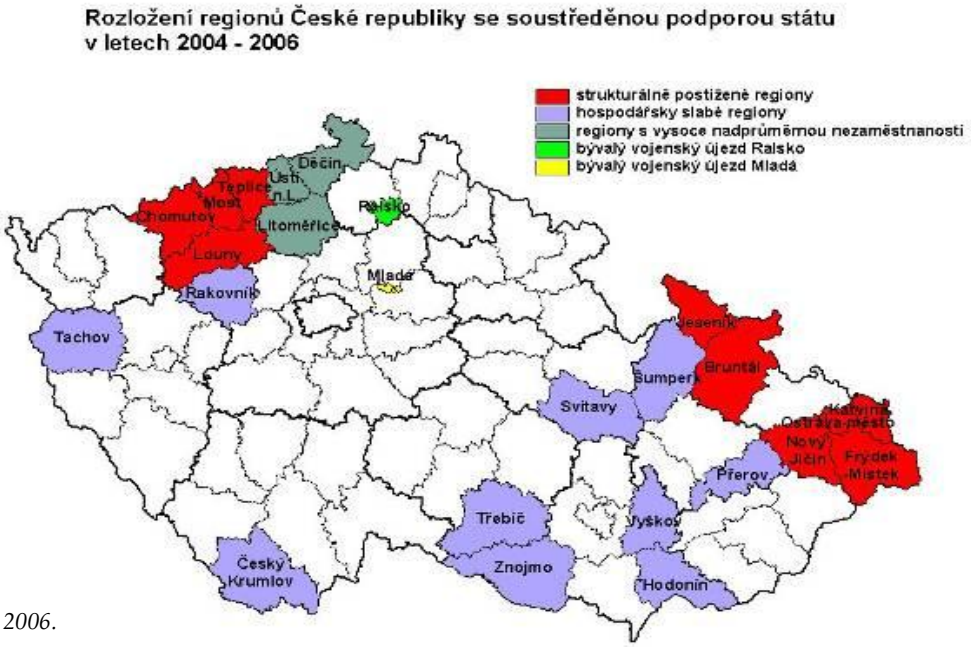

Zdroj: MMR, 2006.

1.3 ANALÝZA SWOT

Pro formulování SWOT analýzy ROP NUTS 2 Jihovýchod byly využity poznatky získané při zpracování analýzy ekonomické a sociální situace v regionu. Výsledná SWOT analýza ROP obsahuje souhrn relevantních silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení a tvoří jeden ze základních pilířů pro formulaci strategie a prioritních os ROP NUTS 2 Jihovýchod.

SILNÉ STRÁNKY

Ekonomický a sociální vývoj

- Pozice regionu jako druhého nejvýznamnějšího NUTS 2 na tvorbě republikového HDP.
- Ekonomický růst regionu měřeno mírou růstu HDP.
- Dynamický růst průmyslové výroby, růst produktivity a tržeb.
- Silná pozice strojírenství ve struktuře průmyslu.
- Příliv investic do regionu prostřednictvím velkých investorů.
- Rozvoj MSP s inovačním výrobním programem.
- Velký potenciál v oblasti rozvoje inovací a inovačního podnikání, existence institucí a infrastruktury v regionu podporující inovační podnikání.
- Pozitivní trendy ve vývoji sektorové struktury zaměstnanosti.

Cestovní ruch

- Výskyt atraktivit nadregionálního a mezinárodního významu (zejm. přírodní a kulturní památky UNESCO), množství hradů a zámků a dalších kulturně historických památek.
- Geomorfologické a přírodní podmínky vhodné pro rozvoj aktivních forem cestovního ruchu (cykloturistika, vodní turistika, lyžařský běžecký sport na Vysočině aj.).
- Existence regionálních specifik s potenciálem pro rozvoj tematických produktů cestovního ruchu (vinařské oblasti, místní folklór a tradice, zachovalá příroda aj.).
- Mimořádná pozice Brna jako centra kongresové turistiky, veletrhů a výstav i místa konání kulturních a sportovních akcí mezinárodního významu.

Dopravní dostupnost

- Výhodná geografická poloha regionu z hlediska průběhu komunikací nadregionálního i mezinárodního významu (sítě TEN–T).
- Existence a rozvoj IDS.
- Veřejné mezinárodní civilní letiště v Brně–Tuřanech.
- Síť mezinárodních, nadregionálních, regionálních, místních a ostatních cyklistických tras (vč. tematických).

Města a venkov

- Brno a Jihlava jako urbanizační centra mezinárodního a celorepublikového významu.
- Existence dalších regionálních středisek s ekonomickým potenciálem, pracovními příležitostmi a občanskou vybaveností.
- Dostupnost a počet vzdělávacích zařízení.
- Dobrá vybavenost regionu sítí zdravotnických zařízení.
- Dobrá dostupnost ICT infrastruktury i telekomunikačních služeb ve větších regionálních centrech.
- Vysoká míra kulturní i sociální stability venkova v regionu.

- Tradice místního zpracovávání produktů na venkově (vinařství, zelinářství, zpracování brambor, mléka a masa).

Zdroje pro rozvoj

- Existence finančních nástrojů krajů na podporu rozvoje regionu (dotační programy, Fond Vysočiny apod.).
- Existence podpůrných finančních nástrojů státu (zejm. státní fondy).
- Zkušenosti s realizací projektů (včetně velkých infrastrukturních) spolufinancovaných z předvstupní pomoci i SF EU.
- Realizace projektů na podporu absorpční kapacity s výhledem na programové období 2007–2013 v obou krajích regionu; vytváření zásobníků projektových záměrů, podpora rozvoje partnerství v krajích.
- Vysoce kvalifikovaní pracovníci sekretariátů RR se zkušenostmi s implementací SF v regionu.

SLABÉ STRÁNKY

Ekonomický a sociální vývoj

- V porovnání s průměrem EU dosud zaostávající region (HDP na obyvatele v paritě kupní síly nedosahuje ani 75 % průměru EU).
- Pokles počtu obyvatel regionu Jihovýchod; nízká porodnost, úbytek obyvatelstva přirozenou měnou; „stárnutí" populace.
- Recese v některých tradičních průmyslových odvětvích (zejm. textilní).
- Výrazné vnitroregionální disparity v míře nezaměstnanosti.
- Strukturální nezaměstnanost, nesoulad kvalifikace uchazečů s potřebami trhu práce.
- Nedostatečně rozvinuté další vzdělávání dospělých a celoživotní vzdělávání.

Cestovní ruch

- Sezónnost turistické návštěvnosti.
- Nedostatečná kvalita základní a doprovodná infrastruktura cestovního ruchu, včetně dopravní.
- Nabídka a kvalita služeb v cestovním ruchu ne vždy splňuje požadavky ze strany cílových skupin.
- Nedostatečná nabídka specializovaných a originálních turistických programů.
- Existující rezervy v turistické organizační struktuře a lidských zdrojích, informacích, propagaci a marketingu.
- Špatný technický stav řady kulturních památek, vysoké náklady na jejich údržbu a opravy.
- Špatná kvalita dopravních komunikací a dopravních služeb ovlivňující návštěvnost.
- Nedostatek tras pro bezpečný pohyb cyklistů.

Dopravní dostupnost

- Přetíženost hlavních komunikačních tahů.
- Špatný stavebně technický stav dopravní infrastruktury všech úrovní.
- Nedobudovaná regionální silniční síť a pomalá modernizace dopravních komunikací v regionu.
- Nedostatečné dopravní napojení na sousední státy.

- Negativní vliv intenzivní dopravy na obyvatelstvo (zejm. hluk, emise, bezpečnost chodců, cyklistů).
- Zhoršená dopravní dostupnost a dopravní obslužnost některých periferních částí regionu.
- Nerovnoměrný rozvoj IDS v rámci celého území regionu; nedostatečná infrastruktura.
- Nízký podíl bezpečných úseků s vyloučením automobilové dopravy na existujících cyklotrasách.
- Nedostatek cyklostezek v obcích.

Města a venkov

- Nedostatečná úroveň materiálního vybavení vzdělávacích zařízení, problematický technický stav budov a objektů sloužících pro vzdělávání ve městech.
- Zastarávající infrastruktura zdravotnických zařízení a jejich přístrojového vybavení.
- Rostoucí deficit mezi poptávkou a nabídkou zařízení sociálních služeb, špatný technický stav objektů a budov.
- Sociálně ohrožené skupiny obyvatelstva (dlouhodobě nezaměstnaní, lidé se zdravotním a mentálním postižením, bezdomovci, opuštěné matky s dětmi, národnostní menšiny, drogově závislí aj.).
- Relativní nedostatek zařízení pro neformální aktivity a trávení volného času ve městech vzhledem k vyšší koncentraci a počtu obyvatel a mnohdy také jejich zastaralost a špatný technický stav; špatná dostupnost těchto zařízení z periferních oblastí.
- Zanedbaný stav fyzického prostředí a veřejných prostor v urbanizovaných územích.
- Nedostatek pracovních příležitostí ve venkovských sídlech.
- Nedostatečná infrastruktura a systém podpor za účelem rozvoje podnikatelských aktivit ve venkovském prostoru.
- Zanedbaná infrastruktura a nízká úroveň služeb a občanské vybavenosti ve venkovských, zejm. periferních oblastech.
- Nedostatečná či neexistující nabídka dostupné ICT infrastruktury a telekomunikačních služeb v oblastech postižených tržním selháním.
- Nepříznivá věková a vzdělanostní struktura obyvatelstva na venkově.
- Nedostatečné a nekvalitní dopravní napojení periferních oblastí na regionální centra.
- Existence brownfields ve městech i venkovských oblastech s negativními vlivy na životní prostředí.

Zdroje pro rozvoj

- Náročný systém implementace SF v programovém období 2004–2006.
- Nedostatek zdrojů na plné předfinancování a spolufinancování projektů na straně žadatelů.
- Nedostatky v systému řízení a monitorování stávajících programů.
- Nedostatečná informovanost o SF.

PŘÍLEŽITOSTI

Ekonomický a sociální vývoj

- Posilování konkurenceschopnosti regionu prostřednictvím silné inovační politiky.
- Zlepšení konkurenceschopnosti regionu prostřednictvím školské reformy a intervencí z ESF, jejímž důsledkem bude dostupná kvalifikovaná pracovní síla.

Cestovní ruch

- Využití unikátního kulturního a přírodního bohatství k rozvoji cestovního ruchu.
- Růstový potenciál zejm. kongresové turistiky, poznávací turistiky, cykloturistiky, vodní turistiky a turistiky vázané na místí tradice (folklór) a produkty (zejm. vinařství).
- Využití SF EU pro rozvoj infrastruktury cestovního ruchu a k podpoře propagace turistické nabídky.

Dopravní dostupnost

- Vstup do Schengenského prostoru – propojení se sousedními regiony.
- Vůle obyvatel regionu využívat IDS a bezmotorovou dopravu jako alternativu k IAD.
- Využití SF EU k rozvoji dopravní infrastruktury a dopravní obslužnosti v regionu (např. rozvojem stávajícího mezinárodního civilního letiště).

Města a venkov

- Posílení funkčnosti a úlohy urbanizačních center a regionálních středisek jako rozvojových pólů regionu.
- Poptávka obyvatelstva po bydlení na venkově, přenos rozvojových impulsů z center do jejich zázemí.
- Zlepšování zdravotního stavu populace a pracovní síly v regionu prostřednictvím dobře nastavené a zrealizované reformy zdravotnictví a sociálního zabezpečení.
- Dostupná kvalifikovaná pracovní síla a vyšší konkurenceschopnost regionu dosažená prostřednictvím školské reformy a intervencí z ESF.
- Využití informačních a komunikačních technologií pro posilování konkurenceschopnosti odlehlejších, řídce zalidněných oblastí regionu.
- Nové využití brownfields a dalších nevyužívaných objektů.

Zdroje pro rozvoj

- Existující projektové zásobníky, absorpční kapacita regionu na vysoké úrovni.
- Možnost využití fondů EU, existence potřebného spolufinancování (krajské, státní, soukromé prostředky).
- Zjednodušený systém implementace a administrace programu v programovém období 2007–2013.
- Existence kvalifikovaných pracovníků stávajících implementačních struktur v regionu pro novou implementační strukturu ROP a vytváření podmínek pro jejich udržení.
- Dostatečné prostředky na publicitu a informovanost v rámci ROP JV.

HROZBY

Ekonomický a sociální vývoj

- Snížení konkurenceschopnosti regionu z důvodu nevyužití dobře nastartovaného technologického a inovačního potenciálu.
- Rostoucí nezaměstnanost, zejména strukturální a dlouhodobá.

Cestovní ruch

- Nízká návštěvnost v důsledku nekonkurenceschopnosti regionu na mezinárodní úrovni a na úrovni ČR.
- Snižování návštěvnosti regionu v důsledku celosvětového úpadku zájmu turistů o Evropu nebo v důsledku nepředvídatelných událostí (živelné katastrofy, terorismus aj.).

Dopravní dostupnost

- Zpožďování výstavby a modernizace dopravních tras vyšší třídy.
- Další zhoršování kvality dopravní infrastruktury na úrovni regionu NUTS 2.

Města a venkov

- Snižování podílu ekonomicky aktivního obyvatelstva v důsledku stárnutí populace a migrace.
- Oddalování zdravotnické a školské reformy bude mít za následek zhoršující se zdravotní stav obyvatelstva a úbytek práceschopné složky populace.
- Oddalování reformy sociálního systému bude mít za následek prohlubující se deficit mezi poptávkou a nabídkou sociálních služeb.
- Digital divide – zvyšování sociálních a ekonomických rozdílů ve společnosti z důvodu územních rozdílů ve využívání moderních informačních a komunikačních technologií.
- Nedostatečná koordinace mezi ROP, tematickými OP a národními programy ochrany životního prostředí může mít za následek pokračující zhoršování kvality životního prostředí ve městech a obcích; nízká podpora revitalizace brownfields a starých ekologických zátěží ze strany státu.

Zdroje pro rozvoj

- Přetrvávající složitý systém implementace s negativním dopadem na rychlost a efektivitu čerpání prostředků z ROP.
- Odchod kvalifikovaných pracovníků z implementační struktury programu a jejich fluktuace se negativně promítne na řízení ROP.
- Nedostatek zdrojů na spolufinancování projektů na straně žadatelů.

SWOT analýza napomohla k identifikaci bariér rozvoje regionu (a zároveň potencionálně rozvojových oblastí) se zvláštním zřetelem na ty, které je možné účinně řešit podporu prostřednictvím regionálního operačního programu. K nim patří zejména dopravní dostupnost, dále cestovní ruch a také specifické problémy měst i venkovského prostoru. Tyto potencionální oblasti rozvoje se následně odráží ve třech tematických prioritních osách ROP NUTS 2 Jihovýchod dále rozpracovaných v kapitolách 2 a 3.

1.4 VYHODNOCENÍ DOSAVADNÍCH ZKUŠENOSTÍ S REALIZACÍ PROGRAMŮ A ANALÝZA ABSORPČNÍ KAPACITY

1.4.1 Vyhodnocení dosavadních zkušeností s realizací programů

1.4.1.1 Finanční zdroje krajů a státního rozpočtu

Oba kraje, které tvoří region soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod, mají v rámci svých každoročních rozpočtů vyčleněny finanční nástroje pro podporu rozvoje svého území. V Jihomoravském kraji jsou rozvojové projekty spolufinancovány prostřednictvím grantových programů jednotlivých odborů krajských úřadů, v kraji Vysočina byly finanční prostředky soustředěny do jednoho finančního nástroje – Fondu Vysočiny, který každoročně vyhlašuje několik grantových programů.

Nezanedbatelnou roli při rozvoji regionu hrají rovněž prostředky státního rozpočtu, zejm. z národních fondů (Fond dopravní infrastruktury, Fond životního prostředí, Státní fond rozvoje bydlení aj.). Prostředky státního rozpočtu budou využívány v následujících letech jako doplněk při financování realizace rozvojových projektů.

Z pohledu krajů Jihomoravského i Vysočiny jako „nositelů" ROP JV hraje zásadní roli odhad výše vlastních finančních prostředků nezbytných pro spolufinancování projektů realizovaných prostřednictvím ROP JV. Z analýz finančních alokací prostředků SF pro ROP JV na období 2007–2013 vplývá, že k příspěvku Společenství je potřeba ročně zajistit spolufinancování z národních zdrojů ve výši zhruba 500 mil. Kč. Z finančních analýz relevantních podkladů[49] vyplývá, že kraje vložily od roku 2004 do poloviny roku 2006 do realizace investičních projektů v tematických oblastech souvisejících s ROP prostředky v celkové výši přesahující 2 mld. Kč (viz tabulka 25). Tato zjištění indikují, že kraje jsou schopné zajistit dostatečné spolufinancování intervencí ROP JV a mohou v příštích letech svými prostředky podpořit poměrně vysoký počet projektů.

Tabulka 25: Přehled vynaložených prostředků krajů na investiční projekty v období 2004–08/2006 (v tis. Kč)

Tematická oblast	*Vynaložené investiční prostředky na projekty kraje*		*Příspěvky kraje na spolufinancování projektů jiných subjektů**
	vlastní zdroje kraje	*státní rozpočet*	
	Jihomoravský kraj		
Doprava	617 349		31 725
Cestovní ruch	38 075	1 146	22 890
Města a venkov	666 291	373 518	170 145
	kraj Vysočina		
Doprava	20 799		2 919
Cestovní ruch	61		6 175
Města a venkov	411 909	78 100	18 126

*Zdroj dat: Jihomoravský kraj, kraj Vysočina. *prostřednictvím vlastních dotačních titulů, krajských fondů apod.*

[49]Rozpočet kraje Vysočina, rozpočet Jihomoravského kraje, finanční rámec Strategie rozvoje JM kraje, rozpočet Fondu Vysočina.

V předpokladech čerpání prostředků z fondů EU hraje velmi důležitou roli projektová absorpční kapacita regionu a schopnost subjektů z regionu podílet se na spolufinancování. Bohužel, v současné době komplikují tyto odhady zatím pouze předběžné informace o plánovaných projektových záměrech shromažďovaných v rámci projektů zaměřených na posilování absorpční kapacity (kapitola 1.4.2).

1.4.1.2 Programy EU

Předvstupní pomoc EU

Lze konstatovat, že region Jihovýchod jako celek byl velmi úspěšný při realizaci projektů spolufinancovaných z předvstupní pomoci EU pro ČR. Subjekty z regionu získaly v minulých letech nemalé prostředky z programu **Phare** na regionální rozvoj, kdy velká část prostředků byla investována do rozvoje přeshraniční spolupráce. Vedle velkých, především infrastrukturních projektů (např. kanalizace a čistírny odpadních vod ve Veselí nad Moravou, Telči, Třebíči, Břeclavi, Znojmě, Lanžhotě, Rokytnici nad Rokytnou a v dalších obcích, opravy silnic v příhraničním koridoru Dolní Rakousko, budování a provoz turistického infocentra na Pálavě a Lednicko–valtickém areálu, podnikatelské inkubátory v Třebíči či informační databáze pro podnikatele Obchodní a hospodářské komory Brno aj.) se úspěšně realizovala celá řada menších neinvestičních akcí, které nevyžadovaly časově náročnou přípravu a které rychle reagovaly na průběžně vznikající potřeby v regionu, a také menší projekty investičního charakteru nebo projekty spojené s likvidací škod po povodních z roku 1997.

Region Jihovýchod byl rovněž velmi úspěšný v rámci čerpání prostředků z programu **ISPA**, a to především u projektů, které přispěly k řešení závažných problémů v oblasti životního prostředí (ochrana vod povodí řeky Dyje, sběr a čištění odpadních vod v Brně, Jihlavě, Znojmě a Žďáru nad Sázavou, řešení nakládání s odpady v Brně). Celkový přidělený objem grantů EU činil zhruba 130 mil. EUR.

Prostřednictvím programu **SAPARD** pak byla podpořena celá řada projektů podnikatelů v zemědělství i veřejných subjektů zaměřených na trvale udržitelný rozvoj zemědělství a venkova a zavádění a implementaci předpisů a nařízení EU týkajících se Společné zemědělské politiky.

Realizace projektů z fondů EU v předvstupním období tak umožnila získat cenné zkušenosti nejen pro jednotlivé příjemce podpory, ale zejména seznámit se s procesy a mechanizmy, které jsou nezbytné pro řízení evropských finančních zdrojů.

Strukturální fondy EU

Na regionální úrovni nejsou v ČR v programovém období 2004–2006 realizovány žádné samostatné operační programy. Zkušenosti, ze kterých bylo možné vycházet pro návrh ROP regionu Jihovýchod, bylo tedy nutné čerpat zejména ze **Společného regionálního operačního programu.**

Jak vyplývá ze zveřejňovaných údajů o čerpání prostředků ze SF EU[50], v rámci celého regionu soudržnosti Jihovýchod byly prostřednictvím SROP **největší objemy finančních prostředků požadovány na projekty v opatřeních zaměřených na rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch, rozvoj dopravy v regionech a rozvoj služeb pro cestovní ruch**. I z analýzy

[50] MSC2007.

dat o realizaci grantových schémat SROP v regionu Jihovýchod vyplývá značný převis požadavků v předkládaných žádostech na dotace nad následně schválenými objemy prostředků, a to ve všech zde zahrnutých opatřeních (podnikání, sociální integrace, cestovní ruch), což indikuje potencionální dostatek projektových záměrů i pro nadcházející programové období.

S ohledem na relativně krátkou dobu realizace politiky Hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie v ČR prostřednictvím SF EU není zatím k dispozici dostatečný počet výstupů z evaluací, ze kterých by bylo možné činit jednoznačné a přesné závěry týkající se zkušeností s čerpáním finančních prostředků v ČR, potažmo v regionu soudržnosti Jihovýchod. Jako velmi důležitý podklad pro vyhodnocení proto posloužil materiál[51] zpracovaný pro Brněnskou asociaci neziskových organizací. Expertní tým zpracovatele v tomto materiálu identifikoval úzká místa současného systému a nastínil základní návrhy opatření pro programové období 2007–2013. Vycházel přitom z vlastních zkušeností s přípravou a realizací projektů financovaných ze SF a také z dostupných závěrů evaluačních zpráv, které byly zpracovány pro jednotlivé řídící orgány operačních programů.

Bylo identifikováno 6 hlavních problémů a navržena opatření k jejich minimalizaci:

Tabulka 26: Identifikované problémy dosavadní realizace SF

Problém	***Řešení***
1: Systém implementace je složitý, trpí administrativní náročností	Při přípravě systému implementace a administrace pro 2007+ dbát na maximální zjednodušení systému. Týká se jak příliš vysokého počtu zprostředkujících subjektů, tak administrativní náročnosti a nutnosti předkládat duplicitní podklady při přípravě projektu. V případě ROP odpadla třístupňová architektura při implementaci programu (MMR, CRR, Sekretariát regionální rady regionu soudržnosti). V programovém období 2007 – 2013 jsou žadatelé provázeni od fáze příprav až po realizaci a kontrolu po ukončení jedinou institucí Úřadem regionální rady Regionu soudržnosti. ROP JV nebude mít zprostředkující subjekty.
2: V procesu schvalování žádostí i následném řízení programu s aktivními projekty dochází k prodlužování definovaných lhůt stanovených pro jednotlivé úkony. Taková praxe mj. významně ovlivňuje i rychlost čerpání prostředků a jejich efektivitu.	Prosadit závazné dodržování lhůt při schvalování projektů a jejich administraci a zakotvit jej do systému implementace programů (včetně připravovaných ROP). Žadatel o finanční prostředky z ROP JV je po odevzdání projektové žádosti na Úřad regionální Rady regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod informován nejpozději do 160 dnů o přijetí projektu k financování.
3: Významným faktorem omezené absorpční kapacity je nedostatek zdrojů na plné předfinancování a spolufinancování projektů na straně žadatelů.	Vytvořit podmínky pro financování projektů, které bude transparentní, efektivní a bude plnit svůj účel. ROP JV bude realizovat ex–post platby (proplácení již realizovaných plateb průběžné na základě účetních dokladů).

[51] Eurion, o. s.: Návrhy opatření k zefektivnění k čerpání prostředků v rámci operačních programů SF EU 2007–2013, Brno, květen 2006.

4: Situace v informovanosti možných aktérů je přes deklarované snahy OP neuspokojivá.	Zlepšit situaci v oblasti informovanosti všech zainteresovaných skupin v ČR prostřednictvím důsledného využívání a realizace komunikačních akčních plánů (KAP). Úřad regionální Rady regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod připravuje „komunikační plán“, který bude schvalován MV a v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1828/2006 bude schválen i Evropskou komisí.
5: Systém řízení a monitorování programů je složitý a uživatelsky nepříjemný.	Zajistit vytvoření či transformaci současného systému do podoby efektivního systému řízení a monitorování programů ve smyslu sjednocení a výrazného zjednodušení metodik implementace programů a projektů.
6: Veřejná podpora a režim de minimis. Dochází k tomu, že pravidla veřejné podpory jsou vykládány pracovníky zprostředkujících subjektů různě (např. mezi jednotlivými kraji).	Vyjasnit pravidla zařazování subjektů do režimu veřejné podpory dle pravidla „de minimis“. Pro potřeby vyjasnění pravidel veřejné podpory a podpory de minimis byla ustanovena pracovní skupina „Veřejná podpora a legislativa“ jejíž členové jsou pracovníci úřadů regionálních rad.

Rovněž střednědobé evaluace operačních programů potvrzují výše uvedená slabá místa systému a přidávají k nim navíc problémy v oblasti finančních toků, komunikace a koordinace v rámci realizace a implementace stávajících operačních programů, a rovněž problémy s administrativním/časovým a personálním zajištěním realizace programů. Tyto nedostatky ovlivňují v konečném důsledku jak administrativní tak i absorpční kapacitu programů. V rámci zpracování ROP JV byla tato výše uvedená zjištění detailně analyzována a následně byla promítnuta při návrhu implementačního mechanismu ROP JV v programovém období 2007–2013.

1.4.2 Analýza absorpční kapacity

Oba kraje regionu Jihovýchod realizují s finanční podporou SROP od 1. března 2005 souběžně s tvorbou ROP projekty zaměřené na podporu absorpční kapacity pro nadcházející programové období 2007–2013 s cílem připravit subjekty v regionu na možnosti čerpání finančních prostředků z programů SF EU, systematicky připravovat kvalitní projekty pro následující programové období 2007–2013 a podpořit bezproblémový průběh realizace projektů.

Z dosavadních výsledků realizace těchto projektů vyplývá:

- V Jihomoravském kraji proběhla v rámci projektu „Zvyšování projektové absorpční kapacity Jihomoravského kraje“[52] dosud dvě kola sběru projektových námětů. Nejvíce záměrů bylo předloženo v tematických oblastech: *dopravní infrastruktura, lidské zdroje a trh práce*[53], *rozvoj venkova i zemědělství* a *cestovní ruch*. Na základě výsledků hodnocení budou vybrané záměry doporučeny k další možné přípravě a realizaci.

[52] www.partnerstvi–jmk.cz.

[53] Projekty z oblasti lidských zdrojů a trhu práce budou řešeny v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

- V kraji Vysočina je zásadním výstupem projektu „Budování rozvojového partnerství za účelem posílení kapacity při plánování a realizaci programů v kraji Vysočina“[54] zpracovaný *Regionální operační plán kraje Vysočina*. Jedná se o dokument, který vzešel z práce 15 místních partnerství v kraji Vysočina. Na jejich úrovni byly zpracovány tzv. „místní operační programy“, jejichž součástí jsou i zásobníky projektů v území připravované pro realizaci v rámci nového programového období 2007–2013. V Regionálním operačním plánu kraje Vysočina byly pak výsledky komunitního plánování srovnány s prioritami expertních plánů v území a takto ověřeným prioritám byly přiřazeny plánované projekty. Z hlediska finančních objemů návrhů projektů připadá největší podíl na projekty v oblastech: *dopravní síť v regionu a širší návaznosti*, *cestovní ruch a služby pro CR* a *příležitosti pro sport a rekreaci*. Sběr záměrů bude dále pokračovat a databáze se bude průběžně aktualizovat.

Souhrn dosavadních výstupů šetření v obou krajích tvořících region soudržnosti Jihovýchod předpokládá následující rozložení projektových záměrů (data jsou k 1. září 2006 – projekty budou ukončeny v listopadu 2007).

Tabulka 27: Přehled projektových záměrů shromažďovaných v regionu (stav k 1. září 2006)

Tematická oblast	***Projektové záměry***			
	počet projekt. záměrů	***v %***	***požadované fin. prostředky (v tis. Kč)***	***v %***
	Jihomoravský kraj			
Doprava	97	21,4	29 214 837	46,6
Cestovní ruch	146	32,2	9 954 429	15,8
Města a venkov	210	46,4	23 620 278	37,6
	kraj Vysočina			
Doprava	413	32,4	23 350 663	53,3
Cestovní ruch	420	32,9	9 955 742	22,6
Města a venkov	442	34,7	10 588 384	24,1
	celkem – Jihovýchod			
Doprava	510	29,6	52 565 500	49,3
Cestovní ruch	563	32,6	19 910 171	18,7
Města a venkov	652	37,8	34 208 662	32,0

Zdroj dat: Jihomoravský kraj, kraj Vysočina.

Informace o předpokládané absorpční kapacitě byly klíčové jak při nastavení celkové strategie ROP JV, resp. při specifikaci prioritních os tak při rozložení alokovaných finančních prostředků. Hodnoty uvedené v tabulce 27 jsou ve shodě s nastavenou alokací pro jednotlivé prioritní osy ROP JV.

I relativně vysoká alokace na novostavby, rekonstrukce a modernizace silnic II. a III. třídy a mostů pro oblast podpory 1.1 vychází z reálných potřeb. Oba kraje, jakožto správci silnic II. a III. třídy stanovily své potřeby na novostavby, rekonstrukce a modernizace zmíněných komunikací pro období 2007–2013 na 402 mil. EUR. Tato částka nezahrnuje, i na základě intervencí ŘO ROP JV, požadavky na lokální opravy. Při stanoveném indikativním rozložení

[54] www.partnerstvi–vysocina.cz.

alokace na kód intervence 23 Regionální/místní silnice ve výši 248 mil. EUR se tak jedná pouze o zhruba 60% saturaci poptávky krajů. Obdobný převis poptávky nad nabídkou byl analýzou absorpční kapacity zjištěn i u ostatních typů podpory, což je v souladu s principem selektivnosti podpory ze SF, povede ke konkurenci mezi projekty a v důsledku k jejich vyšší kvalitě.

Úspěšný průběh realizace ROP JV v programovém období 2007–2013 je nutné založit na aktivním přístupu ke zvyšování absorpční kapacity. Nezbytnou součástí strategie zvyšování absorpční kapacity je její průběžné sledování a vyhodnocování, na jehož základě je možné přijímat opatření k jejímu zvyšování. Velice důležitá je rovněž podpora provázanosti ROP JV s tematickými operačními programy s cílem připravovat a úspěšně realizovat řešení potřeb regionu.

Dalším úkolem ŘO je podpora absorpční kapacity příjemců a korektní přístup administrativy k příjemcům pomoci. Důležitým nástrojem při posilování administrativní kapacity pro implementaci NSRR bude podpora absorpční kapacity v OP TP. Bude pokrývat potřeby koordinace a podpory strategického a metodického řízení rozvoje absorpční kapacity. Na základě výsledků analýz budou vypracovány návrhy opatření k jejímu zvýšení. MMR jako centrální koordinátor bude podporovat absorpční kapacitu u průřezových intervencí a provázanost ROP JV s tematickými operačními programy.

Institucionální a personální zajištění

Ve zkráceném programovém období 2004–2006 byla zřízena Regionální rada regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod pro Jihomoravský kraj a kraj Vysočina jako zprostředkující subjekt pro SROP 2004–2006 a Iniciativu Společenství INTERREG IIIA. V rámci činností zprostředkujícího subjektu provádí u obou uvedených programů činnosti spojené s vyhlášením výzev k předkládání projektů, zajištění publicity programu, přes příjem žádostí o podporu a hodnocení přijatých žádostí, až k přípravě podkladů pro výběrové komise. Tyto činnosti provádí kvalifikovaní pracovníci, kteří si své znalosti prohlubují v rámci tréninkových programů a projektů zaměřených na výměnu know-how. Zkušenosti těchto kvalifikovaných pracovníků budou využity i v programovém období 2007–2013 v rámci implementace ROP JV.

Nové programové období 2007–2013 přináší velkou změnu v regionální dimenzi podpory ze SF, jelikož jeden SROP nahrazuje 7 regionálních operačních programů v rámci jednotlivých regionů soudržnosti NUTS 2. Řízení programu, konzultace a sběr projektů, jejich hodnocení, realizaci a kontrolu – tedy činnosti, které mělo zatím na starosti MMR, Sekretariát RR a Centrum pro regionální rozvoj – provádí v novém programovém období v regionu NUTS 2 Jihovýchod jediná instituce: Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod jako řídící orgán ROP JV. Tato zásadní změna respektuje závěry a doporučení projektů zadaných ŘO SROP na evaluaci implementační struktury v minulém programovacím období (např. dokument Analýza a vyhodnocení slabých míst systému implementace a rizik poruch).

2 STRATEGIE ROP NUTS 2 JIHOVÝCHOD

2.1 VÝCHODISKA STRATEGIE

2.1.1 Vnitřní východiska strategie

Vnitřním východiskem strategie ROP JV jsou výsledky analýzy SWOT a socioekonomické analýzy.

Regionální disparity a pozice regionu soudržnosti Jihovýchod v rámci ČR a EU v kontextu regionálních a celorepublikových ukazatelů byly identifikovány v socioekonomické analýze. Tím byl vytvořen rámec pro zpracování relevantní SWOT analýzy. Silné stránky regionu spolu s příležitostmi vytváří podklad pro globální i specifické cíle podporující udržitelný růst a prosperitu regionu. Slabé stránky vedoucí k potencionálním rizikům naopak usměrňují strategii k řešení problematických a dlouhou dobu zanedbávaných témat.

Silné stránky regionu soudržnosti Jihovýchod spočívají především ve stabilní ekonomice, podporované přílivem investic, rozvojem inovačního podnikání a kvalifikovanou pracovní silou. Atraktivní prostředí s kvalitními podmínkami pro rozvoj cestovního ruchu následně vytváří prostor k vzniku pracovních míst v terciéru spolu se snižováním nezaměstnanosti ve strukturálně postižených oblastech. Výhodná je i poloha regionu na křižovatce multimodálních koridorů a jeho mezinárodní dostupnost leteckou dopravou. Silné stránky regionu mají trvalý a udržitelný charakter, což tvoří jeden z pilířů pro realizaci pomoci prostřednictvím ROP JV.

Slabými stránkami regionu jsou především výrazné vnitroregionální disparity identifikované i národními strategickými dokumenty. Oblasti s vysokou mírou nezaměstnanosti, nacházející se často v regionech postižených neúspěšnou transformací ekonomiky, dopravně odlehlých a dostupných po nevyhovujících komunikacích jsou v rámci NUTS 2 JV postiženy tzv. multiplikovanou periferností. Nízká pracovní mobilita obyvatel jako jeden z důsledků dopravně nevýhodné polohy a špatný stav silniční sítě dále snižuje atraktivnost periferních oblasti a znesnadňuje možnost difuze inovací, přílivu investic a zlepšení situace v postiženém území. Nedostatečná kvalita dopravní infrastruktury má nezanedbatelný vliv na hospodářskou atraktivitu regionu. Zanedbaná turistická infrastruktura a zhoršená dostupnost pak znamená nevyužití jedné ze silných stránek regionu. Rovněž infrastruktura pro sociální a zdravotnickou péči demograficky stárnoucího regionu je nedostatečná a do budoucna představuje nemalé riziko.

Region soudržnosti Jihovýchod nabízí příležitosti, jejichž rozvojem, za podpory silných stránek, dojde k posílení konkurenceschopnosti a udržitelnosti rozvoje regionu. V tomto směru se jeví podpora využití unikátního kulturního a přírodního bohatství, zlepšení dopravní infrastruktury, uplatnění kvalifikované pracovní síly, nového využití brownfields spolu s posílením funkčnosti a úlohy urbanizačních center a regionálních středisek jako pólů růstu regionu jako velmi racionální využití prostředků ze SF EU.

Rizika ohrožující region soudržnosti spočívají zejména v nízké atraktivitě periferních, špatně dopravně dostupných oblastí, mající za následek prohlubování regionálních disparit, růst

nezaměstnanosti a sociální exkluzi. Velkým rizikem do budoucna je změna věkové struktury obyvatelstva při současném špatném řešení problému v sociální a zdravotnické oblasti.

Na základě zpracované socioekonomické analýzy, analýzy SWOT a vize regionu byl definován globální cíl jako základní směr vývoje regionu. V identifikovaných klíčových oblastech rozvoje regionu byly stanoveny v souladu se strategií specifické cíle, jejichž naplněním bude ROP JV, v součinnosti s ostatními OP, usilovat o maximalizaci synergických efektů intervencí z fondů EU.

2.1.2 Vnější východiska strategie

Vnějším východiskem pro optimalizaci strategie jsou cíle obsažené v programových a strategických dokumentech Jihomoravského kraje, kraje Vysočina, ČR a EU. Strategie NUTS 2 JV je definována vymezením limitovaného počtu oblastí, v nichž dokáže ovlivňovat prostředí pro zvyšování konkurenceschopnosti regionu. Klíčové, takto vymezené oblasti, ve kterých budou dominantně uplatněny intervence z EFRR na úrovni ROP JV jsou definovány v jeho prioritních osách.

Evropský cíl politiky hospodářské a sociální soudržnosti je reprezentován mottem: „Evropa musí obnovit základ své konkurenceschopnosti, zvýšit svůj růstový potenciál a svoji produktivitu a posílit sociální soudržnost, a přitom klást hlavní důraz na znalosti, inovaci a optimalizaci lidského kapitálu“. Cíle Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod k realizaci evropských cílů jednoznačně přispívají.

Formulování strategie ROP pro region soudržnosti Jihovýchod v programovém období 2007–2013 vychází z obecnějších cílů a priorit ČR i EU. Strategie je integrální součástí celého strategického přístupu k programování pro období 2007–2013 v jasné a logické návaznosti: Strategické obecné zásady Společenství → Národní rozvojový plán ČR → Národní strategický referenční rámec → ROP NUTS 2 Jihovýchod.

Při formování strategie ROP regionu soudržnosti Jihovýchod byly reflektovány následující zásady:

- Strategie musí zohledňovat otevřenost ekonomiky regionu a její zapojení do vnitřního trhu EU.
- Zaměření podpory do hnacích sil růstu i zaměstnanosti s výrazným multiplikačním efektem. Strategie se tudíž prioritně zaměří na investice hmotného charakteru – na rozvoj dopravní infrastruktury, rozvoj infrastruktury pro podnikání formou revitalizace a následného využití brownfields, infrastruktury v cestovním ruchu, dopravní infrastruktury, veřejné infrastruktury a infrastruktury veřejných služeb ve městech a na venkově.
- Zaměření podpory na vyvážený rozvoj území regionu soudržnosti Jihovýchod s důrazem na podporu rozvoje center regionu jako růstových pólů a stabilizaci venkovského prostoru při respektování a využívání sociálních, ekonomických a kulturních specifik regionu.
- Udržitelnost hospodářského růstu v úzké souvislosti se zlepšováním stavu životního prostředí. Strategie ROP pro region soudržnosti Jihovýchod pro období 2007–2013 vychází z respektu k životnímu prostředí jako základu udržitelnosti rozvoje. Kvalitní životní prostředí je nezbytným předpokladem udržitelnosti hospodářského růstu.

- Strategie ROP JV je komplementární s ostatními politikami Společenství realizovanými v ČR, s vlastními politikami regionu a ČR. Na úrovni krajů jsou klíčovými dokumenty pro tvorbu strategie ROP JV především strategie rozvoje kraje, které definují hlavní priority území a rovněž strategie rozvoje uvedené v jednotlivých tematických koncepčních dokumentech pro konkrétní problémové oblasti. Na národní úrovni jsou klíčovými dokumenty Národní rozvojový plán ČR a navazující Národní strategický referenční rámec, který je styčným dokumentem pro národní a evropské priority. Na evropské úrovni jsou vnějšími východisky pro tvorbu strategie především Strategické obecné zásady Společenství, definující základní rozvojovou strategii EU v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti.

Předpokladem pro naplnění evropského cíle, kterým je posílení konkurenceschopnosti EU jako celku, je zvýšení konkurenceschopnosti jednotlivých členských zemí a jejich regionů. **Dlouhodobá konkurenceschopnost regionu Jihovýchod umožní dosáhnout udržitelného ekonomického růstu, jenž je nezbytným předpokladem postupného snižování rozdílu v ekonomické vyspělosti mezi regionem Jihovýchod a nejvyspělejšími regiony EU.**

Obsahové zaměření ROP bylo formulováno s ohledem na tematické zaměření ostatních operačních programů a uplatňování principů subsidiarity a z toho odvozených kompetenčních předpokladů a dispozic, které souvisejí s rozvojem území. Oba kraje regionu Jihovýchod, které jsou odpovědné za přípravu ROP JV, věnovaly zvláštní pozornost průmětu svých priorit do celé soustavy operačních programů ČR pro programové období 2007–2013 s tím, že část těchto priorit bude řešena v ROP a další část v rámci ostatních operačních programů. Při vymezování oblastí podpory v ROP JV bylo proto důležité vymezovat rozhraní s tematickými operačními programy a dalšími intervencemi financovanými EU.

Strategie ROP JV usiluje o prosazení **principů udržitelného rozvoje**, který bude využívat potenciál regionu. Takový rozvoj bude založen na stabilním ekonomickém růstu při šetrném využívání zdrojů, respektování sociálních potřeb obyvatelstva a ochraně životního prostředí.

Základní hodnotová hlediska při formování strategie ROP JV tvoří všechny dimenze udržitelného rozvoje, tj. ekonomické, sociální a environmentální.

Navržená strategie ROP JV plně respektuje základní cíle Lisabonské strategie. Jednotlivé členské státy včetně ČR dále rozpracovaly Lisabonskou strategii do jednotných národních dokumentů – Národních programů reforem.

Nejdůležitějšími reformními kroky Národního programu reforem České republiky, na které reaguje ROP JV, je modernizace a rozvoj dopravních sítí a vytváření kvalitního podnikatelského prostředí, v oblasti zaměstnanosti pak flexibilita trhu práce. Reformy z oblasti rozvoje vzdělávání doprovázené nezbytnou modernizací infrastruktury zvýší kvalitu pracovní síly, rozšíří možnosti vzdělávání a podpoří schopnost vyrovnat se s náročnými podmínkami měnícího se trhu práce.

2.1.3 Vnitřní a vnější východiska - schéma problémů

Schéma problémů představuje základní rozvojové bariéry/problematické oblasti s jejich příčinami a potenciálními dopady. ROP JV je komplementárně s ostatními tematickými programy zaměřen na eliminaci či omezení působení příčin způsobujících vznik problematických oblastí, resp. omezení intenzity jejich dopadů.

Obrázek 6: Schéma (strom) problémů regionu soudržnosti Jihovýchod

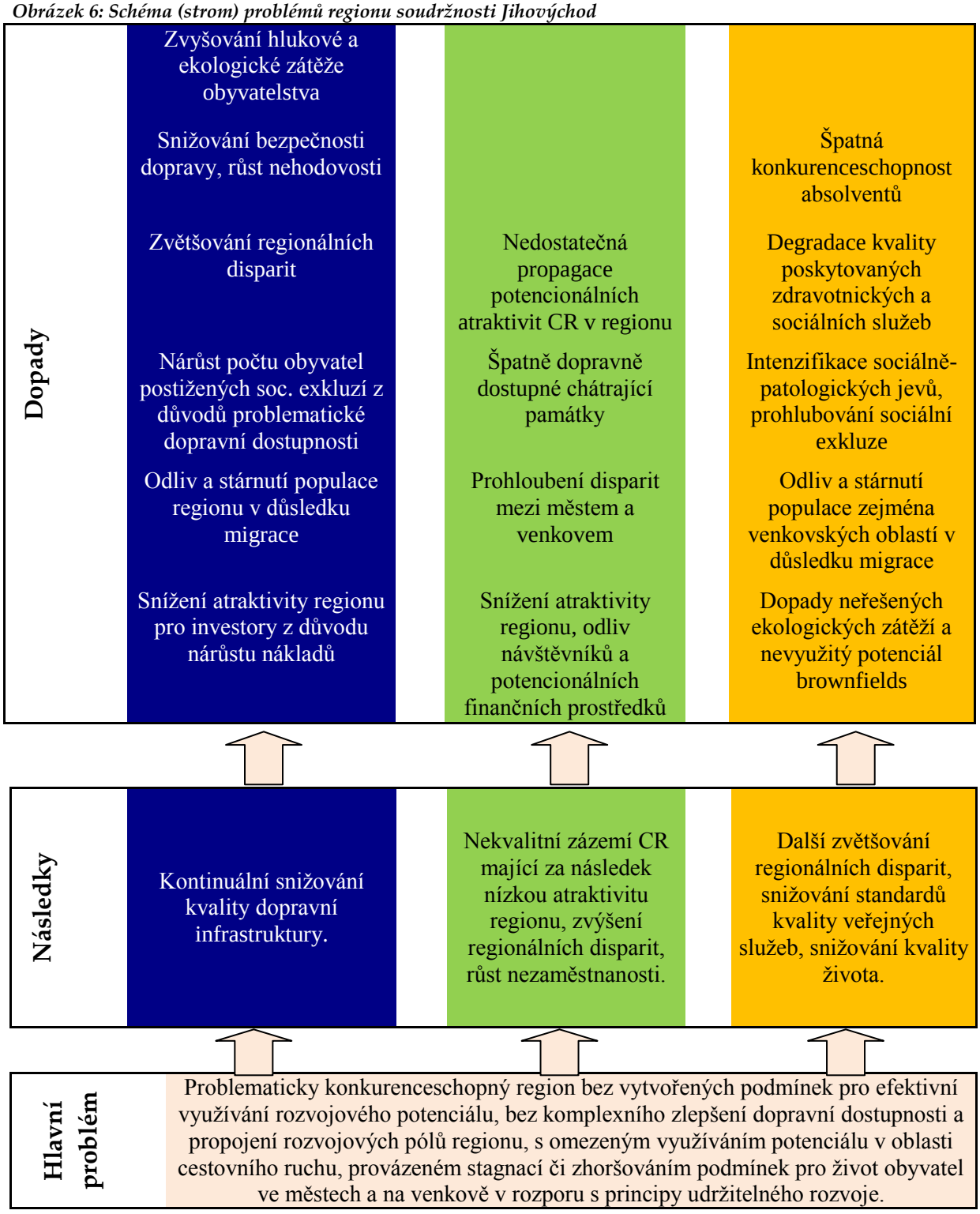

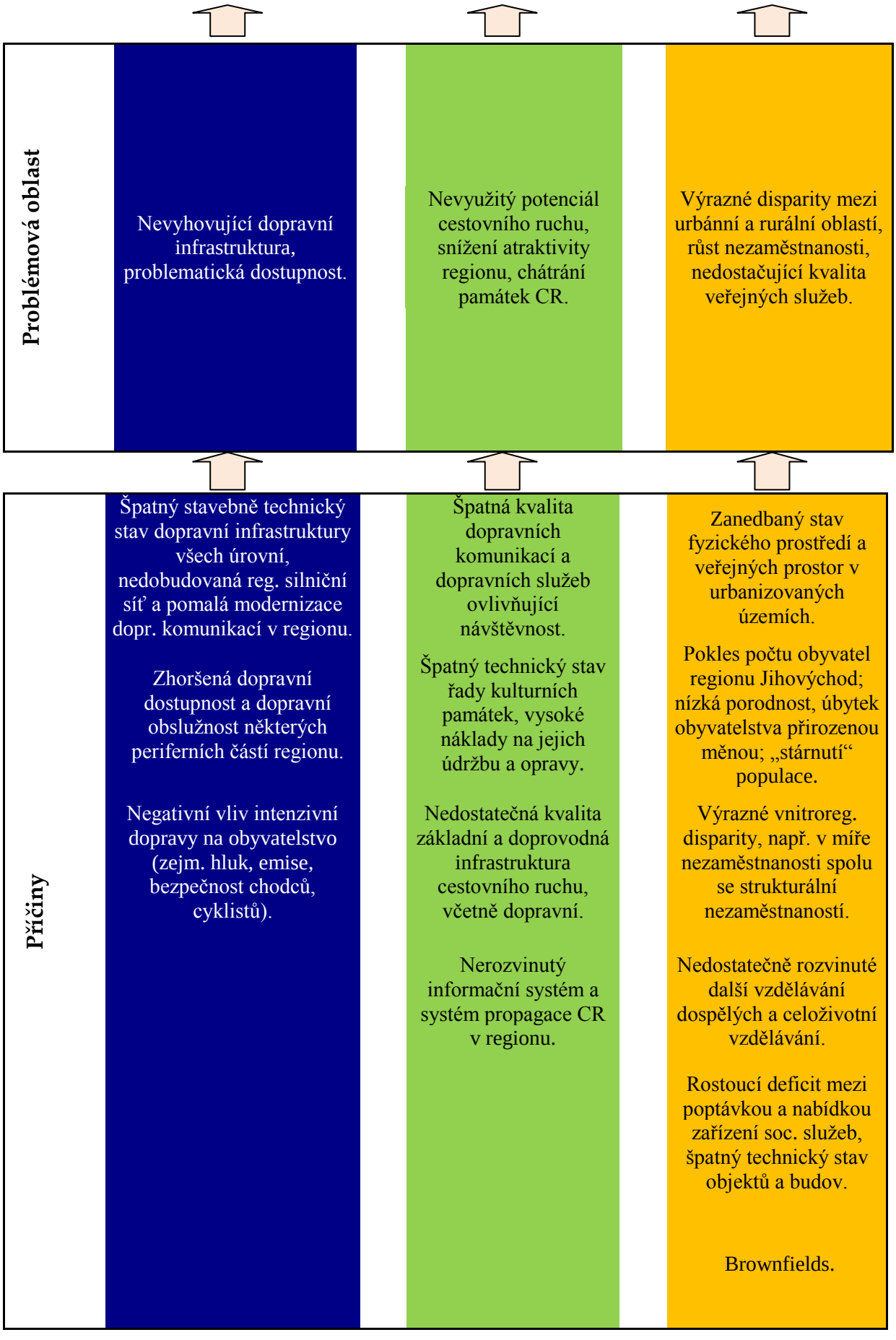
Problémová oblast
Nevyhovující dopravní infrastruktura, problematická dostupnost.
Nevyužitý potenciál cestovního ruchu, snížení atraktivity regionu, chátrání památek CR.
Výrazné disparity mezi urbánní a rurální oblastí, růst nezaměstnanosti, nedostačující kvalita veřejných služeb.
Příčiny
Špatný stavebně technický stav dopravní infrastruktury všech úrovní, nedobudovaná reg. silniční síť a pomalá modernizace dopr. komunikací v regionu.
Zhoršená dopravní dostupnost a dopravní obslužnost některých periferních částí regionu.
Negativní vliv intenzivní dopravy na obyvatelstvo (zejm. hluk, emise, bezpečnost chodců, cyklistů).
Špatná kvalita dopravních komunikací a dopravních služeb ovlivňující návštěvnost.
Špatný technický stav řady kulturních památek, vysoké náklady na jejich údržbu a opravy.
Nedostatečná kvalita základní a doprovodná infrastruktura cestovního ruchu, včetně dopravní.
Nerozvinutý informační systém a systém propagace CR v regionu.
Zanedbaný stav fyzického prostředí a veřejných prostor v urbanizovaných územích.
Pokles počtu obyvatel regionu Jihovýchod; nízká porodnost, úbytek obyvatelstva přirozenou měnou; „stárnutí“ populace.
Výrazné vnitroreg. disparity, např. v míře nezaměstnanosti spolu se strukturální nezaměstnaností.
Nedostatečně rozvinuté další vzdělávání dospělých a celoživotní vzdělávání.
Rostoucí deficit mezi poptávkou a nabídkou zařízení soc. služeb, špatný technický stav objektů a budov.
Brownfields.

2.1.4 Hlavní znaky strategie

Strategie a s ní neoddělitelně provázané intervence ROP JV jsou zacíleny na SWOT analýzou a socioekonomickou analýzou jednoznačně identifikované problémy regionu. Intervence prostřednictvím ROP JV jsou komplementární k soustavě intervencí řešených jak programy podporovanými SF a FS, tak i k Programu rozvoje venkova, financovaného z EAFRD. Právě koordinace a provázanost všech intervencí realizovaných na území regionu soudržnosti Jihovýchod bude vést k maximálnímu synergickému efektu. Využitím finančních zdrojů z regionálního a tematických operačních programů budou komplexně řešeny všechny klíčové problémy regionu včetně naplňování globálního a specifických cílů programu. ROP JV bude při naplňování strategie a cílů klást zásadní důraz na zachování efektivity, principu transparentnosti, uplatňování rovných příležitostí a pozitivního dopadu na životní prostředí.

Zatímco v tematických operačních programech jsou intervence zaměřeny sektorově, je v ROP JV akcentován komplexní přístup k regionu. Důraz je kladen především na zlepšování dopravní dostupnosti obyvatel a na zatraktivnění a zkvalitnění prostředí pro život jak pro návštěvníky, tak pro obyvatele regionu. Atraktivní, vyváženě se rozvíjející a kvalitně dopravně napojený region má nezanedbatelnou konkurenční výhodu pro další růst a příliv investic.

Z hlediska geografické diferenciace je ROP JV orientován na řešení aktuálních problémů měst, včetně jejich vztahu k zázemí, venkovských oblastí, včetně občanské vybavenosti, a na vzájemné propojení urbánního a rurálního prostoru. Intervence zaměřené na posilování měst jako tahounů růstu a center rozvoje regionů budou rovněž podporovat vytváření urbánních sítí schopných přenášet rozvojové a inovační impulsy. Podpora vedoucí ke zkvalitnění života v malých městech a venkovských oblastech povede ke snižování regionálních disparit, iniciaci lokální ekonomiky a v důsledku k naplnění cíle vyváženého rozvoje celého regionu.

2.2 VIZE, GLOBÁLNÍ CÍL A SPECIFICKÉ CÍLE ROP

2.2.1 Vize

„**Region soudržnosti Jihovýchod se stane vysoce konkurenceschopným prostřednictvím několika složek rozvoje: rostoucí, na znalostech založené, ekonomiky urbánních center, velmi dobře propojených regionálních pólů rozvoje a rovněž prostřednictvím udržitelného rozvoje významných a atraktivních turistických destinací.“**

Je to region, který účinně využívá svoji příznivou geografickou polohu na důležitých dopravních osách České republiky a zároveň celého středoevropského prostoru svým napojením na tyto dopravní osy. Pro svůj rozvoj velmi významně využívá i leteckou dopravu.

Je to region s kvalitním životním prostředím a udržovanou krajinou.

Je to region s nízkou nezaměstnaností, který poskytuje svým obyvatelům bezproblémové a atraktivní uplatnění na trhu práce.

Je to region, který i nadále bude disponovat moderně orientovaným a konkurenceschopným zemědělstvím, realizovaným ve venkovském prostoru s důrazem na kvalitu života na venkově a v příhraničních oblastech regionu.

Tato vize bude naplněna spolupůsobením intervencí ze všech operačních programů v programovém období 2007–2013.

- Vědecký, výzkumný, inovační a vzdělanostní potenciál regionu – řešeno prostřednictvím OP VaVpI, OP LZZ, OP PI, OP VK a ROP JV.
- Zaměstnanost, trh práce – řešeno prostřednictvím OP LZZ, OP PI a ROP JV.
- Cestovní ruch – řešeno prostřednictvím IOP a ROP JV.
- Rozvoj venkova, konkurenceschopné zemědělství a životní prostředí – řešeno prostřednictvím PRV, OP ŽP a ROP JV.
- Doprava – řešeno prostřednictvím OP D a ROP JV.

Pro efektivitu této pomoci region využívá svých kapacit zejména na krajských a městských (obecních) úřadech, které velmi účinně zvyšují absorpční kapacitu regionu a informují svoje obyvatele – příjemce pomoci – o možnostech, které skýtá rodina evropských fondů. Budou tak zúročeny bohaté zkušenosti z předešlého programového období.

2.2.2 Globální cíl

Globální cíl Regionálního operačního programu pro region soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod vychází z vize regionu Jihovýchod, je odpovědí na odůvodněné potřeby tohoto regionu soudržnosti a zároveň koresponduje s prioritami ČR vyjádřenými v NSRR i Evropské unie ve SOZS. Globálním cílem ROP pro region soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod je:

„Posilování konkurenceschopnosti regionu vytvořením podmínek pro efektivní využívání rozvojového potenciálu na území NUTS 2 Jihovýchod prostřednictvím komplexního zlepšení dopravní dostupnosti a propojení rozvojových pólů regionu, vedoucího k využívání potenciálu v oblasti cestovního ruchu. Dále zkvalitňování podmínek pro život obyvatel ve městech a na venkově v souladu s principy udržitelného rozvoje".

Záměrem takto rozvojově koncipovaného cíle je postupné dosažení ekonomické, sociální a kulturní úrovně regionu srovnatelné s vyspělými regiony Evropy**.** Dosažení tohoto globálního cíle je podmíněno zlepšováním dopravní dostupnosti a obslužnosti území, což je základní předpoklad pro efektivní využívání ekonomického a sociálního potenciálu území, zkvalitňování podmínek pro život obyvatel ve městech a na venkově a využití existujícího potenciálu v oblasti cestovního ruchu. Globální cíl ROP JV zohledňuje strategické záměry regionální politiky ČR, zároveň respektuje záměry SUR ČR i SHR ČR.

Regionální operační program však není (a ani nemůže být) jediným prostředkem úspěšného dosažení globálního cíle regionu soudržnosti Jihovýchod. **Zcela nezbytnou podmínkou je účinné spolupůsobení ROP a intervencí tematických operačních programů ve prospěch regionu Jihovýchod.** Klíčové je zejména splnění externích předpokladů: centrální politiky a intervence tematických operačních programů umožní a podpoří restrukturalizaci regionu. Zpřístupní region páteřními komunikacemi, odstraní deficit v podpoře místního výzkumu, vývoje a produktivních investic. Posílí zdroje k průběžnému vzdělávání zaměstnanců produktivních odvětví. Poskytnou dostatek zdrojů k prevenci environmentálních rizik a péči

o krajinu. Pozici a váhu regionálního operačního programu je proto nutné vymezit **v kontextu zaměření ostatních operačních programů**, přičemž základy tohoto vymezení vycházejí ze schváleného Národního strategického referenčního rámce.

V oblasti **posilování konkurenceschopnosti ekonomiky regionu Jihovýchod** budou hrát zásadní roli především investice do rozvoje a posilování konkurenceschopného podnikatelského sektoru v regionu. Intervence směřující ke zvýšení motivace k podnikání, do rozvoje potřebné podnikatelské infrastruktury a zajišťování kvalitních poradenských služeb pro podnikání jsou zajišťovány prostřednictvím tematického OP PI stejně tak, jako další rozvoj kapacit výzkumu a vývoje, zvýšení jeho úrovně a využití inovačního potenciálu regionu Jihovýchod (OP VaVpI). Úlohou ROP pak bude především podpora **rozvoje udržitelného cestovního ruchu** jako důležité rozvojové aktivity podporující diverzifikaci ekonomiky regionu Jihovýchod, která napomáhá rozvoji podnikání, přispívá ke zvyšování zaměstnanosti a tvorbě nových pracovních míst. V této oblasti bude důležitá synergie s IOP, kde bude komplementárně k ROP podporována organizace a řízení cestovního ruchu a marketing a propagace České republiky na národní úrovni, zároveň bude podpora směřovat do obnovy památkových objektů na národní a nadregionální úrovni a využití kulturního dědictví ČR.

Jedním z předpokladů pro hospodářský růst regionu Jihovýchod je nutnost zabezpečit, aby byla podnikům k dispozici **potřebná infrastruktura (zejm. dopravní).** Moderní dopravní infrastruktura je v rámci provozování podnikatelských aktivit mnohých podniků významným faktorem, který ovlivňuje hospodářskou a sociální přitažlivost místa. Investice do dopravní infrastruktury v regionu Jihovýchod, který patří z pohledu průměru EU k ekonomicky zaostávajícím regionům soudržnosti, představuje jednu ze základních podmínek zajištění dlouhodobě udržitelného hospodářského růstu, který posílí konvergenci regionu se zbytkem Unie. Výstavba a modernizace dopravní infrastruktury, která má rozhodující význam pro ekonomiku nejen regionu, ale i celé ČR bude na území regionu realizována prostřednictvím tematického OP D (pozornost bude věnována výstavbě a modernizaci sítě TEN–T a sítí navazujících, včetně zajištění potřebné míry plynulosti a bezpečnosti jejich provozu). Prostřednictvím intervencí ROP JV bude realizováno napojení regionu Jihovýchod na páteřní síť ČR i propojení uvnitř regionu, což významně posílí prostupnost dopravních sítí a zlepší dostupnost regionu. Podporována bude rovněž regionální letecká doprava, jakožto dynamicky se rozvíjející odvětví dopravy zajišťující spojení regionu se vzdálenějšími destinacemi Evropy.

Nezbytnou podmínkou dlouhodobého udržitelného růstu a zvyšování kvality života obyvatel v regionu Jihovýchod je **vytvoření moderní občanské společnosti otevřené vnějším příležitostem a schopné reagovat na tyto impulsy.** Předpokladem pro to je moderní vzdělávací systém, jakožto zdroj efektivity a flexibility na trhu práce, neboť obecným cílem je budovat silnou a konkurenceschopnou znalostní ekonomiku schopnou vytvářet nová a kvalitní pracovní místa. Hlavní zdroj finančních prostředků v oblasti rozvoje lidských zdrojů na území regionu Jihovýchod představuje OP LZZ. Modernizace vzdělávacího systému, rozvoj školství a vzdělanosti obyvatelstva bude podporován cílenými intervencemi OP VK.

Specifickým znakem ROP je zohlednění **územního rozměru** politiky soudržnosti. Prostřednictvím strategického přístupu bude v regionu rozvíjen místní potenciál přispívající k udržitelnosti ekonomických a sociálních struktur. Důraz bude kladen zejména na rozvoj

urbanizačních center a regionálních středisek jako **pólů růstu** významně ovlivňujících konkurenceschopnost regionu. Následné synergické efekty budou mít pozitivní vliv i na stabilizaci venkovských oblastí.

V rámci navrhovaných cílů a priorit ROP JV proto budou zohledňovány konkrétní problémy a potřeby těchto pólů rozvoje. Důležité je například získávat vysoce kvalifikované pracovníky (pomocí opatření týkajících se přístupnosti kvalitního vzdělávání, zdravotní péče a dalších služeb). V souvislosti s hluboce zakořeněnými problémy sociální soudržnosti je důležité, aby se posilovala ekonomická, sociální a kulturní integrace nejvíce znevýhodněných osob ve městech a zlepšila se dostupnost a přístup ke klíčovým službám. V souvislosti se zlepšením životních podmínek obyvatel postižených sociální exkluzí je třeba, aby se zlepšil jejich přístup ke klíčovým službám – školství, zdravotnictví a sociální péči. Komplementárně a v synergii s ROP JV tak bude z IOP podporována modernizace a obnova technického a přístrojového vybavení národní sítě zdravotnických zařízení a také investice do zařízení na podporu sociální integrace.

V oblasti infrastruktury veřejných služeb bude v rámci ROP JV podpora zaměřena na zvýšení kvality poskytované péče ve veřejných zdravotnických zařízeních, které nejsou součástí národní sítě podporované prostřednictvím Integrovaného operačního programu. V oblasti sociální integrace budou podporovány investice pro zajištění dostupnosti, dostatečné kapacity a kvality zařízení neziskového charakteru poskytujících služby sociální péče především v návaznosti na místní komunitní plánování sociálních služeb. Pro zvýšení kvality vzdělávání budou intervence ROP směřovat do zkvalitnění vybavení a technických podmínek výuky škol, školských zařízení a infrastruktury pro další vzdělávání.

Akce ve prospěch **venkovských sídel** přispějí k zajištění odpovídající úrovně přístupu ke službám obecného hospodářského a sociálního zájmu, což je nezbytné k tomu, aby se podařilo zabránit odlivu lidí z venkova. Nutné je rovněž propojení s hlavními regionálními, vnitrostátními a evropskými dopravními sítěmi. Venkovské oblasti jsou často silně závislé na cestovním ruchu. Integrovaný přístup by měl především směřovat k tomu, aby měl pozitivní dopad na odvětví cestovního ruchu, místní hospodářství, osoby pracující v cestovním ruchu, návštěvníky a místní obyvatelstvo a také na přírodní a kulturní dědictví. Cílem intervencí ve prospěch venkova je tak stabilizace obyvatelstva ve venkovských (zejm. periferních) regionech při současném posilování středisek venkovských mikroregionů a harmonizaci vztahů mezi městskými oblastmi a jejich zázemím prostřednictvím posilování jejich partnerství.

V rámci ROP JV je plánováno i zařazení inovativních akcí, které budou zaměřeny především na podporu realizace (či dopracování stávajících) regionálních inovačních strategií s cílem provázat jejich realizaci s ostatními strategickými dokumenty na úrovni měst nebo krajů. Cílem podpory z ROP však bude důraz na implementaci těchto strategií, tj. na koordinaci regionálních aktérů a reálné prosazení cílů strategie. V případě těchto inovativních akcí se počítá s významným využitím metody networkingu na evropské úrovni.

2.2.3 Specifické cíle a prioritní osy

Na základě identifikace potřeb regionu Jihovýchod vycházejících ze socioekonomické analýzy a SWOT analýzy a s ohledem na komplementaritu ROP s dalšími nástroji veřejných intervencí ve prospěch rozvoje regionu Jihovýchod je globální cíl rozložen do následujících specifických cílů ROP JV pro programové období 2007–2013:

Specifický cíl 1: Zkvalitnit dopravní dostupnost a dopravní obslužnost území při respektování ochrany životního prostředí.

Specifický cíl 2: Zvýšit účast udržitelného cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionu.

Specifický cíl 3: Zkvalitnit podmínky pro život obyvatel ve městech a na venkově.

Specifický cíl 1: Zkvalitnit dopravní dostupnost a dopravní obslužnost území při respektování ochrany životního prostředí

Tento specifický cíl rozpracovává globální cíl ROP z hlediska dopravní dostupnosti území, která představuje základní předpoklad rozvoje všech dalších ekonomických a sociálních aktivit. Dominantní prioritou tohoto specifického cíle je zvýšit atraktivitu regionu pro hospodářské aktivity (domácí a zahraniční investice), které jsou soustředěny v několika urbánních centrech. Dále je zásadní propojení za účelem podpory cestovního ruch významných destinací.

Strategie ROP je v této oblasti orientována na **zajištění kvalitního napojení regionu na evropskou a celostátní dopravní infrastrukturu a propojení uvnitř regionu v rámci jeho regionální dopravní sítě** a na **zajištění kvality regionálních obslužných systémů**. Pozornost je věnována také dopravní obslužnosti měst a napojení okrajových částí regionu a dostupnosti regionu leteckou dopravou prostřednictvím mezinárodního letiště v zázemí metropole regionu – Brna.

Specifický cíl ROP „Zkvalitnit dopravní dostupnost a dopravní obslužnost území při respektování ochrany životního prostředí“ bude realizován prostřednictvím prioritní osy ***Dostupnost dopravy.***

Specifický cíl ROP „Zkvalitnit dopravní dostupnost a dopravní obslužnost území při respektování ochrany životního prostředí“ má návaznost na Strategické obecné zásady Společenství, konkrétně na obecnou zásadu I – *Přitažlivější Evropa a regiony Evropy pro investory a pracující,* resp. na strategický cíl NSRR *Atraktivní prostředí*. Obsahuje přímou vazbu na IV. Strategický cíl Vyvážený rozvoj území – Vyvážený rozvoj regionů. Zajištění účinné, flexibilní a bezpečné dopravní infrastruktury je nezbytným předpokladem hospodářského rozvoje, protože zvyšuje produktivitu a tím perspektivy rozvoje regionu soudržnosti Jihovýchod prostřednictvím usnadnění pohybu osob a zboží. Důležitá je doplňkovost investic ROP do vedlejších propojení k projektům evropského zájmu TEN–T financovaných OP D tak, aby region mohl plně využívat možností, které se vytvoří prostřednictvím modernizace nadregionálních dopravních sítí. Důležitá je rovněž podpora udržitelných forem dopravy a opatření s přímým pozitivním vlivem na životní prostředí. To zahrnuje podporu veřejné dopravy, opatření na zvyšování bezpečnosti na komunikacích, budování cest a chodníků určených pro chodce a cyklisty. V neposlední řadě je dopravní

dostupnost velmi významná z hlediska horizontálních témat, především rovných příležitostí. Osoby z obtížně dopravně dostupných oblastí jsou z hlediska trhu práce značně znevýhodněni, což má zásadní vliv na ekonomickou situaci regionu.

Specifický cíl 2: Zvýšit účast udržitelného cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionu

Významným aspektem cestovního ruchu jsou jeho pozitivní dopady na zaměstnanost, na tvorbu nových pracovních míst i na podporu podnikatelských aktivit směřující ke zvýšení prosperity regionu. Toho je možno dosáhnout iniciací potenciálu v tomto odvětví, a to zejména rozvojem infrastruktury pro cestovní ruch, rozvojem nových a zkvalitňováním stávajících služeb a produktů cestovního ruchu, podporou marketingu a propagace i podporou procesu zachování kulturního a přírodního dědictví.

Strategie ROP JV v oblasti podpory rozvoje cestovního ruchu v regionu je zaměřena na **vytvoření atraktivní a pestré nabídky vlastních, nosných turistických produktů a programů konkurenceschopných na trhu turistických destinací v ČR i celém středoevropském prostoru.**

Specifický cíl ROP JV „Zvýšit účast cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionu" bude realizován prostřednictvím prioritní osy ***Rozvoj udržitelného cestovního ruchu***.

Specifický cíl ROP „Zvýšit účast cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionu" je konzistentní s prioritou NSRR „ Udržitelný rozvoj cestovního ruchu a využití potenciálu kulturního bohatství" definované v rámci strategického cíle *Konkurenceschopná česká ekonomika* a zaměřené na podporu zvýšení konkurenceschopnosti celého odvětví cestovního ruchu podporou využití potenciálu, který v ČR existuje a bude se dále rozvíjet.

Specifický cíl 3: Zkvalitnit podmínky pro život obyvatel ve městech a na venkově

Tento specifický cíl rozpracovává globální cíl ROP s ohledem na vyvážený a harmonický rozvoj celého území regionu soudržnosti Jihovýchod. Bere v úvahu prostorové struktury v území (sídelní struktura, urbanizační centra a střediska regionálního významu, venkovské oblasti), jejichž specifické problémy je třeba řešit.

V případě **urbanizačních center a regionálních středisek** jakožto rozvojových pólů regionu se jedná zejména o rozvoj jejich socioekonomických funkcí zaměřených na posilování konkurenceschopnosti. V synergii s aktivitami tematických operačních programů realizovaných na území měst (zejm. podpora podnikání prostřednictvím OP PI, rozvoj vzdělanosti obyvatelstva prostřednictvím OP VK, podpora výzkumu a vývoje prostřednictvím OP VaVpI a posilování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti prostřednictvím OP LZZ) se ROP JV zaměří především na dobudování a zkvalitnění veřejné infrastruktury a služeb ve městech, dále na nepřímou podporu podnikání ve městech zejména formou revitalizace zanedbaných objektů (brownfields) a jejich přeměnu na funkční socioekonomické zóny měst a komplexní regenerace částí měst v oblasti sociální, ekonomické, urbanistické, kulturní a ekologické. Jedná se také o vytváření podmínek pro trávení volného času obyvatel a zlepšování vybavenosti obytných zón veřejnými službami.

Intervence pro **venkovská sídla** budou v návaznosti na stabilizaci osídlení venkovských oblastí zaměřené na udržení a zvyšování kvality života venkovské populace, na zlepšení dostupnosti veřejných statků a služeb, posilování vazeb mezi venkovem a městy, na

podporu diverzifikace ekonomické struktury venkovských oblastí a na zkvalitňování veřejných prostranství.

V oblasti vzdělávání si region soudržnosti Jihovýchod plně uvědomuje, že klíčovou roli pro zvýšení konkurenceschopnosti regionu soudržnosti Jihovýchod, podnícení jeho hospodářského růstu a v neposlední řadě zajištění flexibilní pracovní síly sehrají vzdělaní lidé, schopní celoživotního učení. Proto, aby absolventi jednotlivých stupňů vzdělávání splňovali dané nároky, je třeba, aby byly ve vzdělávacím systému, ve shodě s Lisabonskou strategií do roku 2010, podporovány procesy, které povedou ke zvýšení kvality a efektivity vzdělávacího systému, usnadnění přístupu ke vzdělání všem, otevření vzdělávacího systému širšímu světu. Tato strategie podpory školské a vzdělávací infrastruktury odpovídá cílům Národního rozvojového plánu ČR 2007–2013 a Dlouhodobých záměrů vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje a kraje Vysočina. Potřebu investic do údržby a rozvoje stavebně-technického stavu škol a školských zařízení má ve svých aktivitách obsažen v návrhové části z roku 2006 Program rozvoje Jihomoravského kraje a s investicemi do této oblasti počítá nepřímo i programová část Programu rozvoje kraje Vysočina v cílech opatření 2.1.2 Rozvoj systému regionálního vzdělávání, implementace vhodných vzdělávacích programů škol a jejich koordinace s potřebami trhu práce.

Vzhledem k potřebě investic do zdravotnické infrastruktury a vybavení zdravotnických zařízení budou v ROP JV podporovány investice (např. přístrojová technika radiodiagnostických pracovišť, rehabilitačních zařízení a zařízení následné péče) do této oblasti s cílem zkvalitnit úroveň poskytovaných služeb a rozšířit nabídku zdravotních služeb v regionu. Podpora těchto investic je v souladu s Národním rozvojovým plánem ČR 2007–2013 a také s dokumentem EU Community Strategic Guidelines pro rok 2007– 2013 který pro sektor zdravotnictví stanoví zlepšení zdravotní infrastruktury a služeb jako jeden ze způsobů ke zvýšení efektivity zdravotnictví. Podpora investic do zdravotnické infrastruktury je v souladu i Rozhodnutím Rady č. 2006/702//ES o strategických obecných zásadách společenství pro soudržnost, ve kterém se mimo jiné stanoví, že v rámci politiky soudržnosti je důležité, zejména v zaostávajících regionech, přispět ke zkvalitnění zařízení dlouhodobé péče a investovat do zdravotní infrastruktury, především pokud jejich neexistence či nedostatečný rozvoj představuje zásadní překážku hospodářského rozvoje. Potřeba investic do zdravotnické infrastruktury koresponduje s opatřeními Programu rozvoje jednotlivých krajů regionu soudržnosti Jihovýchod, kde Kraj Vysočina v rámci opatření 2.3.1 Udržení a zlepšení podmínek v oblasti zdravotní péče si stanoví za cíl soustavné zvyšování kvality přístrojového vybavení. Jihomoravský kraj si v rámci opatření C. 3 návrhové části Programu rozvoje Jihomoravského kraje: Podpora a rozvoj sítě zdravotnických a sociálních zařízení a zkvalitňování zdravotnických a sociálních služeb jako jednu z aktivit naplňující zmíněné opatření optimalizace sítě zdravotnických zařízení z hlediska dostupnosti, technického vybavení, z ekonomického hlediska i z hlediska kvality poskytovaných služeb. Optimalizace sítě zdravotnických zařízení z hlediska dostupnosti, technického vybavení, z ekonomického hlediska i z hlediska kvality poskytovaných služeb, stejně jako zabezpečení dostupnosti zdravotnické záchranné služby i v hůře dostupných částech regionu, je cestou ke zkvalitnění této sítě. Dále také podpora činnosti nestátních neziskových organizací působících v oblasti zdravotní osvěty a prevence na území regionu a tedy zvýšení aktivity nestátních neziskových organizací v oblasti zdravotní péče.

V souvislosti s řešením problémů sociální infrastruktury, uvedených v podkapitole 1.2.4 Regionální disparity, budou podporovány v souladu s Národním rozvojovým plánem ČR 2007–2013 především investice do infrastruktury zařízení neziskové sociální péče registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, v platném znění ve smyslu zvýšení kvality a komfortu zařízení sociálních služeb v návaznosti na komunitní plány, které slouží jako nástroj pro zlepšení situace v oblasti sociálních služeb. V rámci ROP JV budou dále podporovány investice do infrastruktury a vybavení zařízení sloužících k poskytování služeb pro sociální integraci skupin ohrožených a postižených sociální exkluzí. Podporu investic do infrastruktury zařízení sociálních služeb zmiňuje i Společné memorandum o sociálním začleňování a Národní akční plán sociálního začleňování. Podpora investic do infrastruktury zařízení sociální péče je nezbytná neboť i přes ekonomický rozmach, zvyšování produktivity a životního standardu většiny obyvatel regionu soudržnosti Jihovýchod zůstává většina zařízení sociální péče v nedostačující či nevyhovujícím stavu a jednotlivá zařízení nejsou schopna, nebo jen za cenu nepřiměřených nákladů především na lidské zdroje, poskytovat kvalitní služby na odpovídající úrovni. Jedním ze základních předpokladů pro rovnocenné životní podmínky pro všechny obyvatele je vyvážená sociální infrastruktura, která napomáhá k vytváření přiměřených sociálních jistot, vzdělání i možnosti rozvoje životního stylu a životních šancí. Součástí naplňování specifického cíle bude i realizace (či dopracování stávajících) regionálních inovačních strategií (RIS).

Specifický cíl ROP JV „Zkvalitnit podmínky pro život obyvatel ve městech a na venkově“ bude realizován prostřednictvím prioritní osy ***Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel***.

Specifický cíl ROP JV „Zkvalitnit podmínky pro život obyvatel ve městech a na venkově“ má přímou vazbu na strategický cíl NSRR *Vyvážený rozvoj území* a jeho priority „Rozvoj městských oblastí“ (posilováním role regionálních center jako pólů růstu regionu Jihovýchod) a „Rozvoj venkovských oblastí“ (udržitelným rozvojem venkovských oblastí v regionu). Přímá konzistence je také s prioritami „Vzdělávání“ a „Posilování sociální soudržnosti“ vymezenými v rámci strategického cíle NSRR *Otevřená, flexibilní a soudržná společnost*, a to především prostřednictvím koncepčně i systémově vytvářené a rozvíjené infrastruktury pro vzdělávání a stejně tak i prostřednictvím kvalitní a dostupné sociální, kulturní a zdravotní infrastruktury potřebné k realizaci sociální soudržnosti.

Dosažení globálního cíle ROP JV je podmíněno nejen naplňováním jednotlivých specifických cílů ROP, nezbytné jsou rovněž klíčové vazby mezi těmito specifickými cíli:

- naplňování specifického cíle „Zvýšit účast udržitelného cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionu“ je podmíněno kvalitní dopravní dostupností a dopravní obslužností regionu zajišťující bezproblémovou prostorovou mobilitu jeho návštěvníků;
- stejně tak je naplňování specifického cíle „Zkvalitnit dopravní dostupnost a dopravní obslužnost území při respektování ochrany životního prostředí“ provázáno se specifickým cílem „Zkvalitnit podmínky pro život obyvatel ve městech a na venkově“, neboť pouze kvalitní dopravní dostupnost regionálních center i dostupnost venkovských území vytváří předpoklad pro úspěšný rozvoj ekonomických aktivit ve městech a na venkově zvyšujících konkurenceschopnost regionu Jihovýchod a zajišťujících jeho hospodářský rozvoj.

Obrázek 7: Koincindeční matice-schéma provázanosti SWOT analýzy a specifických cílů ROP JV

VYBRANÉ SILNÉ STRÁNKY, SLABÉ STRÁNKY, PŘÍLEŽITOSTI A HROZBY SWOT ANYLÝZY	Specifické cíle		
	Specifický cíl 1	Specifický cíl 2	Specifický cíl 3
SILNÉ STRÁNKY			
Příliv investic do regionu prostřednictvím velkých investorů.	+++	+	++
Velký potenciál v oblasti rozvoje inovací a inovačního podnikání, existence institucí a infrastruktury v regionu podporující inovační podnikání.	+++		++
Pozitivní trendy ve vývoji sektorové struktury zaměstnanosti.		+++	+++
Výskyt atraktivit nadregionálního a mezinárodního významu (zejm. přírodní a kulturní památky UNESCO), množství hradů a zámků a dalších kulturně historických památek.	++	+++	++
Existence regionálních specifik s potenciálem pro rozvoj tematických produktů cestovního ruchu (vinařské oblasti, místní folklór a tradice, zachovalá příroda aj.).	++	+++	++
Výhodná geografická poloha regionu z hlediska průběhu komunikací nadregionálního i mezinárodního významu (sítě TEN–T).	+++	++	+
Existence a rozvoj IDS.	+++	+	++
Veřejné mezinárodní civilní letiště v Brně–Tuřanech.	+++	++	+
Síť mezinárodních, nadregionálních, regionálních, místních a ostatních cyklistických tras (vč. tematických).	++	++	++
Brno a Jihlava jako urbanizační centra mezinárodního a celorepublikového významu, existence dalších regionálních středisek s ekonomickým potenciálem, pracovními příležitostmi a občanskou vybaveností.	++	+	+++
Dostupnost a počet vzdělávacích zařízení spolu s dobrou vybaveností regionu sítí zdravotnických zařízení.	+		+++
Vysoká míra kulturní i sociální stability venkova v regionu.	++	++	+++

VYBRANÉ SILNÉ STRÁNKY, SLABÉ STRÁNKY, PŘÍLEŽITOSTI A HROZBY SWOT ANYLÝZY	Specifické cíle		
	Specifický cíl 1	Specifický cíl 2	Specifický cíl 3
SLABÉ STRÁNKY			
Pokles počtu obyvatel regionu Jihovýchod; nízká porodnost, úbytek obyvatelstva přirozenou měnou; „stárnutí“ populace.	+		+++
Výrazné vnitroregionální disparity, např. v míře nezaměstnanosti spolu se strukturální nezaměstnaností.	+++	+++	+++
Nedostatečně rozvinuté další vzdělávání dospělých a celoživotní vzdělávání.			+++
Nedostatečná kvalita základní a doprovodná infrastruktura cestovního ruchu, včetně dopravní.	+++	+++	++
Špatný technický stav řady kulturních památek, vysoké náklady na jejich údržbu a opravy.		+++	++
Špatná kvalita dopravních komunikací a dopravních služeb ovlivňující návštěvnost.	+++	+++	++
Špatný stavebně technický stav dopravní infrastruktury všech úrovní, nedobudovaná regionální silniční síť a pomalá modernizace dopravních komunikací v regionu.	+++	+	++
Negativní vliv intenzivní dopravy na obyvatelstvo (zejm. hluk, emise, bezpečnost chodců, cyklistů).	+++		+++
Zhoršená dopravní dostupnost a dopravní obslužnost některých periferních částí regionu.	+++	+	+++
Rostoucí deficit mezi poptávkou a nabídkou zařízení sociálních služeb, špatný technický stav objektů a budov.			+++
Zanedbaný stav fyzického prostředí a veřejných prostor v urbanizovaných územích.			+++

VYBRANÉ SILNÉ STRÁNKY, SLABÉ STRÁNKY, PŘÍLEŽITOSTI A HROZBY SWOT ANYLÝZY	Specifické cíle		
	Specifický cíl 1	Specifický cíl 2	Specifický cíl 3
PŘÍLEŽITOSTI			
Posilování konkurenceschopnosti regionu prostřednictvím silné inovační politiky.	++		++
Využití unikátního kulturního a přírodního bohatství k rozvoji cestovního ruchu.		+++	++
Růstový potenciál zejm. kongresové turistiky, poznávací turistiky, cykloturistiky, vodní turistiky a turistiky vázané na místí tradice (folklór) a produkty (zejm. vinařství).	+	+++	++
Vůle obyvatel regionu využívat IDS a bezmotorovou dopravu jako alternativu k IAD.	+++		++
Využití SF EU k rozvoji dopravní infrastruktury a dopravní obslužnosti v regionu (např. rozvojem stávajícího mezinárodního civilního letiště).	+++		++
Posílení funkčnosti a úlohy urbanizačních center a regionálních středisek jako rozvojových pólů regionu.	++	+	+++
Poptávka obyvatelstva po bydlení na venkově, přenos rozvojových impulsů z center do jejich zázemí.	+++	+	+++
Zlepšování zdravotního stavu populace a pracovní síly v regionu.			+++
Využití informačních a komunikačních technologií pro posilování konkurenceschopnosti odlehlejších, řídce zalidněných oblastí regionu.	+	+	+++
Nové využití brownfields a dalších nevyužívaných objektů.	+	+	+++

VYBRANÉ SILNÉ STRÁNKY, SLABÉ STRÁNKY, PŘÍLEŽITOSTI A HROZBY SWOT ANYLÝZY	Specifické cíle		
	Specifický cíl 1	Specifický cíl 2	Specifický cíl 3
HROZBY			
Snížení konkurenceschopnosti regionu z důvodu nevyužití dobře nastartovaného technologického a inovačního potenciálu.	+++	+++	+++
Rostoucí nezaměstnanost, zejména strukturální a dlouhodobá.	++	+++	+++
Nízká návštěvnost v důsledku nekonkurenceschopnosti regionu na mezinárodní úrovni a na úrovni ČR.	++	+++	++
Zpožďování výstavby a modernizace dopravních tras vyšší třídy.	+++	+	++
Další zhoršování kvality dopravní infrastruktury na úrovni regionu NUTS 2.	+++	++	+++
Snižování podílu ekonomicky aktivního obyvatelstva v důsledku stárnutí populace a migrace.		+++	+++
Zhoršující se zdravotní stav obyvatelstva.		+	+++
Prohlubující se deficit mezi poptávkou a nabídkou sociálních služeb.	+		+++
Digital divide – zvyšování sociálních a ekonomických rozdílů ve společnosti z důvodu územních rozdílů ve využívání moderních informačních a komunikačních technologií.	+		+++
Nízká podpora revitalizace brownfields a starých ekologických zátěží.		++	+++

+++ – vysoká míra koincidence, ++ – střední míra koincidence + – nižší míra koincidence.

Obrázek 8: Schéma návaznosti globálního cíle, specifických cílů a prioritních os ROP JV

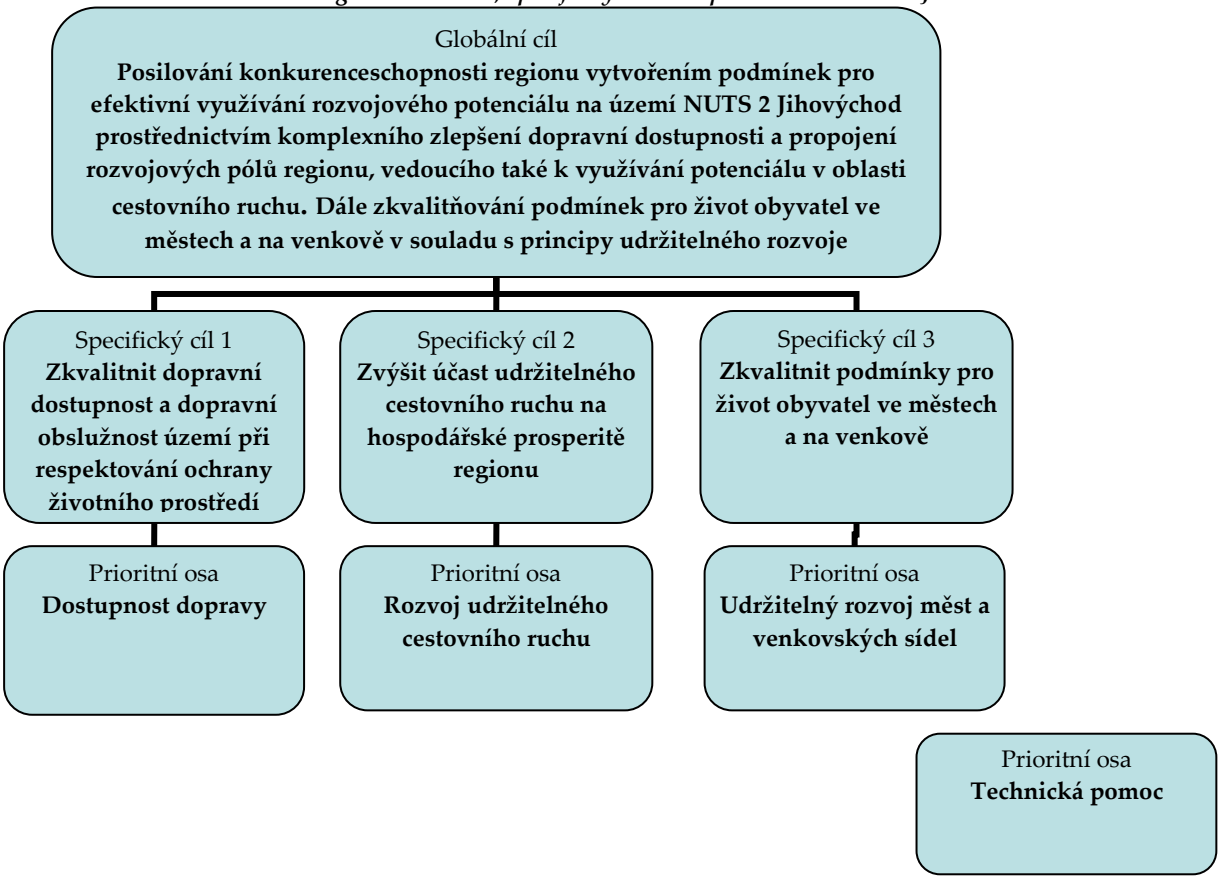

Technická pomoc

Za účelem podpory efektivního řízení a využívání ROP JV v programovém období 2007–2013 byla vymezena prioritní osa ***Technická pomoc***. Jedná se o průřezovou prioritní osu ROP JV, která se bude dotýkat všech ostatních prioritních os ROP JV. V rámci této prioritní osy bude poskytováno financování na pokrytí nákladů spojených s řízením, monitorováním, kontrolou, analýzou, propagací a poskytováním informací na úrovni celého ROP a také na posilování absorpční kapacity v regionu.

2.2.4 Konzistence ROP se strategickými dokumenty EU

Strategické obecné zásady Společenství

Hlavním cílem Strategických obecných zásad Společenství 2007–2013, které stanoví Rada (ES) po přijetí příslušných nařízení a na základě návrhu Komise, je stanovit priority Společenství, které budou podporovány v rámci politiky soudržnosti za účelem posílení součinností s Lisabonskou strategií, jak jsou definovány v Integrovaných obecných zásadách pro růst a zaměstnanost, a jejich realizace.

Strategické obecné zásady Společenství 2007–2013 stanovují priority Společenství, které budou v daném programovém období podporovány v rámci politiky soudržnosti v jednotlivých členských státech. Takto stanovené priority by měly významně přispět k cílům Lisabonské strategie, jak jsou definovány v Integrovaných obecných zásadách pro

růst a zaměstnanost. Níže uvedená tabulka vyjadřuje míru konzistence ROP JV s prioritami Společenství.

Tabulka 28: Konzistence ROP se SOZS

		Prioritní osy ROP NUTS 2 Jihovýchod		
		Dostupnost dopravy	**Rozvoj udržitelného cestovního ruchu**	**Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel**
SOZS	**Obecná zásada I.: Přitažlivější Evropa a regiony Evropy pro investory a pracující**			
	Rozšíření a zlepšení dopravních struktur	XXX		X
	Posílení součinnosti mezi ochranou životního prostředí a růstem	X	X	XX
	Řešení intenzivního využívání tradičních zdrojů energie v Evropě			
	Obecná zásada II.: Zlepšení znalostí a inovace: cesta k růstu			
	Zvýšit a zlepšit investice do výzkumu a technologického rozvoje			X
	Usnadnit inovace a podporovat podnikavost	X		X
	Podporovat informační společnost pro všechny			X
	Zlepšit přístup k financím			
	Obecná zásada III.: Vytváření více a lepších pracovních míst			
	Přivést více lidí do zaměstnání, zajistit jejich setrvání v zaměstnání a modernizovat systémy sociální ochrany		X	
	Zvýšit přizpůsobivost pracujících a podniků a pružnost trhů práce			X
	Zvýšit investice do lidského kapitálu prostřednictvím lepšího vzdělávání a kvalifikace			XX
	Správní kapacita			
	Pomoci udržet zdravou pracovní sílu			XXX

Poznámka: XXX – prioritní osa ROP je dominantně zaměřená na dosažení cílů dané priority SOZS
XX – prioritní osa ROP významně napomáhá dosažení cílů dané priority SOZS
X – prioritní osa ROP není přímo zaměřená na danou prioritu SOZS, ale zprostředkovaně napomáhá k dosažení jejích cílů

Pracovní dokument EC „Cohesion Policy and cities: the urban contribution to growth and jobs in the regions"

Tento pracovní dokument formuluje doporučení k integrovanějšímu a strategičtějšímu přístupu řešení problematiky měst. Návrhy tvoří součást reformy politiky koheze uplatňované Evropskou komisí na období 2007–2013. Výsledky veřejného projednávání tohoto dokumentu sloužily jako jeden z podkladů pro formulování rámce a budoucích priorit pro programy financované EU v programovém období 2007–2013 v oblasti rozvoje měst a urbánního prostředí.

ROP NUTS 2 Jihovýchod reflektuje ve své strategii doporučení tohoto pracovního dokumentu. Ta se týkají prioritního řešení problémových oblastí urbánního prostoru. Těmito problémovými oblastmi jsou: doprava, dostupnost a mobilita, dostupnost služeb a fyzické prostředí a kultura. Na tyto problémové oblasti by měla být zaměřena pozornost v souvislosti s ekonomickým rozvojem a zvyšováním kvality života ve městech.

2.2.5 Konzistence ROP se strategickými dokumenty na národní úrovni

Národní strategický referenční rámec

Národní strategický referenční rámec je klíčovým politickým dokumentem na úrovni členských států vyžadovaný obecným nařízením. NSRR popisuje nastavení systému koordinace politiky hospodářské a sociální soudržnosti v ČR a podrobně rozpracovává priority do jednotlivých dílčích cílů. NSRR zároveň definuje strategie k dosažení těchto cílů, včetně jejich promítnutí do struktury operačních programů. Provázanost ROP JV se strategickými cíli NSRR na období 2007–2013 je uvedena v následující tabulce.

Tabulka 29: Konzistence ROP s NSRR

		Prioritní osy ROP NUTS 2 Jihovýchod		
		Dostupnost dopravy	**Rozvoj udržitelného cestovního ruchu**	**Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel**
NSRR	**I. Strategický cíl: Konkurenceschopná česká ekonomika**			
	Konkurenceschopný podnikatelský sektor		XX	XX
	Podpora kapacit V&V	X		X
	Rozvoj udržitelného cestovního ruchu	X	XXX	X
	II. Strategický cíl: Otevřená, flexibilní a soudržná společnost			
	Vzdělávání			XXX
	Zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti		X	X
	Posilování sociální soudržnosti	X	XX	XX
	Rozvoj informační společnosti	X		XX
	Smart Administration			
	III. Strategický cíl: Atraktivní prostředí			
	Ochrana a zlepšení kvality životního prostředí	X	X	XX
	Zlepšení dostupnosti dopravou	XXX		
	IV. Strategický cíl: Vyvážený rozvoj území			
	Vyvážený rozvoj regionů	XXX	XX	XX
	Rozvoj městských oblastí	X	X	XXX
	Rozvoj venkovských oblastí	X	X	XXX

Poznámka: XXX – prioritní osa ROP je dominantně zaměřená na dosažení cílů dané priority NSRR
XX – prioritní osa ROP významně napomáhá dosažení cílů dané priority NSRR
X – prioritní osa ROP není přímo zaměřená na danou prioritu NSRR, ale zprostředkovaně napomáhá k dosažení jejích cílů

Od ROP JV je očekáván výrazný přínos zejména ke splnění strategického cíle NSRR „Vyvážený rozvoj území". ROP se zaměřuje především na rozvoj relevantní dopravní infrastruktury (tj. výstavbu, rekonstrukci, modernizaci a zlepšení technických parametrů silnic II. a III. třídy, především těch, které představují napojení na TEN–T) a na vytváření či posilování integrovaných metropolitních či regionálních systémů veřejné dopravy. Dále ROP podpoří rozvoj cestovního ruchu, pro který existuje výrazný potenciál i ve venkovských a periferních oblastech. Bude podporována i obnova a záchrana kulturních památek, které mají zásadní vliv na rozvoj cestovního ruchu.

V rámci prioritní osy ROP JV „**Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel**" je plánováno i zařazení inovativních akcí, jejichž charakter bude záviset na potřebách regionu Jihovýchod. Tyto inovativní akce budou zaměřeny především na podporu realizace (či dopracování stávajících) regionálních inovačních strategií s cílem provázat jejich realizaci s ostatními

strategickými dokumenty na úrovni měst nebo krajů. Cílem podpory z ROP však bude důraz na implementaci těchto strategií, tj. na koordinaci regionálních aktérů a reálné prosazení cílů strategie. V případě těchto inovativních akcí se počítá s významným využitím metody networkingu na evropské úrovni.

Národní program reforem České republiky

Národní lisabonský program 2005–2008 / Národní program reforem České republiky (NPR) je závazným politickým dokumentem o prioritách a opatřeních v makroekonomické a mikroekonomické oblasti a politice zaměstnanosti pro období 2005–2008. Cílem NPR je posílit politickou odpovědnost za naplňování obsahu Lisabonské strategie a umožnit vyhodnocení plnění stanovených reformních kroků na úrovni státu. Národní program reforem zároveň poskytuje příležitost přiblížit široké veřejnosti priority hospodářské politiky, resp. politiky zaměstnanosti a seznámit ji s nezbytností přijetí reformních kroků, ke kterým se ČR zavazuje.

Strategie ROP JV plně respektuje cíle lisabonské strategie a realizací konkrétních aktiv ROP přispěje k naplňování cílů NRP ČR. Jednotlivé vazby mezi NRP ČR a ROP JV jsou specifikovány v tabulce.

Tabulka 30: Konzistence ROP s NPR

		Prioritní osy ROP NUTS 2 Jihovýchod		
		Dostupnost dopravy	**Rozvoj udržitelného cestovního ruchu**	**Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel**
NPR	**Makroekonomická část**			
	Makroekonomická stabilita a udržitelný růst			
	Mikroekonomická část			
	Podnikatelské prostředí		X	
	Výzkum a vývoj, inovace	X		X
	Udržitelné využívání zdrojů			
	Modernizace a rozvoj dopravních a ICT sítí	XXX		X
	část Zaměstnanost			
	Flexibilita na trhu práce	X	X	
	Začleňování na trhu práce		X	X
	Vzdělávání			XX

Poznámka: XXX – prioritní osa ROP je dominantně zaměřená na dosažení cílů dané priority NPR
XX – prioritní osa ROP významně napomáhá dosažení cílů dané priority NPR
X – prioritní osa ROP není přímo zaměřená na danou prioritu NPR, ale zprostředkovaně napomáhá k dosažení jejích cílů

Strategie udržitelného rozvoje České republiky

Strategie udržitelného rozvoje České republiky (SUR) je strategický dokument ČR zdůrazňující potřeby rozvoje a vzájemné rovnováhy sociálního, ekonomického a environmentálního pilíře udržitelného rozvoje a to tak, aby jeden nebyl preferován před druhým. Je zamýšlena jako dlouhodobý rámec i pro politické rozhodování v kontextu mezinárodních závazků, které ČR přijala či hodlá přijmout v souvislosti se svým členstvím v Evropské unii, ale s respektováním specifických podmínek a potřeb ČR. Při koncipování strategie ROP JV byla zohledněna potřeba rovnovážného rozvoje v rámci uvedených tří pilířů a realizace priorit ROP přispěje k naplnění trvale udržitelného rozvoje na území regionu soudržnosti.

Tabulka 31: Konzistence ROP se SUR

		Prioritní osy ROP NUTS 2 Jihovýchod		
		Dostupnost dopravy	**Rozvoj udržitelného cestovního ruchu**	**Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel**
SUR ČR	**1. Ekonomický pilíř: posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky**	XX	X	
	2. Environmentální pilíř: ochrana přírody, životního prostředí, přírodních zdrojů a krajiny, environmentální limity	X		XX
	3. Sociální pilíř: posílení sociální soudržnosti a stability		X	XX
	4. Výzkum, vývoj a vzdělávání			X
	5. Evropský a mezinárodní kontext	X	X	X
	6. Správa věcí veřejných	XX	XX	XX

Poznámka: XXX – prioritní osa ROP je dominantně zaměřená na dosažení cílů daného pilíře SUR
XX – prioritní osa ROP významně napomáhá dosažení cílů daného pilíře SUR
X – prioritní osa ROP není přímo zaměřená na daný pilíř SUR, ale zprostředkovaně napomáhá k dosažení jeho cílů

Strategie regionálního rozvoje České republiky

Strategie regionálního rozvoje České republiky (SRR) ve svém pojetí respektuje cíle regionální politiky Evropské unie a předpokládá maximální míru využití všech možností, které ČR z členství v Evropské unii vyplývají. Formuluje souhrnně cíle, problémové okruhy a priority, které bude třeba zabezpečovat při zajišťování politiky regionálního rozvoje v ČR.

Tabulka 32: Konzistence ROP se SRR

		Prioritní osy ROP NUTS 2 Jihovýchod		
		Dostupnost dopravy	**Rozvoj udržitelného cestovního ruchu**	**Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel**
SRR ČR	**1: Evropský a národohospodářský strategický rámec**			
	2: Ekonomika regionů	X	X	XX
	3: Lidé a osídlení			XXX
	4: Infrastruktura	XXX		X
	5: Příroda, krajina a životní prostředí	X		X
	6: Cestovní ruch	X	XXX	
	7: Kultura		XX	XX
	8: Problémová území	X	X	X

Poznámka: XXX – prioritní osa ROP je dominantně zaměřená na dosažení cílů dané prioritní osy SRR
XX – prioritní osa ROP významně napomáhá dosažení cílů dané prioritní osy SRR
X – prioritní osa ROP není přímo zaměřená na danou prioritní osu SRR, ale zprostředkovaně napomáhá k dosažení jejích cílů

2.2.6 Konzistence ROP se strategickými rozvojovými dokumenty krajů

Program rozvoje kraje je základním střednědobým programovým dokumentem k podpoře regionálního rozvoje na úrovni kraje s důrazem na sociálně ekonomickou sféru. Konkretizuje strategické cíle a rozvojové aktivity ve formě konkrétních opatření a projektů, určuje jejich nositele a stanoví způsob implementace a financování.

ROP JV je zpracován v úzkém souladu s těmito klíčovými dokumenty obou krajů tvořící region soudržnosti JV. Strategie ROP reaguje na ty potřeby identifikované v těchto

dokumentech, které jsou z pohledu dalšího rozvoje regionu zásadní a je možné je financovat pomocí intervencí ze SF, resp. EFRR. Konzistence ROP JV s Programem rozvoje kraje Vysočina a Programem rozvoje Jihomoravského kraje je uvedena v následujících tabulkách.

Program rozvoje kraje Vysočina

Tabulka 33: Konzistence ROP s PRK Vysočina

		Prioritní osy ROP NUTS 2 Jihovýchod		
		Dostupnost dopravy	**Rozvoj udržitelného cestovního ruchu**	**Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel**
PR kraje Vysočina	**Zlepšení konkurenční pozice ekonomiky**	X	XXX	XX
	Zlepšení kvality sociálního prostředí s důrazem na rozvoj lidských zdrojů		X	XX
	Zvýšení kvality technického prostředí s důrazem na rozvoj síťové infrastruktury	XXX		X
	Zavádění principů udržitelného rozvoje kraje	X	X	X

Poznámka: XXX – prioritní osa ROP je dominantně zaměřená na dosažení daného cíle PRkV
XX – prioritní osa ROP významně napomáhá dosažení daného cíle PRkV
X – prioritní osa ROP není přímo zaměřená na daný cíl PRkV, ale zprostředkovaně napomáhá k jeho dosažení

Program rozvoje Jihomoravského kraje

Tabulka 34: Konzistence ROP s PR Jihomoravského kraje

		Prioritní osy ROP NUTS 2 Jihovýchod		
		Dostupnost dopravy	**Rozvoj udržitelného cestovního ruchu**	**Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel**
PR JM kraje	**Podnikání, výzkum, inovace**	X	XX	X
	Rozvoj venkova			XX
	Lidské zdroje a trh práce		X	XXX
	Dostupnost a infrastruktura	XXX	X	X
	Životní prostředí a přírodní zdroje			X
	Integrovaný rozvoj území		X	X

Poznámka: XXX – prioritní osa ROP je dominantně zaměřená na dosažení cílů dané priority PRJMK
XX – prioritní osa ROP významně napomáhá dosažení cílů dané priority PRJMK
X – prioritní osa ROP není přímo zaměřená na danou prioritu PRJMK, ale zprostředkovaně napomáhá k dosažení jejích cílů

Závěrem lze konstatovat, že navržená strategie ROP JV je plně v souladu s cíli a prioritami jak na úrovni Evropského společenství, tak na úrovni národní i regionální. Intervence v rámci ROP JV přispějí spolu s intervencemi ostatních programů k dosažení globálního cíle definovaného v NSRR tak i k dosažení obecnějších cílů vedoucích k vyváženému a harmonickému rozvoji regionů, který povede ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva.

2.3 HODNOCENÍ EX–ANTE

Úvod

Tato zpráva je **shrnutím** hlavních výsledků, závěrů a doporučení z provedeného finálního ex–ante hodnocení Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod na programovací období 2007–2013, publikovaného v prosinci 2006 a zahrnující aktualizaci po zapracování připomínek Evropské komise k danému programu v červnu 2007. Úplné znění ex–ante hodnocení je k dispozici na www.jihovychod.cz.

Ex–ante hodnotitel (konsorcium firem RegioPartner, s.r.o., RavenConsulting, a.s. a Evasco, s.r.o) vzešel z výběrového řízení, hodnocení bylo zpracováno v souladu se smlouvou o dílo ze dne 10. dubna 2006, resp. ze dne 3. října 2006.

Ex–ante evaluace probíhala paralelně s tvorbou ROP a ve svých východiscích navazovala na výstupy ex–ante evaluace Národního rozvojového plánu a Národního strategického referenčního rámce (dále jen „NSRR“). Souběžně s ex–ante evaluací probíhalo také posouzení vlivů operačního programu na životní prostředí (SEA), které je rovněž nedílnou součástí předběžného hodnocení strategických programových dokumentů.

Struktura kompletního finálního ex–ante hodnocení ROP NUTS 2 Jihovýchod je následující:

V kapitole 2. je popsán přístup k projektu evaluace, specifikován proces hodnocení a zvolená metodika. Základem pro zpracování metodiky hodnocení byly pracovní dokumenty EK „Working Paper on Ex-Ante Evaluation“ a „Indicators for Monitoring and Evaluation: A Practical Guide“. V rámci hodnocení tak byly uplatněny všechny základní principy, na něž klade EK důraz. Z hlavních metod použitých pro ex–ante hodnocení lze uvést srovnávací analýzu, sekundární analýzu administrativně statistických dat, analýzu intervenční logiky, SWOT analýzu, problémovou analýzu a participační metody.

V kapitole 3. jsou v šesti subkapitolách popsány výsledky ex–ante hodnocení. V prvé bylo provedeno hodnocení analytické části ROP, v druhé hodnocení odůvodněnosti zvolené strategie, její celkové konzistence a vnější koherence a v třetí pak posouzena relevance zaměření prioritních os. Ve čtvrté subkapitole bylo hodnoceno nastavení indikátorů, kvantifikace cílů a očekávaných dopadů a v páté finanční zajištění. Šestou subkapitolou je hodnocení návrhu implementačního systému.

V kapitole 4 ex–ante hodnocení ROP NUTS 2 Jihovýchod jsou pak formulovány závěry a doporučení hodnotitele, vyplývající z provedeného hodnocení. V souvislosti s aktualizací ROP dle připomínek EK z června 2007, byla kompletní zpráva finálního hodnocení dodatečně doplněna o kapitolu hodnotící pokrok v období prosinec 2006 – červen 2007, resp. březen až červen 2007.

Hodnotitelský tým úzce spolupracoval se zpracovatelem ROP NUTS 2 Jihovýchod, se zadavatelem prací Krajskými úřady Jihomoravského kraje a kraje Vysočina a dalšími relevantními partnery v regionu. V průběhu hodnocení se uskutečnilo více než 20 pracovních schůzek na nejrůznější úrovni. Tím se zdrojem pro ex–ante hodnocení stala nejen analýza předložených dokumentů, ale také výsledky řízené skupinové diskuse a individuálních konzultací.

V souvislosti s vyjednáváním s EK, probíhajícím v průběhu období březen – červen 2007, o konečné podobě NSRR, potažmo operačních programů, došlo na základě připomínek EK ke

značným úpravám ROP NUTS 2 Jihovýchod. Z tohoto důvodu bylo zpracované „Shrnutí finálního ex–ante hodnocení ROP NUTS 2 Jihovýchod" doplněno o samostatnou část, hodnotící pokrok učiněný v souvislosti se zapracováním připomínek EK.

I. část – Hodnocení ROP NUTS 2 Jihovýchod k verzi z 22. listopadu 2006

Pokrok v období únor/listopad 2006

Před finálním zpracováním ex–ante hodnocení ROP NUTS 2 Jihovýchod v prosinci 2006 byla zpracována průběžná hodnocení, případně probíhaly konzultace k verzím, datovaným od února do října 2006, přičemž finálně hodnocena byla verze z 22. listopadu 2006.

S připomínkami a komentáři, zejména metodického charakteru, k verzím z února – května 2006 pracoval zhotovitel ROP pouze ve značně omezené míře. Zásadní pokrok nastal po hodnocení konsolidované verze dokumentu ROP NUTS 2 Jihovýchod, která byla v červnu 2006 předložena vládě ČR a ta ji vzala na vědomí. V průběhu měsíce července zpracoval ex–ante hodnotitel souhrnné ex–ante hodnocení k této verzi. Provedené hodnocení identifikovalo významné nedostatky v operačním programu, které by dle názoru hodnotitele bránily přijetí programu Evropskou komisí.

Na základě této průběžné hodnotící zprávy z července 2006 byl text ROP NUTS 2 Jihovýchod **kompletně** přepracován a doporučení ex–ante hodnotitele, jak metodického tak technického charakteru, byla při koncipování nové verze datované 22. listopadu 2006 ROP zohledněna následovně.

- *Analytická část* doznala **zásadních** změn. Současná verze je jasnější, stručnější a provázaná se strategickou částí programu. Kapitola analyzující zkušenosti s realizací programů podpory v regionu Jihovýchod byla rozšířena a doplněna o potřebné závěry.

- *Vnější koherence strategie* se v rámci akceptace doporučení ex–ante hodnocení **zpřehlednila** zúžením popisu jednotlivých strategických dokumentů na nezbytné minimum a koncentrací na jasné vymezení vazeb včetně znázornění jejich intenzity. Dalším významným posunem bylo větší zohlednění komplementarity a možných synergických efektů s dalšími programy.

- *Prioritní osy* operačního programu se staly **logickým završením** linie *socio–ekonomická analýza – SWOT analýza – strategie* a posílila se tak *vnitřní konzistence* operačního programu.

- *Nastavení indikátorů, kvantifikace cílů a očekávaných dopadů* doznalo **významný** posun v kompletaci indikátorové soustavy a jsou již obsaženy relevantní indikátory s vazbou na NSRR, stejně tak jsou obsaženy v podstatě všechny závazné, tzv. „core" indikátory.

- *Implementace a monitorování* reflektuje vznik nových implementačních struktur v regionech (Regionální rady regionu soudržnosti) a také se pozitivně projevila upravená metodika kvantifikace ukazatelů, doplnění popisu sběru podkladů pro monitorování a upřesnění periodicity jejich sběru.

Z výše uvedené průběžné hodnotící zprávy k ROP NUTS 2 Jihovýchod vzešlo celkem 116 připomínek k ROP JV. Z nich bylo 108 akceptováno a zapracováno plně, 6 akceptováno a zapracováno částečně a 2 připomínky byly odmítnuty.

Výsledky a závěry ex–ante hodnocení k verzi z 22. listopadu 2006

Analytická část

Socio–ekonomická analýza byla zkrácena a je přehlednější, vnitřně provázanější a obsahuje pouze oblasti, které jsou relevantní k hodnocenému programu ROP NUTS 2 Jihovýchod. Z analýzy je nyní patrné, které problémy bude ROP NUTS 2 Jihovýchod řešit.

Analytická část se zabývá pouze oblastmi, které jsou relevantní pro následnou strategii programu. Byla doplněna podkapitola regionálních disparit, která pomáhá provázat analytickou část se strategickou. Exaktnější identifikaci regionálních disparit by pomohla jasná stručná formulace zásadních rozdílů v rámci regionu v samostatné podkapitole, tedy jejich oddělení od analýzy městského a venkovského prostoru.

Ze socio–ekonomické analýzy jasně vyplývá potřeba investovat do regionální silniční sítě, zkvalitnit dostupnost některých oblastí veřejnou dopravou, podpořit rozvoj cestovního ruchu a využít tak existujícího rozvojového potenciálu v tomto odvětí, stabilizovat osídlení venkova a řešit problémy měst – hlavních nositelů růstu a rozvoje regionu.

Mezi situační analýzou a SWOT analýzou neexistuje žádný rozpor. Situační analýza obsahuje vývojové trendy a oblasti rozvojového potenciálu a navrhované intervence tyto vývojové trendy reflektují.

Současná podoba *SWOT analýzy* přehledně shrnuje zásadní zjištění a závěry situační analýzy a přemosťuje analytickou a strategickou část. Zpracovatel zúžil v souladu s rozsahem socio–ekonomické analýzy pojetí SWOT analýzy tak, aby reflektovala pouze oblasti, které jsou relevantní vzhledem ke strategii a intervencím ROP NUTS 2 Jihovýchod. Logická linka mezi situační analýzou, disparitami, SWOT analýzou a strategií programu je silná a neexistují zde žádné „mezery".

Strategie

Definovaná strategie programového dokumentu ROP NUTS 2 Jihovýchod je relevantní vzhledem k identifikovaným potřebám v analytické části dokumentu. Strategie, a z ní vycházející navržené intervence, přímo reflektují hlavní problémy regionu definované v analytické části.

Strategie programu zahrnuje principy rovných příležitostí, udržitelného rozvoje a vyváženého regionálního rozvoje. Horizontální témata jsou promítnuta do nastavení indikátorů.

Strategie vykazuje potřebnou *vnější koherenci* se strategickými dokumenty na evropské, národní i regionální úrovni a předpokládá významnou komplementaritu s tematickými operačními programy. Realizace navržených aktivit v rámci ROP s relativně omezenými finančními prostředky nemůže sama o sobě naplnit definovaný *globální cíl*. Aktivity ROP proto doplňují priority a intervence navrhované v rámci jednotlivých tematických operačních programů. Lze předpokládat, že naplňování globálního cíle přesáhne finanční možnosti a časový horizont programu.

Specifické cíle rozpracovávají cíl globální a je možné konstatovat, že na úrovni programu je zachována hierarchičnost a návaznost cíle globálního a jednotlivých cílů specifických. Jednotlivé *prioritní osy* nejsou izolované, ale jsou navzájem propojené a vytvářejí konzistentní celek.

Vnitřní konzistence programu a jednotné směřování všech prioritních os k dosažení globálního cíle jsou zabezpečeny hierarchickou provázaností cílů, vymezených nejen na úrovni programu, ale také na úrovni prioritních os.

Priority
Prioritní osa *Dostupnost dopravy* má významný průřezový charakter a přispívá k naplnění všech tří specifických cílů programu. Finanční alokace na tuto prioritní osu činí 51,0 % z celkové alokace. Ve srovnání s ostatními prioritními osami je značný důraz z hlediska finančních prostředků dán právě této prioritní ose. Výše této alokace je v souladu s identifikovanými potřebami a je podložena reálnou absorpční kapacitou. Charakter intervencí v rámci této prioritní osy je z pohledu udržitelnosti vyvážený.

Prioritní osa *Rozvoj udržitelného cestovního ruchu* je zaměřena plošně na celé území regionu. Na realizaci této prioritní osy bylo vyčleněno 19,0 % disponibilních finančních zdrojů. Tato prioritní osa nepředpokládá využití možnosti křížového financování. Problematika cestovního ruchu je však úzce spjata s úrovní lidského kapitálu a lze se tudíž domnívat, že využití křížového financování by mohlo přispět k dosažení stanovených cílů. Hodnotitel se domnívá, že překryv s IOP v oblasti obnovy a využití kulturních památek byl vyřešen ne zcela vhodným způsobem.

Prioritní osu *Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel* lze chápat v kontextu ROP NUTS 2 Jihovýchod za klíčovou. Na území regionu byly identifikovány dvě urbanizační centra s více než 50 tis. obyvatel (města Brno a Jihlava) a 9 sídel, jejichž velikost a význam je menší, nicméně je lze charakterizovat jako střediska regionálního významu. Zbytek regionu, ve kterém žije 60 % obyvatel, tvoří venkovský prostor, který je charakteristický významnými regionálními disparitami. Z tohoto pohledu se jeví hodnotiteli jako nevhodné uvedení urbánní problematiky spolu s venkovskou v rámci jedné prioritní osy. Na tuto prioritní osu je vyčleněno 26,6 % z celkové finanční alokace.

Indikátory a kvantifikace cílů
Indikátorová soustava je v souladu s Národním číselníkem indikátorů a z větší části je konzistentní s indikátory NSRR, a to jak prostřednictvím indikátorů na programové úrovni tak i na úrovni prioritních os. Indikátory výstupu, výsledku i dopadu jsou v podstatě vyváženě pokryty všechny prioritní osy, přičemž významná část indikátorů jde nad rámec Národního číselníku indikátorů.

Kvantifikace cílů byla provedena pomocí indikátorů dopadu a výsledku, jak na úrovni globálního a specifického cíle programu, tak i na úrovni specifických cílů prioritních os. Kvantifikované cíle v podstatě reflektují finanční alokaci, pouze u některých indikátorů lze považovat jejich hodnoty za poměrně konzervativně nastavené. Koherence indikátorů s NSRR je dostatečná jak na úrovni globálního cíle, tak i jednotlivých relevantních strategických cílů. Dostatečná je i škála indikátorů pro měření dopadu programu na množství a kvalitu pracovních míst a dosahování cílů Lisabonské strategie.

Implementace
Kapitola obsahuje veškeré informace požadované legislativou ES, zejména obecné nařízení.
Řídicím orgánem pro ROP NUTS 2 Jihovýchod je Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod. Výbor Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod je plně funkční, což lze vyvodit z aktivní účasti jeho členů při vlastním zpracování ROP NUTS 2 Jihovýchod.

Výkonným orgánem Regionální rady je Úřad Regionální rady, který vykonává veškeré činnosti spojené s funkcí řídicího orgánu.

V rámci Úřadu Regionální rady budou zřízena „územní" pracoviště v obou krajích regionu. To lze hodnotit jako velice positivní a vstřícný krok ve vztahu k žadatelům o podporu. V textu ROP NUTS 2 Jihovýchod nejsou specifikovány jednotlivé procesy realizace programu a zodpovědnosti konkrétních účastníků, nicméně s ohledem na postupné budování kapacit Úřadu Regionální rady a tvorbu řídicí a prováděcí dokumentace, lze předpokládat, že detailní popis procesů bude obsažen v prováděcím dokumentu a následně v Operačním manuálu.

Celkově lze však konstatovat, že z dikce kapitoly o implementaci je zřejmá jistá nekoncepčnost a metodická nejednotnost při nastavování implementačního mechanizmu, což je zapříčiněno již zmiňovaným postupným budováním řídicího orgánu a dále absencí základních metodik a manuálů pro řízení. Tato skutečnost je patrná zejména z neproporcionality rozsahu a detailnosti jednotlivých dílčích kapitol.

Doporučení ex–ante hodnocení k verzi z 22. listopadu 2006

Socio–ekonomická analýza a analýza SWOT

- Zvážit oddělení identifikace regionálních disparit od analýzy venkovského a městského prostoru. Samostatná podkapitola regionálních disparit a jejich jasné a stručné definice posílí přemostění analytické a strategické části dokumentu.

Vnitřní konzistence strategie

- Zvážit vyčlenění urbánní problematiky do samostatné prioritní osy, která by zahrnovala podporu jak urbanizovaných center (Brna a Jihlavy), tak dalších devíti vymezených středisek regionálního významu. Doporučujeme i v rámci oblasti podpory regionálních středisek poskytovat intervenci na základě Integrovaného programu rozvoje měst, neboť absence integrovaného přístupu může ve svém důsledku vést k realizaci řady izolovaných projektů bez dostatečných dopadů a synergických efektů na rozvoj konkrétního území.

Vnější koherence strategie

- Zvážit využití křížového financování v rámci prioritní osy *Rozvoj udržitelného cestovního ruchu*. Problematika cestovního ruchu je úzce spjata s úrovní lidského kapitálu a lze se tudíž domnívat, že využití křížového financování by mohlo přispět k dosažení stanovených cílů.

Indikátory a kvantifikace cílů

- V oblasti nastavení indikátorové soustavy by bylo vhodné pro větší přehlednost doplnit i přiřazení indikátorů k jednotlivým oblastem podpory. Dalším doporučením je doplnění definice a popisu indikátorů tak, aby byl zcela zřejmý jejich obsah, případně rozsah (např. indikátor dopadu prioritní osy 1 – Environmentální dopady v dotčených územích) a u některých indikátorů vyjádřených procentuálně

(nárůst/pokles) by bylo vhodné uvést výchozí hodnoty i v příslušných jednotkách pro možnost komparace.

- Pro dosažení vytčených cílů ROP NUTS 2 Jihovýchod bude potřebné nastavit objektivní systém hodnocení dopadu realizovaných opatření včetně nastavení kritérií pro hodnocení projektů, která přispějí k plnění komplexních rozvojových záměrů celého regionu.

Financování

- Odstranit nesoulad v kapitole 5 Finanční zajištění, kde se v textu uvádí, že národní financování bude zajištěno ze státního rozpočtu, rozpočtů krajů, rozpočtů obcí a ze soukromých zdrojů. Indikativní finanční tabulka uvádí pouze národní veřejné zdroje, aniž blíže specifikuje zdroj těchto finančních prostředků. Se soukromými zdroji tabulka nepočítá.

Implementace a monitorování

- Mezi kritické momenty současného systému implementace SF patří také způsob výběru a hodnocení projektů, který nebyl v analýze zkušeností zdůrazněn. Při nastavování detailního systému hodnocení a výběru projektů v rámci prováděcího dokumentu je nutné vzít v potaz zkušenosti ze současného období a pokusit se nastavit systém, který nehodnotí pouze formální stránku předloženého projektu, ale je schopen vyhodnotit jeho kvalitu a dopady.
- Bylo by vhodné specifikovat, jak bude probíhat následná kontrola plnění monitorovacích indikátorů a jaký bude dopad v případě jejich nedodržení, zejména v případě, kdy bude mít výše těchto ukazatelů vliv na hodnocení projektu.

II. část – Hodnocení ROP NUTS 2 Jihovýchod k verzi z června 2007 (po zapracování připomínek EK)

Pokrok v období prosinec 2006/červen 2007

V březnu 2007 byl Národní strategický referenční rámec spolu s jednotlivými operačními programy, včetně ROP NUTS 2 Jihovýchod, předložen oficiálně Evropské komisi a bylo zahájeno vyjednávání. Dne 11. června 2007 obdržel řídicí orgán ROP NUTS 2 Jihovýchod připomínky EK k obsahu programu.

Lze konstatovat, že mnohé z připomínek vznesených ze strany EK byly zohledněny a zapracovány, což dále přispělo ke zvýšení kvality dokumentu. Zejména se jedná o následující:

Analytická část

Analytická část byla v souladu s požadavky EK doplněna o informace týkající se lázeňství, stavu cestovní infrastruktury a významu letiště Brno–Tuřany, nejen pro region Jihovýchod, ale pro celou ČR.

Zpracovatel aktualizoval a doplnil některá statistická data. Ačkoliv by i hodnotitel uvítal komparace dat v evropském měřítku, je si plně vědom toho, že zpracovatel je ve věci využívání statistických dat zcela závislý na ČSÚ a Eurostatu. Mnohá data emitovaná těmito

institucemi jsou dostupná pouze ve značném časovém zpoždění nebo nejsou k dispozici vůbec.

S ohledem na uvedená omezení se hodnotitel domnívá, že v rámci programu je se statistickými daty pracováno odpovídajícím způsobem. Tabulky s daty jsou obsaženy v samostatné příloze A, což může vyvolávat mylný dojem, že text socio–ekonomické analýzy je příliš popisný. Považujeme však tento přístup za vhodný, neboť je tak zabezpečena „čtivost" a přehlednost analytické části dokumentu.

Ve vztahu k připomínce EK týkající se regionálních disparit je nutno konstatovat, že ačkoliv ROP JV obsahuje podkapitolu „Regionální disparity", byla již v rámci minulého ex–ante hodnocení doporučena exaktnější identifikace regionálních disparit ve formě stručné formulace zásadních rozdílů v rámci regionu. Zpracovatel proto doplnil tuto část mapovými podklady, které v grafické podobě velice přehledně ilustrují rozdíly v rámci regionu soudržnosti Jihovýchod a vymezují oblasti s potřebou soustředěné podpory (např. viz vymezení oblastí se soustředěnou podporou státu).

Zpracovatel dále doplnil část týkající se vyhodnocení dosavadních zkušeností, a to tak, že k identifikovaným problémům minulého období uvedl, jakým způsobem, bude těmto problémům předcházeno, resp. jak budou řešeny při implementaci ROP JV. Hodnotitel zde spatřuje velice silné provázání s kapitolou 4 realizace programu a lze konstatovat, že při nastavování implementačního systému bylo v maximální možné míře využito minulých zkušeností.

Hodnotitel se domnívá, že analytická část má dostatečnou vypovídací schopnost a zřetelně identifikuje problémy, které je nutno prostřednictvím intervencí programu řešit.

Strategie

Jak již bylo řečeno v minulém hodnocení, hodnotitel se domnívá, že existuje dostatečná vazba mezi socio–ekonomickou analýzou, SWOT a strategií programu. Definovaná strategie je relevantní vzhledem k identifikovaným potřebám a navržené intervence řeší hlavní problémy regionu, definované v analytické části.

Strategie ROP JV vykazuje dostatečnou externí konzistenci, zejména ve vztahu k aktualizovanému NSRR. ROP JV významně přispěje k naplnění strategického cíle NSRR „Vyvážený rozvoj území".

Velice významně byla posílena část týkající se zahrnutí horizontálních priorit (rovných příležitosti a udržitelného rozvoje), což přispělo k posílení strategie jako takové. Lze positivně hodnotit, že problematika horizontálních priorit je zohledněna v celé šíři řízení ROP JV.

Byly doplněny další informace týkající se zabezpečení principu partnerství, a to jak v rámci programování, tak následné implementaci programu. Princip partnerství hrál při koncipování programu velmi důležitou roli, zpracovatel se snažil připomínky vzešlé od partnerů v maximální možné míře zohlednit.

Prioritní osy

V rámci aktualizace nedošlo ke změně struktury prioritních os. ROP JV i nadále předpokládá intervenovat prostřednictvím prioritních os *Dostupnost dopravy*, *Rozvoj udržitelného cestovního ruchu* a *Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel*.

Hodnotitel se domnívá, že prioritní osa *Dostupnost dopravy* plně respektuje identifikované potřeby. Z pohledu silniční dopravy je s ohledem na specifickou sídelní strukturu v regionu podpora zaměřena nejen na komunikace ústící do transevropské sítě TEN–T, ale také je kladen důraz na vytvoření regionální dopravní infrastruktury, která zabezpečí nezbytné propojení uvnitř regionu. Investice do silniční infrastruktury jsou vhodně doplněny podporou veřejné dopravy, bezmotorové dopravy a letecké dopravy. Finanční alokace této prioritní osy byla snížena o 2 procentní body ve prospěch prioritní osy 3, konkrétně podporované oblasti 3.4. Z pohledu celkového kontextu programu tento přesun nemá žádný větší význam.

Tak jako prioritní osa *Dostupnost dopravy* i prioritní osa *Rozvoj udržitelného cestovního ruchu* byla doplněna o informace týkající se koordinace s intervencemi dalších relevantních programů, což dle názoru hodnotitele přispělo k jasnému vymezení rozhraní, ale i synergie mezi těmito programy.

Prioritní osa *Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel* byla dopracována v souladu s dikcí aktualizované verze NSRR, resp. připomínkami EK. Zejména se jedná o specifikaci IPRM (obsah a implementace), zohlednění velikostních charakteristik obcí dle návrhu EK a zabezpečení koordinace s ostatními programy.

Indikátory a kvantifikace cílů

Zpracovatel v této verzi programu nadále upřesňoval indikátorovou soustavu. Tu aktualizoval v souladu se schváleným Národním číselníkem indikátorů a byly upraveny hodnoty některých kontextových indikátorů. Za positivní lze hodnotit dopracování indikátorů horizontálních priorit, zejména udržitelného rozvoje.

Kvantifikace cílů odpovídá finanční alokaci. Koherence indikátorů s NSRR je dostatečná jak na úrovni globálního cíle, tak i jednotlivých prioritních os.

Implementace

Část týkající se implementace, tedy kap. 4 – Realizační část, doznala nejvýznamnějších změn. Lze konstatovat, že byla kompletně přepracována a na kvalitě kapitoly se pozitivně podepsala skutečnost, že v období od listopadu 2006 do června 2007 řídicí orgán intenzivně pracoval na potřebné implementační dokumentaci, resp. na budování implementačního systému jako takového. Jasná představa o budoucím uspořádání a procesech v rámci realizace ROP je promítnuta do textu programu. Za velice positivní lze považovat, že při charakteristice implementace programu je odkazováno na realizační dokumentaci „nižšího řádu" (např. operační manuál). To dokumentuje, že řídicí orgán správně přistoupil k implementační dokumentaci a provedl její vnitřní hierarchizaci

Závěry ex–ante hodnocení k verzi z června 2007

Ex–ante hodnotitel musí konstatovat, že oproti minulé hodnocené verzi došlo při provedené aktualizaci k významnému pokroku, který přispěl ke kvalitě dokumentu.

Hodnotitel se domnívá, že nynější verze programu splňuje obecné požadavky kladené na dokument tohoto typu, a to jak kvantitativního tak kvalitativního charakteru.

Připomínky a doporučení hodnotitele byly v této verzi programu odpovídajícím způsobem zohledněny. Jediná připomínka, která nebyla ze strany zpracovatele akceptována je

rozdělení prioritní osy 3 na samostatnou prioritní osu řešící urbánní problematiku a samostatně řešící rurální problematiku. Nicméně lze konstatovat, že vnitřní členění prioritní osy 3 dostatečně zřetelně vymezuje zaměření jednotlivých oblastí podpory a lze se tudíž domnívat, že bude dosaženo vytýčených cílů.

Realizace ROP NUTS 2 Jihovýchod bezpochyby přispěje k realizaci globálního cíle vytýčeného v rámci NSRR. Z pohledu přidané hodnoty Společenství se hodnotitel domnívá, že realizace strategie ROP JV přispěje k naplňování obecných cílů Společenství, zejména základních cílů politiky hospodářské a sociální soudržnosti, obnovené Lisabonské strategie, udržitelného rozvoje, podpory rovných příležitostí a dalších.

Z pohledu ex–ante hodnotitele je dokument nyní v takové fázi, že může být přijat EK.

2.4 PROCES PARTNERSTVÍ

Zpracovávání ROP JV probíhalo plně v souladu s principy partnerství. Interaktivní proces tvorby ROP znázorňuje schéma:

Obrázek 9: Schéma partnerství při zpracování ROP JV

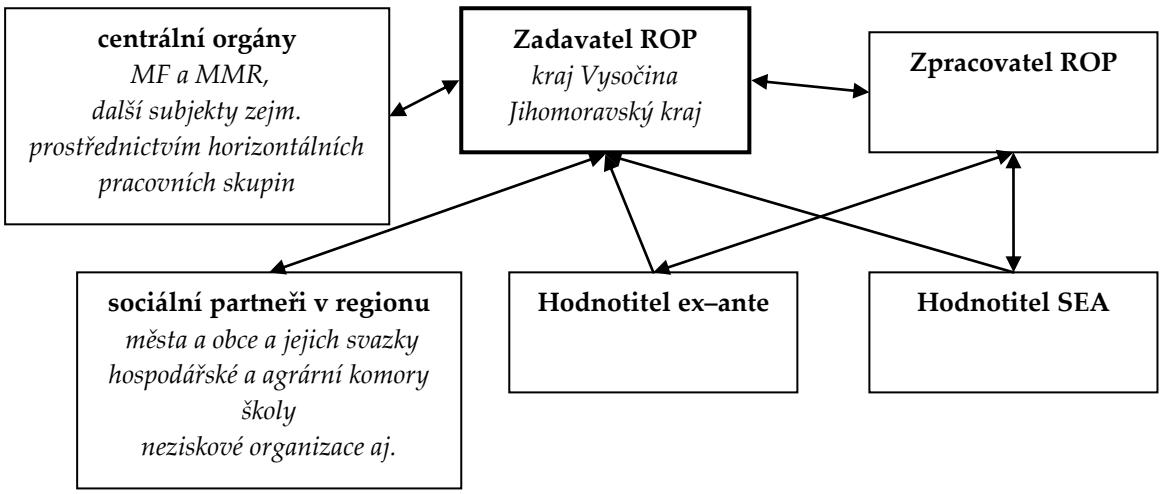

Odpovědnost za tvorbu ROP JV nesou společně oba kraje, které tvoří region soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod: kraj Vysočina a Jihomoravský kraj. ROP JV byl připravován v rámci projektu „Partnerství pro programy EU" Jihomoravského kraje a „Partnerství pro Vysočinu" kraje Vysočina. Cílem těchto projektů, které byly finančně podpořeny z prostředků EU, je systematicky připravovat oba kraje na čerpání finančních prostředků z EU v nadcházejícím programovém období 2007–2013.

Za účelem koordinace postupu prací na ROP JV vytvořily oba kraje Řídící skupiny ROP složené ze zástupců krajských rad a Pracovní skupiny ROP tvořené vybranými úředníky krajských úřadů. Tyto skupiny tvořily užší okruh subjektů zapojených do tvorby ROP JV, a to zejména formou připomínek k jednotlivým pracovním verzím dokumentu. V rámci širšího okruhu klíčových partnerů byly zapojeny následující instituce:

Kraj Vysočina:

- Krajská hospodářská komora,
- Krajská agrární komora,
- SOV – Sdružení obcí Vysočiny,
- Úřad práce,
- Koordinační uskupení NNO,
- Škola obnovy rozvoje venkova,
- Vysoká škola polytechnická,
- Statutární město Jihlava.

Jihomoravský kraj:

- Statutární město Brno,
- Úřad práce Brno–venkov, Úřad práce Brno–město,
- Regionální rada odborových svazů ČMKOS JMK,
- Sdružení obcí a měst jižní Moravy,
- Banno, Asociace nestátních neziskových organizací Jihomoravského kraje,
- Brněnské centrum evropských studií,
- Krajská hospodářská komora jižní Moravy,
- Regionální agrární komora,
- Krajská organizace Spolku obnovy venkova,
- Masarykova univerzita, Ekonomicko–správní fakulta,
- Vysoké učení technické, Fakulta podnikatelská,
- Regionální rozvojová agentura jižní Moravy.

Zpracování samotného textu ROP JV bylo zadáno externímu dodavateli, který vzešel z výsledků výběrového řízení. Obdobně byli vybráni i zpracovatelé ex–ante hodnocení ROP a zpracovatelé SEA.

V rámci přípravy ROP JV se uskutečnilo několik workshopů a veřejných projednání, kterých se pravidelně účastnili vedle zpracovatelů ROP, SEA a ex–ante hodnotitelů zástupci klíčových regionálních partnerů; pravidelnými účastníky byli také zástupci přímo zainteresovaných ministerstev (MF, MMR). Cílem těchto veřejných projednání a workshopů bylo průběžně diskutovat a připomínkovat návrhy celkové koncepce operačního programu a jednotlivých priorit a informovat zainteresované subjekty o dalším postupu přípravy operačního programu. Během procesu tvorby ROP JV předložil zpracovatel postupně několik pracovních verzí, které byly konzultovány a připomínkovány ze strany řídících a pracovních skupin, sociálních partnerů a hodnotitelů ex–ante a SEA. Tyto pracovní verze ROP byly rovněž zveřejňovány na webových stránkách. V rámci několika kol připomínkových řízení k pracovním verzím dokumentu se sešla celá řada zajímavých a užitečných podnětů, které byly následně zohledněny v textu ROP JV.

Pro zajištění logické návaznosti a vymezení vazeb a překryvů s tematickými operačními programy připravovanými v ČR pro programové období 2007–2013 probíhaly průběžné konzultace s koordinátory a zpracovateli těchto programů a také s dalšími centrálními institucemi, a to zejména v rámci horizontálních pracovních skupin. Návrh ROP JV prošel rovněž meziresortním připomínkovým řízením. Po celou dobu přípravy ROP JV fungovala také úzká spolupráce se zástupci krajských pracovních skupin ROP z ostatních regionů NUTS 2.

Připomínky k ROP

V průběhu tvorby byl ROP JV pravidelně podrobován připomínkovému řízení. V připomínkování verze odeslané Evropské komisi se v 232 připomínkách vyjádřilo 25 institucí. Vypořádání nejzásadnějších připomínek je uvedeno na webových stránkách RR JV na adrese www.jihovychod.cz Statistiku připomínek k ROP JV uvádí následující tabulka.

Tabulka 35: Přehled vypořádaných připomínek k ROP (stav k 1. lednu 2007)

Instituce	*Počet připomínek celkem*	***Z toho***		
		Akceptováno	*Částečně akceptováno*	*Neakceptováno*
Ministerstva	149	**117**	14	18
Magistráty a městské úřady	13	**9**	0	4
Krajské úřady	52	**43**	3	6
Ostatní neziskové organizace	18	**4**	1	13

Zdroj dat: Databáze ÚRR JV.

Tabulka 36: Sumarizace hledisek partnerů

Organizace	***Připomínka***	***Vypořádání***
Municipality	Požadavek na navýšení prostředků na prioritní osu 3 Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel, především na oblast podpory 3.1 Rozvoj urbanizačních center.	Akceptováno
NNO	Požadavek, aby v novém programovacím období byla možnost předfinancování projektů	Neakceptováno Bude umožněno pouze tzv. průběžné financování.
NNO	Požadavek na zahrnutí možnosti křížového financování	Akceptováno

Zdroj dat: Databáze ÚRR JV.

2.5 HORIZONTÁLNÍ TÉMATA

Respektování horizontálních priorit je významným aspektem při programování a následné realizaci intervence v rámci ROP JV.

V souladu s obecným nařízením a Strategickými obecnými zásadami Společenství jsou pro období 2007–2013 definována dvě základní horizontální témata, která jsou promítnuta do ROP JV a jeho následné implementace:

1. rovné příležitosti (čl. 16 Rovné příležitosti mužů a žen a zákaz diskriminace)
2. udržitelný rozvoj (čl. 17 Udržitelný rozvoj)

Problematika horizontálních priorit je zohledněna v celé šíři řízení ROP JV a zapracována do všech programových dokumentů vážících se k ROP JV (vlastní operační program, Prováděcí dokument, Operační manuál, Pokyny pro žadatele a příjemce podpory, Pokyny pro hodnotitele apod.).

Hledisko horizontálních témat je zakomponováno do realizace ROP JV tak, aby ve svém důsledku docházelo k posílení kvality předkládaných projektů a zvýšení přidané hodnoty intervencí ze SF.

2.6 ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI

ROP JV v souladu s čl. 16 obecného nařízení zajistí podporu rovnosti žen a mužů a začlenění rovnosti pohlaví během jednotlivých fází provádění pomoci. Současně je zohledňována rovnost příležitostí z hlediska rasového a etnického původu, zdravotního postižení, věku, náboženského a světového názoru nebo sexuální orientace.

Zvláštní pozornost je v kontextu SF věnována genderové problematice. Pro ROP JV to znamená, že při programování, monitorování a evaluaci bude brán zřetel na příspěvek k rovnému zacházení a na podporu žen, aby mohly stejnou měrou profitovat z prostředků SF jako muži.

Přestože projekty v rámci ROP JV nebudou, mimo křížového financování, financovány z ESF a neobsahují tak aktivity primárně zaměřené na podporu rovných příležitostí, bude kladen na dodržování těchto principů značný důraz. Každý žadatel bude muset prokázat, že je přinejmenším neporušuje.

ROP JV má vazbu na rovné příležitosti zejména u intervencí a aktivit ROP směřujících podporu do veřejné dopravy v rámci prioritní osy 1 Dostupnost dopravy. V rámci této prioritní osy budou naplňovány specifické potřeby osob tělesně handicapovaných, starších osob nebo rodičů s dětmi za účelem umožnit bezbariérový přístup všem. Prioritní osa 1 rovněž napomáhá řešení problematiky osob ohrožených sociální exkluzí z důvodu jejich geografické lokalizace v oblastech obtížně dopravně dostupných.

Na bezbariérový přístup bude kladen důraz i v prioritní ose 2 – Rozvoj udržitelného cestovního ruchu, a to jak u infrastrukturních projektů, tak v rámci studií a plánů rozvoje cestovního ruchu.

Další oblastí s vazbou na rovné příležitosti je posílení soudržnosti komunit ve městech a venkovských sídlech v rámci prioritní osy 3 Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel. Budou podporovány takové aktivity, které povedou k rozvoji infrastruktury pro oblast sociálních služeb, vzdělávání, zdravotnictví a pro volnočasové aktivity a umožňující rovný přístup k těmto veřejným službám.

Vztah podporovaných aktivit a rovných příležitostí a vysvětlení, jak významně aktivita přispívá k odstranění diskriminace a podpoře rovných příležitostí je detailně specifikováno v prováděcím dokumentu.

Za účelem naplňování cílů horizontálních témat, je tato problematika součástí obou fází hodnocení projektů. Při hodnocení přijatelnosti projektů budou vyřazeny ty, které mají v oblasti rovných příležitostí negativní vliv, následně při bodování budou zvýhodněny ty projekty, které obsahují konkrétní aktivity na podporu rovných příležitostí. V Pokynech pro

hodnotitele bude návod, jaké projekty lze označit na cíleně zaměřené na rovné příležitosti a které jako pozitivní. Obdobné informace obdrží žadatel v rámci Pokynů pro žadatele.

Řídící orgán ROP JV zajistí, aby informace o rovných příležitostech byly sledovány u všech programových intervencí na úrovni projektů. Žadatel o podporu proto ve specifické části projektové žádosti popíše vliv projektu na rovné příležitosti a odpoví na otázky, zda a jak projekt plánuje realizaci konkrétních aktivit na podporu rovných příležitostí.

Následně žadatel klasifikuje vztah svého projektu k rovným příležitostem v rámci třístupňové klasifikace:

a) cílený na rovné příležitosti nebo

b) pozitivní k rovným příležitostem nebo

c) neutrální k rovným příležitostem.

Cílem klasifikace projektů dle jejich vlivu na rovné příležitosti je motivovat žadatele, aby vedle hlavního cíle projektu zvážili rozšíření projektových aktivit o ty, které mají pozitivní dopad na rovné příležitosti.

Zohlednění rovných příležitostí bude hrát významnou roli i v nastavení implementační struktury, resp. v procesech monitorování, hodnocení a v realizaci principu partnerství.

Řídící orgán bude dbát na to, aby v MV byly dodržovány zásady rovných příležitostí. Zajistí také, aby v závislosti na charakteru podporované oblasti a bude–li to účelné, byla zabezpečena účast institucí nebo organizací zabývající se prosazováním rovných příležitostí v MV, v pracovních skupinách ŘO, v hodnotících komisích pro výběr projektů apod.

Ve vztahu k monitorování budou použity indikátory členěné dle pohlaví. Informace o horizontálních prioritách budou sledovány primárně na úrovni projektů. Řídící orgán však zajistí, že horizontální témata budou agregována v rámci monitorování realizace programu na úrovni oblasti podpory, případně prioritní osy.

Přispění ROP JV k naplňování zásady rovných příležitostí bude vyhodnoceno při zpracování strategických evaluací.

2.7 UDRŽITELNÝ ROZVOJ

SF jsou určeny zejména na podporu a rozvoj ekonomické a sociální oblasti, nicméně za předpokladu, že jejich implementace přispěje také ke zlepšení životního prostředí. ŘO bude proto sledovat dopady implementace ROP JV na životní prostředí se záměrem maximalizovat zlepšení stavu životního prostředí na území NUTS 2 Jihovýchod.

Horizontální téma udržitelného rozvoje se odráží v prioritní ose 1 Dostupnost dopravy, zejména v opatřeních zaměřených na podporu veřejné hromadné dopravy a modernizaci vozového parku v hromadné dopravě s důrazem na jeho ekologičnost. Rovněž budou podporovány další udržitelné formy dopravy (zejména cyklistická doprava). Nepřímý vliv na zlepšování kvality životního prostředí budou mít i některé infrastrukturní projekty v oblasti dopravní infrastruktury (např. výstavba obchvatů měst).

Prioritní osa 2 Rozvoj udržitelného cestovního ruchu předpokládá podporu pouze takových projektů, které nebudou mít negativní dopad na životní prostředí, a také rozvoj ekologicky šetrných forem cestovního ruchu (cykloturistika, pěší turistika apod.).

Pozitivní vliv na životní prostředí se předpokládá v rámci prioritní osy 3 Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel, především u projektů zaměřených na revitalizaci fyzického prostředí ve městech a obcích. Ty povedou mj. ke zvýšení ekologické hodnoty těchto území a jejich účelnějšímu využití. V rámci této prioritní osy bude rovněž podporována revitalizace brownfields.

Za horizontální téma v rámci udržitelného rozvoje je také považována problematika udržitelné energie, a to zejména ve vztahu ke snížení energetické náročnosti, zvýšení energetické účinnosti, nalezení vhodných energetických zdrojů nezatěžujících životní prostředí apod. Budou proto přednostně podporovány projekty, které přispějí k těmto cílům. Kritérium udržitelné energie bude zohledněno při hodnocení konkrétních projektů (bodové zvýhodnění).

Intervence ROP JV lze z pohledu životního prostředí rozdělit na

a) aktivity, které jsou přímo zaměřeny na oblast životního prostředí (např. rozvoj městských oblastí)
b) aktivity, které nejsou přímo zaměřeny na oblast životního prostředí, nicméně mohou životní prostředí ovlivnit (např. rozvoj dopravy)
c) aktivity bez vazby na životní prostředí

V zásadě nebudou podporovány projekty, které by negativně ovlivňovaly životní prostředí na území NUTS 2 Jihovýchod.

Povinností Řídícího orgánu ROP JV plynoucí ze zákona č.100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, je zajistit sledování vlivů programů na životní prostředí a veřejné zdraví. Pro monitorování OP byl připraven soubor environmentálních indikátorů, navržený zpracovatelem SEA NRP/NSRR. Z něj byly vybrány indikátory, které se váží na konkrétní priority ROP JV a které bude ROP svou činností ovlivňovat. Tyto indikátory byly následně zapracovány do indikátorové soustavy ROP JV.

Agregace údajů o vlivech projektů na veličiny sledované prostřednictvím indikátorů bude podkladem pro posouzení celkového vlivu ROP JV na životní prostředí.

Cílem navrženého systému je zohlednit oblast životního prostředí v rámci celkového hodnocení a výběru projektů pro udělení podpory. Žádoucí je podpořit ty projekty, které (kromě svého primárního zaměření a účelu) budou mít lepší dopady na životní prostředí. Navržený systém je zaměřen zejména na pozitivní dopady projektů na životní prostředí. Případné negativní dopady jsou detailně sledovány v rámci legislativních postupů (např. EIA) a vlivy projektu na životní prostředí jsou stanoveny příslušnou environmentální legislativou.

Environmentální hodnocení projektů bude prováděno ve dvou fázích:

1. předprojektové environmentální hodnocení při přípravě projektů

Toto hodnocení projektu z hlediska životního prostředí provede předkladatel projektu formou slovního hodnocení, tj. zhodnocení, zda projekt má

positivní/neutrální/negativní vliv na jednotlivá environmentální kritéria. Na základě výsledku předprojektového hodnocení bude mít žadatel možnost upravit návrh projektu tak, aby získal co nejlepší environmentální hodnocení. V oddílu indikátorů se žadatel vyjádří k environmentálním kritériím, které ŘO vybral za relevantní pro danou aktivitu. Hodnocení uvedené žadatelem následně verifikují členové hodnotitelských komisí.

2. formální environmentální hodnocení v rámci hodnocení projektů

Pro výběr projektů v rámci hodnocení slouží environmentální kritéria, která jsou posuzována hodnotiteli na základě dat a informací poskytnutých žadatelem. ŘO proto zabezpečí, aby hodnocení prováděli členové hodnotících komisí se znalostí problematiky životního prostředí.

Environmentální kritéria jsou navázána na indikátory životního prostředí, které jsou závazné pro ROP JV. Výběrem relevantních environmentálních indikátorů jsou zároveň vybrána i relevantní environmentální kritéria pro výběr projektů.

Projekt, který bude mít lepší výsledky při environmentální části hodnocení, bude celkově bodově zvýhodněn oproti rovnocennému projektu, který bude mít nižší pozitivní vlivy na životní prostředí.

K dodržení předložených environmentálních parametrů projektu a k dodržení případných podmínek realizace bude předkladatel projektu smluvně vázán.

ŘO klade na naplňování horizontálních priorit při realizaci operačního programu značný důraz. ŘO bude v rámci dalšího vzdělávání svých zaměstnanců a zvyšování jejich kvalifikace rozvíjet jejich znalosti i v oblasti horizontálních priorit.

2.8 VÝSLEDKY SEA

Zákonná východiska

Posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí se řídí zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, který implementuje do českého právního řádu Směrnici 2001/42/ES, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí.

Dle § 10a tohoto zákona jsou předmětem posuzování vlivů koncepce na životní prostředí všechny koncepce, které stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu, zpracovávané v oblasti zemědělství, lesního hospodářství, myslivosti, rybářství, nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami, energetiky, průmyslu, dopravy, odpadového hospodářství, telekomunikací, cestovního ruchu, územního plánování, regionálního rozvoje a životního prostředí včetně ochrany přírody, koncepce, u nichž nutnost jejich posouzení, s ohledem na možný vliv na životní prostředí, vyplývá ze zvláštního právního předpisu, a dále koncepce spolufinancované z prostředků fondů Evropských společenství; tyto koncepce podléhají posuzování vždy, pokud je dotčené území tvořeno územním obvodem více než jedné obce. Z výše uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že povinnosti provést posouzení možných vlivů na životní prostředí, podléhá i ROP JV.

Předkladatelem koncepce je Jihomoravský kraj, který zastupuje ve věci administrativy díla na základě interních dohod oba kraje oblasti NUTS 2 Jihovýchod – Jihomoravský kraj i kraj Vysočina. Posouzení SEA ROP JV je prováděno externí hodnotitelskou firmou dle smlouvy o dílo, uzavřené na základě výsledku výběrového řízení vypsaného Jihomoravským krajem podle zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách.

Zpracování SEA posouzení probíhalo v období březen až červenec 2006. Vyhodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí je výsledkem práce pracovní skupiny sestavené z pracovníků hodnotitelské firmy specializovaných na jednotlivé oblasti životního prostředí. V rámci zpracování SEA byl ROP NUTS 2 Jihovýchod zaslán k připomínkování i zástupcům z řad nestátních neziskových organizací působících v regionu. Seznam oslovených organizací je uveden na webových stránkách www.jihovychod.cz.

Hlavním rysem posouzení vlivů koncepce na životní prostředí (dále jen SEA posouzení) musí být zajištění environmentální integrity výsledné koncepce, tedy zejména respektování referenčních dokumentů přijatých na evropské a národní úrovni, podpora udržitelného rozvoje, prevence závažného nebo nevratného poškození životního prostředí a lidského zdraví a v neposlední řadě i zapojení veřejnosti do procesu přípravy koncepce a jejího posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí. Proces SEA posouzení probíhá v několika souběžných krocích.

Průběh posuzování

Oznámení koncepce zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 163/2006 Sb., (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“) bylo MŽP předloženo dne 9. května 2006. **Zjišťovací řízení** bylo zahájeno dne 19. května 2006 zveřejněním oznámení koncepce v Informačním systému SEA a rozesláním oznámení koncepce dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 10. července 2006 vydáním závěru zjišťovacího řízení. Dne 4. května 2006 proběhlo na Krajském úřadě Jihomoravského kraje v Brně první veřejné projednání návrhu "Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod pro programové období 2007 – 2013".

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí zpracované v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb. byl MŽP předložen dne 21. srpna 2006 a po kontrole náležitostí byl dne 31. srpna 2006 zveřejněn v Informačním systému SEA a rozeslán dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Veřejné projednání "Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod pro programové období 2007–2013" včetně vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí se konalo dne 25. září 2006 na Krajském úřadě v Brně. Zápis z veřejného projednání obdrželo MŽP dne 25. září 2006.

Stručný popis posouzení

Posouzení vlivů "Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod pro programové období 2007–2013" na životní prostředí bylo provedeno v souladu se zákonem a zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb. Posuzování bylo prováděno průběžně se zpracováním koncepce, k posouzení byla využita metoda referenčních cílů, tj. porovnávání možného vlivu specifických cílů ROP JV na stanovené referenční cíle ochrany životního prostředí. Vyhodnocení vychází z analýzy SWOT a míry zohlednění cílů ochrany životního prostředí při činnostech, které předpokládá realizace ROP JV v oblasti vstupů do krajiny, v oblasti ochrany složek životního prostředí a v oblasti očekávaných

důsledků realizace strategického materiálu. Tabelární forma matice předpokládaných vlivů nezjistila významné očekávané negativní nebo limitující působení některého navrženého opatření z pohledu ochrany životního prostředí.

ROP JV byl rovněž vyhodnocen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, a to z hlediska důsledků na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a stav jejich ochrany z uvedených hledisek dle § 45h zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Závěry posouzení
MŽP jako příslušný orgán podle § 21 zákona č. 100/2001 Sb., na základě návrhu koncepce, zpracovaného posouzení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., včetně vyhodnocení koncepce dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, vyjádření dotčených orgánů státní správy, dotčených územně samosprávných celků a veřejnosti a výsledků veřejného projednání vydává **stanovisko**, které je uvedeno v příloze ROP JV.

Při zpracování SEA hodnocení ROP JV byly informovány všechny relevantní a dotčené orgány, které Česká republika definovala v souladu s článkem 9 Směrnice Evropského parlamentu č. 2001/42/ES ze dne 27. června 2007. V souladu s touto směrnicí byla rovněž informována veřejnost (viz podkapitola „Zapojení veřejnosti“).
Regionální operační program NUTS 2 Jihovýchod v souladu s článkem 9 výše uvedené směrnice obsahuje informace, jak byly aspekty životního prostředí vyplývající ze SEA hodnocení ROP JV zapracovány do programu a jak v něm byly zohledněny výsledky veřejného projednání a připomínkového řízení. Rovněž obsahuje informace, jak byla zapojena veřejnost včetně časového rámce.
Implementace programu nemá vliv na životní prostředí jiného členského státu, z tohoto důvodu nebyly žádné jiné členské státy EU oficiálně informovány.
Významné vlivy na životní prostředí způsobené realizací tohoto operačního programu budou monitorovány, aby mohly být včas zachyceny nepředpokládané nepříznivé vlivy a mohly být případně podniknuty patřičné nápravné kroky.

Součástí SEA hodnocení ROP JV jsou i jednotlivé připomínky (seznam doporučení) zpracovatele SEA hodnocení ROP JV, plynoucí z vyhodnocení jeho vlivů na životní prostředí. Seznam těchto připomínek včetně jejich vypořádání je zveřejněn na webových stránkách www.jihovychod.cz.

Zapojení veřejnosti
Nedílnou součástí procesu SEA posouzení je zapojení veřejnosti do přípravy koncepce a do jejího posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí. Za tímto účelem byla na počátku května 2006 zpracována „Metodika zapojení veřejnosti v rámci procesu posouzení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí“.

Relevantní dokumenty vznikající v rámci SEA ROP JV a informace o průběhu posouzení vlivů ROP JV na životní prostředí jsou průběžně zveřejňovány na webových stránkách zpracovatele SEA. MŽP dle požadavků zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, zveřejňuje jednotlivé dokumenty v průběhu procesu SEA v Informačním systému SEA. Informace o ROP JV jsou dostupné i na internetových stránkách Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod a na stránkách Partnerství pro Jihomoravský kraj.

V průběhu celého procesu SEA byly sbírány a vypořádány připomínky zainteresované veřejnosti a dotčených orgánů státní správy. Vypořádání připomínek vzešlých z procesu SEA bylo předáno MŽP a slouží jako jeden z podkladů pro Stanovisko SEA.

Dne 4. května 2006 se v zasedací místnosti zastupitelstva Jihomoravského kraje v budově Krajského úřadu JMK v Brně konalo první předběžné veřejné projednání „Vyhodnocení vlivů Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí". Účelem předběžného veřejného projednání bylo seznámit dotčené orgány státní správy a zainteresovanou veřejnost s aktuálním stavem přípravy ROP JV a jeho vyhodnocení vlivů na životní prostředí a zároveň získat zpětnou vazbu pro další postup prací na obou dokumentech. Na veřejném projednání zazněly prezentace zástupců zpracovatele ROP JV a posuzovatele posouzení vlivů ROP JV na životní prostředí.

Veřejné projednání ROP JV a SEA ROP JV se koná na základě zákona 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, za účelem seznámení účastníků s ROP JV a SEA ROP JV a dalším postupem schvalování dokumentu. Veřejné projednání "Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod pro programové období 2007–2013" včetně vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí se konalo dne 25. října 2006 na Krajském úřadě v Brně. Z veřejného projednání koncepce byl pořízen zápis, který obdrželo MŽP dne 25. října 2006 a rovněž jej zveřejnilo v Informačním systému EIA/SEA. Kompletní hodnocení SEA je k dispozici na adrese www.jihovychod.cz.

Připomínky k SEA

V průběhu června 2006 byla SEA ROP JV podrobena připomínkovému řízení: MŽP SEA odeslalo na tzv. Zelený kruh, v němž se k SEA vyjadřují relevantní organizace. Vlastní zpracovatel rozeslal SEA ROP JV k připomínkám nevládním organizacím, z nichž lze uvést např. hnutí DUHA, Klub českých turistů, Klub Bicybo – Bicyklové Brno, Sdružení obcí čistá Jihlava, Sdružení Krajina, a další. Tyto subjekty se k SEA ROP JV nevyjádřili.

V průběhu června 2006 bylo rovněž ÚRR JV obdrženo 55 připomínek, ve kterých se vyjádřilo 14 institucí. Vypořádání připomínek je uvedeno na webových stránkách RR JV na adrese www.jihovychod.cz a v příloze č. 4 dokumentu SEA hodnocení ROP JV, včetně vypořádání připomínek Ministerstva životního prostředí ČR uvedeném rovněž na www.jihovychod.cz. Statistiku připomínek k SEA uvádí následující tabulka.

Tabulka 37: Přehled vypořádaných připomínek k SEA (stav k 1. lednu 2007)

Instituce	*Počet připomínek celkem*	***Z toho***		
		Akceptováno	*Částečně akceptováno*	*Neakceptováno*
Ministerstva	15	**11**	4	0
Magistráty a městské úřady	27	**19**	8	0
Krajské úřady	7	**4**	1	2
Ostatní neziskové organizace	6	**5**	1	0

Zdroj dat: Databáze ÚRR JV.

Na webových stránkách www.jihovychod.cz je rovněž zveřejněn seznam všech připomínek vzešlých z veřejného projednání.

Opatření přijatá k monitorování programu

V kapitole 10 dokumentu SEA hodnocení ROP JV jsou stanoveny referenční cíle ochrany životního prostředí a k těmto cílům soustava indikátorů, které mají být sledovány. Vzhledem k charakteru intervencí ROP JV přispívá k plnění cílů ochrany životního prostředí vesměs nepřímo. Na základě navržených indikátorů bylo do ROP JV převzato celkem 11 indikátorů, které mají monitorovat vliv činností realizovaných v rámci ROP JV na životní prostředí.

Netechnické shrnutí SEA hodnocení ROP JV

Netechnické shrnutí SEA je uvedeno v kapitole 14 dokumentu SEA a zároveň je v rozšířené a aktualizované verzi uvedeno na webových stránkách www.jihovychod.cz. Netechnické shrnutí pokrývá všechny položky uvedené v příloze č. I směrnice ES 2001/42/ES.

3 PRIORITNÍ OSY A INDIKÁTORY

Tabulka 38: Percentuální rozdělení finanční alokace ROP JV

Priority Regionálního operačního programu Jihovýchod	*Podíl prioritní osy*
P1 DOSTUPNOST DOPRAVY	49,5 %
1.1 - Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu 1.2 - Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy 1.3 – Obnova vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osob 1.4 - Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu	
P2 ROZVOJ UDRŽITELNÉHO CESTOVNÍHO RUCHU	18,6 %
2.1 - Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch 2.2 - Rozvoj služeb v cestovním ruchu	
P3 UDRŽITELNÝ ROZVOJ MĚST A VENKOVSKÝCH SÍDEL	28,6 %
3.1 - Rozvoj urbanizačních center 3.2 - Rozvoj regionálních středisek 3.3 - Rozvoj a stabilizace venkovských sídel 3.4 - Veřejné služby regionálního významu	
P4 TECHNICKÁ POMOC	3,3 %
4.1 - Aktivity spojené s realizací a řízením ROP 4.2 - Podpora absorpční kapacity	

3.1 PRIORITNÍ OSA 1: DOSTUPNOST DOPRAVY

Popis výchozího stavu:

V průběhu 90. letech 20. století docházelo v regionu Jihovýchod (a potažmo v celé ČR) ke strmému nárůstu počtu osobních automobilů. V důsledku toho výrazně vzrostla intenzita dopravy, a to zejména na důležitých dopravních tazích a také ve městech a obcích. Jak již indikovaly závěry sociálně ekonomické analýzy a SWOT analýzy, mezi největší problémy v oblasti dopravní dostupnosti regionu Jihovýchod patří:

- nedokončená regionální dopravní síť napojující region na nadregionální dopravní síť TEN–T,
- nekvalitní dostupnost destinací CR,
- ekonomický dopad špatné kvality silnic II. a III. třídy především na nezaměstnanost a postavení marginalizovaných skupin,
- nevyhovující technický stav většiny komunikací,
- nedostatečná kapacita na nejzatíženějších silničních tazích,
- kapacitně nedostatečná a často zastaralá železniční dopravní síť a zejména železniční uzly,
- zastaralý vozový park ve veřejné hromadné dopravě,
- špatná dostupnost některých částí regionu, mající za následek zhoršení rovných příležitostí pro pracovní sílu a rovněž
- nedostatečné napojení regionu na sousední regiony i státy.

Rostoucí úlohu v hospodářském rozvoji regionu bude hrát také jeho dostupnost mezinárodní leteckou dopravou. Plnohodnotnému využívání letecké dopravy však brání zastaralé a nedostatečné vybavení mezinárodního letiště v Brně – Tuřanech a chybějící navazující služby a doprovodná infrastruktura.

Region Jihovýchod je charakteristický poměrně rozdrobenou sídelní strukturou s velkým počtem venkovských sídel, pro která je však nutné zabezpečit v souladu s legislativou dopravní obslužnost veřejnou dopravou. V regionu se stále více projevuje přetížení městských center automobilovou dopravou a naopak nedostatečná obsluha některých venkovských regionů veřejnou dopravou. S ohledem na dopravní exponovanost regionu, stav a kapacitu místních silničních sítí i zastaralost systémů dopravní regulace, se proto jeví jako velmi žádoucí a nezbytné zatraktivnění nabídky veřejné hromadné dopravy. V současné době je na území regionu Jihovýchod systematicky rozvíjen integrovaný dopravní systém s cílem postupného rozšiřování do dalších, dosud nezahrnutých částí regionu.

Zatímco největší městské aglomerace regionu jsou vzájemně propojeny páteřní sítí dálnic, rychlostních silnic a silnic I. třídy, dopravní dostupnost většiny ostatního území závisí na kvalitě a bezpečnosti regionálních silnic II. a III. třídy. Regionální silnice napojují na městská centra především venkovské nebo hospodářsky slabé oblasti, kde často proběhla konverze zemědělství nebo těžby nerostných surovin, ale vzhledem ke špatné dopravní dostupnosti se zde dostatečně nerozvinulo žádné náhradní ekonomické odvětví (například cestovní ruch). Špatnou dopravní dostupnost některých oblastí NUTS 2 JV dokumentuje i obr. 3 v příloze. Silnice II. a III. třídy jsou dlouhodobě investičně poddimenzovány. Z toho vyplývají jejich současné dopravní závady či omezení, které spočívají hlavně v nedostatečné šířce, ve směrových a výškových parametrech. Konstrukce silnic vykazuje navíc řadu statických poruch, neboť byly v minulosti stavěny na jiné dopravní zatížení.

Dobrá dopravní dostupnost hospodářsky slabších regionů není zárukou jejich okamžitého a všestranného rozvoje, nicméně je jedním z významných faktorů ovlivňujících míru využití jejich existujícího rozvojového potenciálu. Investice do dopravní infrastruktury navíc vykazují jeden z nejvyšších multiplikačních efektů. Řešení problematiky osob ohrožených sociální exkluzí z důvodu jejich geografické lokalizace v oblastech obtížně dopravně dostupných bude rovněž významným přínosem intervencí v rámci prioritní osy 1. Vzhledem ke značnému vnitřnímu dluhu v oblasti regionální silniční sítě je tedy třeba v rámci ROP pro naplnění jednoho z hlavních předpokladů vyváženého regionálního rozvoje zásadním způsobem finančně podporovat modernizaci regionálních silnic. I přes značné množství prostředků vynakládaných do této oblasti zůstává navrhovaná výše podpory minimální ve srovnání s prostředky OP D alokovanými na rozvoj páteřní silniční sítě.

Regionem prochází několik dálkových mezinárodních cykloturistických tras. Podíl cyklostezek (tzn. bezpečných úseků s vyloučením automobilové dopravy) na celkové délce cykloturistických tras je však stále velmi nízký. Proto je potřeba podporovat budování infrastruktury pro cyklistickou dopravu. Nárůst intenzity silniční dopravy zejména ve větších městech způsobuje také stále více ohrožení pro chodce a další zranitelné účastníky silničního provozu.

Hlavní cíl:

Posílit dopravní dostupnost a dopravní obslužnost regionu v souladu s udržitelným rozvojem.

Specifické cíle:

- Zkvalitnit napojení regionu na nadregionální dopravní síť TEN–T, propojení uvnitř regionu a zlepšovat dopravní dostupnost prostřednictvím rekonstrukcí a modernizací komunikací při respektování životního prostředí.
- Výrazně zlepšit dopravní obslužnost území a zlepšovat úroveň veřejné dopravy v regionu s důrazem na podporu environmentálně šetrných druhů veřejné dopravy.
- Vybudovat hustou síť vhodně umístěných bezpečných cyklostezek v sídlech i v krajině včetně související infrastruktury a také zvýšit bezpečnost chodců v urbanizovaných prostorech.

Indikátory:

viz kapitola 3.6 Indikátory pro monitoring a hodnocení.

Strategie:

Prioritní osa Dostupnost dopravy vychází z identifikovaných potřeb regionu Jihovýchod promítnutých do specifického cíle ROP „Zkvalitnit dopravní dostupnost a dopravní obslužnost území při respektování ochrany životního prostředí". Kvalitní dopravní síť je nezbytnou podmínkou efektivního zapojení regionu soudržnosti Jihovýchod do mezinárodního obchodu a mezinárodní spolupráce a se vstupem ČR do EU i do společného hospodářského prostoru zemí EU. Kontaktní poloha regionu Jihovýchod s členskými zeměmi EU (Rakouskem a Slovenskem) spolu s hospodářským potenciálem regionu i jeho polohou na významných evropských dopravních trasách tak zakládá odůvodněnou potřebu zlepšení kvality dopravní sítě tak, aby v budoucnu nepředstavovala bariéru volnému pohybu osob a zboží.

Podpora prostřednictvím této prioritní osy ROP JV částečně napomůže modernizaci hlavní regionální silniční sítě tak, aby bylo zajištěno bezproblémové napojení regionu na silniční síť vyššího řádu (na dálnice, rychlostní komunikace, silnice I. třídy) a na dopravní sítě sousedních států, propojení center osídlení regionu s jejich zázemím a aby byla zajištěna vyšší plynulost dopravy na regionálních silnicích včetně vyšší bezpečnosti účastníků dopravy. Investice budou rovněž směřovat do modernizace veřejného mezinárodního civilního letiště v Brně – Tuřanech jako stále významnější dopravní spojnice metropole regionu – Brna a rovněž celého regionu Jihovýchod se značným rozvojovým potenciálem do budoucna. Prioritní osa bude zaměřena také na podporu kvalitního propojení regionálních center se svým zázemím formou integrace veřejné dopravy včetně zavádění moderních technologií ve veřejné dopravě. Při rozvoji dopravní obslužnosti území je potřeba respektovat principy udržitelného rozvoje. Důležitou úlohu v této oblasti bude hrát integrovaný dopravní systém, který propojuje různé typy dopravy a zlepšuje dopravní spojení regionálních center a jejich zázemí. V rámci této prioritní osy ROP JV bude snahou podporovat investice spojené s veřejnou dopravou v regionu Jihovýchod a s dalším rozvojem a zkvalitňováním IDS. Záměrem je přispívat tak k vyšší atraktivitě veřejné dopravy a jejímu intenzivnějšímu využívání s cílem odstraňovat bariéry v mobilitě obyvatelstva v regionu Jihovýchod a zlepšovat dostupnosti regionálních center ze zázemí. Podpora je směřována rovněž do obnovy vozového parku pro městskou a příměstskou

osobní dopravu. V této oblasti je potřeba dohnat dluh z minulého období. Zastaralý vozový park neumožňuje dosažení standardů kvality služeb, především při zajišťování dopravní obslužnosti v rámci závazku veřejné služby a při zajišťování VHD.

Příjemce podpory v intervencích do obnovy vozového parku může být velký podnik vymezený dle nařízení Komise (ES) č. 70/2001. ROP JV jako celek minimálně z 80 % odhadované alokace určené pro podnikatele podporuje malé a střední podnikatele vymezené dle nařízení Komise (ES) č. 70/2001.

Alternativou ke klasickým druhům dopravy se stává cyklistika, která nabízí značnou flexibilitu při pohybu v městském prostředí a částečně řeší i dopravní obsluhu v regionu. Cykloturistika zároveň představuje jednu z nejdynamičtěji se rozvíjejících forem cestovního ruchu. Propojení cyklistické infrastruktury formou městských sítí cyklostezek a regionálních sítí cyklostezek umožní současně plynulý pohyb cyklistů i cykloturistů. Vhodnými nástroji je také potřeba podporovat projekty zaměřené na zvyšování bezpečnosti silničního provozu ve městech a obcích. Další oblastí, která proto bude v rámci prioritní osy řešena, bude podpora rozvoje infrastruktury pro nemotorovou dopravu, a to zejména ve vazbě na zvyšování bezpečnosti jejich účastníků.

Význam prioritní osy 1 Dostupnost dopravy pro rozvoj regionu soudržnosti Jihovýchod podtrhuje i směrování dodatečných prostředků přidělených ČR (včetně regionu soudržnosti Jihovýchod) na základě čl. 17 Meziinstitucionální dohody ze dne 17. května 2006 ve výši 11 723 697 EUR (prostředky ERDF), které jsou v souladu usnesením vlády ČR č. 817/2010 ze dne 16. listopadu 2010 směrovány do prioritní osy 1 Dostupnost dopravy.

Na základě výše uvedeného budou z dodatečných prostředků podpořeny následující typy intervencí:

- podpora výstavby a modernizace regionálních silnic II. a III. třídy a jejich napojení na TEN-T síť (případně napojení na silnice prvních tříd, rychlostních komunikací a dálnic, které nejsou součástí TEN-T sítě),
- podpora výstavby a modernizace regionálních silnic II. a III. třídy s ohledem na jejich přínos k řešení dopravních kongescí,
- obchvaty měst a obcí za účelem omezení negativních dopadů dopravy na občany měst a obcí regionu a omezení tranzitní dopravy v městských centrech,
- podpora rozvoje dopravní obslužnosti a veřejné dopravy s příspěvkem k čisté městské dopravě (zejména inteligentní dopravní systémy a modernizace přestupních uzlů veřejné hromadné dopravy s více mody dopravy včetně podpory P+R).

Hlavní oblasti podpory:

Oblast podpory **1.1 Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu**

Podporované aktivity budou zahrnovat výstavby, rekonstrukce, modernizace a zlepšení technických parametrů (nejedná se o tzv. záplatování, lokální opravy a běžnou údržbu) silnic II. a III. tříd včetně mostů. Projekty týkající se silnic budou výhradně investičního charakteru a mimo novostavby se bude vždy jednat o zlepšení stávajících nevyhovujících parametrů silnic. Intervence budou směřovány do silnic II. a III. tříd tvořících hlavní regionální dopravní síť regionu Jihovýchod, která napojuje tento region na silniční síť vyššího řádu TEN–T (na dálnice, rychlostní komunikace, silnice I. třídy), zároveň propojuje významná centra osídlení a také napojuje region na dopravní sítě sousedních států. Podpora tak bude směřována přednostně na modernizace, rekonstrukce a výstavby komunikací ústících do transevropské sítě TEN–T, dále na modernizace, rekonstrukce a výstavby navazujících komunikací tak, aby na síť TEN–T byla plnohodnotně napojena urbanizovaná centra, turistická centra a další frekventovaná místa regionu a dále aby přístup k TEN–T získaly i oblasti odlehlé a s rozptýlenou malou hospodářskou základnou. Jako jedno z kritérií hodnocení bude v dané oblasti podpory uvedeno, že projekt se týká napojení na výše definované komunikace vyššího řádu. V rámci projektů zaměřených na řešení nepříznivých dopadů dopravy na obyvatelstvo a prevenci bezpečnostních rizik bude podporována výstavba a rekonstrukce mostů, protihlukových zdí, přeložek silnic, kruhových objezdů a dalších dopravních staveb. V souvislosti s rozvojem regionálních letišť bude možno financovat výstavbu, rekonstrukci a modernizaci potřebné infrastruktury veřejného mezin. civilního letiště na území regionu.

Kategorizace oblastí pomoci v oblasti podpory 1.1 s orientační alokací:

Kód	Doprava	Orientační alokace v EUR
23	Regionální/ místní silnice	252 126 584
Předpokládané typy podpory		
Výstavba, technické zhodnocení silnic II. a III. třídy tvořících hlavní regionální dopravní síť, která region napojuje na síť vyššího řádu nebo TEN–T nebo propojuje urb. a region. centra.		
Technické zhodnocení a výstavba mostů, protihlukových zdí a bariér, obchvatů nebo jejich částí, zklidnění průtahů, výstavba okružních křižovatek, přeložek silnic, a dalších dopravních staveb na silnicích II. a III. třídy.		
Kód	**Doprava**	**Orientační alokace v EUR**
29	Letiště	7 142 858
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení potřebné infrastruktury u veř. mezin. civilního letiště.		
Celkem		**259 269 442**

Oblast podpory **1.2 Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy**

Podporované aktivity v rámci této oblasti podpory budou zaměřeny především na potřebné rozšiřování a zkvalitňování existujícího integrovaného dopravního systému a celkovou optimalizaci veřejné dopravy na území regionu Jihovýchod. Předmětem investic bude zejména instalace moderních informačních a odbavovacích systémů pro cestující v IDS, budování a modernizace přestupních terminálů a záchytných parkovišť a dalšího zázemí a infrastruktury pro veřejnou hromadnou dopravu, úpravy stávajících zastávek a terminálů, instalace naváděcích a informačních dopravních systémů, budování návazných systémů P+R, K+R, Bike+R apod. Důraz při realizaci všech těchto aktivit bude kladen na jejich bezproblémovou přístupnost pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace (bezbariérovost). V souvislosti se zlepšováním kvality ovzduší v intravilánech měst a obcí bude podporován rovněž nákup a modernizace ekologických dopravních prostředků pro VHD vyjma drážní vozidla. Jako ekologické dopravní prostředky jsou chápána vozidla splňující emisní normy EURO 4 nebo vyšší (před rokem 2009), EURO 5 a vyšší (platnost od roku 2009, dle směrnice Komise 2003/27/ES) popř. EURO 6 (platnost 2015).

Kategorizace oblastí pomoci v oblasti podpory 1.2 s orientační alokací:

Kód	Doprava	Orientační alokace v EUR
25	Městská doprava	24 526 230
Předpokládané typy podpory		
Nákup ekologických dopravních prostředků a modernizace a rekonstrukce dopravních prostředků ve VHD (mimo drážních vozidel) a prostředků MHD s významným ekologickým dopadem.		
Kód	**Doprava**	**Orientační alokace v EUR**
28	Inteligentní dopravní systémy	8 316 334
Předpokládané typy podpory		
Instalace moderních informačních a odbavovacích systémů pro cestující.		
Instalace zařízení dopravní telematiky – naváděcí, informační a dispečerské systémy.		
Kód	**Ochrana životního prostředí a předcházení rizikům**	**Orientační alokace v EUR**
52	Podpora čisté městské dopravy	9 782 641
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení přestupních terminálů a souvisejících záchytných		

parkovišť i dalšího zázemí pro veřejnou hromadnou dopravu (VHD), vybavení stávajících zastávek a terminálů bezbariérovým přístupem.	
Výstavba návazných systémů Park and Ride (parkoviště pro osobní vozy s možností přestupu na VHD), Bike and Ride (prostor pro bezpečné uschování kola s možností přestupu na VHD), Kiss and Ride (krátkodobé parkovací místo sloužící k naložení a vyložení osob a materiálu při přestupu na VHD).	
Celkem	**42 625 205**

Kategorizace oblastí pomoci v oblasti podpory 1.2 s orientační alokací pro MHD v městech nad 50 tis. obyvatel:

Kód	Doprava	Orientační alokace v EUR
25	Městská doprava	8 584 181
28	Inteligentní dopravní systémy	2 910 717
Kód	**Ochrana životního prostředí a předcházení rizikům**	**Orientační alokace v EUR**
52	Podpora čisté městské dopravy	3 423 924
Celkem		**14 918 822**

Oblast podpory **1.3 Obnova vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osob**

Páteří systému IDS je a nadále bude drážní doprava. Zkvalitňování veřejné hromadné osobní dopravy bude probíhat investicemi do obnovy vozového parku. Půjde o podporu nákupu nových a o modernizaci již používaných drážních vozidel[55] zajišťujících VHD, příměstskou železniční dopravu a případně vozidel používaných v systémech kombinujících železniční a tramvajovou dopravu. V rámci obnovy vozidel je prioritou přístupnost vozidel pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace. Zvláštní podporu pak budou mít vozidla s ekologickým (např. elektrickým, případně splňujícím normy EURO 4, 5, příp. 6) pohonem.

Kategorizace oblasti pomoci v oblasti podpory 1.3 s orientační alokací:

Kód	Doprava	Orientační alokace v EUR
18	Mobilní majetek železnic	11 113 214
Předpokládané typy podpory		
Nákup nových vozidel a modernizaci stávajících drážních vozidel zajišťujících příměstskou regionální železniční dopravu.		
Kód	**Doprava**	**Orientační alokace v EUR**
25	Městská doprava	12 780 197
Předpokládané typy podpory		
Nákup nových vozidel a modernizaci stávajících drážních vozidel zajišťujících VHD.		
Kód	**Doprava**	**Orientační alokace v EUR**
28	Inteligentní dopravní systémy	370 440
Předpokládané typy podpory		
Instalace moderních informačních a odbavovacích systémů pro cestující do vozidel VHD.		
Kód	**Ochrana životního prostředí a předcházení rizikům**	**Orientační alokace v EUR**
52	Podpora čisté městské dopravy	12 780 197

[55] Dle zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.

Předpokládané typy podpory	
Nákup nových vozidel a modernizaci stávajících drážních vozidel zajišťujících VHD, příp. vozidel používaných v systémech kombinujících železniční a tramvajovou dopravu (tram–train).	
Celkem	**37 044 048**

Kategorizace oblastí pomoci v oblasti podpory 1.3 s orientační alokací pro MHD v městech nad 50 tis obyvatel:

Kód	Doprava	Orientační alokace v EUR
25	Městská doprava	12 780 197
28	Inteligentní dopravní systémy	370 440
Kód	**Ochrana životního prostředí a předcházení rizikům**	**Orientační alokace v EUR**
52	Podpora čisté městské dopravy	12 780 197
Celkem		**25 930 834**

Oblast podpory **1.4 Rozvoj infrastruktury pro bezmotorovou dopravu**

Součástí investic do rozvoje bezmotorové dopravy v regionu bude především výstavba a rekonstrukce cyklostezek v podobě stavebně upravených a dopravním značením vymezených komunikací určených pouze cyklistům, bruslařům, koloběžkářům, ale i chodcům. Automobilová a motocyklová doprava je z těchto komunikací vyloučena.

Součástí této oblasti podpory bude i realizace opatření ke zvyšování bezpečnosti cyklistů a chodců v obcích, a to zejména výstavbou stezek pro cyklisty vč. opatření na řešení kolizních míst (na místech křížení s jinými dopravními komunikacemi) a také přizpůsobením komunikací potřebám pohybu a života osob s omezenou pohyblivostí nebo orientací.

Kategorizace oblasti pomoci oblasti podpory 1.4 s orientační alokací:

Kód	Doprava	Orientační alokace v EUR
24	Cyklostezky	17 065 196
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení cyklostezek, v podobě stavebně upravených a dopravním značením vymezených komunikací s vyloučením automobilové dopravy.		
Kód	**Ochrana životního prostředí a předcházení rizikům**	**Orientační alokace v EUR**
52	Podpora čisté městské dopravy	898 168
Předpokládané typy podpory		
Řešení kolizních míst (křížení cyklostezek s jinými pozemními komunikacemi – např. světelné signalizační zařízení aj.).		
Přizpůsobení komunikací pro nemotorovou dopravu osobám s omezenou pohyblivostí nebo orientací.		
Celkem		**17 963 364**

Typ operace:

Individuální projekty.

Velké projekty ve smyslu obecného nařízení nejsou uvažovány.

Kategorizace oblasti pomoci v prioritní ose 1 s orientační alokací:

Kód	Doprava	Orientační alokace v EUR
18	Mobilní majetek železnic	11 113 214
23	Regionální/ místní silnice	252 126 584
24	Cyklostezky	17 065 196
25	Městská doprava	37 306 427
28	Inteligentní dopravní systémy	8 686 774
29	Letiště	7 142 858
Kód	**Ochrana životního prostředí a předcházení rizikům**	**Orientační alokace v EUR**
52	Podpora čisté městské dopravy	23 461 006
Celkem		**356 902 059**

Kategorizace oblastí pomoci v prioritní ose 1 s orientační alokací pro MHD v městech nad 50 tis. obyvatel:

Kód	Doprava	Orientační alokace v EUR
25	Městská doprava	21 364 378
28	Inteligentní dopravní systémy	3 281 157
Kód	**Ochrana životního prostředí a předcházení rizikům**	**Orientační alokace v EUR**
52	Podpora čisté městské dopravy	16 204 121
Celkem		**40 849 656**

Forma podpory:

Nevratná přímá pomoc.

Příjemci a cílové skupiny:

Příjemci:

- Kraje.
- Obce.
- Svazky obcí[56].
- Organizace zřizované nebo zakládané kraji či obcemi[57].
- Podnikatelský subjekt zajišťující základní dopravní obslužnost v rámci závazku veřejné služby.
- Provozovatel dráhy[58].
- Provozovatelé drážní dopravy[59].

[56] Dobrovolné svazky obcí vytvořené podle zákona č. 128/2000 Sb, o obcích.

[57] Musí zároveň splňovat tyto 3 podmínky: a) je založena nebo zřízena za zvláštním účelem uspokojování potřeb obecného zájmu, který nemá průmyslovou nebo obchodní povahu, b) má právní subjektivitu a c) je financována převážně státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty; nebo je těmito orgány řízena; nebo je v jeho správním, řídícím nebo dozorčím orgánu více než polovina členů jmenována státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty.

[58] Vlastník drážní infrastruktury, která slouží k provozování veřejné hromadné dopravy. Provozovatelé dráhy mohou být příjemci v oblasti podpory 1.2.

Cílové skupiny:
- Obyvatelé regionu.
- Podnikatelský sektor.
- Návštěvníci regionu, turisté.
- Zahraniční investoři.

Flexibilita (křížové financování):
Nebude využita.

Koordinace s intervencemi dalších programů:
Prioritní osa ROP JV ***Dostupnost dopravy*** má klíčové vazby s prioritami dalších programů realizovaných v ČR v programovém období 2007–2013 a rovněž s regionálními kompetencemi krajů (NUTS 3). Koordinace na národní úrovni je popsána v kapitole 4 ROP JV.

Při naplňování strategického cíle NSRR „Atraktivní prostředí" v oblasti zlepšení dostupnosti dopravou bude na území regionu Jihovýchod realizována výstavba a modernizace dopravní infrastruktury, která má rozhodující význam pro ekonomiku ČR. Důraz bude kladen na zprůchodnění evropských dopravních koridorů jak silničních, tak železničních, a napojení hlavních hospodářských center státu na evropskou dopravní síť. Pozornost bude věnována především výstavbě a modernizaci sítě TEN–T a sítí navazujících včetně zajištění potřebné míry plynulosti a bezpečnosti jejich provozu. Dobudování páteřní sítě v ČR a napojení regionu na páteřní síť i propojení uvnitř regionu posílí prostupnost dopravních sítí a zlepší dostupnost regionu Jihovýchod. Dále bude pozornost věnována podpoře rozvoje druhů dopravy šetrnějších k životnímu prostředí, tj. zejména dopravy železniční – budování a modernizace v oblasti železniční dopravy mimo transevropské sítě s cílem zvýšit podíl železniční dopravy na přepravě cestujících a zboží. Budou modernizovány klíčové národní a regionální tratě tak, aby byla vytvořena konkurenceschopná alternativa silniční přepravě a byl tak stimulován rozvoj multimodální, zvláště kombinované dopravy, příp. i ve vazbě na vodní dopravu s ohledem na podmínky ochrany přírody. S cílem zvýšit efektivitu dopravních systému a přepravní komfort bude podporováno uplatňování moderních způsobů řízení a formování progresivních dopravních strategií. Podpora bude směřovat také na opatření k omezení negativních dopadů dopravy na životní prostředí a zdraví obyvatel (ekodukty a biokoridory, protihlukové bariéry atd.)

Priorita NSRR *Zlepšení dostupnosti dopravou* bude na území regionu Jihovýchod implementována prostřednictvím priorit OP D zaměřených na modernizace sítí TEN–T a silnic I. tříd mimo TEN–T. ROP bude navazovat investicemi do hlavních regionálních silnic II. a III. třídy, které jsou ve vlastnictví krajů, a bude rovněž umožňovat rozvoj integrovaných dopravních systémů, optimalizaci veřejné dopravy v regionu a nákup dopravních prostředků pro veřejnou hromadnou dopravu.

OP Doprava

[59] Dopravce zajišťující základní dopravní obslužnost v rámci závazku veřejné služby. Provozovatelé drážní dopravy mohou být příjemci v oblasti podpory 1.3.

ROP je zaměřen na dopravní infrastrukturu ve vlastnictví krajů, a to zejména na modernizaci, rekonstrukci a výstavbu silnic II. a III. třídy napojující region na silniční síť TEN–T, eliminaci nepříznivých vlivů dopravy na obyvatelstvo a životní prostředí, na budování integrovaných dopravních systémů, na rozvoj městské veřejné dopravy a na zlepšení dopravní dostupnosti a obslužnosti ve venkovských oblastech regionu. Další prioritní oblastí je rozvoj leteckého provozu na veřejném mezinárodním letišti. Obsahem operačního programu Doprava je výstavba a modernizace infrastruktury celostátního významu, tj. dálniční a silniční sítě TEN–T, železniční sítě TEN–T i mimo TEN–T, dále modernizaci silnic I. třídy mimo TEN–T, podpora multimodální nákladní přepravy, rozvoj vnitrozemské vodní dopravy a modernizace a rozvoj pražského metra a systémů řízení silniční dopravy v hl. m. Praze. Oblasti veřejných intervencí ROP a OP D mají zcela odlišné obsahové zaměření a v podstatě se tematicky doplňují.

Z ROP JV bude v rámci oblasti podpory 1.2 Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy podpořen nákup a modernizace nedrážních vozidel městské hromadné dopravy a veřejné hromadné dopravy. Budou podpořeny projekty na nákup vozidel splňujících emisní normy EURO 4 nebo vyšší (před rokem 2009), EURO 5 a vyšší (platnost od roku 2009, dle směrnice Komise 2003/27/ES) popř. EURO 6 (platnost 2015), nebo rekonstrukce a modernizace dopravních prostředků ve VHD vedoucí ke splnění norem EURO 5, popř. EURO 6.

V rámci oblasti podpory 1.3 Obnova vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osob budou podpořeny nákupy kolejových drážních vozidel s elektrickým pohonem (tramvaje, trolejbusy a příměstské elektrické jednotky /vlaky/) pro meziměstskou příměstskou a městskou hromadnou přepravu osob.

V OP D se aktivity v oblasti podpory kolejové dopravy koncentrují v rámci čtyř z celkových sedmi prioritních os. Prioritní osy 2 a 4 se orientují výhradně na oblast silniční infrastruktury a jakýkoliv překryv s ROP JV je v rámci těchto aktivit vyloučen. Podpora železniční dopravy je naopak koncentrována do prioritních os 1 a 3, kde je počítáno s intervencemi do železniční infrastruktury – zejména vlastní modernizace tratí, úpravy v rámci železničních uzlů a bodové úpravy, vedoucí ke snížení zátěže železniční dopravy na životní prostředí a veřejné zdraví (např. protihlukové stěny). Obě prioritní osy jsou komplementární, neboť v prioritní ose 1 budou podporovány páteřní železniční tahy sítě TEN–T, zatímco v prioritní ose 3 bude podpora směřovat do ostatních sítí drah – podporované aktivity jsou v obou případech velmi podobné. Investice do vozového parku drah jsou však uvažovány pouze u priority 1 v rámci řešení dílčích problémů interoperability – tedy kompatibility naší železniční sítě s evropskými standardy (a tedy umožnění bezproblémového provozu hnacích vozidel z ostatních evropských států po našich drahách). V rámci těchto aktivit bude řešeno zabezpečovací zařízení na předmětných drahách a to jak stacionární část (na trati), tak i mobilní (na hnacích vozidlech). Nad rámec těchto úprav však aktivity v rámci těchto prioritních os nesahají a v žádném případě se nejedná o modernizaci či dokonce nákup nových vozidel (což je řešené v rámci ROP).

Aktivity v prioritní ose 6 jsou zaměřené do oblasti rozvoje nákladní dopravy – jednak vodní (naprosto mimo zaměření ROP) a dále multimodální, kde sice bude částečně možné podporovat nákup a modernizaci kolejových vozidel, avšak pouze nákladních a výrazně specifických (např. železniční vozy na přepravu kontejnerů/výměnných nástaveb apod.), což je opět zcela mimo rámec ROP JV a jakýkoliv překryv nehrozí. Osobní železniční doprava

není řešena v žádné z prioritních os OP D. OP D nepodporuje nákup vozidel pro veřejnou hromadnou dopravu.

V souladu s ustanovením čl. 88 odst. 3 Smlouvy o ES a podle nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k uvedenému článku Smlouvy o ES, zajistí ČR – ÚRR JV (poskytovatel), slučitelnost diskutovaného opatření s předpisy ES v oblasti veřejné podpory.

Program podporovaný z EAFRD – Program rozvoje venkova:
Z EAFRD jsou prostřednictvím Programu rozvoje venkova podporovány oblasti a aktivity související s budováním a obnovou místních komunikací, zastávek a dalších drobných investic. PRV je územně zaměřen na podporu aktivit v obcích do 500 obyvatel, přičemž jde o investice, které budou realizovány přímo na území obce. PRV tak doplňuje ROP v řadě aktivit na zlepšení dopravní infrastruktury a dopravní obslužnosti. ROP bude řešit dopravní infrastrukturu silnic II. a III. tříd ve venkovských regionech propojující regionální centra a venkovské oblasti se sítí TEN–T a rovněž dopravní obslužnost venkovských oblastí veřejnou hromadnou dopravou včetně IDS. V PRV jsou podporovány projekty zaměřené na rozvoj místních komunikací do výše 5 mil. Kč v obcích do 500 obyvatel. ROP JV bude podporovat investice do místních komunikací v obcích nad 500 obyvatel pouze, pokud tyto investice budou součásti komplexního projektu na úpravu veřejného prostranství v obcích nad 500 obyvatel, nebo se bude jednat o přístupové cesty k turistickým objektům s vazbou na cestovní ruch (oblast podpory 2.1 ROP JV).

ROP JV a uvedené operační programy se vzájemně doplňují a podmiňují a budou vytvářet v průběhu realizace konkrétních podpořených projektů dostatečné synergické efekty, jež umocní výsledky a dopady těchto programů. Zároveň přispějí k naplnění cílů a priorit nadřazeného programového dokumentu (NSRR).

Programy přeshraniční spolupráce:
Ústředním tématem v oblasti dopravy je u programů přeshraniční spolupráce především dopravní infrastruktura se zaměřením na zvýšení propustnosti pohraničí a napojení regionu na důležité přeshraniční dopravní osy. Intervence ROP a OP přeshraniční spolupráce se vzájemně doplňují a společně přispívají k zlepšení jak napojení regionu na okolní oblasti, tak k zlepšení jeho vnitřního propojení

OP Rakousko – Česká republika 2007–2013
ROP má tematickou vazbu na OP Rakousko – Česká republika 2007–2013, jenž obsahuje prioritu zaměřenou na posilování dopravní dostupnosti výhradně v příhraničních oblastech. Veřejné intervence operačního programu jsou zaměřeny na výstavbu a modernizace dopravní infrastruktury s důrazem na zlepšení kvality spojení příhraničního regionu (místní a regionální sítě), na ekologičtější dopravu v příhraničí, využití telematických aplikací v příhraniční dopravě, podpora logistiky v kombinované dopravě Oblasti veřejných intervencí těchto dvou programů se nepřekrývají z důvodu jejich odlišného obsahového a teritoriálního zaměření. Veřejné intervence ROP v oblasti dopravní infrastruktury tak budou doplněny o intervence zaměřující se výhradně na příhraniční oblasti, jejich cílem je rozvíjet přeshraniční spolupráci prostřednictvím zlepšování dopravní dostupnosti.

OP Slovenská republika – Česká republika 2007–2013

Obsahem OP Slovenská republika – Česká republika 2007–2013 je podpora dopravní infrastruktury, konkrétně napojení pohraničí na národní a transevropské dopravní sítě. Především jde o rozvoj dopravní infrastruktury zabezpečující přístup ke společným hraničním prostorům, vhodných pro rozvoj turizmu a jiných lokálně vázaných podnikatelských aktivit a na zlepšení informačních a navigačních systémů. ROP má odlišné obsahové a územní zaměření, které nekoliduje s aktivitami podporovanými v rámci této přeshraniční spolupráce.

Kraje:
Kraje (NUTS 3) v souladu s § 35 odst. 2 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích stanovují rozsah základní dopravní obslužnosti a organizaci regionální dopravy pro území krajů a v této souvislosti uzavírají závazky veřejné služby v oblasti veřejné hromadné dopravy podle § 19 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, a v oblasti drážní dopravy podle § 39 zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, s cílem zajistit pravidelnost a plynulost dopravy pro občany na svých územích. Jedním z hlavních cílů krajů je proto vybudování integrovaných dopravních systémů na území svých krajů, jejich vzájemné propojení a napojení na dopravní systémy ČR a zahraničí.

Kraje jsou vlastníky silnic II. a III. třídy na základě § 9 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích. V této souvislosti mají kraje na základě § 9 odst. 4 zákona o pozemních komunikacích povinnost pečovat o tyto silnice v souladu s vyhláškou č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích. Tato povinnost mimo jiné zahrnuje prohlídky silnic, jejich údržbu a opravy. MD může dále smluvně převést výkon některých práv a povinností státu jako vlastníka silnic I. třídy na organizace správy a údržby silnic, jejichž zřizovatelem jsou kraje. Kraje dále v souladu s § 3 písm. e) zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, zajišťují zlepšování vybavení regionu infrastrukturou. Za tímto účelem odborně řídí a vedou příspěvkové organizace, jejichž úkolem je zajišťovat správu a údržbu těchto silnic – Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje a Krajská správa a údržba silnic Vysočiny.

Podle zákona o provozu na pozemních komunikacích (č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů) kraje provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

Inovativní finanční nástroje

V případě prioritní osy ROP JV ***Dostupnost dopravy*** se nepředpokládá možnost využít inovativní finanční nástroje.

3.2 PRIORITNÍ OSA 2: ROZVOJ UDRŽITELNÉHO CESTOVNÍHO RUCHU

Popis výchozího stavu:
Cestovní ruch je hospodářské odvětví s výrazným regionálním aspektem, má pozitivní vliv na tvorbu nových pracovních míst, socioekonomický rozvoj i investiční aktivitu v regionu. Region Jihovýchod nabízí množství rozmanitých kulturních a přírodních památek (včetně evropsky významných lokalit NATURA 2000) a disponuje vhodnými přírodními podmínkami umožňujícími celoroční turistiku. Rozvoj udržitelného cestovního ruchu bude zohledňovat evropsky významné lokality NATURA 2000. V evropsky významných lokalitách NATURA 2000 budou podporovány takové formy cestovního ruchu, které budou šetrné k životnímu prostředí v těchto lokalitách. Jednou z hlavních bariér při využívání potenciálu regionu v cestovním ruchu a zvyšování jeho návštěvnosti je průměrná úroveň služeb a rozsah základní i doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch. Stávající infrastruktura mnohdy neodpovídá požadavkům z hlediska certifikace služeb. Další slabinou je chybějící nebo nedostatečná nabídka specializovaných a originálních programů pro návštěvníky regionu, rezervy jsou i v poskytování turistických informacích, propagaci a marketingu.

Hlavní cíl:
Zkvalitnit podmínky pro rozvoj cestovního ruchu v regionu podporou infrastruktury, koordinace rozvojových aktivit, marketingu a lidských zdrojů.

Specifické cíle:
- Zkvalitnit a rozvíjet infrastrukturu a technické zázemí pro cestovní ruch s respektováním zájmů ochrany přírody a krajiny.
- Zkvalitnit a rozvíjet marketingové, propagační a informační služby, organizaci řízení cestovního ruchu a produkty v cestovním ruchu.

Indikátory:
viz kapitola 3.6 Indikátory pro monitoring a hodnocení.

Strategie:
Strategie zaměřená na posilování pozice cestovního ruchu v ekonomice regionu Jihovýchod bude prosazována prostřednictvím dvou hlavních oblastí podpory zaměřených zejména na budování a zkvalitňování základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu jako nezbytného předpokladu realizace všech dalších navazujících aktivit a dále na tvorbu turistických produktů a programů a na propagaci a marketing v cestovním ruchu.

Vedle tradičních druhů cestovního ruchu (městský a kulturně poznávací a sportovně rekreační cestovní ruch apod.) má region Jihovýchod dobré podmínky pro rozvoj i dalších druhů, v rámci kterých lze vytvářet mnoho moderních produktů cestovního ruchu. Tyto perspektivní produkty mohou zároveň ekonomicky oživit řadu dosud periferních území regionu.

Značný potenciál má region Jihovýchod zejména v oblasti kongresové turistiky, kulturní a poznávací turistiky, cykloturistiky, vodní turistiky, lázeňství a venkovské turistiky vázané na místní tradice (folklór) a produkty (zejm. vinařství).

Pozornost bude proto zaměřena právě na tyto formy cestovního ruchu, jelikož nabízejí nejlepší perspektivu do budoucnosti, posilují konkurenceschopnost regionu Jihovýchod vůči ostatním regionům a mají proto největší potenciál generovat příjmy pro region a přitahovat turisty. Intervence se prioritně zaměří na projekty, které integrovaným způsobem řeší rozvoj CR v území a mají zřetelný ekonomický dopad.

Nedílnou součástí strategických opatření zaměřených na posilování konkurenceschopnosti regionu v cestovním ruchu je intenzivní propagační činnost a realizace komplexních marketingových aktivit, provázaných především s perspektivními formami cestovního ruchu v regionu. Tvoří nedílnou součást rozvoje CR s cílem přilákat nové návštěvníky a dostatečně informovat o možnostech regionu Jihovýchod v přírodní či kulturní oblasti. Je proto potřeba podporovat a rozvíjet aktivitu a nápaditost subjektů cestovního ruchu v sestavování programových nabídek směřujících k posilování propagačních aktivit a při zvyšování úrovně informační obsluhy.

Hlavní oblasti podpory:

Oblast podpory **2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch**

Podporované aktivity budou zaměřeny především na výstavbu či modernizaci infrastruktury spojené s rozvojem perspektivních forem cestovního ruchu a nosných tematických produktů CR v regionu.

Potřebné investice pak zahrnují především modernizaci ubytovacích zařízení, výstavbu či modernizaci další infrastruktury (např. kongresových a konferenčních center, lázeňství, sportovně rekreačních zařízení vč. infrastruktury pro rekreační plavbu aj.), rekonstrukci a obnovu kulturních památek[60] s následným zpřístupněním veřejnosti a využitím pro potřeby cestovního ruchu (investice do kulturních památek mohou být realizovány pouze v obcích nad 500 obyvatel), dále značení, opravy a úpravy značení cyklotras[61], budování a rekonstrukce turistických tras pro pěší, lyžaře a jezdce na koních, tematických tras, naučných stezek (včetně akcentování stezek a tras směřovaných k lokalitám NATURA 2000 nacházejícím se na území regionu – seznam lokalit v Regionu soudržnosti Jihovýchod je zveřejněn na webových stránkách www.jihovychod.cz) – to vše včetně doplňkových zařízení. Každý projekt bude realizován s respektováním ochrany území evropsky významných lokalit soustavy NATURA 2000 a nesmí vést k poškození nebo zhoršení stavu předmětu ochrany těchto území. Podporovány budou rovněž rekonstrukce či výstavba přístupových komunikací (včetně souvisejících parkovišť a chodníků) k turisticky využitelným objektům a kulturním památkám (např. k hradům a zámkům, k lyžařským vlekům, k cyklostezkám, k turistickým stezkám apod.).

[60] Prohlášených za nemovitou památku dle Zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění.

[61] Orientační směrové vedení cyklistů; může být vedena jak po cyklostezkách, tak i po vhodných komunikacích společných se silniční dopravou.

Kategorizace oblasti pomoci v oblasti podpory 2.1 s orientační alokací:

Kód	Cestovní ruch	Orientační alokace v EUR
55	Propagace přírodního bohatství	2 844 199
Předpokládané typy podpory		
Značení a úpravy cyklotras (které netvoří komunikace II. a III. třídy), stezek pro lyžaře, výstavba hipostezek a doprovodné infrastruktury včetně doplňkového zařízení.		
Kód	**Cestovní ruch**	**Orientační alokace v EUR**
56	Ochrana a rozvoj přírodního dědictví	3 413 039
Předpokládané typy podpory		
Výstavba, úpravy a technické zhodnocení přístupových komunikací k turisticky využitelným objektům nadregionálního významu, které netvoří komunikace II. a III. třídy.		
Kód	**Cestovní ruch**	**Orientační alokace v EUR**
57	Jiná podpora zlepšování služeb cestovního ruchu	82 481 778
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení, ubytovacích a stravovacích zařízení s přímou vazbou na cestovní ruch.		
Kód	**Kultura**	**Orientační alokace v EUR**
58	Ochrana a zachování kulturního dědictví	21 003 507
Předpokládané typy podpory		
Technické zhodnocení a zpřístupnění památek regionálního významu pro potřeby cestovního ruchu.		
Kód	**Kultura**	**Orientační alokace v EUR**
59	Rozvoj kulturní infrastruktury	9 101 438
Předpokládané typy podpory		
Výstavba, úpravy a technické zhodnocení přístupových komunikací k památkám nadregionálního významu, které netvoří komunikace II. a III. třídy.		
Kód	**Kultura**	**Orientační alokace v EUR**
60	Jiná podpora zlepšování kulturních služeb	2 275 359
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení turistických tras a stezek pro pěší, naučných stezek včetně doplňkového zařízení.		
Celkem		**121 119 320**

Oblast podpory **2.2 Rozvoj služeb v cestovním ruchu**

V oblasti rozvoje služeb v cestovním ruchu je potřeba zaměřit se především na tvorbu marketingových strategií a strategií perspektivních a konkurenceschopných forem cestovního ruchu regionálního významu, podporu a propagaci specifických produktů v CR, tvorbu místních a regionálních systémů informování turistů o přírodních a kulturních zajímavostech, rozvoj informačních systémů cestovního ruchu a míst s veřejně přístupným internetem využívaných návštěvníky regionu, podporu marketingových a informačních kampaní zaměřených na propagaci regionu jako jedinečné turistické destinace a s tím spojenou tvorbu nových vícejazyčných tištěných a digitálních propagačních materiálů a předmětů. V této souvislosti bude dále podporována publicita lokalit NATURA 2000, které se nacházejí na území regionu. Příjemci podpory realizující projekty v těchto lokalitách

budou povinni uvést informace ve všech svých informačních materiálech. Veškeré intervence na stanovištích NATURA 2000 budou realizovány s ohledem na charakter a druh ochrany dané lokality.

Kategorizace oblasti pomoci v oblasti podpory 2.2 s orientační alokací:

Kód	Cestovní ruch	Orientační alokace v EUR
55	Propagace přírodního bohatství	1 000 300
Předpokládané typy podpory		
Vytváření místních a regionálních systémů informování turistů o atraktivitách cestovního ruchu.		
Rozvoj informačních systémů cestovního ruchu a míst s veřejně přístupným internetem pro turisty a návštěvníky regionu.		
Kód	**Cestovní ruch**	**Orientační alokace v EUR**
57	Jiná podpora zlepšování služeb cestovního ruchu	10 841 419
Předpokládané typy podpory		
Tvorba marketingových strategií a strategií perspektivních a konkurenceschopných forem cestovního ruchu regionálního významu.		
Kód	**Kultura**	**Orientační alokace v EUR**
58	Ochrana a zachování kulturního dědictví	883 631
Předpokládané typy podpory		
Marketingové a informační kampaně orientované na propagaci regionu jako jedinečné turistické destinace.		
Podpora kulturních akcí s dlouhodobým a významným regionálním dopadem.		
Celkem		**12 725 350**

Typ operace:

Individuální projekty.

Velké projekty ve smyslu obecného nařízení nejsou uvažovány.

Kategorizace oblasti pomoci pro prioritní osu 2 s orientační alokací:

	Cestovní ruch	Orientační alokace v EUR
55	Propagace přírodního bohatství	3 844 499
56	Ochrana a rozvoj přírodního dědictví	3 413 039
57	Jiná podpora zlepšování služeb cestovního ruchu	93 323 197
	Kultura	**Orientační alokace v EUR**
58	Ochrana a zachování kulturního dědictví	21 887 138
59	Rozvoj kulturní infrastruktury	9 101 438
60	Jiná podpora zlepšování kulturních služeb	2 275 359
Celkem		**133 844 670**

Forma podpory:

Nevratná přímá pomoc.

Příjemci a cílové skupiny:

Příjemci:

- Kraje.
- Obce.
- Svazky obcí[62].
- Organizace zřizované nebo zakládané kraji či obcemi[63].
- Právnické osoby s účastí samosprávy[64].
- Nestátní neziskové organizace[65].
- Malí a střední podnikatelé[66].

Cílové skupiny:

- Turisté a návštěvníci regionu.
- Obyvatelé regionu.

Flexibilita (křížové financování):

Bude využito pro:

Vzdělávací a doprovodné aktivity doprovázející investice do rozvoje udržitelného cestovního ruchu, jako je další profesní vzdělávání zaměstnanců (především malých a středních podniků, které působí v cestovním ruchu) a tvorba podnikových vzdělávacích programů pro zaměstnance v oblasti cestovního ruchu.

Koordinace s intervencemi dalších programů:

Prioritní osa ***Rozvoj udržitelného cestovního ruchu*** má klíčové vazby s prioritami dalších programů realizovaných v ČR v programovém období 2007–2013 a rovněž s regionálními kompetencemi krajů (NUTS 3). Koordinace na národní úrovni je popsána v kapitole 4 ROP JV.

Strategický cíl NSRR „Konkurenceschopná česká ekonomika" respektuje roli cestovního ruchu jako důležité rozvojové aktivity diverzifikující ekonomiku, napomáhající rozvoji podnikání, přispívající ke zvyšování zaměstnanosti a tvorbě nových pracovních míst. Pozornost bude zaměřena na udržitelný rozvoj stávajících atraktivit, využívání přírodního bohatství při respektování přírodních hodnot území a podmínek jeho ochrany a kulturního dědictví, odstraňování bariér, bránících jejich efektivnímu a udržitelnému využívání, výstavbu základní a doprovodné infrastruktury. Podporována bude tvorba a nabídka

[62] Dobrovolné svazky obcí vytvořené podle zákona č. 128/2000 Sb, o obcích.

[63] Musí zároveň splňovat tyto 3 podmínky: a) je založena nebo zřízena za zvláštním účelem uspokojování potřeb obecného zájmu, který nemá průmyslovou nebo obchodní povahu, b) má právní subjektivitu a c) je financována převážně státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty; nebo je těmito orgány řízena; nebo je v jeho správním, řídícím nebo dozorčím orgánu více než polovina členů jmenována státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty.

[64] Právnické osoby, ve kterých mají kraje a obce více než 50procentní majetkovou účast nebo jmenují či volí více než polovinu členů v jejich statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu a jejichž předmětem činnosti je podnikání v cestovním ruchu a podpora a propagace cestovního ruchu.

[65] NNO s právní subjektivitou a alespoň dvouletou historií (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby, nadace), jejichž předmětem činnosti je činnost v cestovním ruchu a podpora a propagace cestovního ruchu.

[66] Podnikatelé s minimálně dvouletou historií, jejichž současným předmětem činnosti je podnikání v cestovním ruchu. Pokud budou podnikatelé svůj projekt realizovat na území obce s méně než 2 000 obyvateli, je u nich nutné doložené dvouleté účetní období v cestovním ruchu. Dle § 2 zákona č. 47/2002 Sb., se za malého a středního podnikatele považuje podnikatel, který splňuje kritéria stanovená přímo použitelným předpisem ES, kterým je příloha č. I k nařízení Komise (ES) č. 364/2004 ze dne 25. února 2004, kterým se mění nařízení (ES) č. 70/2001.

produktů, programů a aktivit, regionálního a nadregionálního významu, které budou atraktivní pro domácí i zahraniční turisty.

Integrovaný operační program
Priorita NSRR *Udržitelný rozvoj cestovního ruchu a využití potenciálu kulturního bohatství* je implementována prostřednictvím IOP v oblastech organizace a řízení cestovního ruchu na národní a nadregionální úrovni a marketingu a propagace na národní a nadregionální úrovni, v ostatních případech (tzn. na regionální a místní úrovni) pak prostřednictvím ROP JV. Infrastruktura pro cestovní ruch je podporována pouze prostřednictvím ROP. Rozdíly v zaměření a synergie mezi IOP a ROP, strukturované dle relevantních oblastí intervence IOP jsou následující:

Oblast intervence IOP 4.1a – Národní podpora cestovního ruchu
IOP zajišťuje podporu propagace a marketingu ČR jako celku (tj. České republiky jako destinace cestovního ruchu), a to především ve směru do zahraničí. Provádění této formy propagace a marketingu je efektivní na národní úrovni. IOP dále podporuje zavedení informačního a rezervačního systému a mezinárodních standardů ve službách cestovního ruchu, jednotně pro celou ČR. ROP podporuje především rozvoj regionální infrastruktury cestovního ruchu a marketing regionů jako destinací cestovního ruchu.

Koordinaci intervencí IOP a ROP zajistí koordinační výbor pro cestovní ruch, ve kterém budou zastoupeny MMR, Regionální rada, Jihomoravský kraj a kraj Vysočina.

Oblast intervence IOP 5.1 – Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví
Cílem podpory IOP je zefektivnění poskytovaných a vytvoření nových kulturních služeb zaměřených na identifikaci, obnovu, uchování, prezentaci a využití kulturního dědictví ČR. Naproti tomu ROP bude podporovat regeneraci památek s cílem jejich využití v cestovním ruchu či s cílem revitalizace měst a venkovských oblastí.

ROP JV se zaměřuje na památky regionálního a místního významu s jejich následným využitím pro rozvoj cestovního ruchu mimo Národní kulturní památky a památky UNESCO, jež jsou zahrnuty v seznamu projektů uvedeném v programu IOP.

Prostřednictvím IOP tedy bude financována obnova národních kulturních památek a památek zapsaných na seznamu kulturního dědictví UNESCO uvedených v seznamu památek v IOP. Seznam památek (prioritních projektů) je uveden v příloze A v tabulce 2.

IOP rovněž podporuje infrastrukturu paměťových institucí (muzea, galerie apod.).

OP LZZ
Tato prioritní osa ROP JV a OP LZZ se vzájemně doplňují a budou vytvářet synergické efekty v průběhu realizace projektů. Veřejné intervence v rámci 2. prioritní osy ROP JV jsou zaměřeny na zvyšování kvality infrastrukturního zázemí pro intervence ESF v oblasti vzdělávání a doprovodných aktivit a proto se předpokládá vzájemná doplňkovost s OP LZZ. Některé plánované aktivity nebude možno v rámci křížového financování v ROP JV pokrýt, proto bude osloven ŘO OP LZZ s informací výčtu potřeb doplňujícího vzdělávání. Jedná se především o oblast podpory 1.1 Zvýšení adaptability zaměstnanců a konkurenceschopnosti

podniků, která doplňkovým způsobem rozvíjí investiční projekty ROP JV. OP LZZ bude podporovat tzv. měkké aktivity, zatímco těžiště ROP JV je v tzv. tvrdých projektech).

Programy podporované z EAFRD – Program rozvoje venkova:

Opatření II.2.4.2. Neproduktivní investice v lesích

PRV je mj. zaměřen na neproduktivní investice v lesích (pozemcích určených k plnění funkce lesa), kterými mj. podporuje činnosti vedoucí k posílení rekreační funkce lesa (patří sem výstavba, rekonstrukce a modernizace cest sloužících jako stezky pro turisty do šířky 2 metrů, cyklostezky a objekty na nich pro zajištění bezpečnosti návštěvníků, např. mostky, zábradlí, parkovací místa, odpočinková stanoviště, přístřešky, informační tabule, lesní studánky apod.). ROP JV bude komplementárně podporovat značení cyklostezek, turistických stezek a objektů k zajištění bezpečnosti návštěvníků s umístěním mimo pozemky s funkcí lesa.

Opatření III.1.3 a) Podpora cestovního ruchu

Podpora je určena na vybudování rekreační infrastruktury a rekreačních zařízení. Podporováno bude také zajištění služeb pro pěší turistiku, vodáctví a lyžování (s výjimkou vleků a lanovek), budování a značení pěších tras, vinařských stezek (tj., síť místních nebo regionálních tras seznamující návštěvníky s historií vinařství a současným stavem výsadeb révy vinné ve venkovských oblastech, zejména Jižní Moravy. Na zastaveních jsou umístěny informační panely, např. upozorňující na místní vinohradnické zajímavosti) odpočinkových míst, hippostezek a nákupu a výsadby doprovodné zeleně. Z hlediska příjemců podpory PRV podporuje projekty na území obcí do 2 tis. obyvatel předkládaných zemědělskými podnikateli[67], ostatními podnikateli s méně než dvouletou historií v cestovním ruchu a neziskovými organizacemi. ROP JV je komplementárně k PRV tematicky zaměřen obdobně v oblasti modernizace a zvyšování kapacit základní a doprovodné infrastruktury, značení turistických stezek apod., příjemci však mohou být, vedle veřejných institucí, pouze podnikatelé[68] s delší než dvouletou historií. Pokud budou podnikatelé svůj projekt realizovat na území obce s méně než 2 tis. obyvateli, je u nich nutné doložené dvouleté účetní období v cestovním ruchu. U neziskových organizací je při realizaci projektu na území obcí s méně než 2 tis. obyvateli, doplňkově k PRV, stanovena podmínka minimální výše projektu 2 mil. Kč.

Opatření III.1.3 b) Podpora cestovního ruchu

Podpora je určena na vybudování rekreační infrastruktury pro malokapacitní ubytování, včetně stravování a rekreačních zařízení (koupaliště a plovárny pro veřejné využití, vč. odpovídajícího zázemí, hřiště, jízdárny a jiná rekreační zařízení). Podporováno bude také zajištění služeb pro pěší turistiku, vodáctví a lyžování, budování a značení pěších tras, vinařských stezek, odpočinkových míst, hippostezek, vč. využití zvířat v rámci cestovního ruchu a nákupu a výsadby doprovodné zeleně. Z hlediska příjemců podpory EAFRD podporuje projekty na území obcí do 2 tis. obyvatel předkládaných zemědělskými

[67] Dle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

[68] Vyjma podnikatele v zemědělství dle zákona č. 85/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony a soukromě hospodařících rolníků ve smyslu čl. II zákona č. 85/2004 Sb

podnikateli[69], ostatními podnikateli s méně než dvouletou historií v cestovním ruchu a neziskovými organizacemi. ROP je komplementárně k PRV tematicky zaměřen obdobně i na malokapacitní ubytování, hippostezky apod., příjemci však mohou být, vedle veřejných institucí, pouze podnikatelé[70] s delší než dvouletou historií. Pokud budou podnikatelé svůj projekt realizovat na území obce s méně než 2 tis. obyvateli, je u nich nutné doložené dvouleté účetní období v cestovním ruchu. U neziskových organizací je při realizaci projektu na území obcí s méně než 2 tis. obyvateli, doplňkově k PRV, stanovena podmínka minimální výše projektu 2 mil. Kč.

Skupina opatření III.2 - Opatření ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech
PRV realizuje celou řadu opatření v obcích do 500 obyvatel zaměřených na zlepšení kvality života ve venkovských oblastech. Jsou to: úprava veřejných prostranství, budování a obnova místních komunikací (které ROP JV podporuje pouze v souvislosti s brownfields, turisticky významnými objekty a komplexní úpravou veřejných prostranství), školské, zdravotnické, a sociální objekty, plochy pro sportovní a kulturní aktivity, objekty pro spolkovou činnost. Obdobné aktivity podporuje i ROP JV v obcích nad 500 obyvatel.

Opatření III.2.2 Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova
Podpora je určena na vypracování studií obnovy a využití kulturního dědictví (kulturních památek, památkových rezervací, památkových zón, kulturních prvků vesnic a krajiny, památek místního významu, historických parků, zahrad, alejí a skupin stromů), dále zpracování programů regenerace památkově chráněných území a plánů péče o krajinné památkové zóny. Podporovány budou rovněž investice spojené s udržováním, obnovou a zhodnocováním nebo využitím kulturního dědictví, jako například kulturních památek, památkově významných území, kulturních prvků vesnic a venkovské krajiny, včetně historických parků, historických zahrad a alejí. Dále bude podporováno budování nových stálých výstavních expozic a muzeí s vazbou na místní historii, zajímavosti, kulturní a umělecké aktivity a tradiční lidovou kulturu. Intervence v tomto opatření budou realizovány v obcích do 500 obyvatel, s výjimkou národních kulturních památek a UNESCO památek (intervence IOP) nebo kulturních památek[71] v obcích nad 500 obyvatel a zároveň využívaných pro účely služeb cestovního ruchu (intervence ROP). ROP JV podporuje podstatně větší projekty regionálního významu, které budou mít širší územní dopad v regionu. Příjemci podpory v PRV mohou být obce, sdružení obcí, neziskové organizace s právní subjektivitou včetně církví a jejich organizací, zájmová sdružení právnických osob.

Programy přeshraniční spolupráce:
OP Rakousko – Česká republika 2007–2013
ROP má tematickou vazbu na OP Rakousko – Česká republika 2007–2013, jenž obsahuje prioritu zaměřenou na cestovní ruch, kulturu a hospodářské aktivity v oblasti volného času výhradně v příhraničních oblastech. Veřejné intervence operačního programu jsou zaměřeny na zvýšení kvality služeb souvisejících s cestovním ruchem a rozvoj stávajících turistických nabídek a kulturního bohatství nejvýhodnějším způsobem, výrobu propagačních materiálů a

[69] dle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství.
[70] Vyjma podnikatele v zemědělství dle zákona č. 85/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony a soukromě hospodařících rolníků ve smyslu čl. II zákona č. 85/2004 Sb.
[71] Prohlášených za nemovitou památku dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění.

marketingových strategií rozvíjející obraz cestovního ruchu a otevření (sociálně modifikovaných) trhů a rovněž k přilákání nových turistů z oblastí vně příhraničního regionu. Oblasti veřejných intervencí těchto dvou programů se nepřekrývají z důvodu jejich odlišného obsahového a teritoriálního zaměření. Veřejné intervence ROP v oblasti cestovního ruchu a kultury tak budou doplněny o intervence zaměřující se výhradně na příhraniční oblasti, jejich cílem je rozvíjet přeshraniční spolupráci prostřednictvím zlepšování kvality nabídky produktů pro cestovní ruch a kulturní vyžití.

OP Slovenská republika – Česká republika 2007–2013
Cílem OP Slovenská republika – Česká republika 2007–2013 je v oblasti cestovního ruchu především organizování společných přeshraničních akcí v oblasti turizmu a kultury, výměny poznatků a podpora vytváření společných produktů kultury, turizmu a tradičních řemesel. ROP má odlišné obsahové a územní zaměření, které nekoliduje s aktivitami podporovanými v rámci této přeshraniční spolupráce.

Kraje:
Kraje připravují koncepce rozvoje cestovního ruchu na svých územích a podílí se na zajištění jejich realizace (§ 35 zákona č.129/2000 Sb., o krajích, § 3 písm. d) zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje), zejména tím, že provádí analýzy rozvoje odvětví cestovního ruchu v kraji, zpracovávají koncepce rozvoje cestovního ruchu na území kraje a spolupracují na tvorbě celostátní koncepce cestovního ruchu a vymezují hlavní územní problémy a priority, koordinují vytváření krajských zdrojů pro financování rozvoje cestovního ruchu v kraji, zajišťují komplexní agendu prezentace nabídky kraje pro účely rozvoje cestovního ruchu, spolupracují s agenturou CzechTourism, s podnikatelskou a neziskovou sférou, s rozvojovými agenturami a s orgány památkové péče a ochrany přírody v oblasti propagace a rozvoje cestovního ruchu v kraji, vykonávají činnosti rozvíjející zahraniční vztahy kraje, podílí se na přípravě informačního systému z hlediska cestovního ruchu v kraji, koordinují rozvoj cyklotras a cyklodopravy a další.

V oblasti kultury kraje zpracovávají a schvalují dokumenty koncepčního charakteru týkající se rozvoje státní památkové péče. Zejména podle § 28a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, kraj v samostatné působnosti schvaluje koncepci podpory státní památkové péče v kraji v souladu s koncepcí rozvoje státní památkové péče v ČR a po projednání s MK, schvaluje návrhy dlouhodobých, střednědobých a prováděcích plánů a programů zachování a obnovy kulturních památek v kraji a usměrňuje kulturně výchovné využití kulturních památek v kraji. Dále kraje připravují strategické dokumenty v oblasti rozvoje kultury v kraji, zajišťuje přehled o stavu a činnosti muzeí, galerií, hvězdáren, knihoven a dalších příspěvkových organizací, analyzují a vyhodnocují výsledky a problémy a předkládá návrhy na opatření, sledují profesionální a neprofesionální kulturní aktivity občanů a poskytují jim finanční příspěvky, a to v rámci grantových programů, poskytují vlastníkům kulturních památek finanční příspěvky na zvýšené náklady spojené se zachováním nebo obnovou kulturní památky za účelem jejího účinnějšího společenského uplatnění.

Inovativní finanční nástroje
V případě prioritní osy ROP ***Rozvoj udržitelného cestovního ruchu*** se nepředpokládá možnost využít inovativní finanční nástroje.

3.3 PRIORITNÍ OSA 3: UDRŽITELNÝ ROZVOJ MĚST A VENKOVSKÝCH SÍDEL

Popis výchozího stavu:

V regionu soudržnosti Jihovýchod je možno vymezit dvě hlavní urbanizační centra/rozvojové oblasti (Brno a Jihlava) a střediska regionálního významu, ve kterých se koncentrují sociálně ekonomické funkce vyššího řádu a administrativní funkce.

To však zároveň klade zvýšené nároky na jejich schopnost zajistit obyvatelům atraktivní prostředí k podnikání, bydlení, kvalitní podmínky pro úspěšné zapojení se do trhu práce prostřednictvím zajištěné mobility a také dostatečné podmínky pro trávení volného času. Základním předpokladem je především kvalitní veřejná infrastruktura a také infrastruktura veřejných služeb (zde se jedná zejména o dostupnost a kvalitu služeb v oblasti vzdělávání, zdravotní péče a sociálních služeb a v neposlední řadě i volnočasových aktivit, které jsou důležitým aspektem rozvoje regionu především z hlediska posilování sociální soudržnosti a kvality života obyvatel obecně.

Základem pro zdravý život obyvatel a rovněž prostředkem pro zvyšování celkové atraktivity regionu pro život, práci a investice je i kvalitní životní prostředí. I když dochází od počátku 90. let minulého století k postupnému zlepšování životního prostředí v regionu, přesto stále přetrvává řada environmentálních problémů, jež jsou brzdícím faktorem udržitelného rozvoje. V důsledku minulého vývoje došlo v řadě měst a obcí ke značnému zanedbání jejich centrálních, historických částí, případně průmyslových částí s útlumem výroby. Dlouhodobé zanedbání stavebního fondu těchto urbanizovaných oblastí proto vyžaduje řešení, která jsou však limitována nedostatečnými finančními zdroji místních samospráv.

Rovněž menší a venkovská sídla v regionu čelí mnoha obdobným problémům jako střediska regionálního významu. Jejich rozvoj však bývá ještě více limitován nedostatkem pracovních příležitostí, zanedbanou infrastrukturou, nízkou úrovní služeb a v neposlední řadě nepříznivou věkovou a vzdělanostní strukturou obyvatelstva. Nedostatečné dopravní napojení na regionální centra vyvolává potíže při dojížďce za prací. Odlehlost se podílí na udržování vyšší než průměrné nezaměstnanosti, nízké úrovni příjmů obyvatel, občanské vybavenosti a celkovém útlumu ekonomických aktivit v území.

Restrukturalizace ekonomiky probíhající v ČR rovněž způsobila na celém území regionu nárůst výskytu nevyužitých či opuštěných pozemků a nemovitostí, které ztratily svoji funkci, často mají ekologickou zátěž a nacházejí se na nich zdevastované výrobní či jiné budovy. Tyto nemovitosti negativně ovlivňují vzhled území a brání jeho potenciálnímu rozvoji jinou formou využití.

Hlavní cíl:

Systematické zvyšování konkurenceschopnosti regionu posilováním rozvojového potenciálu měst a stabilizací osídlení ve venkovském prostoru.

Specifické cíle:

- Rozvoj socioekonomických funkcí urbanizačních center jako akcelerátorů růstu a rozvoje regionu.
- Posilování úlohy regionálních středisek jako dalších významných rozvojových center regionu.
- Udržitelný rozvoj a stabilizace sídel ve venkovském prostoru a zvýšení jejich atraktivity pro život.
- Zvyšování kvality života obyvatel regionu.

Indikátory:

viz kapitola 3.6 Indikátory pro monitoring a hodnocení.

Strategie urbanizačních center:

Rozvojová strategie a zaměření podpory rozvoje **urbanizačních center** směřuje k řešení specifických ekonomických, ekologických a sociálních problémů, s nimiž se tato území potýkají, a na zlepšování jejich konkurenceschopnosti. Podpora se týká rozvoje socioekonomických funkcí, opatření na zachování a rozvoj historického a kulturního dědictví v kombinaci s opatřeními na podporu podnikavosti, inovací, vzdělanosti, místní zaměstnanosti a poskytování služeb obyvatelstvu podle měnící se věkové struktury (zdravotnictví, nezisková sociální péče). Dále se jedná o zlepšování fyzického prostředí, asanaci starých průmyslových areálů a regeneraci ploch, řešení dopravních problémů uvnitř urbanizovaných území, zkvalitňování životního prostředí ve městech, zlepšování kvality života v městských oblastech, sociální integraci a služby.

Ve shodě s Politikou územního rozvoje České republiky (viz socio–ekonomická analýza) byla v regionu soudržnosti Jihovýchod vymezena dvě urbanizační centra: Brno a Jihlava. Výběr urbanizačních center proběhl na základě analýzy sídel regionu soudržnosti Jihovýchod z hlediska: počtu obyvatel, funkční velikosti (zohledňující dojížďkové zázemí pro průmysl a služby), salda pracovní migrace, vybavení střediska občanskou vybaveností a počtem obyvatel mikroregionu příslušného k urbanizačnímu centru. Rozvoj těchto urbanizačních center bude probíhat výhradně integrovaným a uceleným způsobem prostřednictvím integrovaných plánů rozvoje těchto měst (IPRM).

Definice integrovaného plánu rozvoje měst

Definice IPRM: Integrovaným plánem rozvoje města (dále jen „IPRM“) se rozumí soubor vzájemně obsahově a časově provázaných akcí, které jsou realizovány:

A) Ve vymezeném území obce. IPRM v principu zahrnuje např. následující typy intervencí:

- Regenerace a revitalizace brownfields
- Revitalizace specifických městských zón
- Modernizace veřejných prostor
- Rozvoj infrastruktury v oblasti školství a vzdělávání
- Rozvoj infrastruktury zdravotní péče
- Posilování sociální soudržnosti, kvality života, zdraví městské populace

Smyslem vymezení těchto integrovaných městských oblastí je koncentrovat finanční zdroje na vymezené zvolené území obce a komplexním způsobem odstranit všechny existující problémy (zanedbaného území) nebo podpořit růstový potenciál v rámci vymezeného území (zóny).

B) V rámci tematického přístupu ve městech

Integrovaný přístup současně směřuje k dosažení společného cíle či cílů města, obce či lokality.

Jako minimální byla pro IPRM stanovena hranice 10 mil. EUR, aby bylo dosaženo dostatečné koncentrace zdrojů a bylo zabráněno tříštění podpory. ŘO ROP JV bude usilovat o dosažení průměrné velikosti IPRM 15 mil. EUR.

IPRM zahrnuje aktivity spolufinancované ROP JV. IPRM může rovněž zmiňovat - odděleně pro informaci - důležité projekty ve vybrané zóně města případně tematické oblasti, které budou spolufinancovány z ostatních OP, avšak, tyto projekty potencionálně financované z ostatních TOP nejsou operativní součástí IPRM. Tyto projekty spolufinancované z ostatních TOP získají v průběhu hodnocení od příslušného řídícího orgánu bonifikaci 10 % v souladu s Usnesením vlády č. 883 ze dne 13. srpna 2007.

Vymezení území pro IPRM:

A) Obce s více než 50 tis. obyvateli mají povinnost vypracovat IPRM, aby jim bylo umožněno čerpat v rámci prioritní osy 3 ROP JV Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel. V regionu NUTS 2 se jedná o tato města:

Obec	Počet obyvatel k 1. lednu 2006
Brno	**366 757**
Jihlava	**50 859**

ŘO ROP JV může vyhlásit výzvy pro příjem žádostí IPRM pro města s méně než 50 tis. obyvateli. Tyto IPRM nebudou financovány z prostředků IPRM spadající do prioritní osy 3 ROP JV určené pouze pro města s více než 50 tis. obyvateli. ŘO ROP JV může stanovit finanční rezervy IPRM (změnit minimální rozpočet IPRM) pro města s méně než 50 tis. obyvatel bude přitom brát v úvahu geografický, demografický a ekonomický potenciál těchto měst v regionu

B) Indikativní částka pro venkovské oblasti je uvedena v oblasti podpory 3.3 Rozvoj a stabilizace venkovských sídel.

Indikativní částka pro městskou veřejnou dopravu je specifikována v oblastech podpory 1.2 Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy a 1.3 Obnova vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osob.

Kritéria pro výběr zóny pro IPRM:

Základním úkolem IPRM je řešení:

a) **deprivované území** – vykazuje v regionálním kontextu koncentraci nepříznivých jevů, jako je vysoká nezaměstnanost, kriminalita, sociální exkluze, atd.

b) **území s vysokým potenciálem růstu** – zde může být použito pákového efektu k zvýšení konkurenceschopnosti zóny.

c) **tematicky vymezenou oblast města.**

Geograficky vymezená zóna pro realizaci IPRM je souvislá plocha na území města, vymezená na základě splnění ukazatelů pro:

A) deprivované území – vykazuje v regionálním kontextu nepříznivé hodnoty některých ukazatelů dle článku č. 47 prováděcího nařízení 1828/2006:

- Vysoká míra chudoby a exkluze.
- Vysoká míra dlouhodobé nezaměstnanosti.
- Negativní demografické trendy.
- Nízká úroveň vzdělání, významné rozdíly ve znalostech a dovednostech s ostatními částmi města, vysoká míra nedokončení školní docházky.
- Vysoká kriminalita a delikvence.
- Zvláště zanedbané prostředí.
- Nízká úroveň ekonomické aktivity.
- Vysoký podíl imigrantů, etnických a minoritních skupin či uprchlíků.
- Nízká hodnota bydlení v porovnání s ostatními částmi města.
- Nízká úroveň energetického řešení budov.

nebo

B) území s vysokým potenciálem růstu charakterizované některými z následujících ukazatelů:

- Vysoká koncentrace ekonomických aktivit.
- Vysoký potenciál pro stimulaci podnikání a rozvoj služeb.
- Výrazné uplatnění obslužných a administrativních funkcí.
- Vysoká koncentrace vzdělávacích aktivit.
- Velký význam v systému dopravní obslužnosti, která umožňuje mobilitu obyvatel a má přínos pro rozvoj města.
- Velký význam pro zajištění zdravotních, sociálních, kulturních a vzdělávacích potřeb občanů, zlepšování kvality života
- Vysoký inovační potenciál, především ve vztahu k rozvoji podnikatelského sektoru a vzdělávacích institucí, zacílený na vzájemnou synergii jejich rozvoje.

Proces tvorby IPRM:

V počáteční fázi ŘO ROP JV vyhlásí výzvu pro města, aby připravila a podala návrhy IPRM. ŘO ROP JV specifikuje v rámci této výzvy typy a charakteristiky IPRM, jeho obsah, kritéria výběru, atd. Následně město připraví IPRM (vybere zónu/téma na základě výše zmíněných ukazatelů, určí strategii a kvantifikuje cíle, konzultuje s partnery, atd.). Město může připravit a podat několik IPRM, jejichž zdůvodnění a priorita je podložena vizí města v dané zóně/tématu.

Obsah IPRM:

IPRM by měl mj. obsahovat tyto informace:

a) Analýzu současné ekonomické a sociální situace města, SWOT analýzu, aj.
b) Zdůvodnění výběru zóny/tématu na základě strategie rozvoje města a ekonomické a sociální analýzy situace města.
c) Popis zóny/tématu.

d) Kvantifikaci cílů – definování indikátorů.
e) Popis očekávaných výsledků a výstupů.
f) Popis realizace partnerství, zapojení partnerů při tvorbě a realizaci IPRM.
g) Finanční a časový harmonogram.
h) Popis administrativní kapacity a způsobu řízení IPRM.
i) Dopad IPRM na horizontální témata, atd.
j) IPRM může rovněž zmiňovat, odděleně, důležité projekty ve vybrané zóně města případně tematické oblasti, které budou spolufinancovány z ostatních OP. Avšak, tyto projekty potencionálně financované z ostatních (T)OP nejsou operativní součástí IPRM.
k) Popis opatření a aktivit, které vedou k dosažení stanovených cílů IPRM – indikativní seznam projektových záměrů.

Další specifikace úlohy města a řídicího orgánu při tvorbě a schvalování IPRM

Město podává IPRM na ŘO OP, který jej hodnotí a přijímá/zamítá. Při evaluaci IPRM ŘO OP zejména dbá na:

- Kritéria stanovená výzvou.
- Zdůvodnění výběru zóny/tématu, analýzu současné situace ve vztahu k implementační strategii IPRM.
- Definovaný cíl, vybranou strategii, popis opatření a aktivit, které vedou k dosažení stanovených cílů, rozpočet, časový harmonogram, předpokládané výsledky, respektování principu partnerství, dopad na horizontální témata, administrativní kapacitu, řízení IPRM, indikátory, atd.
- Technickou kvalitu a pokročilost předkládaného IPRM.

Poté, co je IPRM schválen ŘO, město předvybere nejvhodnější projekty, které povedou k dosažení stanovených cílů IPRM. Předvýběr projektů je v kompetenci města, které v souladu s principy transparentnosti, rovných příležitostí a respektování principu partnerství nastavují procedury pro určení a výběr projektů.

Projekty předvybrané městy jsou pak předány ŘO ROP JV, který provede výběr. ŘO ROP JV může vyřadit tyto předvybrané projekty pouze na základě technických/formálních nedostatků (např. nezpůsobilost, nedostatečný rozpočet, atd.)

Implementace IPRM

Během implementační fáze IPRM město pečlivě sleduje postup realizace projektů a oznamuje jej ŘO. Individuální projekty jsou realizovány jejich nositeli (městem, nebo jeho partnery). ŘO monitoruje projekty IPRM stejným způsobem, jako všechny ostatní projekty v rámci ROP JV.

Opatření implementovaná prostřednictvím IPRM budou realizována dle českého a evropského práva (zejména v oblasti veřejných zakázek, pravidel veřejné podpory, zásad hospodářské soutěže, způsobilosti, atd.) tak, aby bylo zajištěno efektivní využití prostředků SF EU, ochráněn veřejný zájem a aby bylo zabráněno nepřiměřeným ziskům.

Strategie pro regionální střediska:

Podpora rozvoje **regionálních středisek** se zaměřuje na hmotné investice do výstavby a modernizace veřejné infrastruktury a infrastruktury v oblasti občanské vybavenosti (vzdělávací, zdravotní[72] a nezisková sociální zařízení), dále v oblasti kultury, sportu a dalších neformálních aktivit a v oblasti sociální soudržnosti. Obdobně jako v případě urbanizačních center budou také podporovány investiční projekty měst zaměřené na regeneraci a revitalizaci upadajících jader či postižených území (spojených např. s útlumem hospodářských nebo společenských aktivit) a jejich následné začlenění do aktivního městského života. Součástí řešení budou i brownfields[73] s cílem nalézt pro ně nové využití. Přínosem podpory revitalizace těchto brownfields budou i pozitivní ekologické aspekty v podobě dekontaminace objektů a areálů od škodlivých látek, zlepšení životního prostředí či zachování urbanistické a architektonické celistvosti.

Ve shodě s NSRR (viz socio–ekonomická analýza) byla v regionu soudržnosti Jihovýchod vymezena regionální a administrativní centra s počtem obyvatel 5 000 – 49 999 a města Židlochovice a Pohořelice, která mají administrativní statut obce s rozšířenou působností. Pro regionální a administrativní centra nebude čerpání finančních prostředků vázáno na povinnost zpracování IPRM.

Strategie pro venkovské oblasti:

Z pohledu **venkovských oblastí** je možné v regionu vymezit různé typy těchto oblastí s odlišnými socioekonomickými trendy. Při implementaci opatření budou proto uplatněny diferencované přístupy zaměřené na stabilizaci osídlení venkovských oblastí, na udržení a zvyšování kvality života populace, na zlepšení dostupnosti veřejných statků a služeb, posilování vazeb mezi venkovem a regionálními centry a na posílení tradičních vazeb na přírodní hodnoty území. Venkovské oblasti byly v ROP JV vymezeny velikostí obce 501 – 4999 obyvatel, vyjma města Pohořelice a Židlochovice.

Hlavní oblasti podpory:

Oblast podpory **3.1 Rozvoj urbanizačních center**

Podpora prostřednictvím této oblasti podpory je zaměřena na **integrované řešení specifických problémů urbanizačních center prostřednictvím IPRM vedoucí k obnově městských území.** Podpora bude soustředěna zejména na regenerace historických center, městských památkových rezervací a dalších urbánních oblastí se specifickými problémy a na obnovu vhodného funkčního využití stavebního fondu ve starší zástavbě. Cílem je zlepšit funkčnost a konkurenceschopnost měst, jejich image a estetiku a kvalitu života v nich. Rovněž dojde k revitalizaci a úpravě veřejných prostranství ve městech (náměstí, parků,

[72] U zdravotnických zařízení nebude podporována výstavba.

[73] Brownfields v rámci ROP JV rozumíme pozemky a budovy po zemědělské nebo průmyslové výrobě v intravilánech i extravilánech obcí, nebo pozemky a budovy v urbanizovaném území, které ztratily své původní využití. Podporována je jejich rekonverze na nové využití veřejného charakteru nebo ekonomické využití jiné, než jsou dle statistické klasifikace ekonomických činností Odvětvové klasifikace ekonomických činností (NACE): Zemědělství, lesnictví a rybářství (tj. NACE sekce A), Těžba a dobývání (tj. NACE sekce B), Zpracovatelský průmysl (tj. NACE sekce C), Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (tj. NACE sekce D), Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi (tj. NACE sekce E) a stavebnictví (tj. NACE sekce F). Horní hranice jejich plochy není omezena a ekonomické činnosti jsou povoleny max. do 50 % rozlohy podlahové plochy nemovitosti, u pozemků max. do 50 % rozlohy tohoto pozemku Regenerace brownfields v urbanizovaném území pro využití na veřejné prostory/veřejnou zeleň bude povolena pouze v případech, kdy jsou tyto brownfields ve vlastnictví veřejných institucí.

dětských hřišť, veřejné zeleně) a k řešení problémů kvalitativně i kapacitně nedostatečné dopravní infrastruktury související s rostoucí automobilovou dopravou s cílem zvýšit kvalitu prostředí pro život ve městech. Důraz bude kladen na bezbariérovost řešení podporovaných projektů.

Podpora je dále zaměřena na investiční projekty v **oblasti vzdělávání**, včetně odborné přípravy a celoživotního učení, na **rozvoj infrastruktury pro zdravotní služby a na výstavbu a rozvoj infrastruktury pro neziskové sociální služby obyvatelstvu.** Spolufinancovány budou projekty zaměřené na výstavbu a modernizaci infrastruktury (zařízení) určené pro celoživotní učení a zkvalitňování vybavení vzdělávacích zařízení pomůckami nezbytnými pro výuku a pro zvyšování úrovně vzdělávání. Podpora je rovněž poskytována na modernizaci a fyzickou obnovu regionálních zařízení zdravotnické péče, na výstavbu, modernizaci a fyzickou obnovu regionálních zařízení neziskové sociální péče a vybavení informačními technologiemi a přístrojovým vybavením a s tím související stavební úpravy v rámci projektů zaměřené na zvýšení kvality péče o zdraví obyvatel v regionu. Umožněno je rovněž rozšíření a zkvalitnění infrastruktury a vybavení zařízení sloužících k poskytování služeb pro sociální integraci skupin postižených sociální exkluzí a také výstavba a modernizace infrastruktury pro rozvoj neformálních aktivit občanů (např. sportoviště).

Podpora v oblasti brownfields je zaměřena především na jejich regeneraci a revitalizaci. Součástí aktivit spojených se zprovozněním brownfields bude i výstavba a rekonstrukce přístupových a obslužných komunikací, parkovacích ploch a související technické infrastruktury (kanalizace, veřejné osvětlení, plynovod, vodovod, rozvody elektro, telekomunikační rozvody, slaboproud aj.). Regenerace brownfields v urbanizovaném území pro využití na veřejné prostory/veřejnou zeleň bude povolena pouze v případech, kdy jsou tyto brownfields ve vlastnictví veřejných institucí.

Příprava integrovaných plánů rozvoje měst (IPRM) a jejich implementace však bude plně v kompetenci měst. Řídící orgán ROP bude IPRM schvalovat, financovat jeho přípravu i jednotlivé dílčí projekty v rámci IPRM svým zaměřením jdoucí do ROP, samozřejmě za dodržení pravidla transparentnosti, rovných příležitostí a principu partnerství. Řídící orgán ROP bude přes monitorovací systémy a ve spolupráci s městem vyhodnocovat plnění IPRM. Součástí integrovaných plánů rozvoje měst mohou být i inovativní pilotní projekty, které budou zaměřeny především na podporu realizace (či dopracování stávajících) inovačních strategií s cílem provázat jejich realizaci s ostatními strategickými dokumenty na úrovni měst. Důraz bude kladen na implementaci těchto strategií, tj. na koordinaci místních aktérů a reálné prosazení cílů strategie. V případě těchto inovativních akcí se počítá s významným využitím metody networkingu na evropské úrovni. Dále budou tato města včetně celého regionu soudržnosti zapojena do iniciativy Evropské komise „Regiony pro hospodářskou změnu {SEK (2006) 1432}“. Řídící orgán s ohledem na výše uvedené zajistí tyto podmínky:

a) Učiní nezbytná opatření k zařazení do hlavního procesu programování vítaných inovačních operací souvisejících s výsledky síťových propojení, jichž se region účastní;

b) Umožní MV (nebo výboru pro programování) účast zástupce (jako pozorovatele) sítě (sítí), v nichž je Region zapojen, za účelem zpravodajství o postupu networkingových aktivit;

c) V agendě MV (nebo výboru pro programování) bude alespoň jednou za rok bod, který si všímá networkingových aktivit a v jehož rámci se prodiskutují návrhy pro dotyčný hlavní program.

d) Bude informovat ve Výroční zprávě o realizaci regionálních akcí konaných v rámci Regionů pro iniciativu ekonomické změny.

Kategorizace oblasti pomoci v oblasti podpory 3.1 s orientační alokací:

Kód	Obnova měst a venkova	Orientační alokace v EUR
61	Integrované projekty pro obnovu měst a venkova	81 511 404
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury pro kulturu.		
Regenerace historických center a městských památkových rezervací a obnovu vhodného funkčního využití stavebního fondu ve starší zástavbě těchto center a rezervací.		
Revitalizace veřejných prostranství ve městech, včetně řešení související infrastruktury.		
Řešení kvalitativně i kapacitně nedostatečné dopravní infrastruktury související s rostoucí automobilovou dopravou.		
Regenerace, revitalizace a konverze brownfields a s tím souvisejících zanedbaných území, včetně úpravy a dostavby doprovodné infrastruktury a technické infrastruktury.		
Budování partnerství a rozvoj sítí mezi městy a dalšími subjekty za účelem přenosu dobré praxe v oblasti inovačních strategií zaměřených na oblasti vzdělávání, veřejných služeb a veřejné správy.		
Výstavba a technické zhodnocení škol, školských zařízení a infrastruktury pro další vzdělávání zaměřené na zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce včetně pořízení a modernizace učebních pomůcek a vybavení sloužících přímo k výuce.		
Technické zhodnocení zdravotnických zařízení poskytujících lůžkovou a ambulantní péči, ve smyslu zákona č. 20/1966 v platném znění a jejich vybavení souvisejícími informačními technologiemi, přístrojovým vybavením včetně souvisejících stavebních úprav.		
Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury pro sport a práci s dětmi a mládeží.		
Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury zařízení neziskové sociální péče registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách.		
Technické zhodnocení infrastruktury a vybavení zařízení sloužících k poskytování služeb pro sociální integraci skupin ohrožených a postižených sociální exkluzí.		
Celkem		**81 511 404**

Oblast podpory **3.2 Rozvoj regionálních středisek**

Mezi podporované aktivity v oblasti veřejné infrastruktury budou patřit zejména komplexní úpravy veřejných prostranství (např. náměstí, ulic, parků, dětských hřišť) a přilehlého okolí, výstavba a rekonstrukce související dopravní a technické infrastruktury a konverze již urbanizovaných ploch na nové využití.

V oblasti infrastruktury veřejných služeb bude podporována zejména výstavba a modernizace infrastruktury (zařízení) určené pro celoživotní učení s důrazem na základní (2. stupně), střední, vyšší odborné a speciální vzdělávání a dále na další vzdělávání zaměřené na zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce, a to včetně modernizace vybavení těchto vzdělávacích zařízení. Intervence budou dále směřovat na modernizaci a fyzickou obnovu regionálních zařízení zdravotnické péče, na výstavbu, modernizaci a fyzickou obnovu

regionálních zařízení neziskové sociální péče a vybavení informačními technologiemi a přístrojovým vybavením a s tím související stavební úpravy. Podporována je rovněž výstavba a modernizace infrastruktury pro kulturu, sport a další neformální aktivity, pro spolkovou činnost, práci občanských iniciativ, práci s dětmi, mládeží, národnostními menšinami či rizikovými skupinami obyvatel. Obdobně jako v případě urbanizačních center bude docházet ke zprovoznění brownfields vč. výstavby a rekonstrukce přístupových a obslužných komunikací, parkovacích ploch a související technické infrastruktury.

Podpora rozvoje ICT v oblastech postižených prokazatelným selháním trhu (typicky z důvodů nízké nebo nulové návratnosti soukromých investic) prostřednictvím vytváření dostupnějšího nediskriminačního prostředí pro realizaci komerčních služeb se zaměří především na výstavbu místních datových sítí sloužících pro zpřístupnění broadbandových služeb veřejnosti (vyjma interních služeb veřejné správy) fungujících na principu nediskriminačních otevřených sítí, na rozvoj prostředí pro místní služby privátního sektoru v oblasti ICT využívajících broadbandového přístupu a na aktivity motivující vstup komerčních poskytovatelů na místní telekomunikační trh (podpora nabídky).

Kategorizace oblasti pomoci v oblasti podpory 3.2 s orientační alokací:

Kód	Informační společnost	Orientační alokace v EUR
11	Informační a komunikační technologie	1 997 506
Předpokládané typy podpory		
Výstavba místních datových sítí sloužících pro zpřístupnění broadbandových služeb veřejnosti fungujících na principu nediskriminačních otevřených sítí, na rozvoj prostředí pro místní služby privátního sektoru v oblasti ICT využívajících broadbandového přístupu a na aktivity motivující vstup komerčních poskytovatelů na místní telekomunikační trh (podpora nabídky).		
Kód	**Kultura**	**Orientační alokace v EUR**
59	Rozvoj kulturní infrastruktury	9 987 531
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury pro kulturu.		
Kód	**Investice do sociální infrastruktury**	**Orientační alokace v EUR**
75	Infrastruktura pro vzdělávání	12 484 414
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení škol, školských zařízení a infrastruktury pro další vzdělávání zaměřené na zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce včetně pořízení a modernizace učebních pomůcek a vybavení sloužících přímo k výuce.		
Kód	**Investice do sociální infrastruktury**	**Orientační alokace v EUR**
76	Infrastruktura pro zdravotnictví	3 995 013
Předpokládané typy podpory		
Technické zhodnocení zdravotnických zařízení poskytujících lůžkovou a ambulantní péči, ve smyslu zákona č. 20/1966 v platném znění a jejich vybavení souvisejícími informačními technologiemi, přístrojovým vybavením včetně souvisejících stavebních úprav.		
Kód	**Investice do sociální infrastruktury**	**Orientační alokace v EUR**
77	Infrastruktura pro péči o děti	13 982 544
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury pro sport a práci s dětmi a mládeží.		

Kód	Investice do sociální infrastruktury	Orientační alokace v EUR
79	Jiná sociální infrastruktura	7 490 649
Předpokládané typy podpory		
Komplexní úpravy veřejných prostranství.		
Regenerace, revitalizace a konverze brownfields a s tím souvisejících zanedbaných území, včetně úpravy a dostavby doprovodné infrastruktury a technické infrastruktury.		
Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury zařízení neziskové sociální péče registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách.		
Technické zhodnocení infrastruktury a vybavení zařízení sloužících k poskytování služeb pro sociální integraci skupin ohrožených a postižených sociální exkluzí.		
Celkem		**49 937 657**

Oblast podpory **3.3 Rozvoj a stabilizace venkovských sídel**

Intervence ROP budou řešit požadavky na zajištění služeb a na občanskou vybavenost prostřednictvím výstavby, modernizace a využití různých staveb a účelově upravených ploch, jejichž provozem jsou zajišťovány služby obyvatelům. Jedná se zejména o zařízení školství a výchovy, kultury a osvěty, tělovýchovy a sportu, zdravotnictví[74], neziskové sociální péče, zájmové činnosti aj.

Vedle dosud obvyklých druhů občanských zařízení přináší společenský vývoj požadavky na umístění nových druhů a aktivit (např. speciálních škol, nových typů sportovišť a zařízení pro neformální vzdělávání atd.). Pro některá nově vznikající zařízení občanské vybavenosti je možno využít existující a nepoužívaný stavební fond, jiná je nutno nově začleňovat do urbanistické struktury.

Podporované jsou rovněž aktivity zaměřené na fyzickou revitalizaci území venkovských sídel, zejména veřejné infrastruktury (účelové a obslužné komunikace, veřejná prostranství, transformace neefektivně využívaných ploch na nové využití) a na revitalizaci brownfields.

Podpora rozvoje ICT v oblastech postižených prokazatelným selháním trhu (typicky z důvodů nízké nebo nulové návratnosti soukromých investic) prostřednictvím vytváření dostupnějšího nediskriminačního prostředí pro realizaci komerčních služeb se zaměří především na výstavbu místních datových sítí sloužících pro zpřístupnění broadbandových služeb veřejnosti (vyjma interních služeb veřejné správy) fungujících na principu nediskriminačních otevřených sítí, na rozvoj prostředí pro místní služby privátního sektoru v oblasti ICT využívajících broadbandového přístupu a na aktivity motivující vstup komerčních poskytovatelů na místní telekomunikační trh (podpora nabídky).

[74] U zdravotnických zařízení nebude podporována výstavba.

Kategorizace oblasti pomoci v oblasti podpory 3.3 s orientační alokací:

Kód	Informační společnost	Orientační alokace v EUR
11	Informační a komunikační technologie	1 143 965
Předpokládané typy podpory		
Výstavba místních datových sítí sloužících pro zpřístupnění broadbandových služeb veřejnosti fungujících na principu nediskriminačních otevřených sítí, na rozvoj prostředí pro místní služby privátního sektoru v oblasti ICT využívajících broadbandového přístupu a na aktivity motivující vstup komerčních poskytovatelů na místní telekomunikační trh (podpora nabídky).		
Kód	**Kultura**	**Orientační alokace v EUR**
59	Rozvoj kulturní infrastruktury	6 482 463
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury pro kulturu.		
Kód	**Investice do sociální infrastruktury**	**Orientační alokace v EUR**
75	Infrastruktura pro vzdělávání	10 295 677
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení škol, školských zařízení a infrastruktury pro další vzdělávání zaměřené na zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce včetně pořízení a modernizace učebních pomůcek a vybavení sloužících přímo k výuce.		
Kód	**Investice do sociální infrastruktury**	**Orientační alokace v EUR**
76	Infrastruktura pro zdravotnictví	6 863 784
Předpokládané typy podpory		
Technické zhodnocení zdravotnických zařízení poskytujících lůžkovou a ambulantní péči, ve smyslu zákona č. 20/1966 v platném znění a jejich vybavení souvisejícími informačními technologiemi, přístrojovým vybavením včetně souvisejících stavebních úprav.		
Kód	**Investice do sociální infrastruktury**	**Orientační alokace v EUR**
77	Infrastruktura pro péči o děti	7 626 428
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury pro sport a práci s dětmi a mládeží.		
Kód	**Investice do sociální infrastruktury**	**Orientační alokace v EUR**
79	Jiná sociální infrastruktura	5 719 820
Předpokládané typy podpory		
Komplexní úpravy veřejných prostranství.		
Regenerace, revitalizace a konverze brownfields a s tím souvisejících zanedbaných území, včetně úpravy a dostavby doprovodné infrastruktury a technické infrastruktury.		
Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury zařízení neziskové sociální péče registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách.		
Technické zhodnocení infrastruktury a vybavení zařízení sloužících k poskytování služeb pro sociální integraci skupin ohrožených a postižených sociální exkluzí.		
Celkem		**38 132 137**

Oblast podpory **3.4 Veřejné služby regionálního významu**

Tato oblast podpory se zaměřuje na podporu zvyšování kvality života obyvatel prostřednictvím investic do veřejných služeb regionálního významu. Patří sem zejména vzdělávací a sociální infrastruktura vyššího řádu, jejímž vlastníkem je kraj. Tato zařízení se nacházejí ve městech a obcích, svým významem ovšem přesahují území jednotlivých měst a obcí a slouží obyvatelům širších spádových území. Podpora směřuje na investiční projekty zaměřené na výstavbu a modernizaci zařízení pro celoživotní vzdělávání (střední školy, speciální školy, knihovny aj.) včetně zkvalitňování vybavení těchto zařízení pomůckami nezbytnými pro výuku a pro zvyšování úrovně vzdělávání. Podpora je rovněž poskytována na výstavbu, modernizaci, rekonstrukci a fyzickou obnovu regionálních zařízení zdravotnické a neziskové sociální péče a vybavení informačními technologiemi a přístrojovým vybavením a s tím související stavební úpravy. Umožněno je rovněž rozšíření a zkvalitnění infrastruktury a vybavení zařízení sloužících k poskytování služeb pro sociální integraci skupin postižených sociální exkluzí.

Podpora v oblasti rozvoje ICT se zaměří na ty části regionu, které jsou postižené prokazatelným selháním trhu[75], prostřednictvím vytváření dostupnějšího nediskriminačního prostředí pro realizaci komerčních služeb. Jedná se především o výstavbu regionálních přístupových a páteřních sítí sloužících pro zpřístupnění broadbandových služeb veřejnosti (vyjma interních služeb veřejné správy) fungujících na principu nediskriminačních otevřených sítí, podporu rozvoje prostředí pro regionální služby privátního sektoru v oblasti ICT využívajících broadbandového přístupu, aktivity motivující vstup komerčních poskytovatelů na místní telekomunikační trh (podpora nabídky), podporu ICT vybavenosti regionálních inovačních center a regionální hostingové a peeringové služby[76].

V rámci této oblasti podpory je plánováno i zařazení inovativních akcí, jejichž charakter bude záviset na potřebách regionu. Tyto inovativní akce budou zaměřeny především na podporu realizace (či dopracování stávajících) regionálních inovačních strategií s cílem provázat jejich realizaci s ostatními strategickými dokumenty na úrovni měst nebo krajů. Důraz bude kladen na implementaci těchto strategií, tj. na koordinaci regionálních aktérů a reálné prosazení cílů strategie. V případě těchto inovativních akcí se počítá s významným využitím metody networkingu na evropské úrovni.

[75] dtto.

[76] Hostingová služba – poskytování služeb určených pro provoz a zajištění provozu internetových aplikací a služeb souvisejících s provozem doménových jmen prostřednictvím prostředků poskytovatele služby. Peeringová služba – takové propojení mezi jednotlivými providery, které jim umožňuje vyměňovat si datový provoz přímo, a ne způsobem který by odpovídal hierarchické struktuře jejich propojení.

Kategorizace oblasti pomoci v oblasti podpory 3.4 s orientační alokací:

Kód	Informační společnost	Orientační alokace v EUR
11	Informační a komunikační technologie	357 170
Předpokládané typy podpory		
Aktivity motivující vstup komerčních poskytovatelů na místní telekomunikační trh (podpora nabídky), podpora ICT vybavenosti regionálních inovačních center.		
Výstavba místních datových sítí sloužících pro zpřístupnění broadbandových služeb veřejnosti fungujících na principu nediskriminačních otevřených sítí, na rozvoj prostředí pro místní služby privátního sektoru v oblasti ICT využívajících broadbandového přístupu a na aktivity motivující vstup komerčních poskytovatelů na místní telekomunikační trh (podpora nabídky).		
Kód	**Kultura**	**Orientační alokace v EUR**
59	Rozvoj kulturní infrastruktury	1 211 829
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení knihoven.		
Kód	**Investice do sociální infrastruktury**	**Orientační alokace v EUR**
75	Infrastruktura pro vzdělávání	9 889 814
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení zařízení pro celoživotní vzdělávání.		
Kód	**Investice do sociální infrastruktury**	**Orientační alokace v EUR**
76	Infrastruktura pro zdravotnictví	18 572 885
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení zdravotnických zařízení poskytujících lůžkovou a ambulantní péči, ve smyslu zákona č. 20/1966 v platném znění a jejich vybavení souvisejícími informačními technologiemi, přístrojovým vybavením včetně souvisejících stavebních úprav.		
Kód	**Investice do sociální infrastruktury**	**Orientační alokace v EUR**
77	Infrastruktura pro péči o děti	1 068 323
Předpokládané typy podpory		
Technické zhodnocení infrastruktury pro sport a práci s dětmi a mládeží.		
Kód	**Investice do sociální infrastruktury**	**Orientační alokace v EUR**
79	Jiná sociální infrastruktura	4 984 447
Předpokládané typy podpory		
Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury zařízení neziskové sociální péče registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách.		
Technické zhodnocení infrastruktury a vybavení zařízení sloužících k poskytování služeb pro sociální integraci skupin ohrožených a postižených sociální exkluzí.		
Celkem		**36 084 468**

Typ operace:

Integrované plány rozvoje měst.

Individuální projekty.

Velké projekty ve smyslu obecného nařízení nejsou uvažovány.

Kategorizace oblasti podpory pro osu 3 s orientační alokací:

Kód	Informační společnost	Orientační alokace v EUR
11	Informační a komunikační technologie	3 498 641
Kód	**Kultura**	**Orientační alokace v EUR**
59	Rozvoj kulturní infrastruktury	17 681 823
Kód	**Obnova měst a venkova**	**Orientační alokace v EUR**
61	Integrované projekty pro obnovu měst a venkova	81 511 404
Kód	**Investice do sociální infrastruktury**	**Orientační alokace v EUR**
75	Infrastruktura pro vzdělávání	32 669 905
76	Infrastruktura pro zdravotnictví	29 431 682
77	Infrastruktura pro péči o děti	22 677 295
79	Jiná sociální infrastruktura	18 194 916
Celkem		**205 665 666**

Forma podpory:

Nevratná přímá pomoc.

Příjemci a cílové skupiny:

Příjemci[77]:

- Kraje.
- Obce.
- Svazky obcí[78].
- Organizace zřizované nebo zakládané kraji či obcemi[79].
- Nestátní neziskové organizace[80].
- Vzdělávací instituce[81].
- Malí a střední podnikatelé[82].

[77] V případě oblasti podpory 3.1 mohou být příjemci pouze:

- města Brno a Jihlava vymezená jako urbanizační centra/rozvojové oblasti regionu Jihovýchod a jimi zřizované nebo zakládané organizace,
- NNO, vzdělávací instituce a malí a střední podnikatelé jen pokud budou svůj projekt realizovat na území vymezených měst.

V případě oblasti podpory 3.2 mohou být příjemci pouze města s počtem obyvatel v uzavřeném intervalu 5 000 – 49 999 obyvatel a města Židlochovice a Pohořelice, vymezená jako střediska regionálního významu a jimi zřizované nebo zakládané organizace,

- NNO, vzdělávací instituce a malí a střední podnikatelé jen pokud budou svůj projekt realizovat na území vymezených měst.

V případě oblasti podpory 3.3 mohou být příjemci:

- obce s 501 – 4 999 obyvateli (a jimi zřizované nebo zakládané organizace) mimo měst Židlochovice a Pohořelice.

V případě oblasti podpory 3.4 mohou být příjemci pouze:

- kraje (a jimi zřizované nebo zakládané organizace).

[78] Dobrovolné svazky obcí vytvořené podle zákona č. 128/2000 Sb, o obcích.

[79] Musí zároveň splňovat tyto 3 podmínky: a) je založena nebo zřízena za zvláštním účelem uspokojování potřeb obecného zájmu, který nemá průmyslovou nebo obchodní povahu, b) má právní subjektivitu a c) je financována převážně státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty; nebo je těmito orgány řízena; nebo je v jeho správním, řídícím nebo dozorčím orgánu více než polovina členů jmenována státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty.

[80] NNO s právní subjektivitou (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby, nadace).

[81] Školská zařízení s právní subjektivitou zařazená do školského rejstříku.

Cílové skupiny:
- Obyvatelé regionu.
- Podnikatelský sektor.

Flexibilita (křížové financování):
Bude využito pro:

Doprovodné aktivity k infrastruktuře udržitelného rozvoje měst a venkovských sídel. Mezi tyto aktivity patří zavádění speciálních vyučovacích metod, organizačních forem a výukových činností, tvorba programů dalšího vzdělávání pedagogů a lektorů odborného vzdělávání, zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků pro odstraňování bariér bránících rovnému přístupu všech jedinců ke vzdělávání.

Dále se jedná o vzdělávání v oblasti procesu plánování dostupnosti sociálních služeb nebo při tvorbě dalších místních a regionálních partnerství, vzdělávání v oblasti zavádění a kontroly standardů kvality sociálních služeb a profesní vzdělávání poskytovatelů sociálních služeb (zejména ve vzdělávání v oblasti řízení, spolupráce a projektové dokumentace, vzdělávání v oblastech, které umožní poskytování služeb zaměřených na návrat uživatelů na trh práce a do společnosti, vzdělávání s cílem posílení schopností a dovedností k návratu do společnosti a na trh práce), rozvoj vzdělávání zaměstnavatelů, zaměstnanců a dalších subjektů působících v oblasti sladění pracovního a rodinného života.

Flexibilita také zahrnuje výměnu zkušeností a přenos dobré praxe mezi členskými státy v otázkách týkajících se řešení problémů sociální začleňování specifických skupin obyvatel a dalšího profesního vzdělávání a dále také přenos zkušeností v oblasti regenerace a znovuvyužití brownfields.

Koordinace s intervencemi dalších programů:
Prioritní osa ***Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel*** má klíčové vazby s prioritami dalších programů realizovaných v ČR v programovém období 2007–2013 a rovněž s regionálními kompetencemi krajů (NUTS 3). Koordinace na národní úrovni je popsána v kapitole 4 ROP JV.

Programy podporované z EFRR:

OP PI:
Strategický NSRR „Konkurenceschopná česká ekonomika“ se v oblasti priority *Konkurenceschopný podnikatelský sektor* zaměřuje mj. na proces budování, zakládání, činnosti a dalšího rozvoje podnikatelské infrastruktury vč. regenerace stávajících brownfields. V komplementaritě k OP PI, který bude v rámci prioritní osy *Prostředí pro podnikání a inovace* řešit podnikatelská brownfields s následným využitím pro zpracovatelský průmysl, bude ROP směrovat podporu na brownfields pokud budou následně využita pro komerční služby a obchod a ostatní NACE vyjma zpracovatelského průmyslu a zemědělství. Horní hranice plochy brownfield, podporovaného z ROP není omezena, avšak ekonomické činnosti jsou

[82] Dle § 2 zákona č. 47/2002 Sb., se za malého a středního podnikatele (MSP) považuje podnikatel, který splňuje kritéria stanovená přímo použitelným předpisem ES, kterým je příloha č. I k nařízení Komise (ES) č. 364/2004 ze dne 25. února 2004, kterým se mění nařízení (ES) č. 70/2001. MSP nemohou být příjemci podpory pro výstavbu, modernizaci a rekonstrukci infrastruktury zařízení sociální péče.

povoleny max. do 50 % rozlohy podlahové plochy nemovitosti, u pozemků max. do 50 % rozlohy tohoto pozemku. Regenerace brownfields v urbanizovaném území pro využití na veřejné prostory/veřejnou zeleň bude povolena pouze v případech, kdy jsou tyto brownfields ve vlastnictví veřejných institucí

OP PI je v oblasti podpory inovací zaměřen na podporu technických a netechnických inovací, posílení kapacit pro výzkum a vývoj. Součástí podpor je vytváření prostředí pro podnikání a inovace, kde se program zaměřuje na infrastrukturu pro vznik podnikatelských inkubátorů, rozšíření spolupráce mezi podnikatelskou sférou a vzdělávacími institucemi v oblasti výzkumu a vývoje.

ROP se oproti tomu zaměřuje na pilotní projekty z oblasti inovací, jejichž cílem je mapovat a vytvářet prostředí pro vzájemnou spolupráci výzkumných a vývojových organizací na základě krajských inovačních strategií (informace o aktivitách v krajích a zlepšení přístupu veřejné správy v oblasti zlepšení přístupu v oblasti inovačních aktivit). V oblasti rozvoje infrastruktury pro vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů se OP PI zaměřuje výhradně na další vzdělávání v průmyslu, zatímco ROP se zaměřuje na absolventy středních škol a učilišť bez konkrétního profesního zaměření.

IOP:
V rámci naplňování IV. strategického cíle NSRR „Vyvážený rozvoj území" budou prostřednictvím IOP realizována systémová opatření pro podporu komplexních koncentrovaných intervencí národního a nadregionálního rozměru pro řešení společných problémů na území ČR. Jedná se o intervence zaměřené na prevence rizik, řešení sociálních aktivit se širším dopadem a zdravotnictví. Intervence ROP se zaměří na řešení problémů regionu Jihovýchod v oblastech zdravotnictví a sociálních aktivit na regionální úrovni.

IOP financuje komplementárně k intervencím ROP v oblasti regenerace a revitalizace zanedbaných ploch a objektů ve městech regeneraci panelových bytových domů a komplexní revitalizace prostředí panelových sídlišť, a to pouze ve vymezených problémových lokalitách.

V oblasti ICT podporuje IOP zlepšování kvality řízení a managementu, meziresortní spolupráci, komunikaci a koordinaci mezi státní správou a místní samosprávou za využití moderních metod řízení a ICT a zlepšování využití ICT ve státní správě. Dále se zaměřuje na zlepšování kvality řízení a managementu v územní veřejné správě a na zlepšování využití ICT v územní veřejné správě. ROP podporuje rozvoj ICT v regionu, a to v oblastech postižených prokazatelným selháním trhu typicky z důvodů nízké nebo nulové návratnosti soukromých investic prostřednictvím vytváření dostupnějšího nediskriminačního prostředí pro realizaci komerčních služeb. Rozdíly v zaměření mezi IOP a ROP, strukturované dle relevantních oblastí intervence IOP, jsou následující:

Prioritní osa 2 IOP – Zavádění ICT v územní veřejné správě (Smart administration)
ROP nezahrnuje intervence v oblasti Smart administration.

Zajištění koordinace:

Vazba na orgány územní samosprávy je řešena strategií modernizace veřejné správy ČR a „Strategií realizace Smart Administration v období 2007–2015". MVČR, které nese věcnou

zodpovědnost za realizaci reformy veřejné správy v ČR, vytvoří koordinační orgán – Grémium, zajišťující vzájemnou informovanost a koordinaci aktivit při realizaci strategie Smart Administration. V tomto grémiu jsou zastoupeni představitelé ústředních správních úřadů a představitelé místních samosprávných celků.

Prioritní osa 3 IOP– Zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb
Tato oblast intervence IOP zahrnuje tři cíle :

Oblast intervence 3.1 IOP –Služby v oblasti sociální integrace
Transformace rezidenčních zařízení – IOP bude řešit pilotní projekty transformace jmenovitě specifikovaných rezidenčních zařízení, která byla vybrána ve spolupráci MPSV a krajů. ROP budou komplementárně řešit infrastrukturu sociálních služeb zahrnutých v zákoně 108/2006 Sb. o sociálních službách. Na území NUTS 2 Jihovýchod se jedná o čtyři objekty: Habrovanský zámek a Srdce v domě Klentnice v Jihomoravském kraji a ústavy sociální péče v Jinošově a Ledči nad Sázavou v kraji Vysočina. Vybraná zařízení řešena v rámci IOP jsou uvedena v příloze v tabulce č. 3.

Návrat příslušníků nejvíce ohrožených sociálně vyloučených romských lokalit zpět na trh práce a do společnosti – v IOP bude řešen systémovým projektem/projekty, které budou zaměřeny na nejvíce ohrožené lokality vybrané na základě odborné studie. Jsou to lokality, ve kterých bylo identifikováno selhání nástrojů uplatňovaných na místní a regionální úrovni. ROP JV bude intervenovat infrastrukturou sociálních služeb, nebo v rámci integrovaných plánů rozvoje měst v ostatních lokalitách, nespecifikovaných v IOP. Výběr lokalit v rámci IOP je uveden v příloze v tabulce č. 4.

Prosazování a realizace nástrojů sociální ekonomiky – v IOP budou rozvíjeny inovativní postupy rozvoje sociální ekonomiky, zatímco ROP JV podporuje ověřené a legislativou podchycené postupy, jako jsou například chráněné dílny (viz prioritní osa 3, kapitola 3.3)

Zajištění koordinace:

Koordinace je zajištěna věcným vymezením a lokalizací intervencí IOP. Koordinace věcného vymezení intervencí ROP JV a IOP je řešena na půdě sociální komise Asociace krajů ČR.

Oblast intervence 3.2 IOP Služby v oblasti veřejného zdraví
IOP bude podporovat vybavení zdravotnickou technikou vybraných sítí center akutní péče – tato centra budou MZd specifikována oborově a lokalizována ve vybraných nemocnicích. Tato centra jsou primárně umisťována ve fakultních nemocnicích, které jsou ve správě MZd. ROP bude komplementárně podporovat případné stavební úpravy související s rozvojem těchto center a dále vybavení zdravotnickou technikou a případně i stavební úpravy v dalších zdravotnických zařízeních, nebo částech zdravotnických zařízení, která nebudou součástí těchto sítí.

IOP bude podporovat projekty prevence zdravotních rizik systémového charakteru a národního nebo nadregionálního dopadu. ROP JV bude podporovat projekty prevence zdravotních rizik regionálního významu. Koordinace je zajištěna věcným vymezením a lokalizací intervencí a vymezením příjemců pomoci IOP.

Oblast intervence IOP 5.2 – Zlepšení prostředí v problémových sídlištích
ROP nebude intervenovat v oblasti podpory bydlení. V rámci koordinačního mechanismu, budou intervence v oblasti bydlení podporované IOP zahrnuty do strategií IPRM

předkládaných městy Regionální radě. Tyto intervence musí být směřovány do území měst splňující podmínky dle čl. 47 odst. 1. nařízení 1828/2006. ROP bude v rámci integrovaných plánů podporovat další aktivity ve vybraném území, jako jsou např. dopravní infrastruktura, infrastruktura sociálních služeb, školství apod. Koordinace a doplňkovost intervencí ROP a IOP bude zajištěna IPRM, které budou zpracovávány podle jednotné metodiky povinně pro ROP ve městech nad 50 tis. obyvatel.

OP ŽP:

V rámci OP ŽP jsou realizovány intervence na sanace vážně kontaminovaných lokalit (průmyslové objekty, vojenské a zemědělské areály, brownfields s výskytem starých ekologických zátěží) ohrožujících složky životního prostředí a zdraví člověka, v případech, kdy žadatel o podporu není původcem kontaminace nebo původce již neexistuje (stará ekologická zátěž). Likvidace této vážné ekologické zátěže (vážnou kontaminaci) bude podporována pouze z OP ŽP. Vážnou kontaminaci nelze definovat ani cenou, ani rozlohou lokality, ale rizikem pro ŽP a zdraví lidí při zohlednění budoucího využití. Definice staré ekologické zátěže je uvedena v oblasti podpory 4.2 Odstraňování starých ekologických zátěží v OP ŽP. Závažná SEZ zpravidla představuje překročení legislativních limitů (pro pitnou, povrchovou vodu, zemědělskou půdu, apod.) nebo neakceptovatelná zdravotní rizika pro obyvatelstvo nebo ekologická rizika pro okolní ekosystémy. (Za kontaminaci lze označit i nebezpečný odpad z demolic, popřípadě skládku nebezpečného odpadu nebo náplně sběrných jímek a nádrží).

Dále jsou realizovány z OP ŽP intervence v oblasti podpory 6.5 Regenerace urbanizované krajiny zaměřené na udržitelný rozvoj sídel prostřednictvím zachování a zvyšování počtu a rozlohy segmentů přírodního charakteru v zastavěných územích, zakládání zelených prstenců kolem sídel, zakládání a obnovu parků a další trvalé nelesní zeleně (například stromořadí a významné skupiny stromů uvnitř sídel), výsadbu vegetace na místě odstraněných starých zátěží a odstraňování nebo zajišťování nevyužívaných objektů v chráněných územích, výsadbu vegetace s přírodě blízkým charakterem na místě dříve odstraněných malých (na pozemcích menších než 10ha) a ekonomicky těžko využitelných brownfields.

ROP JV rovněž podporuje zakládání a obnovu parků a výsadbu vegetace na místě bývalých brownfields. Avšak na rozdíl od OP ŽP, které intervencemi do parků a brownfields řeší posilování biodiverzity v urbanizovaném prostředí a místní územní systémy ekologické stability, ROP JV vyžaduje komplexní řešení, tedy investice do parků a brownfields za účelem přeměny na park nemůže být pouze do výsadby, ale musí být provázena i úpravou okolí (např. cesty v parcích, lavičky, fontány, ozdobné květináče a další mobiliář).

ROP JV na rozdíl od OP ŽP (v obcích nad 2 tis. obyvatel) a Programu rozvoje venkova (v obcích do 2 tis. obyvatel) nepodporuje stavbu čističek odpadních vod (ČOV).

Rekonstrukce a modernizace budov zaměřené pouze na jejich komplexní energetické řešení budou podporovány výhradně z OP ŽP.

OP podporované z ESF obecně:
II. strategický cíl NSRR „Otevřená, flexibilní a soudržná společnost" se mj. zaměřuje na zvýšení adaptability lidského potenciálu pro zajištění zvyšování konkurenceschopnosti české ekonomiky, zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti, na utváření společnosti vytvářející rovné šance pro všechny, na odstraňování překážek integrace ohrožených skupin a na garanci dostupnosti sociální infrastruktury pro všechny obyvatele. Priority NSRR, které z výše uvedeného strategického cíle vycházejí, budou naplňovány synergickým efektem, a to aktivitami v oblasti „měkkých" projektů financovaných z ESF prostřednictvím příslušných prioritních os OP LZZ a OP VK a „tvrdými" investicemi do obnovy a modernizace infrastruktury financovanými z EFRR prostřednictvím ROP JV.

OP LZZ
Veřejné intervence v rámci 3. prioritní osy ROP JV jsou zaměřeny na zvyšování kvality infrastrukturního zázemí pro intervence ESF v oblasti vzdělávání, zdravotnictví a sociálních služeb (těžiště ROP je v tzv. „tvrdých projektech"), a proto se předpokládá vzájemná doplňkovost s OP LZZ, jehož obsahem jsou intervence zaměřené na vznik a rozvoj systémů v oblasti veřejných služeb zaměstnanosti s celostátním dopadem. Ve vztahu k OP LZZ podporuje ROP JV prostřednictvím investic z EFRR rovněž infrastrukturu pro oblast sociální integrace. Některé plánované aktivity nebude možno v rámci křížového financování (z časového či zdrojového hlediska) pokrýt, z toho důvodu je nutné oslovit ŘO OP LZZ s informací výčtu potřeb doplňujícího vzdělávání pro zacílení intervencí. Jedná se především o tyto oblasti podpory, které doplňkovým způsobem rozvíjí investiční projekty ROP JV: 1.1 Zvýšení adaptability zaměstnanců a konkurenceschopnosti podniků, 2.1 Posílení aktivních politik zaměstnanosti, 3.1 Podpora sociální integrace a sociálních služeb, 3.2 Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit, 3.3 Integrace sociálně vyloučených skupin na trh práce, 3.4 Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a rodinného života a 5.1 Mezinárodní spolupráce.

OP VK
OP VK podporuje rozvoj systému a koncepce dalšího vzdělávání, včetně podpory inovativních přístupů a provázání oblasti výzkumu a vývoje na svět praxe. V tomto směru dochází k synergickým efektům se zaměřením podpory ROP JV směrem ke zvýšení prosperity regionu vytvářením prostředí pro rozvoj malých a středních podniků.

OP VK podporuje modernizaci a zlepšení podmínek pro obyvatele ve městech a na venkově, související s kvalitou vzdělání (včetně dosažitelnosti dalšího vzdělávání) a volnočasových aktivit, které přispívají ke zvýšení atraktivity těchto území pro hospodářský rozvoj. ROP JV podporuje infrastrukturu pro vzdělávání (počáteční a další vzdělávání). V oblasti vzdělávání je tedy rozhraní mezi ROP a operačním programem Vzdělávání pro konkurenceschopnost vymezeno především podle typu intervencí. Veřejné intervence ROP financované z EFRR se zaměřují na „tvrdé" investice, tj. podporu obnovy fyzické infrastruktury v oblasti školství a vzdělávání. OP VK financovaný z ESF je zaměřen naopak na „měkké" projekty zahrnující systémové změny, podporu rozšiřování kvalifikace a obecně růst vzdělanosti obyvatel. V případě OP VK se jedná především o doplňkový rozvoj investičních projektů ROP JV v prioritní ose 1 Počáteční vzdělávání. Oblasti veřejných intervencí těchto dvou operačních

programů se nepřekrývají z důvodu jejich odlišného obsahového zaměření. Při spolupůsobení veřejných intervencí je možné dosáhnout výrazné synergie

Programy podporované z EAFRD – Program rozvoje venkova:
Podpora z EAFRD určená pro rozvoj venkova řeší ve většině případů situaci obcí do 500 obyvatel; mj. je financována stavební obnova (rekonstrukce, modernizace, statické zabezpečení) budov, ploch, případně nová výstavba, a dále obnova či výstavba inženýrských sítí, obnova návsí a ulic, chodníků, zastávek, osvětlení, oplocení, hřišť a sportovišť, laviček, mobiliáře. Prostředky z EAFRD směřují rovněž na zajištění chybějícího občanského vybavení a služeb (školských, zdravotnických, sociálních, včetně předškolní a mimoškolní péče o děti a služeb pro ženy, pečovatelské služby o seniory, základní obchodní infrastruktury, tržnic, objektů a ploch pro sportovní a kulturní aktivity, doprovodných stravovacích zařízení, objektů pro spolkovou činnost aj.). Prostřednictvím ROP je možné realizovat projekty zaměřené na občanskou vybavenost a služby na území obcí s více než 500 obyvateli. Prostřednictvím EAFRD je možné financovat výstavbu a rekonstrukci místních komunikací v obcích do 500 obyvatel, z ROP je možné financovat výstavbu a rekonstrukci přístupových a obslužných komunikací v obcích nad 500 obyvatel, jen pokud tvoří integrální součást projektu podporovatelného prostřednictvím prioritní osy 3 ROP JV.

PRV, stejně jako ROP, je zaměřen na regeneraci a revitalizaci brownfields. Rozdíl mezi těmito programy spočívá zejména v příjemcích podpory a budoucím využití brownfields, kdy PRV je orientován na podnikatele v zemědělství a jejich budoucí zemědělské využití.

Programy přeshraniční spolupráce:

OP Rakousko – Česká republika 2007–2013:
ROP má tematickou vazbu na OP Rakousko – Česká republika 2007–2013, jenž obsahuje prioritu zaměřenou na prevence zdravotních a sociálních rizik, sociální integrace. Oblasti veřejných intervencí těchto dvou programů se nepřekrývají z důvodu jejich odlišného obsahového a teritoriálního zaměření. Veřejné intervence ROP v oblasti zdravotních a sociální péče tak budou doplněny o intervence zaměřující se výhradně na příhraniční oblasti, jejich cílem je rozvíjet prevenci zdravotních a sociálních rizik a sociální integraci s přeshraničním významem.

OP Slovenská republika – Česká republika 2007–2013:
ROP má tematickou vazbu na OP Slovensko – Česká republika 2007–2013, jenž obsahuje prioritu zaměřenou na podporu sociálního, kulturního a hospodářského rozvoje příhraničního regionu spolupráce. Oblasti veřejných intervencí těchto dvou programů se nepřekrývají z důvodu jejich odlišného a teritoriálního zaměření. Veřejné intervence ROP v oblasti sociálních služeb budou směřovány do zlepšení vybavenosti zařízení poskytujících sociální péči a díky OP Slovensko – Česká republika budou doplněny o intervence zaměřující se výhradně na příhraniční oblasti, jejich cílem je mj. rozvíjet společné systémy sociálních služeb s příhraničním významem.

Kraje:
S cílem zajistit rovnoměrný rozvoj svých území kraje podporují rozvoj občanské vybavenosti a služeb tak, aby bylo zajištěno uspokojení potřeb občanů v únosně dostupné vzdálenosti (§ 3 písm. g) zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje) a nedocházelo tak k vylidňování hůře dostupných oblastí. Tyto činnosti zároveň přispějí k vytvoření nových pracovních míst v těchto územích.

Kraje přispívají k rovnoměrnému rozvoji lidských zdrojů v souladu s § 3 písm. b) zákona č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje především navržením a realizací dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy ve svých krajích, který je v pravidelných intervalech aktualizován tak, aby odpovídal potřebám trhu a hospodářskému a sociálnímu rozvoji regionu. Kraje mají podle § 181 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), povinnost zajistit podmínky pro uskutečňování středního a vyššího odborného vzdělávání, vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním, dále jazykového, základního uměleckého a zájmového vzdělávání a pro výkon ústavní výchovy. Za tím účelem kraje zřizují střední školy, vyšší odborné školy a mnohá další školská zařízení. Kraje zároveň zajišťují environmentální vzdělávání a osvětu na svém území.

Pro zajištění rozvoje služeb sociální péče a sociální pomoci (§ 3 písm. h) zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje) kraje koordinují aktivity spojené s činností nestátních neziskových organizací na území kraje z oblastí sociálních věcí a služeb, romské integrace, integrace národnostních menšin, protidrogové prevence, rozvoje lidských zdrojů, rozvoje občanského sektoru a zdravotnictví. Kraje mohou v souladu s § 73a odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb. o sociálním zabezpečení, poskytovat sociální služby. Sociální služby kraje poskytují mimo jiné tím, že jsou zřizovateli zařízení sociální péče a ústavů sociální péče a zajišťují jejich provoz po stránce, organizační, personální a ekonomické.

Podle ustanovení § 3 písm. i) zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje je podpora regionálního rozvoje zaměřena také na zajištění odpovídající dostupnosti a zlepšování úrovně poskytování zdravotnických služeb. Podle § 18b zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, zařízení záchranné služby zřizuje kraj, který odpovídá za organizaci a zajištění činnosti záchranné služby ve svém územním obvodu. Podle § 39 zřizuje kraj zdravotnická zařízení, která jsou povinna poskytovat zdravotní péči ve spádových územích stanovených vyhláškou MZd. Na základě shora uvedených ustanovení kraje zřizují a spravují nestátní zdravotnická zařízení, jako jsou např. nemocnice, léčebny a ozdravovny, zdravotnické záchranné služby apod. V souladu se zákonem č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních uděluje krajský úřad souhlas k provozování nestátního zdravotnického zařízení. Tato nestátní zdravotnická zařízení jsou podle § 5 odst. 2 písm. e) citovaného zákona také povinna na výzvu kraje s ním uzavřít smlouvu o zajištění zdravotní péče v obvodu své působnosti, a na jejím základě se v únosné míře podílet na zajištění potřebných zdravotnických služeb, zejména pohotovostní služby včetně lékařské služby první pomoci, zdravotní péče při hromadných nehodách, otravách a přírodních katastrofách, nařízených šetření, prohlídek a opatření v souvislosti s protiepidemickými opatřeními, prohlídek a posuzování zdravotní způsobilosti osob.

Kraje podporují, popř. samy realizují opatření k ochraně životního prostředí, omezování vlivů narušujících krajinu a udržení kulturní krajiny (§ 3 písm. j) zákona č. 248/2000 Sb.,

o podpoře regionálního rozvoje). Kraje v této souvislosti zejména zpracovávají ve spolupráci s MŽP prognózy, koncepce a strategie ochrany přírody ve své územní působnosti, nejde–li o chráněná území chráněná na celostátní úrovni (§ 77a odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny). Kraje mohou vydávat pro svůj správní obvod nařízení o zřízení přírodního parku včetně omezení využití jeho území a nařízení o zřízení přírodní rezervace a o zřízení přírodní památky včetně stanovení jejich bližších ochranných podmínek a zajišťují péči o tato území (§ 77a odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.). Kraje dále zabezpečují zpracování a schvalování plánů rozvoje vodovodů a kanalizací (zákon č. 254/2001 Sb., o vodách), plánů odpadového hospodářství (§ 78 odst. 1 písm. a) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech), programů snižování emisí a programů pro zlepšení kvality ovzduší (§ 48 odst. 2 písm. a) zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší), vyjadřují se k některým dokumentům územního plánování, pokud jimi jsou dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa (§ 48a zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)) a zajišťují výkon dalších činností vyplývajících z přenesené působnosti.

V samostatné působnosti na úseku zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů kraje sledují a doporučují vhodné lokality pro přípravu komplexní nabídky podnikatelských a investorských příležitostí a spolupracují při vytváření podmínek pro jejich územní přípravu prostřednictvím územně plánovacích podkladů a územních plánů velkých územních celků.

V oblasti rozvoje soukromého podnikání prospěšného pro kraj (§ 13 odst. 2 písm. a) zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje) kraje koordinují způsoby a formy podpory malého a středního podnikání v rámci kraje, koordinují kontakty se subjekty zastupujícími podnikatele na území kraje a koordinují programová opatření na úseku obnovy a rozvoje venkova a podpory podnikání na venkově s cílem zlepšit hospodářské struktury a vytváření nových nebo stabilizaci ohrožených pracovních míst (§ 3 písm. a) zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje).

Inovativní finanční nástroje:
V případě prioritní osy ROP ***Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel*** se předpokládá možnost využít finančního nástroje Jessica případně lze využít další nástroje finančního inženýrství. Postupováno bude integrovaným přístupem pro udržitelný rozvoj měst a velkoměst. V tomto ohledu je plánování a rozhodování o urbánních investicích na základě integrovaných plánů rozvoje měst zásadní. Nová iniciativa JESSICA je směřována na Public Private Partnership anebo na jiné urbánní projekty vytvářející příjmy, zahrnuté v integrovaných plánech rozvoje měst, s výhledem na dosažení finanční síly a recyklace zdrojů operačních programů do takovýchto projektů investovaných.

V této souvislosti zamýšlí Řídící orgán podpořit projekty v rámci této nové iniciativy JESSICA, aby posílil – tam, kde je to vhodné – investování z fondů na urbánní rozvoj do urbánních projektů vytvářejících příjmy.

3.4 PRIORITNÍ OSA 4: TECHNICKÁ POMOC

Popis výchozího stavu:
Prioritní osa Technická pomoc se zaměří na podporu efektivního řízení a využívání Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod v programovém období 2007–2013. Jedná se o průřezovou prioritní osu ROP, která se bude dotýkat všech prioritních os a oblastí pomoci ROP. V rámci této prioritní osy budou poskytovány prostředky na pokrytí nákladů spojených s řízením, monitorováním, kontrolou, analýzou, propagací a poskytováním informací na úrovni celého ROP a také na posilování absorpční kapacity regionu.

Hlavní cíl:
Zajišťovat aktivity podporující efektivní řízení, kontrolu, sledování a vyhodnocování realizace regionálního operačního programu, aktivity spojené s propagací a poskytováním informací o programu a posílit absorpční kapacitu v regionu.

Specifické cíle:
- Zajišťovat odpovědnou a účinnou správu a implementaci ROP a zajišťovat efektivní a účinnou technickou pomoc pro všechny relevantní aktéry procesu implementace ROP.
- Zvyšovat absorpční kapacitu v regionu a zajišťovat úspěšné čerpání prostředků ze SF EU.

Indikátory:
Viz kapitola 3.6 Indikátory pro monitoring a hodnocení.

Strategie:
V rámci procesu řízení bude prioritní osa Technická pomoc podporovat aktivity, které souvisejí s přípravou, výběrem a hodnocením pomoci a operací. Monitorovací aktivity pokrývají jednání MV ROP JV, účast odborníků jiných subjektů na těchto jednáních a zpracování podkladů pro jednání MV. Kontrolní aktivity se týkají auditů a kontrol prováděných přímo na místě činnosti. Další podporované aktivity spadající pod záběr technické pomoci souvisí s pořízením, instalací a propojením počítačových systémů.

Ostatní náklady technické pomoci se týkají provádění dodatečných potřebných analýz a studií měřících dopady realizace programu a efektivitu řízení, prostřednictvím realizace Komunikačního plánu (KoP) šíření informací, vytváření sítí, zvyšování povědomí o ROP JV, pořádání informačních a propagačních akcí, vydávání propagačních materiálů a provádění analýz dopadů těchto akcí, dále zlepšování metod hodnocení a výměny informací o praktických postupech realizace pomoci, tvorbu a šíření příkladů osvědčené praxe, organizaci seminářů a workshopů zaměřených na výměnu zkušeností jednotlivých aktérů, přípravou na další programové období.

Hlavním záměrem podpory absorpční kapacity je zvyšovat schopnosti příjemců připravovat a následně také úspěšně realizovat projekty spolufinancované z EFRR prostřednictvím ROP. Nástrojem bude zejména poskytování pomoci potenciálním předkladatelům projektů.

Hlavní oblasti podpory:

Oblast podpory **4.1 Aktivity spojené s realizací a řízením ROP**

V rámci této oblasti podpory budou podporovány aktivity spojené s realizací a řízením ROP JV a přípravou na další programové období EU. Podporovány budou zejména aktivity, které budou významné pro efektivní realizaci a řízení ROP a budou v souladu s plánem technické pomoci zpracovaným věcně příslušným oddělením ÚRR.

Kategorizace oblasti pomoci v oblasti podpory 4.1 s orientační alokací:

Kód	Posilování institucionální kapacity na národní, regionální a místní úrovni	Orientační alokace v EUR
81	Mechanismy zlepšující zpracování politiky a programů, monitoring a evaluaci na národní, regionální a místní úrovni	4 311 207
Předpokládané typy podpory		
Příprava a organizace jednání Monitorovacího výboru ROP JV a jiných pracovních skupin včetně účasti odborníků a jiných subjektů na těchto jednáních.		
Instalace, provoz a propojení počítačových systémů pro řízení, monitorování, kontrolu a hodnocení operací ROP JV.		
Příprava, zpracování analýz, podkladových studií a dokumentů pro programové období 2014–2020.		
Kód	**Technická pomoc**	**Orientační alokace v EUR**
85	Příprava, implementace, monitoring a inspekce	9 939 728
Předpokládané typy podpory		
Příprava, výběr, ocenění a sledování pomoci a operací.		
Provádění auditů, vnitřního kontrolního systému, kontroly prováděné na místě činností, kontroly zadávání veřejných zakázek, dohledu nad pravidly poskytování veřejné podpory, platy zaměstnanců.		
Příprava Komunikačního plánu (KoP) ROP JV.		
Kód	**Technická pomoc**	**Orientační alokace v EUR**
86	Evaluace a studie; informace a komunikace	3 712 429
Předpokládané typy podpory		
Zpracování evaluací, statistických materiálů, studií, zejména analýz zaměřených na sledování dopadů realizace programu, průběhu jeho realizace, vhodnosti a efektivnosti implementačních struktur a dalších dokumentů, které doplňují základní implementační systém programu.		
Zdokonalování evaluačních metod a výměny informací v této oblasti.		
Celkem		**17 963 364**

Oblast podpory **4.2 Podpora absorpční kapacity**

V rámci této oblasti podpory budou podporovány aktivity strategicky zaměřené na zvyšování schopnosti příjemců připravovat, a následně také úspěšně realizovat projekty spolufinancované z EFRR prostřednictvím ROP. Nástrojem bude zejména poskytování pomoci potenciálním předkladatelům projektů, a to zejména formou aktivit zaměřených na propagaci programu, poskytování informací, poradenskou a osvětovou činnost a dále na poskytování pomoci a metodické pomoci potenciálním předkladatelům projektů a také na přípravu a realizaci projektů vzdělávacích programů. Podporována bude rovněž výměna

zkušeností mezi různými aktéry zapojovanými pro realizace ROP JV, přenos „best practices“, rozšiřování sítí mezi regiony a městy jako nástrojů zlepšení kvality intervencí připravovaných regionálními a místními úřady a rovněž činnosti související s přípravou na další programové období EU.

Kategorizace oblasti pomoci v oblasti podpory 4.2 s orientační alokací:

Kód	Technická pomoc	Orientační alokace v EUR
85	Příprava, implementace, monitoring a inspekce	2 275 360
Předpokládané typy podpory		
Koordinace a poradenství potencionálním žadatelům při přípravě projektové dokumentace pro projektové záměry, které budou následně předloženy do ROP JV za účelem spolufinancování z ERDF.		
Poskytování informací a poradenských a konzultačních služeb potenciálním žadatelům o podporu z ROP JV.		
Kód	**Technická pomoc**	**Orientační alokace v EUR**
86	Evaluace a studie; informace a komunikace	3 712 428
Předpokládané typy podpory		
Šíření povědomí o programu, informační kanály, vytváření sítí, pořádání informačních a propagačních akcí, vydávání propagačních materiálů a provádění analýz dopadů těchto akcí.		
Realizace aktivit vyplývajících z KoP ROP JV zaměřených na oblast informovanosti a publicity ROP JV.		
Další opatření zaměřená na regionální partnerství pro absorpční kapacitu a širokou veřejnost vyplývajících z informační strategie ROP JV.		
Celkem		**5 987 788**

Typ operace:
Individuální projekty.

Kategorizace oblasti podpory pro osu 4 s orientační alokací:

Kód	Posilování institucionální kapacity na národní, regionální a místní úrovni	Orientační alokace v EUR
81	Mechanismy zlepšující zpracování politiky a programů, monitoring a evaluaci na národní, regionální a místní úrovni	4 311 207
Kód	**Technická pomoc**	**Orientační alokace v EUR**
85	Příprava, implementace, monitoring a inspekce	12 215 088
86	Evaluace a studie; informace a komunikace	7 424 857

Celkem	**23 951 152**

Forma podpory:
Nevratná přímá pomoc.

Příjemci a cílové skupiny:
Příjemci:
- Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod (Řídící orgán).
- Jihomoravský kraj.
- Kraj Vysočina.

Cílové skupiny:
- Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod.
- Subjekty implementační struktury.
- Žadatelé o podporu z ROP.
- Veřejnost.

Flexibilita (křížové financování):
Nebude využita.

Koordinace s intervencemi dalších programů:
Prioritní osa ***Technická pomoc*** má klíčové vazby s prioritami dalších programů realizovaných v ČR v programovém období 2007–2013:

OP TP bude zajišťovat přípravu metodik pro tvorbu manuálů pro implementaci SF, pro rozvoj finančního řízení, dále podporu činnosti Platebního a certifikačního orgánu (PCO) a Auditního orgánu (AO) a externí vzdělávání pro zaměstnance zapojené do implementace EFRR na centrální i regionální úrovni v oblastech implementace EFRR přesahujících rámec jednotlivých OP vč. regionálních. OP TP bude rovněž pokrývat potřeby koordinace a podpory strategického a metodického řízení rozvoje absorpční kapacity a podporovat absorpční kapacitu u průřezových intervencí.

ROP se zaměří na podporu absorpční kapacity v konkrétních oblastech spadajících tematicky do jeho působnosti. Výdaje v rámci technické pomoci budou hrazeny bezprostředně po jejich vzniku přímo z rozpočtu Regionální rady.

3.5 TYPOVÉ PROJEKTY ROP JV A JEJICH KOMPLEMENTARITA S OSTATNÍMI OPERAČNÍMI PROGRAMY

Priorita/oblast podp. ROP	Typ podpory ROP	TOP/opatření (priorita)	Typ podpory TOP/PRV
1.1	Výstavba, technické zhodnocení silnic II. a III. třídy	OP Doprava/2 – Výstavba a modernizace dálniční a silniční sítě TEN-T	výstavba sítě TEN-T, modernizace a rozšíření kapacity již provozovaných úseků kategorie D, R a ostatních silnic I. tříd sítě TEN-T
1.1	Výstavba, technické zhodnocení silnic II. a III. třídy	PRV/III.2.1.1 Obnova a rozvoj vesnic	projekty budování a obnovy dopravní infrastruktury (místní komunikace), v obcích do 500 obyvatel.
1.2	Instalace moderních informačních a odbavovacích systémů pro cestující, výstavbu a technické zhodnocení přestupních terminálů, instalaci zařízení dopravní telematiky – naváděcí, informační a dispečerské systémy	OP Doprava /1 – Modernizace železniční sítě TEN-T, Prioritní osa 3 – Modernizace železniční sítě mimo síť TEN-T	Modernizace rozhodujících železničních uzlů na síti TEN-T i mimo TEN-T, rekonstrukce dalších železničních tratí zařazených do sítě TEN-T i mimo TEN-T, dokončení modernizace tranzitních koridorů
1.3	Nákup nových vozidel a modernizaci stávajících drážních vozidel zajišťujících VHD, příměstskou regionální železniční dopravu, příp. vozidel používaných v systémech kombinujících železniční a tramvajovou dopravu (tram–train).	OP Doprava /1 – Modernizace železniční sítě TEN-T, Prioritní osa 3 – Modernizace železniční sítě mimo síť TEN-T	Modernizace rozhodujících železničních uzlů na síti TEN-T i mimo TEN-T, rekonstrukce dalších železničních tratí zařazených do sítě TEN-T i mimo TEN-T, dokončení modernizace tranzitních koridorů
1.4	Výstavba a technické zhodnocení cyklostezek.	PRV/II.2.4.2 – Neproduktivní investice v lesích.	výstavba, rekonstrukce a modernizace cest sloužících jako cyklostezky (na lesních pozemcích).
2.1	Technické zhodnocení a zpřístupnění památek regionálního významu pro potřeby CR (kulturní i technické památky) včetně nezbytné doprovodné infrastruktury (značení, sociální zařízení, mobiliář, odpočívadla	IOP/5.1 – Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví.	Obnova národních kulturních památek a památek zapsaných na seznamu kulturního dědictví UNESCO uvedených v seznamu památek v IOP.

Priorita/oblast podp. ROP	Typ podpory ROP	TOP/opatření (priorita)	Typ podpory TOP/PRV
	aj.).		
2.1	Technické zhodnocení a zpřístupnění památek regionálního významu pro potřeby CR (kulturní i technické památky) včetně nezbytné doprovodné infrastruktury (značení, sociální zařízení, mobiliář, odpočívadla aj.).	PRV/ III.2.2 – Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova.	Investice spojené s udržováním, obnovou a zhodnocováním nebo využitím kulturního dědictví, jako například kulturních památek, památkově významných území, kulturních prvků vesnic a venkovské krajiny, včetně hist. parků, hist. zahrad a alejí.
2.1	Značení a úpravy cyklotras (které netvoří komunikace II. a III. třídy), výstavbu a technické zhodnocení turistických tras a stezek pro pěší a lyžaře, naučných stezek včetně doplňkového zařízení (např. cyklistická parkoviště, úschovny kol, odpočívadla apod.).	PRV/II.2.4.2c – Neproduktivní investice v lesích	Činnosti k posílení rekreační funkce lesa (výstavba stezek pro turisty do šíře 2 metrů, značení cyklostezek, apod.), zřizování parkovacích míst, odpoč. stanovišť, přístřešků, lesních studánek, info. tabulí, apod. Tyto investice jsou podporovatelné na lesních pozemcích.
2.1	Výstavba a technické zhodnocení, ubytovacích a stravovacích zařízení s přímou vazbou na cestovní ruch (samostatná stravovací zařízení nejsou podporována). Příjemce v obci do 2 tis. obyvatel může být „jakýkoliv“ podnikatel s dvouletou historií podnikání v cestovním ruchu vyjma podnikatelů v zem. Vizte ROP JV na straně 108 (verze září 2007).	PRV/ III.1.3 – Podpora cestovního ruchu	Podpora vybudování rekreační infrastruktury a rekreačních zařízení v obcích do 2 tis. obyvatel. Příjemce může být zemědělský podnikatel.
2.2	Tvorba marketingových strategií a strategií perspektivních a konkurenceschopných forem CR region. významu, podpora a propagace specif. region. turistických produktů, vytváření místních a regionálních systémů informování turistů o	IOP/4.1a – Národní podpora cestovního ruchu.	Podpora propagace a marketingu kulturního a přírodního bohatství ČR jako celku, zavedení národního informačního a rezervačního systému ČR.

Priorita/oblast podp. ROP	Typ podpory ROP	TOP/opatření (priorita)	Typ podpory TOP/PRV
	atraktivitách CR.		
3.	Výstavba a technické zhodnocení zařízení sociálních služeb zahrnutých v zákoně 108/2006.	IOP/3.1 – Služby v oblasti sociální integrace.	Technické zhodnocení zařízení sociálních služeb, která byla vybrána ve spolupráci s MPSV a kraji.
3.	Technické zhodnocení zdravotnických zařízení poskytujících lůžkovou a ambulantní péči, ve smyslu zákona č. 20/1966 v platném znění (zřizovaných a zakládaných územně samosprávnými celky) a jejich vybavení informačními technologiemi, přístrojovým vybavením včetně souvisejících stavebních úprav.	IOP/3.2 – Služby v oblasti veřejného zdraví.	Podpora nákupu zdravotnické techniky vybraných sítí center akutní péče – tato centra jsou MZd specifikována oborově a lokalizována ve vybraných nemocnicích.
3.	Regenerace, revitalizace a konverze brownfields.	OPŽP/4.2 –Odstraňování starých ekologických zátěží	Likvidace vážných ekologických zátěží na území brownfields.
3.	Výstavba a technické zhodnocení zdravotnických, školských a sociálních zařízení v obcích nad 500 obyvatel. Úpravy náměstí a veřejných prostranství.	PRV/III.2.1 – Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby	Úprava veřejných prostranství, nová výstavba, stavební obnova (rekonstrukce, modernizace, statické zabezpečení) budov a ploch sloužících zajištění občanského vybavení v oblasti školství, zdravotnictví, sociálních služeb, péče o děti, kultury a sportovních aktivit. Vše v obcích do 500 obyvatel.

3.6 INDIKÁTORY PRO MONITORING A HODNOCENÍ

Soustava indikátorů ROP byla vytvořena pro účely efektivního řízení distribuce finančních prostředků SF EU (EFRR) a především pro potřeby dosaženého pokroku v naplňování cílů programu. Ve fázích okamžitého rozhodování se kontrolují dosažené hodnoty indikátorů výstupů a výsledku. Je také potřeba zdůraznit úlohu hlavních („core“) indikátorů, které mají klíčový význam pro kontrolu prováděnou orgány EK.

Věcný rámec pro systém měření a kvantifikace programových cílů je určen charakterem předpokládaných výstupů z realizovaných aktivit a zahrnuje v souladu s metodikou Evropské komise tři úrovně indikátorů:

- **indikátory výstupů**, kterými je vyjádřen rozsah uskutečněných aktivit a které jsou součástí průběžného monitorovacího procesu,
- **indikátory výsledků**, kterými se charakterizují přímé účinky programu na příjemce,
- **indikátory dopadu**, které vyjadřují střednědobé nebo dlouhodobé účinky ROP na sociálně ekonomickou situaci, na kterou jsou globální a specifické cíle programu zaměřeny.

Pro úroveň programu jsou dále stanoveny **kontextové indikátory**, které charakterizují hlavní determinanty utvářející prostředí, v kterém jsou aktivity ROP realizovány.

Navržené monitorovací a evaluační indikátory reflektují v maximální míře možnosti, které nabízejí současné oficiální informační zdroje, kterými disponuje ČSÚ, resortní statistiky a EUROSTAT.

Indikátory dopadu slouží k měření naplnění cílů ROP. Budou měřeny s roční periodicitou, v závislosti na uveřejňování statistik jednotnými relevantními poskytovateli informací (zdroji). První měření dopadů se uskuteční nejdříve po 2–3 letech od zahájení činnosti ROP. Dopadové indikátory budou uplatňovány zejména při zpracování strategických závěrečných a výročních zpráv, při monitoringu, evaluacích, ad hoc činnostech, atp.

Indikátory výsledku slouží k měření skutečností, kterých ROP dosáhl. Tyto indikátory budou měřeny s roční periodicitou, v závislosti na uveřejňování statistik jednotnými relevantními poskytovateli informací (zdroji). První měření výsledků proběhne nejdříve po 2 letech od zahájení činnosti ROP. Výsledkové indikátory budou uplatňovány při řízení ROP, v závěrečné a výročních zprávách, při monitoringu, evaluacích, ad hoc činnostech, atp.

Indikátory výstupu slouží k měření toho, co ROP podpořil. Měřeny budou s měsíční, půlroční a roční periodicitou, v závislosti na monitorovacích/závěrečných zprávách od realizátorů projektů. Výstupové indikátory budou uplatňovány zejména při řízení ROP, ve výročních a průběžných zprávách, při monitoringu, evaluacích, ad hoc činnostech, atp.

Při stanovování cílových hodnot indikátorů byly použity různé metody, zejména se jednalo o metody výpočtu na základě jednotkových nákladů, analýzy zásobníků projektů v rámci absorpční kapacity, konzultace s MMR, odborníky na indikátory a pracovníky ČSÚ, dále kvalifikované odhady, extrapolace na základě dlouhodobého vývoje sledovaných ukazatelů aj. Některé výsledky a dopady realizace ROP bude možné posoudit až na základě výsledků evaluačních studií.

Sběr věcných a finančních údajů o projektech od fáze přijetí žádosti o spolufinancování projektu ze SF, přes výběr projektů, smlouvu o poskytnutí dotace, žádosti o provedení platby, převod platby na účet příjemce, informace o pokroku projektu, kontroly fyzické realizace projektu a kontroly vzorku projektů až po ukončení projektu, vkládání veškerých dat o projektu do monitorovacího systému programu a jejich průběžnou aktualizaci zajišťuje ŘO (pracovníci Úřadu RR).

3.6.1 Kontextové indikátory

Zachycení kontextu provádění ROP JV zajišťují kontextové indikátory. Ty tedy slouží k vystižení kontextových charakteristik sociálně ekonomické situace.

Kód	Indikátor	Měrná jednotka	Zdroj	Hodnota 2005
55 20 00	Regionální HDP na obyvatele v PPS	PPS	ČSÚ	15 190
55 20 03	Regionální HDP na 1 obyvatele, EU 27 = 100	%	ČSÚ	67,5
52 08 00	Obecná míra nezaměstnanosti za region NUTS 2 celkem[83]	%	ČSÚ	7,7
52 08 01	Obecná míra nezaměstnanosti za region NUTS 2 – muži	%	ČSÚ	6,4
52 08 02	Obecná míra nezaměstnanosti za region NUTS 2 – ženy	%	ČSÚ	9,3
52 10 00	Průměrná měsíční mzda v Kč v JMK	Kč	ČSÚ	20 272
07 14 00	Průměrná měsíční mzda v Kč v kV	Kč	ČSÚ	18 715
52 05 00	Míra zaměstnanosti v regionu celkem	%	ČSÚ	53,7
53 12 01-2	Naděje dožití při narození	roky	ČSÚ	
53 12 01	▪ muži			72,5
53 12 02	▪ ženy			79,2 (2002)
53 13 10	Index vzdělanosti	%	ČSÚ	64,8
53 10 00	Počet obyvatel celkem	Počet	ČSÚ	1 641 125
61 02 60	Délka silnic II. třídy	km	ČSÚ	3 112
61 02 70	Délka silnic III. třídy	km	ČSÚ	5 391
63 05 03	Průměrná doba pobytu	Počet	ČSÚ	2,4
63 05 01	Turisté v regionu - počet osob	Počet	ČSÚ	426 721
65 31 02	Expozice obyvatelstva nadlimitními koncentracemi PM10	%	MŽP	N/A

[83] Obecná míra nezaměstnanosti vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle (v procentech). Ukazatel je konstruován dle metodiky EUROSTAT a ILO (mezinárodní organizace práce).

531400	Počet míst v zařízeních sociální péče	%		ČSÚ	14,86

3.6.2 Programové indikátory

Indikátory globálního cíle:

Kód	Indikátor	Měrná jednotka	Zdroj	Kvantifikace
				Hodnota 2005
55.20.00	Regionální HDP na obyvatele v PPS	PPS	ČSÚ	region: 15 525 kV: 14 582 JMK: 15 951
52.10.00	Průměrná měsíční mzda v Kč v JMK	Kč	ČSÚ	20 272
07 14 00	Průměrná měsíční mzda v Kč v kV	Kč	ČSÚ	18 715

Indikátory horizontálních témat:

Udržitelný rozvoj

Kód	Indikátor	Měrná jednotka	Zdroj	Kvantifikace	
				Hodnota 2005	Cílová hodnota
653102	Expozice obyvatelstva nadlimitními koncentracemi PM10	%	ČSÚ	N/A	-
65 11 20	Plocha nově založené nebo rekonstruované veřejné zeleně	ha	ŘO	0	20
65 20 00	Plocha revitalizovaných nevyužívaných nebo zanedbaných areálů (brownfields) celkem	ha	ŘO	0	2,0

Rovné příležitosti

Kód	Indikátor	Měrná jednotka	Zdroj	Kvantifikace	
				Hodnota 2005	Cílová hodnota
52 01 00 **Core 01**	Počet nově vytvořených pracovních míst celkem	Počet.	ŘO	0	219
52 01 01 **Core 02**	z toho pro muže			0	-
52 01 02 **Core 03**	z toho pro ženy			0	-

3.6.3 Indikátory prioritních os

Indikátory prioritní osy 1: Dostupnost dopravy

Kód	Indikátor	Měrná jednotka	Zdroj	Kvantifikace	
				Výchozí hodnota 2005	Cílová hodnota
Indikátory výstupu					
51 11 00 **Core 13**	Počet podpořených projektů zaměřených na rozvoj dopravy (dopravní dostupnost)	Počet	ŘO	0	150
61 02 41	Počet nově pořízených ekologických vozidel ve veřejné dopravě	Počet	ŘO	0	100
61 02 44	Počet nově pořízených vozidel kolejové a trakční dopravy ve veřejné dopravě	Počet	ŘO	0	35
61 01 00	Délka nových a rekonstruovaných silnic II. a III. třídy celkem	km	ŘO	0	400
61 03 01	Počet upravených regionálních letišť	Počet	ŘO	0	1
61 01 11	Délka nově vybudovaných cyklostezek	km	ŘO	0	70
61 01 09	Délka nově vybudovaných nebo rekonstr. silničních obchvatů měst a obcí	km	ŘO	0	12
Indikátory výsledku					
61 01 08	Podíl rekonstruovaných silnic na celkové délce regionální sítě silnic	%	ŘO	0	3
61 02 05	Přírůstek počtu osob přepravených veřejnou hromadnou dopravou - celkem	Tisíce osob	MD, Provozo-vatelé	0	36 530
61 02 11	Počet obcí zapojených do IDS	Počet	ŘO	257	650
61 02 49	Počet nových nebo zrekonstruovaných přestupních terminálů veřejné hromadné dopravy	Počet	ŘO	0	40
61 11 05	Počet uživatelů nových cyklo a hippo stezek po 1. roce provozu	Počet	ŘO	0	výsledky evaluační studie ŘO
Indikátory dopadu					
61 03 00	Počet odbavených cestujících na regionálních letištích	Počet	ŘO	315 000	450 000
Udržitelný rozvoj					

Indikátory prioritní osy 2: Rozvoj udržitelného cestovního ruchu

Kód	Indikátor	Měrná jednotka	Zdroj	Kvantifikace	
				Hodnota 2005	Cílová

					hodnota
Indikátory výstupu					
51 12 00 **Core 34**	Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu	Počet	ŘO	0	185
63 01 00	Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem	Počet	ŘO	0	1800
61 01 15	Délka nově vybudovaných stezek výhradně pro hippo a pěší	km	ŘO	0	940
63 22 00	Počet zrekonstruovaných památkových objektů	Počet	ŘO	0	30
63 31 01	Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch	Počet	ŘO	0	1100
63 31 11	Počet vytvořených produktů pro orientaci a směrování návštěvníků	Počet	ŘO	0	220
Indikátory výsledku					
63 21 02	Počet nově certifikovaných ubytovacích zařízení v cestovním ruchu	Počet	ŘO	0	40
63 23 00	Počet nových a technicky zhodnocených objektů turistické infrastruktury	Počet	ŘO	0	70
52 01 00 **Core 1**	Počet vytvořených pracovních míst celkem	Počet	ČSÚ		200
Indikátory horizontálních témat **Rovné příležitosti**					
52 01 01 **Core 02**	Počet nově vytvořených pracovních míst pro muže	Počet	ŘO	0	-
52 01 02 **Core 03**	Počet nově vytvořených pracovních míst pro ženy	Počet.	ŘO	0	-

Indikátory prioritní osy 3: Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel

Kód	Indikátor	Měrná jednotka	Zdroj	Kvantifikace	
				Hodnota 2005	Cílová hodnota (2015)
Indikátory výstupu					
51 15 18-19	Počet podpořených projektů zvyšujících atraktivitu – z toho: • Brno	Počet	ŘO	0	52
51 15 19	• Jihlava				
51 15 18					32 20
51 15 41 **Core 39**	Počet podpořených projektů na ostatní města	Počet	ŘO	0	65

51 21 00	Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí	Počet	ŘO	0	80

Indikátory výsledku					
65 01 01 Core 29	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území – ve městech	ha	ŘO	0	60
65 05 05	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území – ve venkovských oblastech	ha	ŘO	0	15
65 01 00 Core 29	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území celkem	ha	ŘO	0	75
65 11 00	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve městech celkem	m²	ŘO	0	163 600
65 15 00	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve venkovských oblastech celkem	m²	ŘO	0	61 000
65 11 03	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů sociálních služeb a zdravotní péče (města).	m²	ŘO	0	28 000
65 15 03	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů sociálních služeb a zdravotní péče (venkov).	m²	ŘO	0	2 000
65 11 04	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů zájmové a volnočasové povahy (města).	m²	ŘO	0	67 500
65 15 04	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů zájmové a volnočasové povahy (venkov).	m²	ŘO	0	35 600
64 01 02	Počet zdravotnických zařízení nově vybavených speciálním přístrojovým vybavením	Počet	ŘO	0	12
64 01 01	Počet vzdělávacích zařízení s novým nebo modernizovaným vybavením	Počet	ŘO	0	87
65 11 01	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro rozvoj vzdělávání (města).	m²	ŘO	0	35 500
65 15 01	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro vzdělávání (venkov).	m²	ŘO	0	2 500
651200	Plocha nově vybudovaných objektů celkem	m²	ŘO	0	105 320
65 12 01	Plocha nově vybudovaných objektů pro zájmové a volnočasové aktivity	m²	ŘO	0	78 000

65 12 02	Plocha nově vybudovaných objektů pro sociální služby	m²	ŘO	0	920
65 12 03	Plocha nově vybudovaných objektů pro vzdělávání	m²	ŘO	0	17 400
65 12 04	Plocha nově vybudovaných objektů pro zdravotnictví	m²	ŘO	0	9 000
65 12 05	Počet nových otevřených sítí v oblastech postižených selháním trhu	Počet	ŘO	0	5
Indikátory dopadu					
52 01 00 **Core 01**	Počet nově vytvořených pracovních míst celkem	Počet	ŘO	0	190
65 23 00	Počet obyvatel nově pokrytých infrastrukturou pro přístup k širokopásmovému internetu	Počet	ŘO	0	Výsledky evaluační studie ŘO
Indikátory horizontálních témat Udržitelný rozvoj					
65 11 20	Plocha nově založené nebo rekonstruované veřejné zeleně	ha	ŘO	0	20
65 20 00	Plocha revitalizovaných nevyužívaných nebo zanedbaných areálů (brownfields) celkem	ha	ŘO	0	2,0
Rovné příležitosti					
52 01 01 **Core 02**	Počet nově vytvořených pracovních míst pro muže	Počet	ŘO	0	-
52 01 02 **Core 03**	Počet nově vytvořených pracovních míst pro ženy	Počet	ŘO	0	-

Indikátory prioritní osy 4: Technická pomoc

Kód	Indikátor	Měrná jednotka	Zdroj	Kvantifikace	
				Hodnota 2005	Cílová hodnota (2015)
Indikátory výstupu					
48 05 00	Počet vytvořených studií a zpráv (vč. evaluačních).	Počet	ŘO	0	14
71 07 00	Počet vytvořených metodických a technicko–informačních materiálů	Počet	ŘO	0	65
71 11 01	Počet uskuteč. školení, seminářů, workshopů, konferencí	Počet	ŘO	0	100
71 11 02	Počet uskuteč. školení, seminářů, workshopů, konferencí s mezinárodní účastí			0	20
Indikátory výsledku					
71 25 01	Počet uskutečněných kontrol čerpání finančních prostředků	Počet	ŘO	0	800
71 16 01	Počet osob, které se zúčastnily vzdělávacích	Počet	ŘO	0	3 500

kurzů na posílení
absorpční kapacity

4 REALIZAČNÍ ČÁST

Koordinaci všech aspektů implementačního systému celkově zastřešuje MMR – Národní orgán pro koordinaci (NOK) a ve spolupráci s MF – Platebním a certifikačním orgánem (PCO) a Auditním orgánem (AO) v oblasti metodického řízení finančních toků a finanční kontroly. Mechanismem pro zajištění nejširší koordinace na národní úrovni je Řídící a koordinační výbor (ŘKV). Koordinace probíhá za účasti nejen orgánů zapojených do implementace, ale také za účasti hospodářských a sociálních partnerů. Finančním nástrojem pro implementaci operačních programů je OP TP. Řídící orgán ROP JV je povinen spolupracovat s NOK při naplňování jeho koordinační role. Odpovědnost a popisy činností jednotlivých subjektů vycházejí z obecného nařízení.

Koordinace ROP JV

Koordinace na úrovni NSRR:

V souladu s obecným nařízením ČR definovala základní instituce pro řízení a koordinaci NSRR:

- Národní orgán pro koordinaci
- Monitorovací výbor – Řídící a koordinační výbor
- Platební a certifikační orgán – Národní Fond
- Auditní orgán – Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu

Koordinaci mezi jednotlivými operačními programy popisuje Národní strategický referenční rámec. Na základě dohod s ŘO IOP, OP D a programy ESF (OP LZZ a OP VK) je tato spolupráce prohloubena tak, aby byla zajištěna velmi úzká spolupráce a synergický efekt realizovaných aktivit v těchto programech. Tyto dohody proto specifikují a rozšiřují formu spolupráce. Jde především o společný postup při vyhlašování výzev v rámci jednotlivých operačních programů a vzájemnou spolupráci v oblastech, ve kterých je žádoucí postupovat koordinovaně a vzájemnou informovanost o přípravě a realizaci jednotlivých aktivit.

Národním orgánem pro koordinaci (NOK) NSRR bylo rozhodnutím vlády ČR ze dne 22. února 2006 (usnesení č. 198) pověřeno MMR, jehož kompetence je ustavena zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. V rámci MMR je zřízen odborný útvar, který zajišťuje funkci NOK pro NSRR. NOK zodpovídá za celkovou koordinaci NSRR a je oficiálním partnerem vůči EK pro NSRR. NOK zajišťuje organizační, administrativní, odborné a technické podmínky pro činnost ŘKV.

Roli **MV pro NSRR** zajišťuje Řídící a koordinační výbor (ŘKV), zřízený MMR na základě zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Role ŘKV pro období 2007–2013 byla upřesněna usnesením vlády České republiky č. 245 ze dne 2. března 2005.

Řídící a koordinační výbor (ŘKV), slouží k zajištění nejširší koordinace na národní úrovni. Podrobnosti týkající se složení, působnosti, organizace a činnosti ŘKV stanoví jeho statut a jednací řád, který na návrh MMR schvaluje vláda. Odborné, organizační, administrativní a technické podmínky pro činnost ŘKV zajišťuje a roli sekretariátu ŘKV plní NOK.

V souladu se Statutem ŘKV zejména:

- projednává a doporučuje finanční a věcné změny schválených operačních programů,
- projednává návrhy a změny procedurálních postupů a pravidel pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti,
- koordinuje systémová opatření nutná pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti (monitorovací a informační systém, institucionální struktury, apod.).

Pro lepší koordinaci mezi operačními programy byly pod ŘKV ustaveny čtyři koordinační výbory. Členy koordinačních výborů jsou zástupci řídicích orgánů na úrovni ředitelů odborů a předsedou je vždy zástupce NOK.

Pro implementaci pomoci ze SF a FS byl ustaven jediný **Platební a certifikační orgán** (PCO), kterým je odbor Národní fond MF. Platební a certifikační orgán funguje v úzké součinnosti s NOK.

Auditní orgán se zřizuje ve smyslu čl. 59 obecného nařízení. Usnesením vlády České republiky č. 198 ze dne 22. února 2006 je výkonem funkce Auditního orgánu (AO) pověřeno MF – útvar Centrální harmonizační jednotky (CHJ) pro finanční kontrolu, centrálně odpovídá kromě dalších povinností za zabezpečení výkonu auditů k ověření účinného fungování řídícího a kontrolního systému implementace podpory ze SF a FS.

Koordinace ROP JV s jednotlivými operačními programy

Pro zajištění plynulého toku informací, posílení synergického efektu, zabránění překryvům a k co nejúčinnějšímu využití prostředků ze SF a FS je nezbytná úzká spolupráce mezi řídícím orgánem ROP JV a ostatními řídícími orgány.

Pro ROP JV je klíčová zejména spolupráce s řídícími orgány dalších ROP a ŘO IOP. Dalším důležitým partnerem pro ŘO ROP JV je zejména ŘO OP D, ŘO OP ŽP, ŘO OP PI. Koordinační roli zajistí NOK. Spolupráce probíhá na úrovni ředitelů odborů – řídících orgánů. ŘO ROP JV bude podle možností usilovat také o členství zástupců regionu soudržnosti v MV těchto OP.

Koordinace a spolupráce řídících orgánů Programu rozvoje venkova (program financovaný z EAFRD), EFF a operačních programů politiky soudržnosti na centrální úrovni je zajištěna prostřednictvím resortní koordinační skupiny MMR. Tato skupina poskytne k dispozici všem řídícím orgánům databázi všech projektů v jednotlivých programech.

Koordinace s ostatními ROP

Koordinace s ostatními ROP probíhá zejména na bázi spolupráce mezi MV ROP JV a dalšími MV. Monitorovací výbor ROP JV bude usilovat o koordinaci termínů a míst zasedání s cílem zajistit co nejplynulejší tok informací. Pro koordinaci a spolupráci mezi ROP je také zřízena odborná pracovní skupina AKČR pro evropské fondy a pracovní skupiny pro jednotlivé okruhy činností RR.

Koordinace s IOP

Mezi Regionálními radami všech sedmi regionů soudržnosti NUTS 2 a IOP byla uzavřena Dohoda o vzájemné spolupráci a koordinaci při implementaci IOP a ROP. V souladu s touto dohodou bude zástupce MMR zastoupen v monitorovacím výboru ROP JV a recipročně zástupce ŘO ROP JV bude zastoupen v monitorovacím výboru IOP. ŘO ROP JV a ŘO IOP

budou spolupracovat při přípravě výběrových kritérií, vyhlašování výzev, výběru projektů, předávání informací o vybraných projektech a v dalších oblastech s cílem zlepšit koordinaci, zvýšit efektivitu programů a zajistit co nejvyšší synergický efekt.

Pro koordinaci ROP JV s IOP budou nastaveny tyto mechanismy:
A) Monitorovací výbor – zastoupení MMR v MV ROP JV a reciproční zastoupení ŘO ROP JV v MV IOP bude tvořit vrcholovou úroveň koordinace mezi IOP a ROP.
B) Koordinační výbor pro IV. strategický cíl NSRR
Tento koordinační výbor bude platformou pro vzájemné konzultace výběrových kritérií, upřesňování rozhraní, připravovaných výzev a informování žadatelů mezi ŘO ROP JV a ŘO IOP. Prostřednictvím MSC2007 bude zajištěno, aby ŘO ROP JV a ŘO IOP měly přístup k informacím o projektech vybraných k realizaci v obou operačních programech. Kromě toho budou při tomto koordinačním výboru zřízeny pracovní skupiny, které budou zajišťovat koordinaci implementace střednědobých národních strategií v oblasti Smart Administration (zastoupení MV, MPSV, MMR a regionů), a cestovního ruchu (zastoupení MMR a regionů).

C) Pracovní skupina pro koordinaci intervencí ROP JV a IOP s EAFRD (složení ŘO ROP JV, regionální pracoviště SZIF v Brně, MZe, MMR).

D) Věcné a územní vymezení intervencí a vymezení příjemců:

- Oblast veřejného zdraví
    - Vybavení zdravotnickou technikou – bude podporovat IOP ve vybraných národních sítí center akutní péče. Tato centra budou MZd specifikována oborově a i lokalizací ve vybraných nemocnicích, uvedených v národní síti zdravotnických zařízení. ROP JV podporuje komplementární investice související s rozvojem těchto center a dále vybavení zdravotnickou technikou v dalších zdravotnických zařízeních, nebo částech zdravotnických zařízení, která nebudou součástí těchto sítí.
    - Projekty prevence zdravotních rizik – IOP bude podporovat projekty realizované státními zdravotními ústavy a zdravotními pojišťovnami a národní nebo nadregionální projekty realizované NNO. ROP JV bude podporovat projekty prevence zdravotních rizik regionálního významu.

- Sociální integrace
    - Transformace rezidenčních sociálních zařízení – IOP bude řešit pilotní projekty transformace jmenovitě specifikovaných rezidenčních zařízení, která byla vybrána ve spolupráci MPSV a krajů. ROP JV komplementárně řeší infrastrukturu sociálních služeb zahrnutých v zákoně 108/2006 Sb. o sociálních službách.

    - Návrat příslušníků nejvíce ohrožených sociálně vyloučených romských lokalit zpět na trh práce a do společnosti bude v IOP řešen systémovým projektem/projekty, které budou zaměřeny na nejvíce ohrožené lokality vybrané na základě odborné studie. Jsou to lokality, ve kterých bylo identifikováno selhání nástrojů uplatňovaných na místní a regionální úrovni. ROP JV intervenuje infrastrukturou sociálních služeb nebo kombinovanými

intervencemi v rámci integrovaných plánů rozvoje měst v ostatních lokalitách, nespecifikovaných v IOP.

- Prosazování a realizace nástrojů sociální ekonomiky – v IOP budou rozvíjeny inovativní postupy rozvoje sociální ekonomiky, zatímco ROP JV podporuje ověřené a legislativou podchycené postupy, jako jsou například chráněné dílny. Tyto typy intervencí jsou v ROP JV jmenovitě specifikovány v rámci prioritní osy 3.

- Kultura
  - Realizace vzorových projektů, budování infrastruktury pro moderní kulturní služby – IOP podporuje památky, které jsou uvedeny v seznamu zpracovaném MK. Tento seznam bude odsouhlasen kraji, ve kterých jsou tyto památky umístěny. ROP JV navazuje tematicky a místně specifickými výzvami k předkládání projektů v oblasti rozvoje cestovního ruchu (případně dle potřeby v dalších oblastech, jako je dopravní infrastruktura, dopravní obslužnost) zaměřenými na komplementární aktivity k projektům podporovaným IOP.

Koordinace s OP D:
Mezi Regionálními radami všech sedmi regionů soudržnosti NUTS 2 a OP D byla uzavřena Dohoda o vzájemné spolupráci a koordinaci při implementaci OP D a ROP. V souladu s touto dohodou bude zástupce MD zastoupen v MV ROP JV a recipročně zástupce ŘO ROP JV bude zastoupen v MV OP D. ŘO ROP JV a ŘO OP D budou spolupracovat při přípravě výběrových kritérií, vyhlašování výzev, výběru projektů, předávání informací o vybraných projektech a v dalších oblastech s cílem zlepšit koordinaci, zvýšit efektivitu programů a zajistit co nejvyšší synergický efekt

Pro koordinaci ROP JV s OP D jsou nastaveny tyto mechanismy:

A) Monitorovací výbor

V MV ROP JV je zastoupeno MD. Tím je zajištěn přístup ŘO OP D ke stanovení kritérií pro výběr projektů v ROP JV a ke zprávám o průběhu realizace ROP JV.

B) Poskytování informací

Řídící orgán ROP JV poskytne MD pro informaci dokumentaci pro žadatele, která bude zaměřena na oblast „Podpory obnovy vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osob“ a to vždy před vyhlášením příslušné výzvy.

Prostřednictvím MSC2007 bude zajištěno, aby ŘO ROP JV a ŘO OP D měly přístup k informacím o projektech vybraných k realizaci v obou operačních programech a ke zprávám o průběhu realizace operačních programů.

C) Konzultace

ŘO ROP JV využije odborných konzultací s MD při stanovení technických podmínek pro výběr drážních vozidel.

Koordinace s OP ŽP a OP PI – problematika brownfields:
Spolupráce mezi ROP JV, OP ŽP a OP PI probíhá zejména v oblasti regenerace brownfields a řešení starých ekologických zátěží, pomocí následujících mechanismů:

A) Řešení starých ekologických zátěží

- MŽP bude informováno o projektech regenerace brownfields předkládaných do ROP JV a OP PI. MŽP bude informovat ŘO ROP JV nebo OP PI o tom, zda předkládaný projekt zahrnuje vážnou starou ekologickou zátěž, která bude řešena OP ŽP, nebo může být řešena v rámci ROP JV (OP PI). Tento mechanismus fungoval v minulém programovém období mezi OPI a OPPP
- MŽP poskytne ŘO ROP JV a OP PI podle potřeby informace z databáze starých ekologických zátěží, jejichž mapování v současné době MŽP provádí.

B) Poskytování informací

- ŘO se budou vzájemně informovat o připravovaných výzvách v oblasti odstraňování starých ekologických zátěží (OP ŽP) a regenerace brownfields (ROP, OP PI).
- Prostřednictvím MSC2007 bude zajištěno, aby ŘO ROP JV a ŘO OP ŽP a OP PI měly přístup k informacím o projektech vybraných k realizaci v těchto operačních programech a ke zprávám o průběhu realizace operačních programů.

C) Věcné a územní vymezení intervencí

- Došlo k dohodě na věcné hranici podpory regenerace brownfields mezi ROP JV a OP PI a to dle budoucího využití území.
- OP PI bude podporovat regeneraci brownfields, jejichž převážné budoucí využití bude pro podnikání (budoucí využití nemovitosti bude spadat do NACE: 15–37 nebo se bude jednat o strategické služby či technologická centra).
- ROP JV podporuje regeneraci brownfields pro veřejné využití a služby
- Ve vztahu k EAFRD neřeší ROP JV a OP PI regeneraci brownfields s budoucím využitím pro zemědělství.

Koordinace s operačními programy financovanými z ESF:
Koordinace s operačními programy financovanými z ESF bude probíhat na základě dohody mezi ŘO ROP JV a ŘO OP LZZ a OP VK. Pro dosažení maximálního synergického efektu bude v ROP využito možnosti křížového financování (viz kapitola 4.2.2 Křížové financování) s přesně stanovanými podmínkami. Demarkační linie mezi ROP JV a operačními programy financovanými z ESF jsou podrobně popsány u jednotlivých prioritních os.

Koordinace s Operačními programy přeshraniční spolupráce

V rámci cíle Evropská územní spolupráce budou v programovém období 2007–2013 na území regionu soudržnosti Jihovýchod realizovány dva z bilaterálních operačních programů přeshraniční spolupráce, a to **česko-rakouský a česko-slovenský**.

OP Rakousko – Česká republika 2007–2013
Řídícím orgánem česko-rakouského operačního programu je Úřad spolkové vlády Dolního Rakouska. Národním orgánem pro koordinaci aktivit operačního programu je MMR. Koordinaci zajistí zástupce MMR v MV ROP JV.

A) Věcné a územní vymezení intervencí:

Doprava

OP Rakousko – Česká republika 2007–2013 řeší posilování dopravní dostupnosti výhradně v příhraničních oblastech. Veřejné intervence operačního programu jsou zaměřeny na zlepšení kvality spojení příhraničního regionu.

Cestovní ruch

Podporou služeb cestovního ruchu OP Rakousko – Česká republika doplňuje intervence ROP JV zaměřením na zvýšení kvality služeb a nabídky v cestovním ruchu v příhraniční oblasti.

Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel

Veřejné intervence ROP v oblasti zdravotních zařízení a sociální péče budou doplněny o intervence zaměřující se výhradně na příhraniční oblasti v rámci OP Rakousko – Česká republika, jejichž cílem je rozvíjet prevenci zdravotních a sociálních rizik a sociální integraci s přeshraničním významem.

OP Slovenská republika – Česká republika 2007–2013
Řídícím orgánem česko-slovenského operačního programu je Ministerstvo výstavby a regionálního rozvoje Slovenské republiky. Národním orgánem pro koordinaci aktivit operačního programu je MMR. Koordinaci zajistí zástupce MMR v MV ROP JV.

A) Věcné a územní vymezení intervencí

Doprava

OP Slovenská republika – Česká republika 2007–2013 podporuje dopravní infrastrukturu, konkrétně napojení pohraničí na národní a transevropské dopravní sítě zabezpečující přístup ke společným hraničním prostorům.

Cestovní ruch

V této oblasti je OP Slovenská republika – Česká republika 2007–2013 zaměřen především na podporu společných přeshraničních akcí v oblasti turizmu a kultury, výměny poznatků a vytváření společných produktů kultury, turizmu a tradičních řemesel.

Pro koordinaci s dalšími operačními programy je zásadní role ŘKV a NOK.

4.1 IMPLEMENTACE PROGRAMU

Řídícím orgánem ROP JV je na základě zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů stanovena **Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod,** která rovněž nese celkovou odpovědnost za realizaci ROP JV. Orgány Regionální rady jsou dle Zákona: Výbor Regionální rady (dále jen „Výbor"), předseda Regionální rady a Úřad Regionální rady (dále jen „Úřad").

Dle čl. 58(b) obecného nařízení je nutno zajistit dodržování zásady oddělení funkcí mezi řídícími a kontrolními subjekty. Tento soulad je realizován prostřednictvím zajištění funkcí platebních a auditních na centrální úrovni a jasně vymezenými pravomocemi jednotlivých subjektů. Správné dodržování zásad koordinuje také NOK, který jako centrální koordinátor vytváří jednotný rámec implementačního prostředí pro řídící orgány. Základním předpokladem pro efektivní využití alokovaných finančních prostředků je fungující, jednoduchá a přehledná implementační struktura, která bude v maximální možné míře vstřícná vůči uživatelům pomoci a zajistí rychlé vyčerpání prostředků v limitech tzv. pravidla „n+3 či n+2". Za tímto účelem budou zřízena „územní" pracoviště ŘO v obou krajích regionu Jihovýchod. Při nastavování systému implementace byl ŘO ROP JV rovněž využit evaluační dokument „Závěrečná zpráva projektu 1/04 – Analýza a vyhodnocení slabých míst systému implementace a rizik poruch" vypracovaný pro MMR v srpnu 2005, za účelem využití doporučení ke zlepšení v oblasti připravenosti potenciálních konečných uživatelů pomoci, kvality projektových žádostí a systému administrace projektů.

4.1.1 Řízení programu

Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod je právnickou osobou. V souladu se zásadou řádného finančního řízení je RR zodpovědná zejména za transparentní výběr projektů, monitorování projektů, zajištění spolufinancování z národních veřejných zdrojů, podporu činnosti MV, poskytování informací a zpráv, zajištění publicity programu atd.

V souladu s čl. 60 obecného nařízení a v souladu se zásadou řádného finančního řízení ŘO ROP JV zajišťuje a odpovídá za nastavení systémů pro oblasti:

Řízení a kontrola

- nastavuje řídící a kontrolní systémy v souladu s platnou legislativou ČR a EU a odpovídá za efektivní a správné fungování těchto systémů;
- předchází nesrovnalostem, odhaluje nesrovnalosti a navrhuje opravy financování v případě zjištění porušení povinností vyplývajících z právních předpisů;
- ověřuje dodání spolufinancovaných produktů a služeb a skutečné vynaložení výdajů na operace vykázané příjemci a jejich soulad s předpisy Společenství a s vnitrostátními předpisy;
- zajišťuje shodu podporovaných akcí s politikami Společenství;
- zajišťuje soulad s požadavky na poskytování a zveřejňování informací (dle čl. 69 obecného nařízení);
- zajišťuje udržitelnost operací po dobu 5 let ze strany řídících orgánů OP a informování EK, pokud operace prošly podstatnou změnou;

- stanovuje postupy k zajištění toho, aby všechny dokumenty týkající se výdajů a auditů nezbytné pro zajištění odpovídajícího prověřovacího záznamu byly uchovávány v souladu s požadavky čl. 90 obecného nařízení;

Realizace

- zpracovává výběrová a hodnotící kritéria pro výběr projektů a předkládá je ke schválení MV;
- zajišťuje, aby operace byly pro financování vybírány podle kritérií schválených MV pro operační program a aby po celou dobu provádění byly v souladu s příslušnými předpisy Společenství a vnitrostátními předpisy.

Finanční toky

- zajišťuje, že příjemci a jiné subjekty zapojené do provádění operací vedou buď nezávislý účetní systém, nebo odpovídající účetní kód pro všechny transakce související s operací, aniž jsou dotčeny vnitrostátní účetní předpisy.

Monitoring

- ustavuje MV v souladu s čl. 63 – 66 obecného nařízení;
- shromažďuje spolehlivá finanční a statistická data umožňující monitorování provádění pomoci a předává tato data MMR – NOK, resp. EK, a to zpravidla v elektronické podobě;
- zajišťuje záznam a uchovávání účetních záznamů v elektronické podobě pro každou operaci v rámci operačního programu a shromažďování údajů o provádění akcí nezbytných pro finanční řízení, sledování, ověřování, audit a hodnocení;
- zpracovává výroční a závěrečné zprávy o provádění pomoci a po schválení MV je předkládá EK a v kopii zasílá na AO;
- řídí činnost MV a poskytuje mu dokumenty umožňující sledovat kvalitu provádění operačního programu s ohledem na jeho konkrétní cíle.

Evaluace

- zajišťuje, aby se hodnocení operačního programu realizovalo v souladu s evropskými předpisy (čl. 47 a 48 obecného nařízení).

Certifikace

- předává veškeré potřebné informace o postupech a ověřeních prováděných v souvislosti s výdaji PCO pro účely certifikace.

Provádění auditů

- odpovídá za zabezpečení podmínek pro provádění auditů na úrovni ŘO.

Řídící orgán zajistí, že jakákoli veřejná podpora poskytnutá v rámci programu ROP JV bude v souladu s procedurálními a materiálními pravidly veřejné podpory uplatnitelnými v časovém okamžiku udělení takové dotace z veřejných prostředků.

Rozdělení úkolů mezi jednotlivé orgány RR stanovuje novelizace zákona č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje ve znění pozdějších předpisů.

Orgány RR jsou:

- Výbor Regionální rady
- Předseda Regionální rady
- Úřad Regionální rady

Výbor Regionální rady

Výbor RR je ustanoven na základě §16 zákona č. 248/2006 Sb. o podpoře regionálního rozvoje. Výbor Regionální rady je odpovědný za řízení a provádění ROP. Členové Výboru jsou voleni z členů zastupitelstva krajů, které tvoří region soudržnosti Jihovýchod, tzn. kraje Vysočina a Jihomoravského kraje.

Výbor dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění:

a) schvaluje realizační a řídící dokumentaci ROP JV;

b) schvaluje opatření, týkající se publicity a informovanosti o ROP JV;

c) schvaluje výběr projektů, kterým RR poskytne dotaci;

d) schvaluje rozpočet a závěrečný účet;

e) volí předsedu a místopředsedu RR;

f) jmenuje a odvolává ředitele ÚRR na návrh předsedy RR;

g) stanovuje organizační strukturu a počet zaměstnanců RR;

h) schvaluje další záležitosti, pokud tak stanoví Jednací řád VRR.

Předseda Regionální rady

Předseda je statutárním orgánem Regionální rady a zastupuje ji navenek. Ze své činnosti je odpovědný Výboru. Předsedu v jeho nepřítomnosti zastupuje místopředseda. Je–li zvoleno více místopředsedů, předsedu zastupují místopředsedové v pořadí stanoveném Výborem.

Kompetence předsedy jsou vymezeny spolu s kompetencemi Výboru RR Statutem a Jednacím řádem.

Úřad Regionální rady

Úřad je výkonným orgánem RR. Zabezpečuje veškeré úkoly spojené s funkcí řídícího orgánu ROP JV s výjimkou těch záležitostí, které jsou svěřeny nebo vyhrazeny Výboru a předsedovi RR. Úřad také plní úkoly spojené s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti RR.

Úřad zajišťuje zejména následující úkoly:

a) přijímání žádostí o podporu a organizování výzev k předkládání projektů,

b) podávání informací o programu,

c) posouzení formálních náležitostí a přijatelnosti předkládaných projektů,

d) zajištění kvalitativního hodnocení projektů,

e) přípravu smluv o financování projektu,

f) monitorování plnění pravidel pro zadávání veřejných zakázek při realizaci úspěšných projektů,

g) kontrola postupu prací na jednotlivých projektech,

h) zajištění fungování monitorovacího systému – elektronické evidence dat pro monitorování a vyhodnocení implementace programu,

i) zpracování údajů o výdajích jako podkladů pro certifikaci,

j) příprava podkladů pro výroční a závěrečnou zprávu ROP JV,

k) provádění a zajištění výkonu finančních kontrol realizace projektů s cílem ověřit, zda spolufinancované výrobky a služby byly dodány a požadované výdaje byly vynaloženy v souladu s podmínkami smlouvy o financování projektu a legislativou ČR a ES,

l) přezkoumání předložených žádostí o proplacení uskutečněných výdajů příjemci podpory (především ověření souladu se stanovenými výkonovými cíli a finančním plánem projektu, souladu s politikami a legislativou ČR i ES, posouzení, zda výdaje jsou způsobilé atd.), včetně proplácení žádostí

m) zajišťování publicity programu,

n) příprava rozpočtu a závěrečného účtu RR,

o) uchovávání všech dokladů týkajících se výdajů a auditů nezbytných pro zajištění odpovídající pomůcky pro audit se zaměřením na finanční toky v souladu s čl. 90 obecného nařízení.

Organizační struktura ÚRR je nastavena takto:

A) Kancelář ředitele

B) Útvar interního auditu

C) Finanční odbor

D) Odbor řízení ROP

E) Odbory implementace projektů

- *odbory implementace projektů – teritoriální členění (kraje Jihomoravský a Vysočina).*

Odbory jsou dále členěny na jednotlivá oddělení. Jejich činnosti jsou popsány v Prováděcím dokumentu a Operačním manuálu.

Obrázek 10: Organizační struktura Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod.

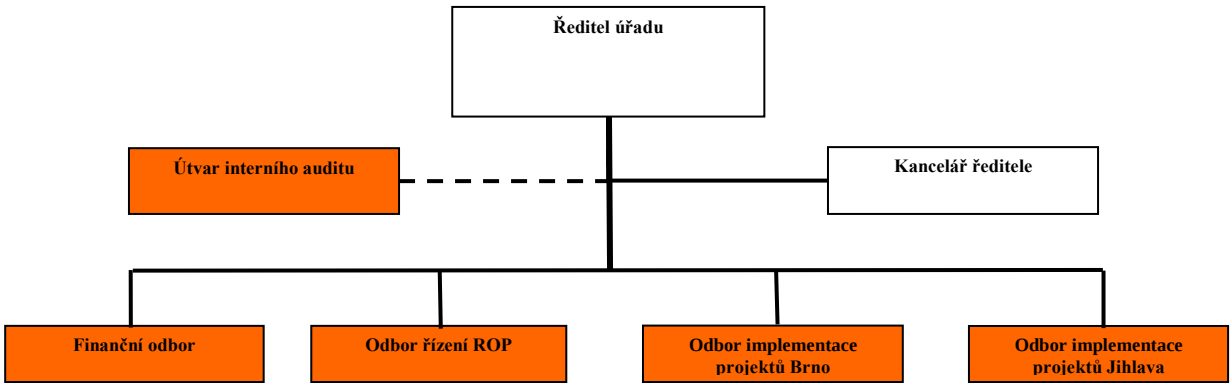

Organizační struktura ŘO je nastavena tak, aby zajistila efektivní implementaci ROP JV a aby byly finanční prostředky vynakládány účelně. Zároveň je stanovena tak, aby byla zajištěna podmínka nezávislosti a oddělení řídicích, platebních a kontrolních funkcí. Rovněž jsou jasně rozdělené kompetence a odpovědnosti za procesy a činnosti tak, aby rozhodování a kompetence byly nezpochybnitelné, bez duplicit a nejasností.

Řídící, platební a kontrolní funkce jsou detailně popsány v Operačním manuálu ROP JV. Operační manuál využívá doporučení dokumentu Rámcové parametry nastavení modelu implementační struktury operačních programů, vypracovaného v rámci technické pomoci NOK.

Při nastavování řídicích, platebních a kontrolních funkcí je využito informačního systému, který respektuje oddělení jednotlivých procesů v rámci implementace řídicích, platebních a kontrolních funkcí.

Oddělení řídící, platební a kontrolní funkce je zabezpečeno také personálně. Každá funkce je zajištěna na funkčně odděleném odboru. Každý odbor má svého vedoucího pracovníka, který odpovídá za výkon svěřených činností.

Zprostředkující subjekty ROP JV:

ŘO ROP JV nebude pro období 2007–2013 ustanovovat žádný zprostředkující subjekt.

4.1.2 Zajištění administrativní kapacity

Dostatečná administrativní kapacita je klíčová pro čerpání finančních prostředků ze SF, proto je nutné jejímu posílení věnovat trvalou a systematickou pozornost. Při zajišťování administrativní kapacity RR postupuje dle usnesení vlády 818/2007 z 18. července 2007. Systematickou a dlouhodobou podporou institucionálního rozvoje a absorpční kapacity je pověřeno MMR, které podporuje rozvoj institucionálních a administrativních kapacit, znalostí a dovedností. Na této podpoře s MMR úzce spolupracuje i ŘO ROP JV. Využívá přitom dokumentu „Rámcové parametry nastavení modelu implementační struktury operačních programů“, vypracovaného v rámci technické pomoci. Základem systému je:

a) analýza potřeb ŘO ROP JV při implementaci operačních programů;

b) definice funkcí a postupů;

c) formulace profilů zaměstnanců, popis pracovních pozic a pracovních náplní;

d) kvalitní výběru a přijímání nových pracovníků.

Kvalitní výkon všech funkcí systému využívání prostředků EU úzce souvisí s profilem a stabilizací zaměstnanců, kteří se na přípravách a zajištění celého systému implementace podílejí. Zaměstnanci veřejné správy se musí na řádný a kvalitní výkon těchto činností soustavně připravovat až několik let, a to včetně jazykového vzdělávání. Nezbytnou podmínkou kvalitního systému řízení lidských zdrojů je zajištění kvalitního a nezávislého náboru pracovníků, který zohlední „best practice“ a bude aplikován na všech úrovních implementačního systému. V této souvislosti je třeba omezit na minimum nežádoucí odliv vzdělaných a zkušených zaměstnanců do evropských institucí a soukromé sféry. Pro

dosažení tohoto stavu je v ČR nezbytné vytvořit komplexní systém stabilizace a motivace zaměstnanců veřejné správy zapojených do systému využívání prostředků z rozpočtu EU.

Výbor RR je odpovědný za nastavení implementační struktury a ustanovení organizační struktury v rámci řídícího orgánu (dle čl. 22 písm. b) nařízení Komise (ES) č. 1828/2006. Nastavení implementační struktury obsahuje následující procesy:

a) strategické řízení operačního programu
b) budování absorpční kapacity
c) technická pomoc
d) metodická podpora
e) monitoring operačního programu
f) evaluace operačního programu
g) komunikace a publicita
h) nesrovnalosti
i) administrace, hodnocení a výběr projektů
j) sledování postupů realizace projektů
k) platby
l) kontrola
m) interní audit

Organizační struktura vychází z modelu procesního řízení organizace. Procesní organizační struktura odpovídá hierarchii procesů implementační struktury.

Optimálního kapacitního zabezpečení je dosaženo přiřazením dostatečného počtu pracovníků, kteří budou odpovědni za výkon činností v rámci jednotlivých procesů. Předpokládaný cílový stav počtu pracovníků ŘO je stanoven na 56, dosažený počet pracovníků ke konci roku 2007 bude 50. Dostatečnost personální kapacity bude pravidelně ověřována. Pro řádné fungování systému implementace a minimalizaci rizik fluktuace zaměstnanců se předpokládají následující opatření[84]:

a) využívání finanční i nefinanční motivace,
b) vzdělávání zaměstnanců, vybavení technikou, školení vedoucích zaměstnanců v řízení lidských zdrojů a věcné problematice,
c) přehodnocení nastavení systemizace, zejména nepoužívání systému platových tříd;
d) zvýšení osobních příplatků v souvislosti s podílem na přípravách a výkonu činností při řízení a kontrole prostředků EU;
e) odměny vyplacené v souvislosti se správou prostředků EU,
f) další pracovněprávní opatření.

[84] ŘO ROP bere na vědomí nařízení vlády ČR č. 818 z 18. července 2007 k postupu při řešení administrativní kapacity čerpání zdrojů strukturálních fondů a Fondu Soudržnosti na období 2007–2013. RR JV není vázána zákonem č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost.

Důležitým nástrojem při posilování administrativní kapacity pro implementaci ROP JV je i využití podpory v prioritní ose 4 – Technická pomoc ROP JV. Bude využíváno rovněž aktivit zajišťovaných centrálně NOK a financovaných z OP TP, v případě potřeby budou centrálně zajišťované systémové aktivity OP TP pod koordinací NOK spolufinancovány i z technické pomoci ROP.

4.1.3 Příjemci podpory, systém výběru projektů

Příjemcem podpory může být pouze osoba s právní subjektivitou. Příjemci bude poskytnuta finanční pomoc na základě Smlouvy o poskytnutí dotace dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Úkoly příjemců

Povinnosti příjemců budou detailně specifikovány ve Smlouvě o poskytnutí dotace. Příjemci pomoci zajišťují zejména:

- zpracování žádostí o poskytnutí pomoci zahrnující identifikaci, hodnocení a přípravu projektu včetně finančního plánu;
- přípravu zadávací dokumentace projektu;
- v úzké koordinaci s Řídícím orgánem zadávání veřejných zakázek a podpis příslušných smluvních dokumentů s dodavateli;
- řádnou realizaci projektu dle smluv uzavřených s vybranými dodavateli;
- ověřování a proplácení ověřených faktur dodavatelům;
- fungující oddělený účetní systém projektu ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů;
- vnitřní finanční kontrolu;
- podávání pravidelných zpráv Řídícímu orgánu o postupu projektu a případně příležitostných zpráv během přípravy;
- zpracování a předávání podkladů pro monitorování Řídícímu orgánu;
- publicitu a informování v místě staveb dle příslušných pravidel EU.

Příjemci odpovídají za to, že výdaje projektů požadované k proplacení v rámci ROP JV jsou způsobilé v souladu s pravidly pro způsobilost výdajů stanovenými řídícím orgánem a MMR, a že při realizaci projektu budou dodrženy podmínky Smlouvy o poskytnutí dotace a příslušná legislativa ČR i EU.

Při předkládání žádostí o platby příjemci odůvodní předkládané výdaje a doloží, že odpovídají podmínkám realizace projektů obsažených ve smlouvě o poskytnutí dotace. Veškeré platební nároky musí být podloženy doklady, které prokáží, že se jedná o prostředky vynaložené efektivně, hospodárně, účelně a transparentně.

Příjemci musí zajistit vedení dokumentace o projektech. Příjemci musí umožnit, aby doklady o projektech byly kdykoliv k dispozici pro kontroly a auditní šetření prováděné oprávněnými osobami nebo subjekty. Doklady budou archivovány v souladu s platnou legislativou EU i ČR.

V případě, že příjemcem podpory je velký podnik vymezený dle nařízení Komise (ES) č. 70/2001 musí příjemce předložit prohlášení, že podpora nebude použita k investicím spojeným s přemístěním výrobních zařízení a zařízení pro poskytování služeb mezi členskými státy EU.

Systém výběru projektů

Řídicí orgán je odpovědný za nastavení systému výběru projektů v souladu s cíli ROP JV, resp. cíli prioritních os. Řídicí orgán pro účely výběru projektů zajistí vypracování závazných metodických pokynů.

Předkladatel předloží projekt ŘO ROP JV.

ŘO ROP JV posoudí formální úplnost a přijatelnost projektu a zajistí jeho kvalitativní hodnocení dle stanovených výběrových kritérií.

Z hlediska **formální úplnosti** je posuzována kompletnost žádosti o dotaci a jejích příloh dle požadavků uvedených v příručce pro žadatele vypracované ŘO.

Přijatelnost projektu je posuzována zejména z hlediska:

- souladu s prioritními osami ROP JV,
- regionálního dopadu a významu projektu,
- hospodářského a sociálního přínosu, zejména dopadu na regionální rozvoj,
- horizontálních témat,
- udržitelnosti projektu.

Následujícím krokem je hodnocení projektů dle hodnotících kritérií.

Projekt je hodnocen vždy minimálně dvěma hodnotiteli podle hodnotících kritérií schválených MV. ŘO ROP JV může za účelem výběru projektů přizvat nezávislé experty, kteří na základě metodických pokynů zhodnotí, vyberou a doporučí k financování nejvhodnější projekty. Výběr projektů pro financování bude probíhat transparentně, formou rovné soutěže mezi projekty s ohledem na jejich přispění k rozvoji celého regionu Jihovýchod na základě hodnotících kritérií schválených MV podle jednotlivých oblastí podpory ROP JV. Projekty budou hodnoceny zejména z hlediska naplnění cílů jednotlivých prioritních os. Hodnotící kritéria budou směřovat k naplnění zejména Strategického cíle 4 NSRR – Vyvážený rozvoj území. Hodnotící kritéria zahrnují obecnou část, která je společným základem pro všechny oblasti podpory a část specifickou pro jednotlivé typy podpory.

Při hodnocení projektů jsou posuzovaná kritéria rozdělena do kategorií zaměřených na hodnocení:

- žadatele - zkušenosti žadatele, projektový tým, finanční zdraví žadatele
- potřebu projektu - jasné odůvodnění potřeby projektu, další multiplikační efekty
- kvalitu projektu z hlediska jeho přínosů a přiměřenosti, vazba na monitorovací ukazatele
- kvalitu zpracování projektu - provázanost aktivit projektu, harmonogram, rozpočet
- udržitelnost - zda je projekt po finanční stránce udržitelný a jeho výstupy budou využitelné i po jeho ukončení

- horizontálních kritérií, která jsou posuzována na základě příspěvku projektu k udržitelnému rozvoji – životnímu prostředí a rovnosti příležitostí.

Projekty jsou hodnoceny prostřednictvím přidělování bodů za naplnění jednotlivých kritérií. Výsledný počet bodů se získá průměrem hodnocení všech hodnotitelů.

Finální rozhodnutí o poskytnutí podpory bude přijímat Výbor RR na základě seznamu doporučených projektů seřazených podle bodového hodnocení.

Výbor RR v úvodu zasedání o výběru projektů schvaluje minimální bodovou hranici pro každou oblast podpory, pod kterou projekty nebudou podpořeny z důvodu nedosažení této hranice, minimálně však na úrovni 50 bodů z celkového bodového ohodnocení. Pro projekty, které získaly více bodů a jsou hodnotiteli doporučeny, může Výbor RR schválit dotaci z programu ROP JV, a to až do výše vyčerpání finanční alokace vyhlášené ve výzvě. Výbor RR nemění pořadí bodovaných projektů ani výši poskytnuté dotace.

Intervence do veřejné dopravy, jakožto i do všech ostatních typů podpory v ROP JV, budou podnikány v souladu s právním řádem národní i s komunitní legislativou (vč. pravidel pro zadávání veřejných zakázek a pravidel pro ochranu hospodářské soutěže), což zaručí korektní a efektivní využití prostředků ze strukturálních fondů i veřejný zájem na prevenci nepřiměřeného zisku.

4.1.4 Partnerství při realizaci ROP

Jedním z klíčových principů, který byl uplatňován při tvorbě a bude prosazován také při realizaci ROP JV, je princip partnerství.

Osvědčené partnerství z fáze přípravy ROP JV bude dále prosazováno také ve fázi implementační, tj. při financování, realizaci, monitorování a hodnocení pomoci. Kromě osvědčených partnerů z fáze programování se stanou partnery procesu také všechny subjekty podílející se na financování ROP JV a další regionální subjekty (např. profesní komory, svazky obcí, centra pro komunitní práci, charitativní organizace). V průběhu celého procesu realizace a hodnocení přínosů ROP JV budou hledány efektivní cesty zapojení všech relevantních regionálních subjektů do výběru projektů tak, aby vybrané projekty byly pro jednotlivé regiony soudržnosti opravdovým přínosem.

Významným orgánem pro zahrnutí principu partnerství bude MV ROP JV. Tato instituce obsahuje relevantní partnery na regionální úrovni (viz kapitola 4.4.1). Významnou úlohu v partnerství má RR, které je odpovědná za vytváření regionálního partnerství (zejména v souvislosti s přípravou projektů včetně jejich spolufinancování a předběžného environmentálního posouzení), a také za zajišťování informací o programu a jeho propagaci. Více viz kapitolu 2.4 ROP JV.

4.2 FINANČNÍ ŘÍZENÍ

Prostředky z rozpočtu EU (SF) budou Evropskou komisí zasílány na účet Platebního a certifikačního orgánu. V rámci Platebního a certifikačního orgánu metodicky řídí finanční prostředky z rozpočtu EU (SF) oddělení Metodiky finančního řízení a plateb MF, které rovněž bude realizovat převody prostředků z rozpočtu EU (SF) do státního rozpočtu.

Systém finančních toků prostředků z rozpočtu EU (SF) u ROP JV je založen na principu financování žádostí o platbu z prostředků Regionální rady, která obdržela prostředky na financování podílu financovaného z rozpočtu EU (SF) z rozpočtu kapitoly MMR a podílu prostředků odpovídajícímu národnímu spolufinancování z rozpočtu kapitoly MMR a z rozpočtů krajů. Prostředky z rozpočtu EU (SF) jsou následně zpětně proplaceny PCO na účet správce kapitoly MMR.

Dotace poskytované ze SR na předfinancování výdajů, které mají být kryty prostředky z rozpočtu EU a prostředky na národní financování jsou v souladu s úpravou zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech poskytovány MMR na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace. MMR vydává Rámcové rozhodnutí o poskytování dotací na plánovací období let 2007–2013. V návaznosti na toto rozhodnutí vydává MMR pro příslušný kalendářní rok Rozhodnutí o poskytnutí dotace, a to do 15 pracovních dnů ode dne obdržení bezchybné Žádosti o poskytnutí dotace od ŘO ROP JV. Dotace poskytnutá na financování projektů ŘO ROP (resp. její 1. splátka) je převedena MMR na speciální účet ŘO ROP do 15 dnů ode dne převzetí rozhodnutí o poskytnutí dotace RR. Výše dotace bude stanovena na základě odhadů výdajů příjemců na dané období a v návaznosti na schválený státní rozpočet ČR pro daný kalendářní rok. Termíny a převody dalších finančních prostředků stanovuje MMR v Rozhodnutí o poskytnutí dotace.

4.2.1 Systém finančních toků SF

Platby příjemcům[85] probíhají formou ex–post plateb (zpětné proplacení příjemcem již uskutečněných výdajů).

1) Příjemce na základě vynaložených výdajů předkládá zjednodušenou žádost o platbu, přikládá kopie všech účetních dokladů a soupisku faktur, bankovní výpisy a jiné doklady.
2) ŘO provádí věcnou kontrolu a kontrolu oprávněnosti fakturace, vygeneruje a schválí žádost o platbu a vystavuje prohlášení o schválení a příkaz k proplacení způsobilých výdajů projektu.
3) ŘO předává Finančnímu útvaru k formální kontrole žádost o platbu a prohlášení o schválení a příkaz k proplacení. Finanční útvar přebírá prohlášení o schválení a příkaz k proplacení.
4) Finanční útvar uvolňuje prostředky příjemci.
5) Finanční útvar informuje ŘO o provedené platbě příjemci.
6) Finanční útvar posílá ve stanovených termínech Souhrnnou žádost o platbu (vygenerovanou z MSC2007 a schválenou ředitelem ÚRR) na MMR.
7) Správce kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj souhrnnou žádost zaeviduje a posílá na PCO k provedení platby.
8) PCO na základě schválené Souhrnné žádosti o platbu převádí prostředky z účtu PCO na příjmový účet kapitoly MMR.

[85] U tzv. modifikovaných plateb se může jednat i o platby dodavateli (zhotoviteli) díla při dodržení ostatních kontrolních postupů poskytovatele dotace.

9) MMR převádí prostředky na účet RR v termínech stanovených v Rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Výdaje v rámci technické pomoci ŘO budou hrazeny bezprostředně po jejich vzniku přímo z rozpočtu RR JV.

Certifikační orgán

Pro implementaci pomoci ze SF a FS je ustaven jediný certifikační orgán, zajišťující činnosti dle čl. 61 obecného nařízení. V rámci ČR funkci certifikačního orgánu vykonává Platební a certifikační orgán (PCO), výkonem funkce PCO pro SF a FS byl rozhodnutím ministra financí, vydaném na základě usnesení vlády č. 198 ze dne 22. února 2006, pověřen odbor Národní fond MF. Národní fond MF nepřenáší část svých kompetencí na zprostředkující subjekty.

PCO zajišťuje následující činnosti:

a) řídí a koordinuje toky finančních prostředků poskytnutých z rozpočtu EU a zabezpečuje plynulost toku finančních prostředků od PCO příjemcům;

b) vytváří a aktualizuje metodické pokyny pro provádění certifikace výdajů SF a FS;

c) zabezpečuje, aby příjemci pomoci obdrželi příspěvek z EU bez zbytečného odkladu;

d) vypracovává a předkládá EK ověřené výkazy výdajů a žádosti o platby (průběžné i konečné) pro všechny programy na základě výkazů výdajů předložených řídícími orgány, v kopii je zasílá auditnímu orgánů;

e) ověřuje, že výkaz výdajů je přesný, vychází ze spolehlivého účetního systému a je založen na ověřitelných podkladech, certifikuje tyto výkazy a schvaluje žádosti o platby z EU;

f) monitoruje manuály pracovních postupů užívané subjekty zapojenými do implementace SF a FS a ověřuje dodržování těchto postupů;

g) průběžně monitoruje a ověřuje soulad činností a postupů řídících orgánů a zprostředkujících subjektů s právními předpisy ČR a EU;

h) ověřuje aplikaci procesů řízení a systému kontroly řídících orgánů a zprostředkujících subjektů (včetně provádění kontrol na místě);

i) vyhodnocuje čerpání alokací;

j) přijímá platby z rozpočtu EU a zabezpečuje převody prostředků do kapitol rozpočtu;

k) metodicky řídí vypracovávání odhadů čerpání prostředků poskytnutých z rozpočtu EU a předává tyto odhady EK;

l) zajišťuje koncepci, metodiku, tvorbu, rozvoj a činnost účetního systému využívaného pro administraci SF a FS;

m) zajišťuje metodické řízení v oblasti účtování o prostředcích SF a FS;

n) spolupracuje s EK při ověřování adicionality mid-term a ex-post;

o) zajišťuje vrácení neoprávněně vyplacených prostředků;

p) předkládá auditnímu orgánu manuály postupů platebního a certifikačního orgánu.

Finanční odbor ŘO

Finanční odbor ŘO plní roli finančního útvaru, který provádí zejména následující:

a) zajišťuje převody prostředků příjemcům na financování projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU (SF) z prostředků rozpočtu RR,

b) provádí přesnou a úplnou evidenci převodů prostředků příjemcům z prostředků rozpočtu RR;

c) sděluje ŘO požadované údaje o provedených převodech prostředků příjemcům dle své evidence (zejména údaje o příjemci, výši převedených prostředků, den platby příjemci);

d) při provádění jednotlivých činností spojených s převody prostředků příjemcům postupuje v souladu s interními písemnými pracovními postupy (manuály).

Podrobnější postupy v rámci finančního řízení jsou uvedeny v Metodice finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze SF, FS a ERF na programové období 2007–2013 zpracované MF.

4.2.2 Křížové financování

Ve vybraných oblastech podpory ROP JV bude pro naplňování cílů intervencí a programu umožněno financovat opatření, která svým charakterem spadají do oblasti pomoci ESF. Křížové financování bude možné uplatnit na základě čl. 34, odst. 2 obecného nařízení[86]. Podmínkou pro schválení křížového financování je nezbytnost daného opatření pro uspokojivou realizaci projektu a přímá souvislost s projektem. V těsné návaznosti na vybudování infrastruktury, křížové financování doplňkově zajistí počáteční realizaci a průběh aktivit projektu jinak podporovaných z ESF.

Křížové financování je umožněno v prioritní ose 2 Rozvoj udržitelného cestovního ruchu a 3 Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel.

V prioritní ose 2 Rozvoj udržitelného cestovního ruchu se jedná o projekty zaměřené na rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch a rozvoj služeb v cestovním ruchu, neboť socioekonomická analýza potvrzuje, že existující potenciál pro cestovní ruch v regionu Jihovýchod je využíván jen z části. Důvodem těchto omezení je především špatná dopravní infrastruktura, nedostatečná základní a doprovodná infrastruktura cestovního ruchu, podobně i nabídka a kvalita služeb nesplňuje v mnoha střediscích vyšší standardy. Nedostatečná je nabídka specializovaných a originálních turistických programů a produktů, rezervy jsou i v turistické organizační struktuře a lidských zdrojích, informacích, propagaci a marketingu.

V prioritní ose 3 Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel se jedná o projekty zaměřené na vybudování infrastruktury veřejných služeb (sociální a vzdělávací infrastruktura), neboť materiální zázemí je nezbytné doplnit vzděláváním poskytovatelů, zadavatelů, zaměstnanců

[86] Základní legislativní předpisy pro křížové financování jsou:
- čl. 34 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11.července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondua Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č.1260/1999,
- čl. 8 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č.1080/2006 ze dne 5.července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a zrušení nařízení (ES) č.1783/1999, čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č.1081/2006 ze dne 5.července 2006 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999.

i uživatelů související se změnou charakteru poskytovaných služeb[87]. V oblasti vzdělávání bude možné podpořit tvorbu vzdělávacích programů souvisejících s novou infrastrukturou a vybavením škol a školských zařízení, s podporou rovných příležitostí dětí a žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami[88].

Při poskytování křížového financování bude v každém jednotlivém případě ŘO ROP JV zkoumat potřebnost použití tohoto nástroje a výši křížového financování vzhledem k celkovému rozpočtu projektu (ŘO bude dodržovat jednotné limity podpory na jeden projekt, které vychází z Pokynů pro křížové financování). ŘO ROP JV může rozhodnout, zda v dané výzvě bude či nebude uplatněno křížové financování. Při aplikaci křížového financování bude postupováno v souladu s "Pokyny pro křížové financování na programové období 2007–2013" vydanými na národní úrovni tak, aby byla dodržena příslušná ustanovení nařízení ES.

Limit pro využití křížového financování je stanoven na maximální výši 9 % pro prioritní osy 2 a 3 ROP JV a bude sledována na úrovni projektů v rámci ROP JV formou vyplnění alokovaných prostředků na křížové financování žadatelem do systémů BENEFIT7 a přeneseně do MONIT7+. Limit byl stanoven na základě doporučení MF.

4.3 KONTROLNÍ SYSTÉM

4.3.1 Vnější kontrola (externí audit):

Vnější finanční kontrola je kontrola prováděná orgány mimo implementační strukturu ROP. Působnost k provedení takovýchto kontrol je dána CHJ MF podle § 7 zákona o finanční kontrole, Evropskému účetnímu dvoru a EK v souladu s § 24 zákona o finanční kontrole nebo NKÚ zákonem č. 166/1993 Sb. o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů. Všechny subjekty implementační struktury operačního programu jsou povinny výkon uvedených kontrol umožnit, popř. vyhovět vzneseném požadavku na spolupráci. Zaměstnanci kontrolované instituce jsou povinní poskytnout při provádění těchto kontrol nezbytnou součinnost.

Vnější finanční kontrola je prováděna následujícími orgány:

Auditní orgán:

Auditním orgánem pro všechny operační programy schválené pro čerpání finančních prostředků z EFRR, ESF a FS v programovém období let 2007–2013 bylo Usnesením vlády České republiky č. 198 ze dne 22. února 2006, v souladu s čl. 59 obecného nařízení, určeno MF. S ohledem na čl. 58 písm. a) a b), čl. 59 odst. 1 písm. c) a odst. 4 Nařízení Rady (ES) je útvarem odpovědným za výkon funkce auditního orgánu Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu (CHJ), která je funkčně nezávislá na řídícím orgánu a na PCO.

[87] Návaznost na OP LZZ oblast podpory 3.1 Podpora sociální integrace a sociálních služeb, oblast podpory 3.2 Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit, oblast podpory 3.3 Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a rodinného života, oblast podpory 5.1 Mezinárodní spolupráce

[88] Návaznost na OP VK prioritní osu 1 Počáteční vzdělávání.

Auditní orgán je odpovědný za ověřování účinného fungování řídícího a kontrolního systému v rámci jednotlivých operačních programů. AO plní funkce uvedené v článku 62 odst. 1 obecného nařízení. Při zachování vlastní odpovědnosti může činnostmi uvedenými v čl. 62 odst. 1 písm. a) a b), tj. audity ověření účinného fungování řídícího a kontrolního systému OP a audity operací pověřit další auditní subjekty (viz bod 4.3.2.2). Je přípustná pouze jedna úroveň pověření k výkonu výše uvedených činností (tj. auditní subjekt nemůže činnostmi pověřit další subjekt).

V souladu s požadavky a termíny relevantní legislativy ES (zejména s čl. 58, 62 a 71 obecného nařízení) a právních předpisů ČR provádí AO zejména následující činnosti:

a) zajišťuje audit připravenosti řídících a kontrolních systémů programů;

b) předkládá EK před podáním první žádosti o průběžnou platbu a nejpozději do dvanácti měsíců od schválení příslušného programu zprávu posuzující nastavení řídicích a kontrolních systémů programu včetně stanoviska k jejich souladu s příslušnými ustanoveními právních předpisů ES, zejména s články 58 a 62 obecného nařízení);

c) předkládá EK do 9 měsíců po schválení příslušného OP strategii auditu zahrnující subjekty, které budou audity provádět;

d) zajišťuje provádění auditů za účelem ověření účinného fungování řídících a kontrolních systémů programů a na vzorku operací i ověření vykázaných výdajů;

e) předkládá každoročně EK konsolidovaný plán auditů prostředků poskytovaných ze SF a FS, který průběžně vyhodnocuje;

f) zajišťuje, že PCO obdrží pro účely certifikace výsledky všech auditů provedených AO nebo z jeho pověření;

g) zajišťuje metodické vedení pověřených auditních subjektů zapojených do auditů u všech programů;

h) dohlíží na kvalitu auditů prováděných pověřenými auditními subjekty u projektů spolufinancovaných z SF a FS;

i) podílí se na tvorbě a aktualizaci metodických pokynů pro provádění auditu prostředků jednotlivých programů;

j) předkládá každoročně EK výroční kontrolní zprávu uvádějící výsledky auditů předchozího období vč. zjištěných nedostatků v řídicích a kontrolních systémech programu;

k) vydává každoročně pro EK stanovisko k tomu, zda fungování řídícího a kontrolního systému poskytuje přiměřenou záruku, že výkazy výdajů předložené EK jsou správné a že související transakce jsou zákonné a řádné;

l) účastní se auditních misí EK na prověřování aspektů řídícího a kontrolního systému, které vyplynuly z výroční kontrolní zprávy;

m) předloží EK prohlášení o uzavření programu (popř. o částečném uzavření), ve kterém vyhodnotí platnost žádosti o závěrečnou platbu a zákonnost a řádnost souvisejících transakcí zahrnutých do závěrečného výkazu výdajů;

n) spolupracuje s EK při koordinaci plánů auditů a auditorských metod a vyměňuje si s ní výsledky z provedených auditů v souladu s čl. 73, odst. 1 obecného nařízení;

o) zajišťuje, aby byly při auditorské činnosti uplatňovány mezinárodně uznávané auditorské standardy;

p) provádí analýzu nahlášených nesrovnalostí pro účely zpracovávání prohlášení o uzavření nebo částečném uzavření;

q) zpracovává každoročně zprávu o výsledcích finančních kontrol za programy pro vládu;

Nejvyšší kontrolní úřad

Nejvyšší kontrolní úřad je oprávněn vykonávat nezávislou kontrolní činnost ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů.

Evropská komise

Evropská komise se přesvědčí, že v rámci daného operačního programu byly zavedeny a účinně fungují řídicí a kontrolní systémy v souladu s článkem 72 odst. 1 obecného nařízení. Tento audit provádí Evropská komise na základě výročních kontrolních zpráv a stanoviska AO k těmto zprávám a na základě vlastních auditů.

Evropský účetní dvůr

Evropský účetní dvůr v rámci své působnosti vykonává samostatné a nezávislé kontroly vyplývající z jeho působnosti.

Evropský úřad pro potírání podvodného jednání – OLAF (Organisation de la lutte antifraude –European Anti-Fraud Office)

OLAF je orgánem Evropské komise a předmětem jeho činnosti je vyšetřování a boj proti podvodným jednáním, korupci nebo jakýmkoli jiným formám nezákonného jednání, útočícím proti finančním zájmům ES. OLAF provádí kontroly a inspekce v členských státech ve smyslu Rozhodnutí č. 2185/1996 a rovněž kontroly a inspekce v rámci Rozhodnutí č. 2988/1995, týkající se ochrany finančních zájmů, jakož i v rámci jiných nařízení, týkajících se příslušné oblasti. V praxi jsou podvodná jednání nebo jiné nesrovnalosti zjišťovány vždy v úzké spolupráci mezi OLAF a národními vyšetřovacími orgány. Kontaktním místem pro spolupráci s OLAF v ČR je Ministerstvo financí ČR, odbor Kontrola.

4.3.2 Vnitřní kontrolní systém

Všechny orgány podílející se na implementaci operačního programu budou mít zaveden potřebný řídicí a kontrolní systém, který bude v souladu s národní legislativou a bude způsobilý včas identifikovat administrativní, systémové nebo záměrné chyby a vytvářet podmínky pro prevenci vzniku chyb.

Systém finanční kontroly ŘO ROP JV vychází ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (dále též „zákon o finanční kontrole“, ZFK) a prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb. Finanční kontrola se provádí na základě zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, a legislativy EU, dle:

- Obecného nařízení.

- Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k obecnému nařízení.

ŘO ROP JV vykonává kontrolu ve veřejné správě na všech úrovních realizace ROP JV a projektů spolufinancovaných z finančních prostředků EU a veřejných prostředků. ŘO ROP JV má konečnou, souhrnnou odpovědnost za správnost věcného využití poskytnutých prostředků podle pravidel EU.

ŘO ROP JV předkládá MF roční zprávy o výsledcích auditů v systému finanční kontroly, které byly vykonány v souvislosti s použitím finančních prostředků EU.

S ohledem na principy účinného a efektivního řídicího a kontrolního systému v průběhu implementace programu je zajištěno, že:

a) všechny subjekty zapojené do řízení a kontroly programu mají jednoznačně stanoveny konkrétní funkce, a to jak v rámci celého systému implementace, tak i v rámci každého subjektu zvlášť;

b) je dodržována zásada oddělení platebních, řídicích a kontrolních funkcí mezi jednotlivými subjekty zapojenými do implementace programu i v rámci subjektů samotných;

c) jsou stanoveny jednoznačné postupy pro zajištění správnosti a způsobilosti výdajů vykazovaných v rámci programu;

d) jsou zavedeny spolehlivé účetní systémy, systémy monitorování a systémy finančního výkaznictví;

e) je zaveden systém podávání zpráv o implementaci programu a projektů a monitorování;

f) jsou přijata opatření pro provádění auditu fungování řídicího a kontrolního systému;

g) jsou zavedeny takové systémy a stanoveny takové postupy, které zajistí podklady pro audit (audit trail);

h) jsou stanoveny postupy hlášení a monitorování pro nesrovnalosti a vymáhání neoprávněně vyplacených částek.

Pro každou úroveň řízení a implementace programu je vypracován manuál vnitřního kontrolního systému ve formě řízené dokumentace, která obsahuje detailní popis pracovních postupů pro prováděné činnosti.

Řídicí a kontrolní systémy zajistí, že kontrola fyzické realizace je vykonávána řádným způsobem. Pokud není kontrola fyzické realizace vyčerpávající a provádí se pouze na vzorku operací, musí být tyto operace v záznamech uvedeny a musí být popsána a odůvodněna metoda výběru vzorků v souladu s článkem 13 nařízení Komise (ES) č. 1828/2006.

Veškerá dokumentace spojená s kontrolami je archivována pro potřeby následných kontrol Oddělením realizace projektů v jednotlivých krajích regionu soudržnosti.

4.3.2.1 Řídící kontrola

Dle čl. 60 obecného nařízení řídicí orgán odpovídá za řízení a provádění operačního programu v souladu se zásadou řádného finančního řízení, a proto zajišťuje, aby operace byly pro financování vybírány podle kritérií pro operační program a aby po celou dobu provádění byly v souladu s příslušnými předpisy Společenství a vnitrostátními předpisy

s důrazem na veřejné zakázky a způsobilé výdaje. ŘO zajišťuje výkon kontroly tím, že ověřuje dodání spolufinancovaných produktů a služeb a skutečné vynaložení výdajů na operace vykázané příjemci. ŘO zajišťuje existenci systému pro záznam a uchovávání účetních záznamů v elektronické podobě pro každou operaci a shromažďování údajů nezbytných pro audit. Úkolem ŘO je také zajistit, aby postupy a všechny dokumenty týkající se výdajů a auditů operačního programu byly Evropské komisi a Evropskému účetnímu dvoru k dispozici po dobu tří let od uzavření operačního programu.

Řídicí kontrola je zajišťována odpovědnými vedoucími zaměstnanci a tvoří součást vnitřního řízení při přípravě operací před jejich schválením, při průběžném sledování uskutečněných operací až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a následného prověření vybraných operací v rámci hodnocení dosažených výsledků a správnosti hospodaření.

Řídící kontrola zahrnuje:

a) Kontrolu 1. stupně – prováděná Odborem implementace projektů, jedná se o kontrolu v průběhu realizace projektu (dle čl. 13 nařízení Komise (ES) č. 1828/2006) od převzetí projektu na pracovišti ÚRR až po fázi ukončení projektu. Kontrola probíhá jak na administrativní úrovni, při které se vychází z údajů doložených ve formě monitorovacích zpráv dokumentujících průběh realizace projektu, tak na úrovni fyzické kontroly přímo v místě realizace projektu či v sídle žadatele. Součástí této kontroly je i kontrola ex–ante před podpisem Smlouvy. Hlavním úkolem této kontroly je ověřit dodržení smluvních závazků vyplývajících ze Smlouvy mezi poskytovatelem a příjemcem.

b) Za kontrolu 1. stupně dle článku 60b obecného nařízení odpovídá ŘO. Řídicí orgán deleguje činnosti realizované v rámci primárního systému kontrol na Oddělení realizace projektů. V rámci kontrol 1. stupně budou prováděny předběžné (před vydáním Smlouvy), průběžné (v období od vydání Smlouvy o poskytnutí dotace do ukončení realizace projektu) a následné kontroly (ve stanoveném období od proplacení) zahrnující fyzické a finanční kontroly jednotlivých projektů, a to buď formou dokladové kontroly, nebo přímo na místě realizace projektů, případně u subjektů, které jsou povinny uchovávat veškeré originály technických postupů a platebních dokladů.

c) Kontrolu 2. stupně provádí Finanční odbor u každého projektu a to potvrzením formuláře F2, který vystavuje odbor implementace projektů při každé žádosti o platbu ze strany příjemce. Tato kontrola potvrzuje, že veškeré skutečnosti uvedené v Prohlášení o schválení a příkaz k proplacení způsobilých výdajů projektu F2 jsou pravdivé a jsou v souladu s národními právními předpisy a předpisy Evropských společenství.

4.3.2.2 Interní audit

Pověřený subjekt auditního orgánu (PAS)

Funkci PAS pro Regionální operační program NUTS 2 Jihovýchod vykonává Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod (Usnesení vlády ČR č. 760 ze dne 11. června 2007). Mezi AO a RR JV byla dne 17. září 2007 podepsána smlouva o výkonu auditu, dle níž PAS zajistí, aby výkon auditu finančních prostředků z fondů EU byl oddělen od výkonu funkce řídícího orgánu. V souladu s čl. 62 odst. 3 obecného nařízení (ES) je útvarem odpovědným za výkon auditu Úřadu Regionální rady Jihovýchod útvar interního auditu, který je podřízen řediteli

Úřadu Regionální rady a je funkčně nezávislý a organizačně oddělený od řídících a výkonných struktur. PAS postupuje při výkonu auditu v souladu s čl. 62 odst. 1 písm. a) a b) nařízení Rady (ES) a příslušnými články nařízení Komise (ES) č.1828/2006 a v souladu s mezinárodně uznávanými auditorskými standardy a metodickými dokumenty AO.

Na základě smlouvy o výkonu auditu vykonává PAS v souladu s mezinárodně uznávanými auditorskými standardy následující činnosti:

i. audit za účelem ověření fungování řídícího a kontrolního systému operačních programů

ii. audit operací na vhodném vzorku pro ověření vykázaných výdajů, přitom bude zejména ověřovat:

- zda operace splňují kritéria výběru pro operační programy, provádí se v souladu s rozhodnutími o schválení a splňují všechny související podmínky týkající se jejich funkčnosti a využití nebo cílů, jichž je třeba dosáhnout; jedná se například o ověření, zda vykázané výdaje byly skutečně vynaloženy, zda vykázané výdaje odpovídají rozpočtovým složkám projektu, uvedeným v právním aktu zakládajícím závazek poskytnutí finančních prostředků (včetně odsouhlasených změn v průběhu realizace), zda byly uskutečněny dodávky spolufinancovaných produktů a služeb;
- způsobilost výdajů a správnost vykázaných výdajů z účetního hlediska,
- soulad uskutečněných operací s vnitrostátními předpisy a předpisy ES (např. o zadávání veřejných zakázek, o veřejné podpoře atd.);
- zda veřejný příspěvek byl příjemci vyplacen v souladu s článkem 80 Obecného nařízení.

PAS bude AO předkládat zejména podklady pro zprávy posuzující nastavení řídícího a kontrolního systému před podáním žádosti o první platbu, podklady pro strategii auditu, podklady pro roční plány auditu, podklady pro výroční kontrolní zprávy obsahující zjištění z auditů vč. zjištěných nedostatků, podklady pro stanoviska zda fungování řídících a kontrolních systémů poskytuje přiměřenou záruku, že výkazy výdajů jsou správné a související transakce jsou zákonné a řádné a podklady pro závěrečnou kontrolní zprávu při uzavření OP.

Útvar interního auditu

Útvarem odpovědným za výkon auditu Úřadu Regionální rady Jihovýchod je útvar interního auditu, který je podřízen řediteli Úřadu Regionální rady a je funkčně nezávislý a organizačně oddělený od řídících a výkonných struktur.

Útvar interního auditu bude kromě výkonu auditů v rámci PAS prověřovat nastavení vnitřního kontrolního systému. Součástí činnosti bude předkládání doporučení ke zdokonalování kvality vnitřního kontrolního systému, k předcházení nebo zmírnění rizik, k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků a konzultační činnost.

Zprávy z interních auditů

Zprávy z interních auditů pravidelně prováděných na jednotlivých úrovních implementace budou předkládány řediteli Úřadu regionální rady a auditnímu orgánu. Auditní zjištění budou jedním z podkladů pro řízení rizik na úrovni řídícího orgánu.

4.3.2.3 Nesrovnalosti

ŘO ROP JV je zodpovědný za řešení nesrovnalosti. Všechny orgány, zapojené do implementace operačního programu ROP JV mají povinnost hlásit ŘO ROP JV zjištěná podezření na nesrovnalost. Pokud z důvodu zjevné neopodstatněnosti podezření nezamítne, bez zbytečného prodlení zahájí řízení podle zákona č. 320/2001, o finanční kontrole. ŘO ROP JV zároveň do patnáctého dne následujícího měsíce hlásí tato podezření subjektům zapojeným do vnitřní úrovně hlášení. Prostředky dotčené nesrovnalostí vymáhá ŘO ROP JV v souladu s platnou legislativou.

4.4 MONITOROVÁNÍ

4.4.1 Monitorovací výbor

ŘO ROP JV zřizuje MV nejpozději do 3 měsíců po vydání rozhodnutí EK o schválení ROP JV. Cílem MV je zajistit účinnost a kvalitu poskytované pomoci. Postavení a úloha MV je definována ve Statutu, který schválí VRR. Monitorovací výbor bude sestaven na základě principu partnerství dle článku 11 obecného nařízení a bude respektovat, pokud to bude možné, rovné zastoupení mužů a žen. Členy MV jsou zejména zástupci státní správy a samosprávy, koordinačního orgánu MMR, které bude zároveň zastupovat IOP, zástupce MD, Platebního a certifikačního orgánu, Auditního orgánu hospodářských komor, nejvýznamnějších vzdělávacích institucí v regionu soudržnosti. Města a obce budou dostatečně zastoupeny Svazem měst a obcí České republiky, do MV byli nominováni dva zástupci z obou jeho krajských organizací. Nevládní neziskové organizace budou v MV rovněž zastoupeny svými krajskými koordinačními uskupeními. Obě tato uskupení zároveň zastřešují NNO, které se zabývají rovnými příležitostmi a ochranou životního prostředí. Určení zástupce daných institucí na jednáních MV je v kompetenci dané instituce. Expertní pohled na problematiku regionálního rozvoje a ostatních problémů řešených ROP JV je dán zastoupením vysokých škol a profesních organizací v MV. Monitorovací výbor bude zasedat minimálně dvakrát do roka. Povinností MV je zajistit dohled nad realizací ROP JV, zejména nad zajištěním souladu s předpisy ES a legislativou ČR, dosažením cílů programu při efektivním využití veřejných prostředků, aj.

Úkoly Monitorovacího výboru

Monitorovací výbor je dle článku 65 obecného nařízení zodpovědný za efektivní a kvalitní implementaci operačního programu. V souladu s tímto článkem plní především následující úkoly:

a) vypracovává a po dohodě s ŘO schvaluje svůj Jednací řád v souladu s národním, institucionálním, legislativním a finančním rámcem;

b) do 6 měsíců od schválení programu posuzuje a schvaluje kritéria (navržená ŘO) pro výběr projektů spolufinancovaných v rámci příslušného programu a schvaluje veškeré revize těchto kritérií podle potřeb programování

c) pravidelně posuzuje pokrok dosažený při implementaci ROP JV na základě dokumentů předložených řídicím orgánem, zejména s ohledem na dosažení stanovených cílů,

d) posuzuje a schvaluje výroční a závěrečnou zprávu o provádění před jejím odesláním EK,

e) je informován o výroční kontrolní zprávě a o veškerých souvisejících připomínkách vznesených EK po přezkoumání této zprávy.

f) posuzuje a schvaluje návrhy na změnu rozhodnutí EK o prostředcích z rozpočtu EU,

g) může řídicímu orgánu navrhnout jakoukoli revizi nebo přezkum operačního programu, které by mohly přispět k dosažení cílů fondů uvedených v článku 3 nebo zlepšit jeho řízení včetně finančního řízení;

h) přezkoumává výsledky hodnocení programu, prováděného dle čl. 48 obecného nařízení;

i) dle potřeby ustavuje pracovní skupiny pro řešení specifických problémů (pro přípravu odborných stanovisek a expertiz);

j) je dále informován o Komunikačním plánu a jeho revizích, Evaluačním plánu a jeho revizích a Plánu technické pomoci pro následující rok.

Zasedání MV bude řídit jeho předseda na základě Jednacího řádu. Předseda MV navrhne i program a stanoví datum zasedání. V případě nutnosti může být využita i procedura písemného projednání. Na základě žádosti či z vlastní iniciativy MV se mohou účastnit práce MV i zástupci Evropské komise. Organizační a koordinační funkci bude plnit Sekretariát MV – Oddělení monitoringu a evaluace.

4.4.2 Výroční a závěrečné zprávy o provádění

Řídící orgán zasílá Komisi výroční zprávu o provádění (po schválení MV) do 30. června následujícího roku, přičemž první zpráva bude Komisi předložena v roce 2008.

Závěrečná zpráva o provádění bude postoupena Evropské komisi do 31. prosince 2017.

Všechny výroční a závěrečné zprávy o provádění budou obsahovat následující informace:

a) důležité socioekonomické trendy se vztahem k podpoře, včetně národních, regionálních a sektorových politik,

b) postup (pokrok) v realizaci prioritních os a oblastí podpor ve vztahu k jejich specifickým cílům, s kvantifikací jejich fyzických indikátorů a indikátorů výsledků a dopadů (hodnocení pokroku v naplňování indikátorů uvedených v kapitole 3.6),

c) finanční implementace pomoci, sumarizace celkových výdajů proplacených PCO pro každou oblast podpory a záznamy o celkových platbách ze strany Evropské komise a dále kvantifikace finančních indikátorů,

d) všechny kroky ze strany ŘO a MV pro zajištění kvality a efektivnosti implementace, především:

   - monitorování, finanční kontrola a hodnocení opatření, včetně organizování sběru dat,
   - přehled všech podstatných problémů vyskytujících se při řízení podpory a přehled přijatých opatření,
   - opatření pro zajištění publicity,

e) kroky k zajištění slučitelnosti s politikou Společenství,

f) opatření přijatá pro zajištění informovanosti a publicity ROP JV,

g) informace o významných problémech vztahujících se k dodržování souladu s politikami Společenství, které byly zjištěny během implementace ROP JV a přijatá opatření pro jejich nápravu,

h) využití pomoci vrácené ŘO nebo jinému veřejnému orgánu v období provádění ROP JV dle článku 99 (2) obecného nařízení.

Každoročně, poté co bude výroční zpráva postoupena Evropské komisi, bude EK a ŘO posuzovat hlavní výstupy z předchozího roku. Po tomto posouzení může EK vznést připomínky a ŘO bude Komisi následně informovat o opatřeních, přijatých na základě těchto připomínek. Pokud Evropská komise dojde k závěru, že přijatá opatření jsou nedostatečná, může doporučit Řídícímu orgánu změny vedoucí k zefektivnění monitorování nebo řízení podpory. ŘO by měl na takovéto doporučení reagovat zavedením doporučených změn anebo vysvětlením, proč navržená doporučení nebyla akceptována.

4.4.3 Informační systém, přenos dat

Centrální jednotný informační systém
Základním prostředkem zajištění jednotnosti monitorovacího systému je stanovení rozsahu závazných dat a závazných postupů pro jejich pořizování a předávání.

Poskytování srovnatelných, věcně správných a aktuálních dat pro podporu řízení, monitorování a hodnocení je zajišťováno **závaznou Metodikou monitorování SF a FS 2007–2013**. Tato metodika definuje centrálně závazný datový rozsah, závazné postupy a lhůty pro monitorování operačních programů a projektů na všech úrovních implementace. Spolu se stanovením jednotných a závazných postupů pro předávání dat je tak zajištěn **plně integrovaný jednotný řídicí monitorovací systém** na všech úrovních implementace. Jednotný monitorovací systém zabezpečí potřebná data pro řízení, monitorování a hodnocení programů a projektů včetně pravidelného sběru dat od příjemců pomoci pro účely sledování pokroku realizace projektů prostřednictvím webového účtu příjemce.

Datová komunikace mezi účetním systémem PCO IS VIOLA, jako základním nástrojem pro podporu funkce PCO a MSC2007 je zajištěna. Z IS MSC2007 do IS VIOLA jsou předávány Souhrnné žádosti. Z IS VIOLA se do MSC2007 zpětně předává Souhrnná skutečnost.

Sběr dat a jejich elektronická výměna
MMR vytváří především pro účely sledování finanční pomoci informační systém, který je jedním z nezbytných předpokladů pro přijetí pomoci ze SF a FS. Dle usnesení vlády č. 198 z 22. února 2006 zabezpečuje MMR jednotný centrální informační systém, který bude závazný pro všechny subjekty implementace v programovém období let 2007–2013.

MMR řídí nastavení informačního systému v oblasti řízení, sběru dat, monitorování a komunikace s EK. MMR zajistí připravenost centrálního monitorovacího systému, který je také **důležitým nástrojem řízení implementace všech OP.**

Řídicí orgány mají povinnost dodávat data v požadovaném rozsahu, struktuře a v požadovaných termínech z úrovně příjemce pomoci.

Elektronická výměna dat
Česká republika zvolila variantu předávání dat do systému EK SFC2007 prostřednictvím technického rozhraní a služeb internetu. Elektronická výměna dat mezi ČR a EK je

zajišťována přenosem dat z informačního monitorovacího systému MSC2007 do databáze EK SFC2007. Znamená to přípravu požadovaných dat a následný přenos v rozsahu obecného nařízení a prováděcího nařízení v české databázi MSC2007. V této databázi byl vytvořen speciální modul, který slouží k autorizaci dat řídicími orgány odpovědnými za řízení a koordinaci programů fondů EU. Tento modul zajišťuje tvorbu a export validovaných dat řídicích orgánů, platebního a certifikačního orgánu a přes služby internetu do databáze Evropské komise SFC2007. Modul splňuje požadavek EK na eGovernment.

Využívání SFC2007 upravuje „Metodický pokyn předávání údajů do databáze Evropské Komise SFC2007", který zpracovalo MMR. V souladu s tímto pokynem je z bezpečnostních důvodů identifikována jedna osoba (dále jen „MS Liaison"), zástupce MMR, která u sebe soustřeďuje všechny požadavky týkající se vytváření a změn v přístupových právech SFC2007.

Úkoly MS Liaison jsou zejména:

- ověřovat, že osoby žádající o přístup skutečně pracují v příslušné organizaci
- ověřovat nároky žadatelů na požadovanou úroveň přístupu
- podávat žádosti o ukončení přístupových práv
- hlásit jakékoli podezřelé okolnosti
- zajišťovat aktuálnost seznamu
- informovat EK o jakýchkoli změnách týkajících se MS Liaison

Parametry informačního systému
Systém bude primárním nástrojem pro komunikaci s MF a EK, tak aby zajistil plnou administraci programů a projektů. Informační systém pro monitorování pomoci programového období 2007–2013 musí zajistit integritu dat obsažených v systému, tak aby byla zajištěna srovnatelná, věcně správná a včasná data pro řízení, monitoring a hodnocení na centrální úrovni.

Příprava a zajištění informačního systému
Pro monitorování programovacího období 2007–2013 je od 1. ledna 2007 zajištěna plná funkcionalita integrovaného systému, který zajistí monitorování na všech úrovních implementace (centrální, výkonné, žadatele/příjemce). Systém zajišťuje plnou podporu pro řízení, monitorování, hodnocení a administraci programů a projektů. Respektuje požadavky EK a zajišťuje požadovanou funkci sběru dat a předávání těchto dat EK a PCO.

Monitorovací systém SF (centrální část – výkonná část administrace projektů – úroveň příjemce) je upraven tak, aby splňoval požadavky na poskytnutí závazných a povinných dat v rámci nové centrální datové věty. Informační systém splňuje požadavky na bezpečnost uložených dat. ŘO ROP JV využívá monitorovací IS na základě bezplatného poskytnutí podlicence uzavřené s MMR podmíněné uzavřením servisní smlouvy na vlastní specifickou část se zhotovitelem IS.

Informační systém zajišťuje sledování následujících činností:

a) čerpání prostředků ze SF,

b) čerpání prostředků národního spolufinancování,

c) monitorování, hodnocení a kontrolu,

d) komunikaci s Evropskou komisí a poskytování údajů do monitorovací tabulky EK,

e) sledování údajů na úrovni příjemce,

f) propojení na relevantní systémy státní správy,

g) naplňování monitorovacích indikátorů.

Systém je koncipován jako tříúrovňový celek vzájemně komunikujících informačních systémů – centrální úroveň, výkonná úroveň a webový účet příjemce (viz. obrázek č. 11)

A. centrální modul MSC2007, jehož úlohou je zajištění monitorování, plánování, postup a vyhodnocování ROP JV z hlediska věcného, finančního i procedurálního; centrální modul bude schopen zajistit data dle potřeby EK, bude umožňovat výměnu všech relevantních údajů i mezi dalšími informačními systémy. Správcem aplikace je MMR;

B. výkonný modul pro účely monitorování ROP JV MONIT7+, který zajišťuje výkonné činnosti přípravy a řízení programu, tj. zejména výběr projektů, evidenci projektů, monitorování a hodnocení z věcného i finančního hlediska na úrovni projektu a reportování. Je instalován a provozován ŘO. Bezpečnost a spolehlivost dat na této úrovni je zajišťována smlouvou s Centrem pro regionální rozvoj, které je dodavatelem informačního systému pro všechny regionální operační programy. Zabezpečení dat je řešeno ve dvou základních úrovních. První úroveň je definována jako zabezpečení dat proti neoprávněnému použití, druhá úroveň je definována jako zabezpečení dat proti ztrátě a poškození;

C. informační modul pro žadatele a příjemce podpory z ROP JV BENEFIT7, který usnadňuje zasílání žádostí projektů a kompletování připravených projektových žádostí; informační modul je napojen na ostatní moduly informačního systému; modul bude také sloužit pro další komunikaci s příjemci podpory při implementování projektu (žádost o platby, reportování).

Obrázek 11: Schéma informačních systémů relevantních pro ROP JV

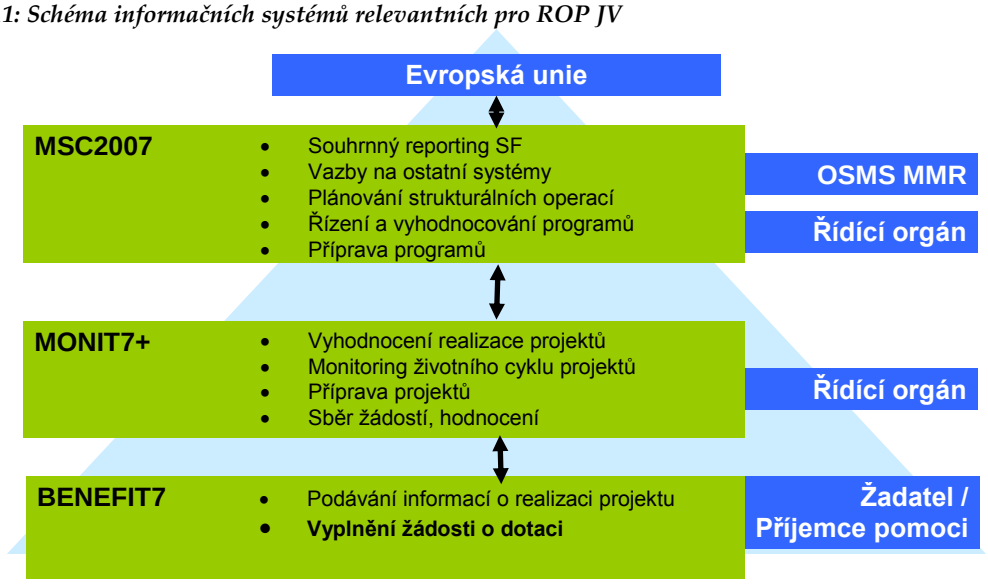

Na tuto základní strukturu bude napojen účetní systém RR. Informační systém jako celek respektuje článek 58(d) obecného nařízení. Týká se účetnictví, monitoringu a údajů finančního výkaznictví.

Informační systém VIOLA, který je v gesci PCO, zajišťuje účtování o prostředcích finanční pomoci ze SF/CF v České republice v rámci PCO. Nezbytnou součástí systému monitorování je rozhraní umožňující komunikaci mezi IS VIOLA a MSC2007. Jeho prostřednictvím jsou do IS VIOLA předávána data o jednotlivých programech a projektech a zpětně jsou z IS VIOLA předávána do MSC2007 data o uskutečněných platbách a další nezbytné údaje pro řádné monitorování prostředků SF/CF.

4.5 HODNOCENÍ

Evaluace ROP JV je prováděna v souladu s povinnostmi ustanovenými v rámci článků 47 až 49 obecného nařízení, v souladu s metodickými pokyny Evropské komise a s metodickými pokyny NOK. Za zajištění evaluace je odpovědný Řídící orgán.

Cílem evaluace je dle čl. 47 odst. 1 obecného nařízení:

a) zvýšení kvality a efektivnosti pomoci poskytované z Fondů EU a její konzistence s cíli EU a ČR;

b) zdokonalení strategie a zefektivnění implementace operačního programu;

c) zkoumání specifických strukturálních problémů ČR a udržitelného rozvoje ve vztahu k předmětu operačního programu.

Podle čl. 48 odst. 2 a 3 obecného nařízení se jedná o:

a) hodnocení předběžné (ex-ante) operačních programů – pro zlepšení připravovaných programových dokumentů,

b) hodnocení v průběhu implementačního období

- dle **okamžité potřeby *(ad hoc)*** v návaznosti na zjištění monitoringu (odchylky od cílů, požadavky revizí ap.) – pro zlepšení procesu implementace,
- **průběžné *(ongoing)***
- **souhrnné** pro strategické zprávy podle čl. 29 odst. 2 obecného nařízení.

Mimo uvedené aktivity budou části ROP JV hodnoceny v rámci evaluací prováděných NOK (v souladu s Evaluačním plánem NOK) a Evropskou komisí. ŘO ROP JV poskytne plnou součinnost při provádění těchto evaluací.

Vlastní postupy zajištění evaluace

Povinnosti evaluace ROP JV jsou:

- sestavování, realizace, aktualizace a vyhodnocování evaluačního plánu ROP (ve vazbě na evaluační plán pro ČR vytvořený NOK);
- zajištění všech hlavních evaluací (ex–ante, ad hoc, on–going, strategické evaluace);

- poskytování zdrojů a údajů pro provádění evaluace a využití údajů a informací z monitorovacího systému pro průřezové evaluace prováděné a organizované NOK zejména však pro strategické zprávy 2009 a 2012 (čl. 29 odst. 2) a pro ex post hodnocení prováděné EK;
- aktivní vzájemná spolupráce s evaluátory a pracovníky evaluace na národní úrovni (s Evaluační jednotkou NOK) a na různých úrovních implementace ROP JV a na různých úrovních implementace SF a FS v ČR;
- povinnost uveřejňování výsledků evaluací, a to v souladu s požadavky odst. 3 článku 47 obecného nařízení.

V souladu s článkem 48 obecného nařízení bude zároveň prováděno hodnocení v souvislosti s monitorováním ROP JV, zejména pokud toto monitorování odhalí významný odklon od původně stanovených cílů. Hlavním předpokladem je správné nastavení systému monitorovacích indikátorů, které umožní měřit dosahování cílů jednotlivých prioritních os. Problematika indikátorů je blíže rozvedena v kapitole 3.6. S ohledem na specifické prvky ROP by mohly být indikátory a jiná data vygenerovaná monitorovacím systémem základem pro provedení průběžného hodnocení, jehož cílem by byly návrhy na nezbytné úpravy programu. S výsledky evaluace bude seznámen MV, který může Řídicímu orgánu následně navrhnout revizi nebo přezkum ROP v souladu s článkem 65 obecného nařízení. Výsledky tohoto hodnocení se zasílají i EK.

Evaluační plán

Prvním krokem přípravy evaluačního procesu je sestavení evaluačního plánu ROP JV, který navazuje na evaluační plán NOK. Evaluační plán se vypracovává na celé programové období, aktualizuje se každoročně a detailně rozpracovává na nejbližší kalendářní rok.

Obsah evaluačního plánu:

1) indikativní seznam hodnotících činností, které mají být realizovány během programového období;
2) tematický obsah každého hodnocení;
3) odůvodnění zvoleného tematického rozsahu;
4) potenciální uplatnění každého hodnocení;
5) indikativní časový plán pro celé období, včetně jeho roční aktualizace a detailnějšího rozpracování;
6) typ evaluace (evaluace pro strategické zprávy, on-going, ad hoc, činnosti související s ex post evaluací atd.);

Evaluační pracoviště – interní evaluační kapacita

Čl. 48 odst. 1 obecného nařízení vyžaduje vytvoření podmínek pro provádění evaluace. Evaluační úkoly plní na úrovni ROP JV pověřené evaluační pracoviště s patřičnou znalostí programovacího cyklu – evaluačních postupů. Toto pracoviště je schopné zajišťovat jak přípravné fáze evaluací (plány a přípravu zadání včetně rozpočtu), tak organizační činnost v realizačních fázích evaluací, včetně využívání oponentní funkce odborných skupin a uveřejňování jejich výsledků.

Evaluační pracoviště připravuje / provádí / zajišťuje:

a) návrh evaluačního plánu a jeho roční aktualizace,

b) realizaci evaluačního plánu:
    - vypracování zadání pro výběr externího zpracovatele,
    - zadávání výběrových řízení pro realizaci evaluačních projektů,
    - vytváření optimálních podmínek pro realizaci evaluačních projektů, jejich koordinace s využitím odborných skupin,
c) vyhodnocování plnění evaluačního plánu,
d) předkládání výsledků plnění evaluačního plánu MV ROP JV a MV NSRR (prostřednictvím evaluační jednotky NSRR),
e) rozvíjení evaluační kapacity pro operační program,
f) co nejširší prezentaci výsledků evaluačních aktivit zodpovědným subjektům,
g) širokou publicitu výsledků evaluačních aktivit a šíření získaných zkušeností z evaluací,
h) komentáře k materiálům předloženým v rámci spolupráce s ostatními evaluačními pracovišti, včetně NSRR.

Evaluační pracoviště ŘO ROP JV podporuje činnost evaluačního orgánu NSRR účastí svých zástupců na činnosti pracovních a poradních orgánů evaluačního orgánu NSRR (pracovní skupina, odborné skupiny) nebo i přímou spoluprací, zejména při vytváření podkladů pro strategické zprávy podle čl. 29 odst. 2 obecného nařízení ke SF a FS.

Pracovní skupina pro evaluaci operačního programu, odborné skupiny
Úlohu poradního a koordinačního orgánu pro rámcové evaluační aktivity, jako je sestavování evaluačního plánu, pro aktivity rozvíjení evaluační kapacity, pro využívání výsledků evaluací a jejich předkládání MV operačního programu bude plnit Pracovní skupina pro evaluaci ROP JV.

Pracovní skupina bude projednávat:
- přípravu evaluačního plánu,
- aktualizaci evaluačního plánu pro příští rok,
- (formální) postup přípravy realizace evaluace,
- rozvíjení evaluační kapacity,
- (věcnou) přípravu realizace evaluačního plánu,
- vyhodnocování plnění evaluačního plánu,
- návrhy zpráv pro MV ROP JV.

Pracovní skupina pro evaluaci dále připravuje výběrové řízení na zadání zakázky na evaluační aktivity, které budou zpracovávat nezávislí hodnotitelé stojící mimo Řídicí orgán. O nich bude rozhodovat výběrová hodnotící komise. Ta bude zahrnovat i nezávislé experty a potenciální a skutečné uživatele výsledků evaluace, pokud to bude možné.

Pro odborný a nezávislý dohled nad realizací jednotlivých evaluačních projektů bude Řídicí orgán jmenovat odborné skupiny. Jejich obsazení volí ŘO ROP JV tak, aby byla zahrnuta různá názorová hlediska. Z důvodu transparentnosti přizve do skupiny i členy mimo Řídicí orgán, např. partnery, jichž se dotýká strukturální zásah, který je předmětem hodnocení, nebo ad hoc přizvané experty, případně evaluátory ostatních OP. Členem odborné skupiny

je rovněž zástupce koordinačního orgánu na národní úrovni – NSRR (= evaluační jednotky NSRR) a případně také zástupci dalších orgánů/operačních programů, pokud mezi hodnocenými oblastmi existuje věcná souvislost.

Spolupráce ve vazbě na strategické hodnocení včetně zpracování podkladů pro zprávy dle čl. 29 obecného nařízení

Pro splnění požadavků, kladených v oblasti evaluace na ČR jako celek, jak v přípravné, tak i v prováděcí fázi evaluační činnosti, a zejména pro vytváření podkladů pro strategické zprávy podle čl. 29 odst. 2 obecného nařízení bude evaluační pracoviště spolupracovat s PS pro evaluaci NSRR.

Monitoring a hodnocení horizontálních priorit

Monitoring horizontálního tématu rovných příležitostí je integrální součástí centrálního monitorovacího systému, který zohledňuje rovné příležitosti v podobě genderově členěných indikátorů výstupů, výsledků i dopadů od strategické úrovně NSRR až po monitoring relevantních priorit ROP. Sledování a vyhodnocování účinnosti implementace opatření z fondů z hlediska stanovených cílů i vlivu na RP cílových skupin je zajišťována centrálně z MMR. ŘO ROP spolupracuje a transfer informací probíhá v rámci PS pro evaluaci a horizontální témata.

Sledování environmentálních dopadů je rovněž součástí IS monitoring, a to sadou indikátorů navržených zpracovatelem SEA NSRR na centrální úrovni a sadou indikátorů navržených zpracovatelem SEA ROP na úrovni programu. Expertní vyhodnocování dopadů bude prováděno MMR v rámci PS, v níž budou zastoupeny všechny ŘO a jejímž prostřednictvím bude proces sledování dopadů koordinován a metodicky řízen.

Využití a uveřejnění výstupů evaluace

Evaluační pracoviště ŘO ROP JV bude zprostředkovávat využití výsledků evaluačních projektů uvnitř implementační struktury operačního programu a poskytovat je dalším zájemcům pro využití v nich obsažené zkušenosti a koordinačnímu evaluačnímu pracovišti NSRR (evaluační jednotka NSRR), které je umístí do centrální veřejně přístupné databáze uskutečněných evaluací.

Výstupy evaluace uveřejňuje ŘO ROP JV na Internetu nebo i jinak. Povinnost uveřejňovat výsledky evaluačních aktivit vyplývá z ustanovení čl. 47 odst. 3 obecného nařízení.

4.6 SOULAD S POLITIKAMI SPOLEČENSTVÍ

Řídicí orgán ROP JV zajišťuje, že v průběhu všech fází přípravy a realizace ROP JV je posuzována slučitelnost programu s politikami Společenství. Prováděcí dokument obsahuje detailní informace o způsobu zabezpečení slučitelnosti navrhovaných prioritních os a oblastí podpory s politikami Společenství.

Všechny instituce zainteresované do tvorby operačního programu jsou zavázány dbát na zásadu slučitelnosti s politikami Společenství.

4.6.1 Soulad s pravidly veřejné podpory

Finanční prostředky poskytované ze SF jsou považovány za státní prostředky, a proto se jejich poskytování řídí všemi příslušnými pravidly a předpisy ES pro veřejnou podporu, budou–li naplněny veškeré znaky stanovené v článku 87 Smlouvy o založení ES.

Řídicí orgán zajistí, aby akce financované ze SF splňovaly pravidla pro poskytnutí veřejné podpory, jak jsou stanovena v článku 87 Smlouvy o založení ES. „Řídící orgán dále zajistí, že jakákoli veřejná podpora poskytnutá v rámci tohoto programu bude v souladu s procedurálními a materiálními pravidly státní pomoci uplatnitelnými v časovém okamžiku udělení takové dotace z veřejných prostředků."

Veškeré veřejné podpory budou oznámeny EK (v souladu s článkem 88 ods. 3 Smlouvy o založení ES) a žádná veřejná podpora nebude poskytnuta před vydáním rozhodnutí EK, pokud nebude využito některé z blokových výjimek.

V případě poskytnutí podpory „de minimis" oznámí poskytovatel příjemci, že se jedná o podporu uvedeného typu, a zároveň bude požadováno od příjemce čestné prohlášení, ve kterém příjemce uvede, zda obdržel jakoukoli jinou podporu „de minimis" v průběhu posledních tří let, a pokud ano, v jaké výši. V případě, že během posledních 3 let příjemce obdržel podporu de minimis a součet jím získaných podpor bude přesahovat limit podpory de minimis stanovený nařízením ES (200 tis. Euro), nebude v tomto případě příjemci dotace poskytnuta.

Zvláštní pozornost bude věnována veřejné podpoře akcí z několika zdrojů (např. státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí, finanční prostředky ze SF). Celková výše veřejné podpory ze zdrojů ČR a EU nesmí překročit limity stanovené v Regionální mapě intenzity veřejné podpory ČR pro roky 2007–2013.

Indikativní přehled předpisů, na jejichž základě bude udělována výjimka ze zákazu veřejné podpory u jednotlivých prioritních os ROP JV, uvádí tabulka 39.

Tabulka 39: Přehled výjimek ze zákazu veřejné podpory

Prioritní osa	Předpis
PO 1: Dostupnost dopravy - veřejná civilní mezinárodní letiště; - systémy veřejné dopravy, informační a odbavovací systémy; infrastruktura pro hromadnou dopravu - nákup prostředků VHD	Pokyny Společenství pro financování letišť Pokyny k regionální podpoře na období 2007–2013 Podpora bude poskytována na základě notifikace dle čl. 88 odst. Smlouvy ES po schválení programu podpory evropskou Komisí.
PO 2: Rozvoj udržitelného cestovního ruchu - infrastruktura v CR; - služby pro CR	 Pokyny k regionální podpoře na období 2007–2013; de minimis de minimis Veřejná podpora bude poskytována v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1628/2006 ze dne 24. října 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní regionální investiční podporu, uveřejněném v Úředním věstníku EU dne 1. listopadu 2006 a v souladu s nařízením

	komise (ES) č. ze dne o použití článků 87 a 88 na podpory de minimis (toto nařízení doposud nevyšlo v ÚV a bude užito na projekty neinvestičního charakteru).
PO 3: Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel - infrastruktura, vybavení zařízení; brownfields	Pokyny k regionální podpoře na období 2007–2013; Veřejná podpora bude poskytována v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1628/2006 ze dne 24. října 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní regionální investiční podporu, uveřejněném v Úředním věstníku EU dne 1. listopadu 2006 a v souladu s nařízením komise (ES) č. ze dne o použití článků 87 a 88 na podpory de minimis (toto nařízení doposud nevyšlo v ÚV a bude užito na projekty neinvestičního charakteru).
PO 4: Technická pomoc	*bez výjimky*

4.6.2 Veřejné zakázky

Zakázky na zboží, služby a práce, které budou spolufinancovány ze SF, budou prováděny v souladu s platnou legislativou ČR a ES pro zadávání veřejných zakázek (zejména zákonem č. 137/2006 Sb.).

Současně bude zajišťován soulad s požadavky Společenství, stanovenými ve Smlouvě (články 12, 28, 43 a 49) a v příslušných směrnicích EU pro zadávání veřejných zakázek (směrnice 2004/18/ES o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, ve znění směrnice 2005/75/ES a směrnice 2005/51/ES, směrnice 2004/17/ES o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, ve znění směrnice 2005/51/ES).

Řídící orgán bude monitorovat, zda příjemci podpory zadávají veřejné zakázky v souladu s platnými právními předpisy ČR a ES.

4.6.3 Rovnost příležitostí

Projekty spolufinancované fondy EU musí přispívat k naplňování principu rovných příležitostí pro muže a ženy. Posuzování těch projektů ucházejících se o spolufinancování z fondů, které nejsou specificky orientovány ke zlepšení rovných příležitostí, musí obsahovat vyhodnocení jejich vlivu na rovné příležitosti. Řídicí orgán v rámci řízení a monitorování ROP JV zajistí, že budou vypracovány statistiky v členění podle pohlaví (na základě dostupných dat). Zajistí také, že hodnocení budou zjišťovat rozsah, v jakém je princip podpory rovných příležitostí brán v úvahu při implementaci programu. V odůvodněných případech bude ŘO usilovat o vytváření přiměřených hodnotících postupů, nástrojů a indikátorů pro tento účel. Pro podporu hlavních úkolů v rovných příležitostech bude možno využívat technické pomoci. Výroční zprávy a závěrečná zpráva o implementaci ROP budou

obsahovat zvláštní kapitolu popisující činnosti podniknuté v rámci programu pro zajištění realizace cílů programu s charakterem rovných příležitostí.

4.6.4 Earmarking

V rámci ROP JV byly definovány earmarkingové intervence v celkové výši 42 789 279 EUR, což reprezentuje přibližně 6,0 % z celkové alokace EFRR pro ROP JV ve výši 716 169 333 EUR.

Tabulka 40: Indikativní rozdělení prostředků SF pro kategorie podpory týkající se earmarkingu

Kód	Informační společnost	Orientační alokace v EUR
11	ICT	3 498 641
Kód	**Doprava**	**Orientační alokace v EUR**
28	Inteligentní dopravní systémy	8 686 774
29	Letiště	7 142 858
Kód	**Ochrana životního prostředí a předcházení rizikům**	
52	Podpora čisté městské dopravy	23 461 006
Celkem v earmarkingových		**42 789 279**

Region NUTS 2 JV je způsobilý pro financování v rámci cíle Konvergence. Podmínka vycházející z článku 9 Obecného nařízení zajistit, aby 60 % výdajů na cíl Konvergence bylo vyčleněno na priority EU v oblasti zvyšování konkurenceschopnosti a tvorby pracovních míst včetně dosažení cílů stanovených v dokumentu „Integrated Guidelines for Growth and Jobs“, není pro ČR závazná, neboť ČR přistoupila do EU k 1. květnu 2004. Česká republika se však dopisem předaným EK 4. července 2007 připojila k upřednostňování earmarkingových intervencí.

Důvodem, proč je podíl earmarkingových intervencí v rámci celkové alokace na ROP JV pouze 6,0 % je zdůvodněn následovně:

a) Intervence na poli výzkumu a technologického rozvoje jsou mimo rozsah a zaměření ROP JV.

b) Z důvodů efektivnosti využití prostředků EU je podpora ICT poskytována především z IOP.

c) Z důvodů efektivnosti využití prostředků EU je podpora dopravní sítě TEN-T vyhrazena v programu OP D.

d) Z důvodů efektivnosti využití prostředků EU je podpora podnikání a inovací plně v gesci specializovaného programu – OP PI.

e) Rovněž podpora energetiky a obnovitelných zdrojů energie je prioritou specializovaných programů – OP ŽP a OP PI.

f) Zvyšování přizpůsobivosti pracovníků a společností, podniků a podnikatelů, zlepšování přístupu k zaměstnání a udržitelnost, zlepšování sociálního začlenění znevýhodněných osob spolu s posilováním lidského kapitálu jsou podporovány především z fondu ESF a tedy v rámci ČR ze specializovaných programů – OP VaVpI a OP LZZ.

Během implementace ROP JV bude ŘO upřednostňovat ty projekty, které realizují earmarkingové intervence.

4.6.5 Možnosti PPP v ROP JV

Partnerství veřejného a soukromého sektoru může, za určitých podmínek, být pro veřejný sektor velmi zajímavé, zvláště pro přípravu a implementaci infrastrukturních projektů.

Základními výhodami PPP projektů pro veřejný sektor jsou:

a) Úspory veřejných rozpočtů.

b) Možnost zvýšeného objemu investic (pákový efekt).

c) Lepší „zhodnocení prostředků" díky zkušenostem soukromého sektoru.

d) Zkrácení doby výstavby.

e) Vysoká technická kvalita projektů.

f) Nižší hladina rizika pro veřejný sektor z důvodu přenesení části rizik na soukromý sektor

PPP projekty nejsou pro veřejný sektor nezbytně ziskové. Proto se, z důvodu zajištění úspěšnosti PPP a snížení ekonomických rizik, musí veřejný sektor zaměřit na některé základní aspekty:

a) Používat správný PPP model.

b) Posilovat soutěž mezi potencionálními partnery PPP.

c) Chránit veřejný zájem.

d) Garantovat životaschopnost projektu bez jakéhokoliv nepřiměřeného zisku v důsledku veřejné podpory.

Zkušenosti s PPP pro infrastrukturní projekty jsou v ČR omezené. Rovněž existují pochybnosti o dostatečnosti existujících právních předpisů upravujících či dotýkajících se PPP projektů. Z tohoto důvodu MMR provede nezbytná opatření k vytvoření dostatečné právní základny pro PPP projekty. Výsledky budou představeny nejpozději na konci roku 2008.

MMR vypracovalo (v souladu s Usnesením vlády č. 536/2007 k Analýze pilotních projektů Partnerství veřejného a soukromého sektoru) podrobný metodický výklad k zákonu č. 139/2006 Sb. o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon), jako nezbytnou pomoc pro přípravu a implementaci PPP projektů v celém procesu. Tento výklad je použitelný především pro kraje, města a obce. V souladu s výše uvedeným usnesením připraví MF metodiku vztahující se k problematice zdanění a financování. V roce 2008 tak bude mít ČR kompletní legislativu a metodický rámec pro přípravu a implementaci PPP projektů. V roce 2008 zpracuje MMR v rámci individuálních OP studii identifikovaných typů projektů, které budou vhodné pro realizaci prostřednictvím PPP. Tato studie a aktivity s ní spojené budou podporovány z OP TP.

Prvním úkolem ŘO ROP JV pro podporu PPP projektů bude zabezpečit seznámení potencionálních příjemců s výsledky výše zmíněných studií a aktivit MMR prostřednictvím workshopů, seminářů, konferencí, publikací, atd. ŘO ROP JV rovněž nejpozději v prosinci 2008 vyhlásí výzvu pro podporu přípravy PPP projektů. Technická pomoc bude k dispozici

rovněž pro finální příjemce plánující představení žádostí PPP projektů. Žádosti PPP projektů budou předkládány v rámci prioritní osy nebo oblasti podpory stanové v rámci konkrétní výzvy. Klíčovým cílem všech ROP v programovém období 2007–2013 bude podpořit realizaci co nejvíce PPP projektů. Realizované PPP projekty tak pomohou vytvořit pozitivní zkušenost a posílí dynamiku tvorby nových podobných partnerství.

Při realizaci a podpoře PPP projektu bude zásadní, aby bylo zamezeno nepřiměřenému zisku, stejně tak jako zachování rovného a transparentního přístupu bez porušení českého a komunitárního práva. To se týká zejména oblasti veřejné podpory.

4.7 PUBLICITA A INFORMOVANOST

Podle ustanovení článku č. 69 obecného nařízení je ŘO ROP JV povinen zajistit publicitu OP v souladu s prováděcími pravidly implementačního nařízení. Cílem informačních a propagačních opatření je zvýšení povědomí veřejnosti o ROP JV a činnostech EU v oblasti politiky soudržnosti.

Řídící orgán je odpovědný za zajištění publicity ROP JV a to především v následujících činnostech:

- vypracování Komunikačního plánu ROP JV (KoP) na celé programové období a jeho předložení EK,
- vykazování realizovaných aktivit KoP a informování výboruj o použitých nástrojích publicity,
- informování případných příjemců pomoci, hospodářských a sociálních partnerů, subjektů prosazujících rovnoprávnost mezi muži a ženami, příslušných nevládních organizací o příležitostech, které ROP JV přináší těmto příjemcům,
- informování široké veřejnosti o úloze ES v poskytování pomoci prostřednictvím EFRR a také o konečných výsledcích této pomoci.

V KoP je kladen důraz na obecné cíle a strategické cíle ROP JV, cílové skupiny a nástroje, které se budou využívat. Gestorem KoP je ŘO ROP JV, jeho realizace bude financována z prostředků alokovaných na technickou pomoc ROP JV. ŘO ROP JV jmenuje komunikačního úředníka programu zodpovědného za přípravu a realizaci KoP.

K realizaci cílů budou užívány standardní nástroje publicity, jako jsou:

- Publikace, metodiky, pokyny, průvodci, atd.
- Informační letáky, plakáty, billboardy apod.
- Tiskové zprávy, prohlášení a články.
- Propagační předměty.
- Konference, semináře, prezentace.
- Internetové stránky, on–line nástroje, atd.

Příjemce je povinen poskytovat informace o přijetí finanční prostředků z rozpočtu EU. Příjemce odpovídá v souvislosti s realizací projektu za informační a propagační opatření pro veřejnost. Hlavním poselstvím je informace, že projekt je realizován s finanční podporou EU,

resp. EFRR, a to prostřednictvím ROP JV. Při zajišťování publicity se příjemce řídí pokyny stanovenými ŘO ROP JV.

5 FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ

5.1 VÝCHODISKA PRO FINANČNÍ RÁMEC ROP

Zdrojem pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti v letech 2007–2013 budou prostředky ze SF a FS EU. Při rozpracování alokace finančních prostředků mezi operační programy se vycházelo ze schválené alokace prostředků mezi OP s tím, že rozložení prostředků reflektuje priority ČR ve vazbě na strategické dokumenty Evropské unie.

Finanční rámec ROP NUTS 2 Jihovýchod vychází ze stanoveného podílu prostředků v rámci cíle Konvergence pro Regionální operační programy ve výši 18 %. Dle posledního aktuálního rozložení prostředků mezi jednotlivé cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti bude pro cíl Konvergence na celé období celkem vyčleněno 25 883,5 mil. EUR[89], a to z prostředků EFRR, ESF a FS. Podíl regionálních operačních programů činí celkem 4 659,03 mil. EUR. Z této částky byla pro ROP NUTS 2 Jihovýchod určeno 15,12 % z celkové alokace pro všechny ROP. Celková alokace na ROP NUTS 2 Jihovýchod v absolutním vyjádření tak činí 720,3 mil. EUR.

Realizace ROP JV bude podpořena pouze z EFRR. Propočet alokací prostředků EFRR na jednotlivé roky je odvozen od propočtů celkových alokací prostředků SF na jednotlivé roky období 2007–2013, které provedlo MF dle metodiky EK.

5.2 FINANČNÍ PLÁN ROP

Finanční plán Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod vychází z dohody obou krajů regionu Jihovýchod. Ty se po důkladném zvážení svých potřeb a priorit podložených finančními analýzami a průběžnými výstupy z projektů posilování absorpční kapacity shodly na rozdělení prostředků přidělených pro ROP JV na jednotlivé prioritní osy ROP v poměru:

Prioritní osa 1: Dostupnost dopravy	49,5 %
Prioritní osa 2: Rozvoj udržitelného cestovního ruchu	18,6 %
Prioritní osa 3: Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel	28,6 %
Prioritní osa 4: Technická pomoc	3,3 %

Financování ROP JV bude zajištěno z prostředků EFRR, státního rozpočtu, rozpočtu krajů, rozpočtů obcí na území regionu a ze soukromých zdrojů. Tyto různé zdroje financování budou mít odlišný podíl na spolufinancování jednotlivých prioritních os ROP na základě jejich věcného zaměření a obsahové náplně oblastí podpor. Výdaje v rámci technické pomoci budou hrazeny bezprostředně po jejich vzniku přímo z rozpočtu Regionální rady.

[89] Běžné ceny.

Tabulka 41: Příspěvky z fondů EU na jednotlivá léta pro ROP NUTS 2 Jihovýchod (v EUR)

	Strukturální fondy (EFRR)	Fond soudržnosti	Celkem
	1	2	3=1+ 2
2007	87 402 795	–	87 402 795
2008	91 702 020	–	91 702 020
2009	96 020 039	–	96 020 039
2010	100 539 972	–	100 539 972
2011	113 164 082	–	113 164 082
2012	113 475 427	–	113 475 427
2013	118 059 212	–	118 059 212
Celkem 2007–2013	720 363 547	–	720 363 547

Tabulka 42: Indikativní finanční plán ROP NUTS 2 Jihovýchod pro celé programové období (v EUR, zaokrouhleno)

Číslo priority	Název priority	Fond	Příspěvek Společenství	Národní zdroje	Indikativní rozdělení národních zdrojů		Celkové zdroje	Míra spolufi nan–cování	PRO INFORMACI	
					Národní veřejné zdroje	Národní soukromé zdroje				
			a	b(=c+d)	c	d	e=a+b	f=a/e	EIB	Jiné*)
1	Dostupnost dopravy	EFRR	356 902 059	62 982 717	62 982 717		419 884 776	85%		
2	Rozvoj udržitelného cestovního ruchu	EFRR	133 844 670	23 619 647	23 619 647		157 464 317	85%		26 377 649
3	Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel	EFRR	205 665 666	36 293 942	36 293 942		241 959 608	85%		47 405 048
4	Technická pomoc	EFRR	23 951 152	4 226 674	4 226 674		28 177 826	85%		
Celkem			**720 363 547**	**127 122 980**	**127 122 980**		**847 486 527**	**85%**		**73 782 697**

**) Zaokrouhleno.*

PŘÍLOHY

A. Tabulky a obrázky

Tabulka 1: Orientační rozdělení příspěvku Společenství podle kategorie v ROP JV.
Referenční číslo Komise: 2007CZ161PO001

Název programu:
Regionální operační program regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod

Datum posledního rozhodnutí Komise o daném operačním programu:
__/__/__

(v eurech)

Téma 1	
Prioritní téma	
Kód	Částka
11	3 498 641
18	11 113 214
23	252 126 584
24	17 065 196
25	37 306 427
28	8 686 774
29	7 142 858
52	23 461 006
55	3 844 499
56	3 413 039
57	93 323 197
58	21 887 138
59	26 783 261
60	2 275 359
61	81 511 404
75	32 669 905
76	29 431 682
77	22 677 295
79	18 194 916
81	4 311 207
85	12 215 088
86	7 424 857
Celkem	**720 363 547**

(v eurech)

Téma 2	
Forma financování	
Kód	Částka
01	**720 363 547**
Celkem	**720 363 547**

(v eurech)

Téma 3	
Území	
Kód	Částka
01	**375 022 264**
05	**345 341 283**
Celkem	**720 363 547**

*** Kategorie by měly mít kód pro každé téma za použití standardní klasifikace.**
**** Odhadovaná výše příspěvku Společenství na každou kategorii.**

Tabulka 2: IOP - Prioritní projekty v rámci oblasti intervence 5.1 (aktivity a+b)

Poř č.	Název projektu	Nositel projektu	Místo	Kraj
A. Prioritní projekty (připravené)				
1.	Sanace areálu Malé pevnosti	Památník Terezín	Terezín	Ústecký
2.	Revitalizace zámeckého návrší	Město Litomyšl	Litomyšl	Pardubický
3.	Obnova historického areálu Evropského hřebčína Kladruby	Státní hřebčín Kladruby	Kladruby	Pardubický
4.	Reanimace budovy prelatury a areálu hospodářského dvora	Národní památkový ústav	Plasy	Plzeňský
5.	Reanimace budovy Nového konventu v komplexu kláštera	Národní památkový ústav	Kladruby u Stříbra	Plzeňský
6.	Revitalizace Vlašského dvora a obnova Sv. Barbory Kutná Hora	Město Kutná Hora	Kutná Hora	Středočeský
7.	Ústav paměti národa	Ústav paměti národa		Středočeský
8.	Reanimace zámku a jezuitské koleje – národní centrum fotografie	Národní památkový ústav	Jindřichův Hradec	Jihočeský
9.	Reanimace areálu zámku a velkostatku	Město Telč	Telč	Vysočina
10.	Národní skanzen ČR	Valašské muzeum v přírodě	Rožnov pod Radhoštěm	Zlínský
11.	Zahrada Evropy	Národní památkový ústav	Kroměříž	Zlínský
12.	Centrum kulturní krajiny	Národní památkový ústav	Lednicko-valtický areál	Jihomoravský
13.	Metodické centrum konzervace a centrální depozitáře	Technické muzeum v Brně	Brno	Jihomoravský
14.	Centrum moderního a současného umění	Muzeum umění Olomouc	Olomouc	Olomoucký
15.	Revitalizace industriální zóny	Národní památkový ústav	Ostrava - Vítkovice	Moravskoslezský
B. Další projekty (zásobník)				
1.	Veltrusy	Národní památkový ústav	Veltrusy	Středočeský
2.	Reanimace Sv. Bartoloměje	Město Kolín Farnost Kolín	Kolín	Středočeský
3.	Reanimace hospodářské části zámku	Národní památkový ústav	Hrádek u Nechanic	Královéhradecký
4.	Kuks – obnova hospitalu	Národní památkový ústav	Kuks	Královéhradecký
5.	Národní centrum tradiční lidové kultury	Národní ústav lidové kultury	Strážnice	Jihomoravský
6.	Reanimace dolu sv. Michal	Národní památkový ústav	Ostrava	Moravskoslezský
7.	Centrum exteriérového divadla	Národní památkový ústav	Český Krumlov	Jihočeský

Tabulka 3: IOP - Vybraná zařízení pro aktivitu 3.1a

Zařízení kraje/MPSV	Priorita	Název zařízení
Jihočeský kraj	1	Ústav sociální péče Domeček Hrabice
Jihočeský kraj	2	Ústav sociální péče Pístina, příspěvková organizace
Jihomoravský kraj	1	Habrovanský zámek
Jihomoravský kraj	2	Srdce v domě Kletnice
Karlovarský kraj	1	Domov pro osoby se zdravotním postižením v Mariánské, Jáchymov
Karlovarský kraj	2	Domov pro osoby se zdravotním postižením „Pata“ Hazlov, příspěvková organizace
Královéhradecký kraj	1	Ústav sociální péče Hajnice, příspěvková organizace a Ústav sociální péče Markoušovice, příspěvková organizace
Královéhradecký kraj	2	Ústav sociální péče Skřivany, příspěvková organizace a Ústav sociální péče Chotělice, příspěvková organizace
Liberecký kraj	1	Ústav sociální péče Jestřebí, příspěvková organizace
Liberecký kraj	2	Ústav sociální péče Mařenice, příspěvková organizace
Moravskoslezský kraj	1	Ústav sociální péče pro mládež s mentálním postižením Marianum, příspěvková organizace
Moravskoslezský kraj	2	Ústav sociální péče pro mládež s mentálním postižením Jindřichov ve Slezsku, příspěvková organizace
MPSV	1	Ústav sociální péče pro dospělé tělesně postižené Hrabyně
MPSV	2	Ústav sociální péče Tloskov
Pardubický kraj	1	Ústav sociální péče Slatiňany, příspěvková organizace
Pardubický kraj	2	Ústav sociální péče Svitavy, příspěvková organizace
Plzeňský kraj	1	Domov pro osoby se zdravotním postižením Stod, příspěvková organizace
Středočeský kraj	1	Bellevue Ledce, Šternberk
Středočeský kraj	2	Domov Buda
Ústecký kraj	1	Ústav sociální péče Jiříkov, příspěvková organizace
Ústecký kraj	2	Ústav sociální péče Lobendava, příspěvková organizace
Kraj Vysočina	1	Ústav sociální péče Jinošov, příspěvková organizace
Kraj Vysočina	2	Ústav sociální péče Ledeč nad Sázavou
Zlínský kraj	1	Domov pro osoby se zdravotním postižením Zašová, příspěvková organizace
Zlínský kraj	2	Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad – Valašská

Tabulka 4: IOP - Výběr lokalit pro aktivitu 3.1b)

Kraj		Město	Kraj		Město
Středočeský			Jihočeský		
	1	Boreč		43	Pohorská Ves
	2	Horní Počáply	Jihomoravský		
	3	Klobuky		**44**	**Brno**
	4	**Kutná Hora**		45	Ivanovice na Hané
	5	Nové Dvory		46	Zastávka
	6	Poříčí nad Sázavou	Plzeňský		
	7	Rožďálovice		47	Bělá nad Radbuzou
	8	Slaný		**48**	**Klatovy**
	9	Spomyšl		49	Nýřany
	10	Třebestovice		50	Velká Malakov
	11	Třebešice	Liberecký		
	12	Zákolany		51	Bulovka
	13	**Kolín**		52	Nový Bor
	14	**Kladno**		53	Ralsko
	15	Želenice		54	Semily
Ústecký				55	Stráž pod Ralskem
	16	Bečov		56	Tanvald
	17	Cítoliby		57	Velké Hamry
	18	Česká Kamenice		58	Zákupy
	19	Hostomice			
	20	**Chomutov**	Pardubický		
	21	Klášterec nad Ohří			
	22	**Most**	Olomoucký		
	23	Obrnice		59	Hanušovice
	24	Podbořany		60	Hranice
	25	Straškov-Vodochody		61	Kobylá nad Vidnavkou
	26	**Ústí nad Labem**		**62**	**Přerov**
Vysočina				63	Skalička
	27	**Jihlava**		64	Vrbátky
	28	Vrbice			
	29	Jaroměřice nad Rokytnou	Moravskoslezský		
	30	Kojatice		**65**	**Karviná**
	31	Mirošov		**66**	**Orlová**
	32	Telč		**67**	**Ostrava**
Zlínský					
	33	Bezměrov			
Karlovarský			Královéhradecký		
	34	Aš		68	Černožice
	35	Habartov		69	Dohalice
	36	Jáchymov		70	Holohlavy
	37	Kraslice		71	Kostelec nad Orlicí
	38	Nová Ves		72	Ledce
	39	Oloví		73	Meziměstí
					Třebechovice pod
	40	Rotava		74	Orebem
	41	**Sokolov**		75	Vysoké Veselí
	42	Teplá			

Obrázek 1: Odvětvová specializace průmyslových center regionu Jihovýchod

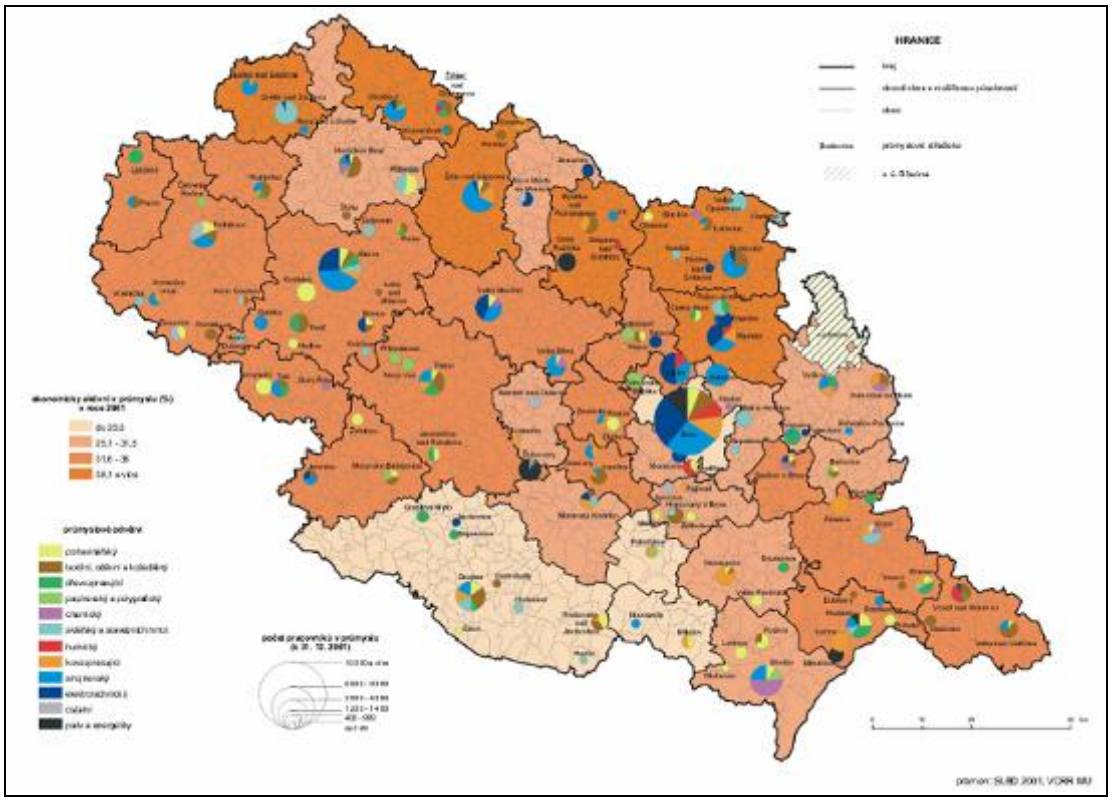

Obrázek 2: Velikostní struktura obcí regionu soudržnosti Jihovýchod. Převzato z *Binek, J. a kol.: Venkovský prostor a jeho oživení, Brno: Georgetown, 2006, 145 s, ISBN 80–251—195*

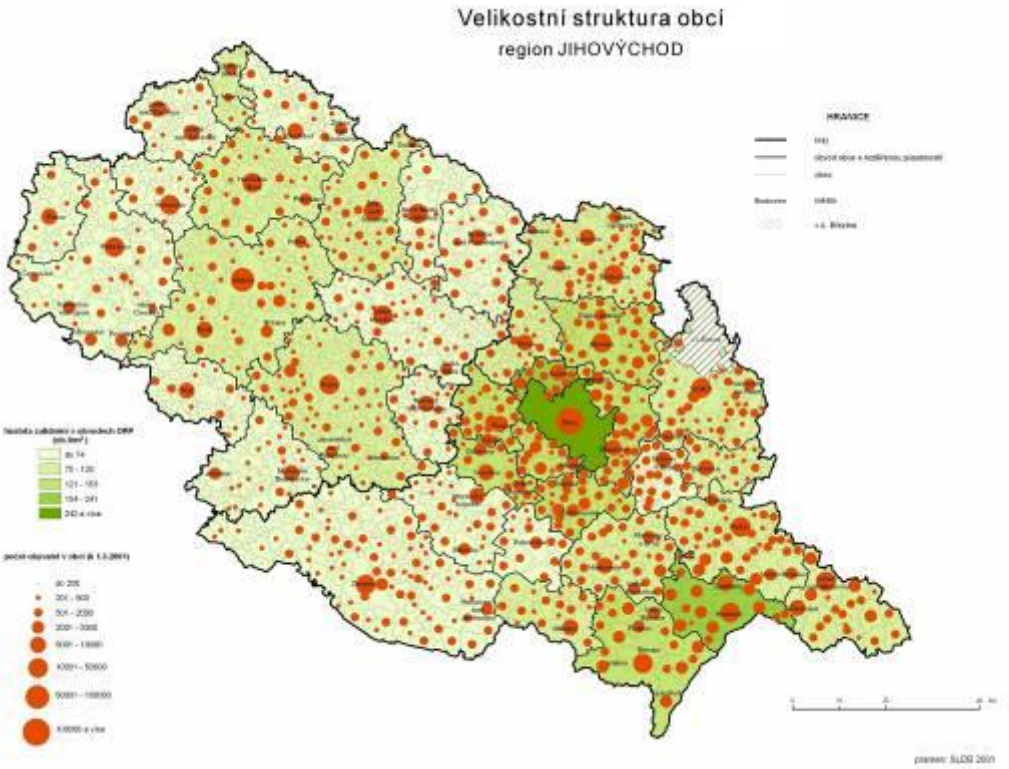

Obrázek 3: Polohová diferenciace obcí regionu Jihovýchod – dostupnost sítě TEN–T a silnic I. třídy dle vybraných kritérií:

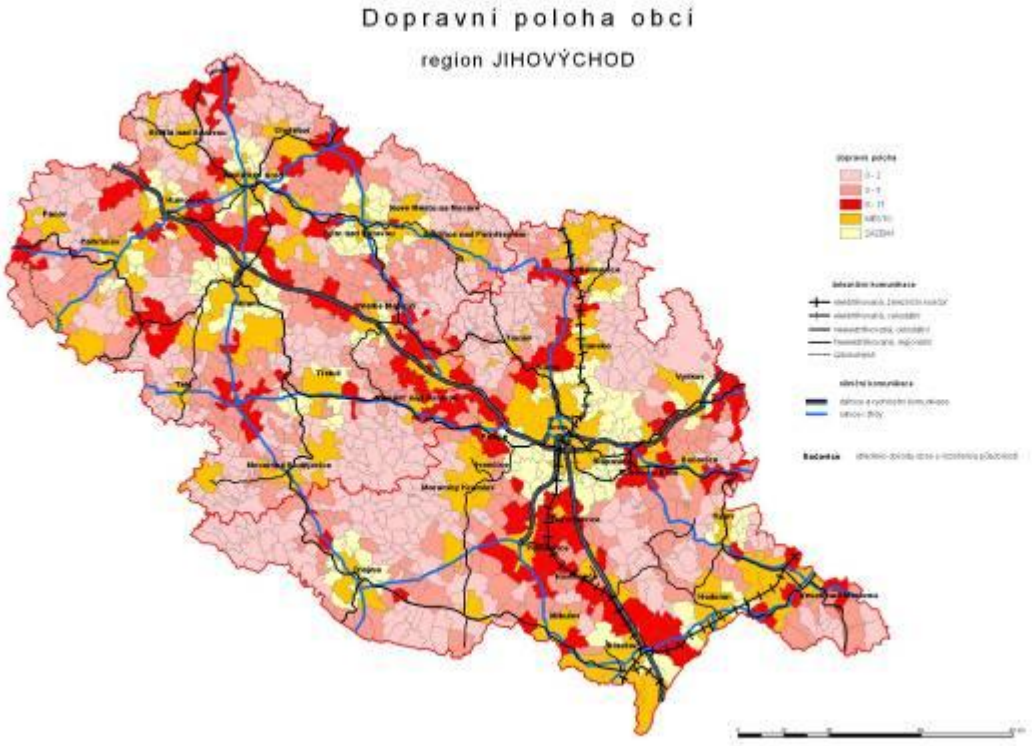

Stručný přehled kritérií bodování:

Typ	Dopravní kritérium	Body
Silnice	Vzdálenost intravilánu obce od sjezdu D/R* do 5,0 km	5
	Vzdálenost intravilánu obce od sjezdu D/R* 5,1 –10,0 km	3
	Vzdálenost intravilánu obce od sjezdu D/R* 10,1 –15,0 km	1
	Průjezd silnice I. třídy intravilánem obce	4
	Vzdálenost intravilánu obce od silnice I. třídy do 5,0 km	2
	Vzdálenost intravilánu obce od silnice I. třídy 5,1 –10,0 km	1
	Průjezd silnice II. třídy intravilánem obce	1
Železnice	Průjezd národního koridoru	1
	Průjezd celostátní dráhy	2
	Průjezd regionální dráhy	1
	Průjezd dvou s vícekolejné dráhy	1
	Průjezd elektrizované dráhy	1

Pozn.: D – dálnice (TEN–T), R – rychlostní silnice

Převzato z Binek, J. a kol.: Venkovský prostor a jeho oživení, Brno: Georgetown, 2006, 145 s, ISBN 80–251–195

Obrázek 4: Podíl obyvatel s maturitou a vyšším vzděláním na obyvatelstvu 15 + v Jihomoravském kraji k 1. březnu 2001 (převzato z Profil Jihomoravského kraje 2006):

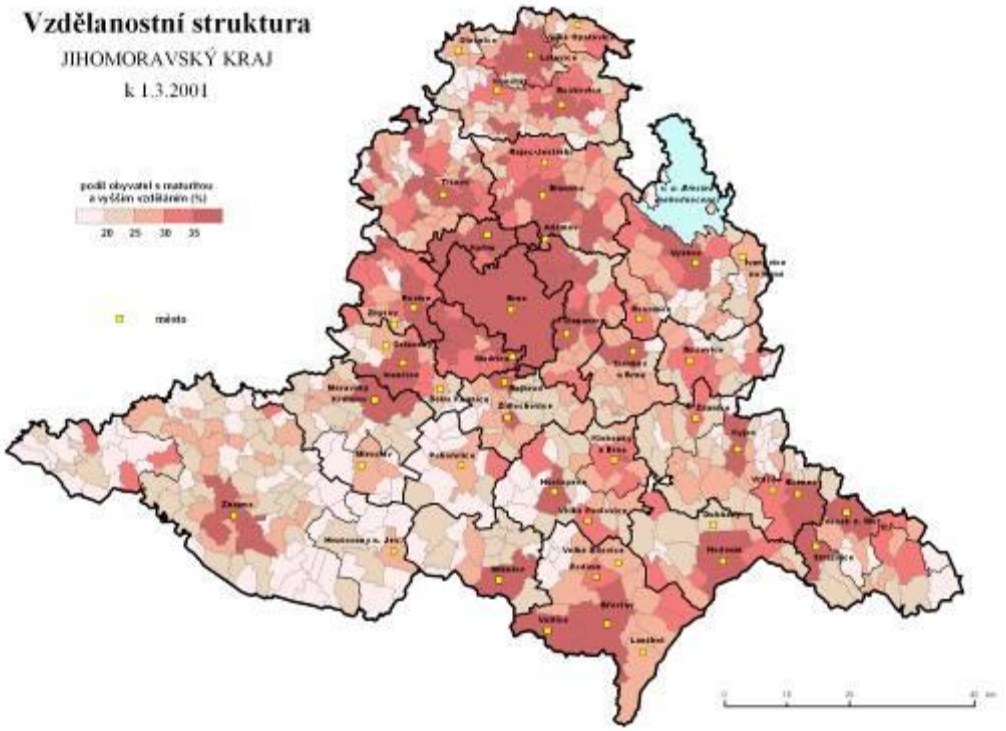

Obrázek 5: Podíl obyvatel s maturitou a vyšším vzděláním na obyvatelstvu 15 + v kraji Vysočina k 1. březnu 2001 (převzato z Kraj Vysočina se představuje. Kraj Vysočina 2004):

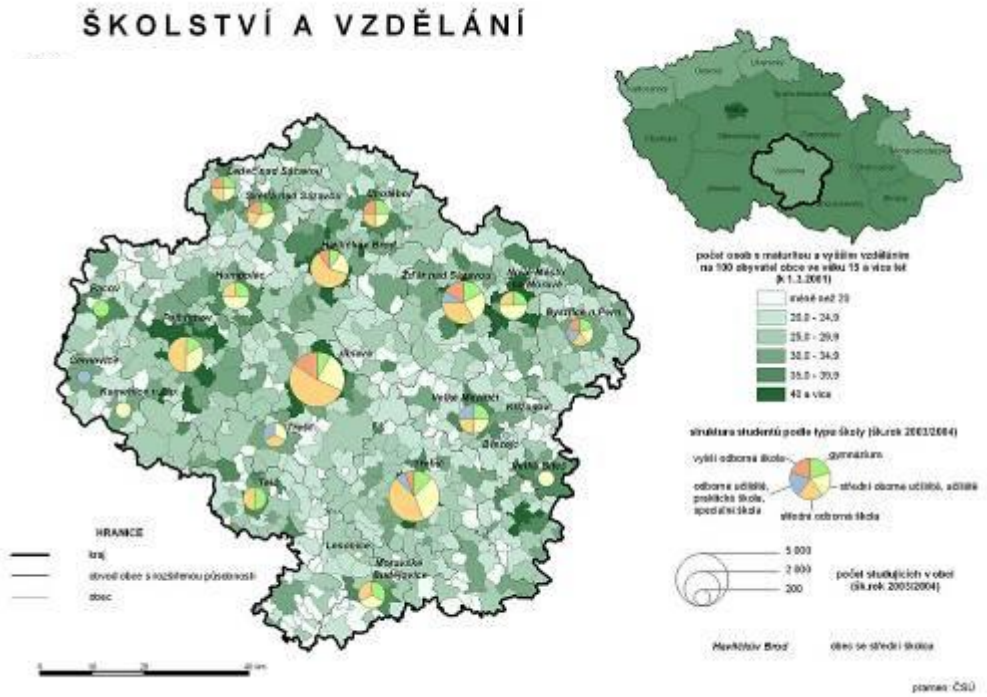

Obrázek 6: Míra nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji k 30. června 2005 (převzato z Profil Jihomoravského kraje 2006):

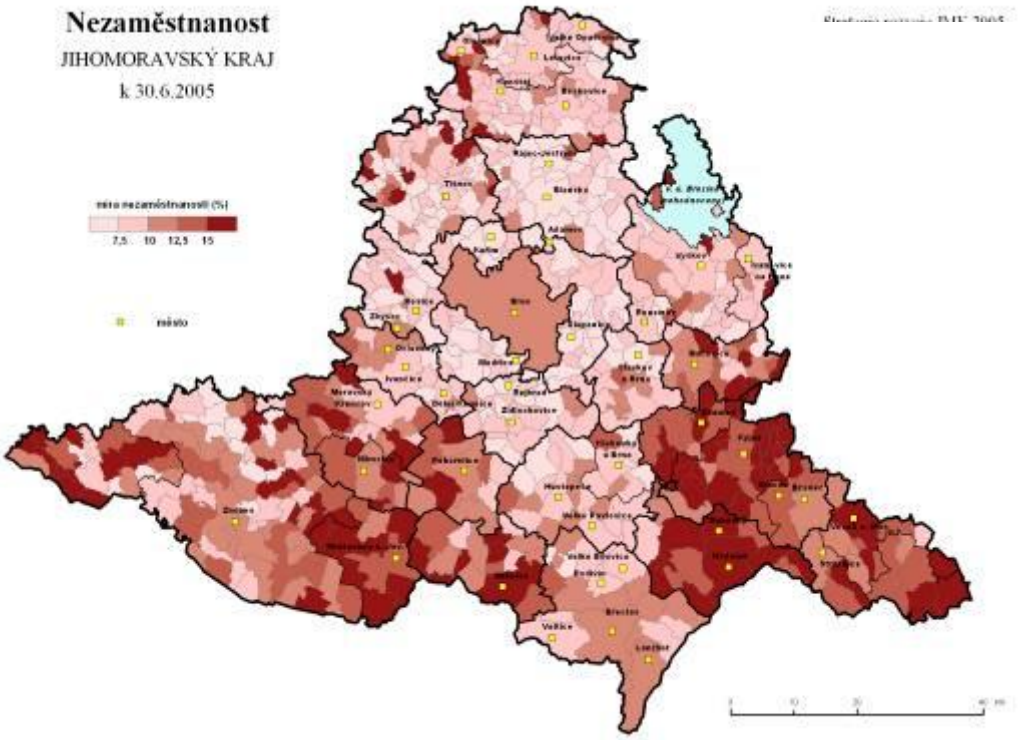

Obrázek 7: Míra nezaměstnanosti v kraji Vysočina k 31. prosinci 2005 (převzato z Vysočina v číslech – regionální statistika populárně. Kraj Vysočina 2006):

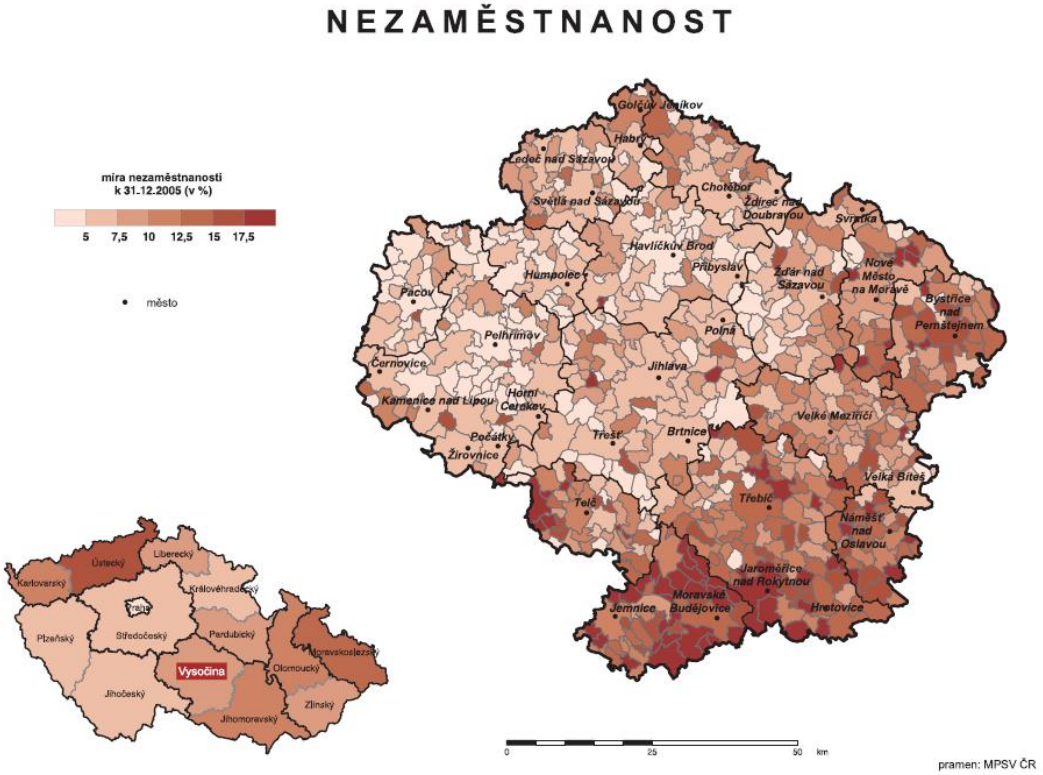

B. Stanovisko MŽP

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 26. října 2006
Č.j.: 45285/ENV/06

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů,

k návrhu koncepce

„Regionální operační program pro NUTS II Jihovýchod pro programové období 2007-2013“

verze 0.4 ze dne 23. června 2006

Předkladatel koncepce: Jihomoravský kraj, kraj Vysočina

Zpracovatel posouzení: Ing. Petr Mynář, INVEST projekt NNC, s.r.o.
(osvědčení odborné způsobilosti pro posuzování vlivů na životní prostředí č.j. 1278/167/OPVŽP/97)

Mgr. Edita Ondráčková, INVEST projekt NNC, s.r.o.

Mgr. Jana Nezvalová, INVEST projekt NNC, s.r.o.

Mgr. Eva Chvojková
(autorizace č.j. 630/214/05 podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění)

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb."), bylo Ministerstvu životního prostředí předloženo dne 9. 5. 2006. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 6. 6. 2006 zveřejněním oznámení koncepce na úřední desce Kraje Vysočina. Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 10. 7. 2006 vydáním závěru zjišťovacího řízení.

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí, zpracovaného v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., byl Ministerstvu životního prostředí předložen dne 21. 8. 2006 a po kontrole náležitostí byl dne 31. 8. 2006 zveřejněn podle § 16. Veřejné projednání návrhu koncepce včetně vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí se konalo dne 25. 9. 2006 od 10 hodin v budově Krajského úřadu Jihomoravského kraje, Žerotínovo nám. 3/5, Brno. Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne 25. 9. 2006.

Dne 4. 5. 2006 proběhl úvodní veřejný seminář v budově Krajského úřadu Jihomoravského kraje, Žerotínovo nám. 3/5, Brno. Tento seminář uspřádal předkladatel ve spolupráci s posuzovatelem nad rámec zákona.

Stručný popis koncepce:

Regionální operační program pro NUTS II Jihovýchod je koncepcí regionálního rozvoje územní jednotky NUTS II, spolufinancovaný z Evropského fondu regionálního rozvoje. Globálním cílem této koncepce je urychlení rozvoje regionu, zvýšení konkurenceschopnosti a atraktivity pro investice a posílení kvality života obyvatel, při respektování vyváženého a udržitelného rozvoje regionu vycházejícího z využití jeho potenciálu.

Stručný popis posouzení:

Posouzení vlivů Regionálního operačního programu pro NUTS II Jihovýchod pro programové období 2007-2013 (dále jen „ROP NUTS II Jihovýchod") na životní prostředí bylo provedeno v souladu se zákonem a zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb. ROP NUTS II Jihovýchod byl rovněž vyhodnocen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, a to z hlediska důsledků na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a stav jejich ochrany z uvedených hledisek dle § 45h zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Závěry posouzení:

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný orgán podle § 21 zákona č. 100/2001 Sb., na základě návrhu koncepce, zpracovaného posouzení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., včetně vyhodnocení koncepce dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, vyjádření dotčených správních úřadů, dotčených územně samosprávných celků a veřejnosti, výsledků veřejného projednání vydává

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu koncepce

„Regionální operační program pro NUTS II Jihovýchod pro programové období 2007-2013“

verze 0.4 ze dne 23. června 2006

za dodržení níže uvedených podmínek (část A):

1. V rámci celkového monitoringu ROP NUTS II Jihovýchod sledovat dopady implementace ROP NUTS II Jihovýchod na životní prostředí, tj. zejména zapracovat navržené environmentální indikátory a indikátory pro oblast veřejného zdraví do celkového systému sledování dopadů implementace ROP NUTS II Jihovýchod.
2. Pravidelně zveřejňovat výstupy monitoringu, tj. průběžné dopady implementace ROP NUTS II Jihovýchod na životní prostředí a veřejné zdraví.
3. Zohlednit problematiku životního prostředí v rámci celkového systému hodnocení a výběru projektů, tj. zejména:
   a) zapracovat navržená environmentální kritéria do celkového systému hodnocení a výběru projektů (přičemž je nutné provést jejich výběr a případné modifikace pro jednotlivé oblasti podpory, respektive pro jednotlivé projekty),
   b) při realizaci jednotlivých projektů je třeba respektovat plány péče o ZCHÚ a lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.
4. Zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí.
5. Předkladatel koncepce zveřejní na svých internetových stránkách vyhodnocení veškerých došlých vyjádření a připomínek, a to jak k návrhu koncepce, tak i k jejímu vyhodnocení.

Realizace koncepce „Regionální operační program pro NUTS II Jihovýchod pro programové období 2007-2013“ nebude mít významný negativní vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti za dodržení níže uvedených podmínek (část B).

Konkrétní projekty podpořené v rámci ROP NUTS II Jihovýchod musí respektovat územní ochranu a integritu evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy Natura 2000 a nesmí vést k poškození nebo zhoršení stavu předmětu ochrany těchto území.

Ministerstvo životního prostředí dále předpokládá, že řídící složky realizace této koncepce zajistí u každého navrženého opatření co nejširší publicitu a informování veřejnosti.

Ministerstvo životního prostředí -11-

Ing. Jaroslava HONOVÁ
ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC

3

C. Definice indikátorů pro monitoring a hodnocení

I. Kontextové indikátory

Kód	Indikátor	Definice
55 20 00	Regionální HDP na obyvatele v PPS	Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele vyjádřený ve standardech kupní síly (PPS). Údaje jsou vyjádřeny ve standardech kupní síly (Purchasing Power Standards, PPS), což jsou jednotky umělé společné měny, ve kterých se vylučují rozdíly v cenové úrovni mezi zeměmi. Tím je umožněno provádět srovnání objemových (reálných) ukazatelů mezi zeměmi, tj. prostorové srovnání.
55 20 03	Regionální HDP na 1 obyvatele, EU 27 = 100	Přepočet HDP na obyvatele pomocí PPS - Standardu kupní síly (jednotky EU, založené na společně uvažované paritě kupní síly a užívané při objemových srovnáních)
52 08 00	Obecná míra nezaměstnanosti za region NUTS 2 celkem[90]	Podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle (v procentech), kde čitatel i jmenovatel jsou ukazatele konstruované podle metodiky Eurostatu na základě doporučení Mezinárodní organizace práce (ILO).
52 08 01	Obecná míra nezaměstnanosti za region NUTS 2 – muži	Podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle (v procentech), kde čitatel i jmenovatel jsou ukazatele konstruované podle metodiky Eurostatu na základě doporučení Mezinárodní organizace práce (ILO).
52 08 02	Obecná míra nezaměstnanosti za region NUTS 2 – ženy	Podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle (v procentech), kde čitatel i jmenovatel jsou ukazatele konstruované podle metodiky Eurostatu na základě doporučení Mezinárodní organizace práce (ILO).
52 10 00	Průměrná měsíční mzda v Kč v JMK	Podíl mezd bez ostatních osobních nákladů, který připadl v průměru na jednoho zaměstnance přepočteného počtu zaměstnanců za jeden měsíc. m = M / (Zpp * n), kde je m - průměrná hrubá měsíční mzda, M - mzdy bez ostatních osobních nákladů za sledované období, Zpp - průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený na plně zaměstnané za sledované období, n - počet měsíců sledovaného období.
07 14 00	Průměrná měsíční mzda v Kč v kV	Podíl mezd bez ostatních osobních nákladů, který připadl v průměru na jednoho zaměstnance přepočteného počtu zaměstnanců za jeden měsíc. m = M / (Zpp * n), kde je m - průměrná hrubá měsíční mzda, M - mzdy bez ostatních osobních nákladů za sledované období, Zpp - průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený na plně zaměstnané za sledované období, n - počet měsíců sledovaného období.
52 05 00	Míra zaměstnanosti v regionu celkem	Počet zaměstnaných na počtu obyvatel starších 15-ti let v %
53 12 01-2 53 12 01 53 12 02	Naděje dožití při narození ▪ muži ▪ ženy	Též střední délka života (ex), vyjadřuje počet roků, které pravděpodobně ještě prožije osoba právě 0-letá za předpokladu, že po celou dobu jejího dalšího života se nezmění řád vymírání, zjištěný úmrtnostní tabulkou. Střední délka života je počítána jako podíl počtu let života, které má tabulková generace v daném věku před sebou (Tx) a tabulkového počtu dožívajících (lx) ex=Tx/lx. Tyto údaje je možno získat pouze při výpočtu kompletní úmrtnostní tabulky.
53 13 10	Index vzdělanosti	Podíl součtu středoškolsky vzdělaných obyvatel s maturitou (SŠmat) a vysokoškolsky vzdělaných obyvatel s trojnásobnou váhou (3*VŠ) na celkovém počtu obyvatel ve věku 15 a více let.
63 05 03	Průměrná doba pobytu	Průměrný počet dnů pobytu turistů v hromadných ubytovacích zařízeních. Hodnota je vždy o jednotku vyšší než průměrný počet přenocování.
63 05 01	Turisté v regionu - počet osob	Počet zahraničních turistů - hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v regionu. Turistou je každá osoba, které v regionu alespoň jednou přenocuje.
53 10 00	Počet obyvatel celkem	Počet trvale bydlících osob k 31. 12. daného roku
61 02 60	Délka silnic II. třídy	Délka silnic II. třídy v regionu Jihovýchod

61 02 70	Délka silnic III. třídy	Délka silnic III. třídy v regionu Jihovýchod
65 31 02	Expozice obyvatelstva nadlimitními koncentracemi PM10	Procento obyvatel žijící na území, kde byly v daném roce překročeny stanovené denní nebo roční limitní hodnoty úrovně znečištění ovzduší pro ochranu zdraví lidí pro prachové částice velikostní frakce do 10 μm (PM10). Za překročení denní limitní úrovně znečištění ovzduší se považuje více než 35 překročení průměrné denní koncentrace 50 μg/m3 za kalendářní rok, za překročení roční limitní úrovně znečištění ovzduší se považuje překročení průměrné roční koncentrace 40 μg/m3, viz zákon o ochraně ovzduší č. 86/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
531400	Počet míst v zařízeních sociální péče	Podíl počtu míst v zařízeních sociální péče regionu na ČR. Údaje o počtu míst v zařízeních sociální péče vycházejí ze skutečného rozmístění jednotlivých zařízení či jejich detašovaných pracovišť dle dat ČSÚ.

II. Programové indikátory

Indikátory globálního cíle:

Kód	Indikátor	Definice
55.20.00	Regionální HDP na obyvatele v PPS	Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele vyjádřený ve standardech kupní síly (PPS), Údaje jsou vyjádřeny ve standardech kupní síly (Purchasing Power Standards, PPS), což jsou jednotky umělé společné měny, ve kterých se vylučují rozdíly v cenové úrovni mezi zeměmi. Tím je umožněno provádět srovnání objemových (reálných) ukazatelů mezi zeměmi, tj. prostorové srovnání.
52.10.00	Průměrná měsíční mzda v Kč v JMK	Podíl mezd bez ostatních osobních nákladů, který připadl v průměru na jednoho zaměstnance přepočteného počtu zaměstnanců za jeden měsíc. m = M / (Zpp * n), kde je m - průměrná hrubá měsíční mzda, M - mzdy bez ostatních osobních nákladů za sledované období, Zpp - průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený na plně zaměstnané za sledované období, n - počet měsíců sledovaného období.
07 14 00	Průměrná měsíční mzda v Kč v kV	Podíl mezd bez ostatních osobních nákladů, který připadl v průměru na jednoho zaměstnance přepočteného počtu zaměstnanců za jeden měsíc. m = M / (Zpp * n), kde je m - průměrná hrubá měsíční mzda, M - mzdy bez ostatních osobních nákladů za sledované období, Zpp - průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený na plně zaměstnané za sledované období, n - počet měsíců sledovaného období.

Indikátory horizontálních témat:

Udržitelný rozvoj

Kód	Indikátor	Definice
653102	Expozice obyvatelstva nadlimitními koncentracemi PM10	Procento obyvatel žijící na území, kde byly v daném roce překročeny stanovené denní nebo roční limitní hodnoty úrovně znečištění ovzduší pro ochranu zdraví lidí pro prachové částice velikostní frakce do 10 μm (PM10). Za překročení denní limitní úrovně znečištění ovzduší se považuje více než 35 překročení průměrné denní koncentrace 50 μg/m3 za kalendářní rok, za překročení roční limitní úrovně znečištění ovzduší se považuje překročení průměrné roční koncentrace 40 μg/m3, viz zákon o ochraně ovzduší č. 86/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
65 11 20	Plocha nově založené nebo rekonstruované veřejné zeleně	Plocha nově založené nebo rekonstruované veřejné zeleně v ha
65 20 00	Plocha revitalizovaných nevyužívaných nebo zanedbaných areálů (brownfields) celkem	Plocha revitalizovaných nevyužívaných nebo zanedbaných areálů (brownfields) v ha. Do indikátoru se může započítávat plocha (půdorys) případného zastavěného území v daném areálu včetně zastavěné plochy odstraněných objektů.

Rovné příležitosti

Kód	Indikátor	Definice
52 01 00 **Core 01** 52 01 01 **Core 02** 52 01 02 **Core 03**	Počet nově vytvořených pracovních míst celkem z toho pro muže z toho pro ženy	Nově vytvářenými pracovními místy se rozumí čistý nárůst počtu ročních pracovních jednotek (RPJ) zaměstnaných příjemcem, u subjektů zřízených či založených příjemcem, u provozovatele či u partnera příjemce v určité provozovně ve srovnání s průměrem za posledních dvanáct měsíců. Každé pracovní místo, které během těchto 12 měsíců zanikne, musí se odečíst od počtu pracovních míst vytvořených ve stejném období. RPJ je počet pracovníků zaměstnaných na plný pracovní úvazek za období jednoho roku, přičemž u pracovníků s částečným pracovním úvazkem a u sezónních pracovníků se započítá odpovídající zlomek RPJ. K navýšení počtu pracovních míst musí dojít nejpozději do 1 roku od ukončení realizace projektu.

III. Indikátory prioritních os

Indikátory prioritní osy 1: Dostupnost dopravy

Kód	Indikátor	Definice
Indikátory výstupu		
51 11 00 **Core 13**	Počet podpořených projektů zaměřených na rozvoj dopravy (dopravní dostupnost)	Počet podpořených projektů v rámci prioritní osy zaměřené na rozvoj dopravy.
61 02 41	Počet nově pořízených ekologických vozidel ve veřejné dopravě	Počet nově pořízených ekologických vozidel ve veřejné dopravě (tramvaje, vlaky, trolejbusy a autobusy). Ekologické vozidlo je vozidlo splňující normu EURO V (silniční doprava), EURO3A (kolejová vozidla, EURO3B od 1.1.2012) nebo vozidlo na alternativní pohon.
61 02 44	Počet nově pořízených vozidel kolejové a trakční dopravy ve veřejné dopravě	Počet nově pořízených vozidel kolejové a trakční dopravy ve veřejné dopravě (tramvaje, vlaky, trolejbusy)
61 01 00 **Core 16**	Délka nových a rekonstruovaných silnic II. a III. třídy celkem	Délka nových, zrekonstruovaných, modernizovaných nebo stavebně upravených dopravních komunikací II. a III. třídy v km celkem.
61 03 01	Počet upravených regionálních letišť	Počet nově upravených regionálních letišť.
61 01 11	Délka nově vybudovaných cyklostezek	Počet kilometrů nově vybudovaných cyklostezek. Cyklostezka je pozemní komunikace nebo její jízdní pás (nikoliv jen jízdní pruh) vyhrazená dopravní značkou pro jízdu na jízdním kole. Je určena pouze pro cyklistickou dopravu, automobilová a motocyklová doprava je z ní vyloučena.
61 01 09	Délka nově vybudovaných nebo rekonstr. silničních obchvatů měst a obcí	Délka nově vybudovaných nebo rekonstruovaných silničních obchvatů měst a obcí v km.
Indikátory výsledku		
61 01 08	Podíl rekonstruovaných silnic na celkové délce regionální sítě silnic	Podíl nově vybudovaných, zrekonstruovaných, modernizovaných nebo stavebně upravených dopravních komunikací na celkové délce regionální silniční sítě II.a III. třídy v %.
61 02 11	Počet obcí zapojených do IDS	Počet obcí zapojených do integrovaných dopravních systémů (IDS) v regionu
61 02 49	Počet nových nebo zrekonstruovaných přestupních terminálů	Počet nových nebo zrekonstruovaných přestupních terminálů veřejné hromadné dopravy

	veřejné hromadné dopravy	
61 11 05	Počet uživatelů nových cyklo a hippo stezek po 1. roce provozu	Počet uživatelů nových cyklo a hippo stezek po 1. roce provozu
Indikátory dopadu		
61 03 00	Počet odbavených cestujících na regionálních letištích	Počet odbavených cestujících na regionálních letištích

Indikátory prioritní osy 2: Rozvoj udržitelného cestovního ruchu

Kód	Indikátor	Definice
Indikátory výstupu		
51 12 00 **Core 34**	Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu	Počet projektů zaměřených na rozvoj cestovního ruchu podpořených z ROP JV
63 01 00	Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem	Počet lůžek, která byla nově zřízena či zrekonstruována s cílem zvýšení kapacity nebo kvality ubytování v hromadných ubytovacích zařízeních. Žadatel v žádosti prokáže, jakým způsobem zrekonstruuje lůžko dle požadavků ŘO.Pro tento popis použije parametry „Oficiální jednotné klasifikace ubytovacích zařízení České republiky“ pro příslušné období a prokáže trvalé zvýšení standardu oproti stávajícímu stavu. Do indikátoru se nezapočítávají přistýlky, ale jen stálá lůžka.
61 01 15	Délka nově vybudovaných stezek výhradně pro hippo a pěší	Počet kilometrů nově vybudovaných stezek určených výhradně pro hippo a pěší turistiku.
63 22 00	Počet zrekonstruovaných památkových objektů	Počet rekonstruovaných a zpřístupněných památkových objektů (včetně technických památek), které byly opraveny v rámci projektů. Památkový objekt je takový objekt, který je součástí registru MK - Ústřední seznam kulturních památek ČR.
63 31 11	Počet vytvořených produktů pro orientaci a směrování návštěvníků	Počet vytvořených produktů pro orientaci a směrování návštěvníků. Zahrnuje např. informační zařízení, naučné stezky, vyznačené turistické okruhy, apod.
63 31 01	Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch	Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch. Produktem se rozumí sada, nikoliv jednotlivé kusy (např. letáky, katalogy).
63 21 02	Počet nově certifikovaných ubytovacích zařízení v cestovním ruchu	Počet dosud necertifikovaných ubytovacích zařízení, která v rámci projektu obdrží certifikát dle kritérií Oficiální jednotné klasifikace ubytovacích zařízení České republiky nebo dle kritérií Doporučeného standardu ubytovacích služeb (ubytování v soukromí, kempy a chatové osady, turistické ubytovny).
63 23 00	Počet nových a technicky zhodnocených objektů turistické infrastruktury	Počet nových a technicky zhodnocených objektů turistické infrastruktury (např. ubytovací zařízení, turistické informační centrum, zoologická zahrada, skanzen).
52 01 00 **Core 1**	Počet vytvořených pracovních míst celkem	Nově vytvářenými pracovními místy se rozumí čistý nárůst počtu ročních pracovních jednotek (RPJ) zaměstnaných příjemcem, u subjektů zřízených či založených příjemcem, u provozovatele či u partnera příjemce v určité provozovně ve srovnání s průměrem za posledních dvanáct měsíců. Každé pracovní místo, které během těchto 12 měsíců zanikne, musí se odečíst od počtu pracovních míst vytvořených ve stejném období. RPJ je počet pracovníků zaměstnaných na plný pracovní úvazek za období jednoho roku, přičemž u pracovníků s částečným pracovním úvazkem a u sezónních pracovníků se započítá odpovídající zlomek RPJ. K navýšení počtu pracovních míst musí dojít nejpozději do 1 roku od ukončení realizace projektu.
Indikátory horizontálních témat		

Rovné příležitosti		
52 01 01 **Core 02**	Počet nově vytvořených pracovních míst pro muže	Nově vytvářenými pracovními místy se rozumí čistý nárůst počtu ročních pracovních jednotek (RPJ) zaměstnaných příjemcem, u subjektů zřízených či založených příjemcem, u provozovatele či u partnera příjemce v určité provozovně ve srovnání s průměrem za posledních dvanáct měsíců. Každé pracovní místo, které během těchto 12 měsíců zanikne, musí se odečíst od počtu pracovních míst vytvořených ve stejném období. RPJ je počet pracovníků zaměstnaných na plný pracovní úvazek za období jednoho roku, přičemž u pracovníků s částečným pracovním úvazkem a u sezónních pracovníků se započítá odpovídající zlomek RPJ. K navýšení počtu pracovních míst musí dojít nejpozději do 1 roku od ukončení realizace projektu.
52 01 02 **Core 03**	Počet nově vytvořených pracovních míst pro ženy	Nově vytvářenými pracovními místy se rozumí čistý nárůst počtu ročních pracovních jednotek (RPJ) zaměstnaných příjemcem, u subjektů zřízených či založených příjemcem, u provozovatele či u partnera příjemce v určité provozovně ve srovnání s průměrem za posledních dvanáct měsíců. Každé pracovní místo, které během těchto 12 měsíců zanikne, musí se odečíst od počtu pracovních míst vytvořených ve stejném období. RPJ je počet pracovníků zaměstnaných na plný pracovní úvazek za období jednoho roku, přičemž u pracovníků s částečným pracovním úvazkem a u sezónních pracovníků se započítá odpovídající zlomek RPJ. K navýšení počtu pracovních míst musí dojít nejpozději do 1 roku od ukončení realizace projektu.

Indikátory prioritní osy 3: Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel

Kód	Indikátor	Definice
Indikátory výstupu		
51 15 18-9 51 15 19 51 15 18	Počet podpořených projektů zvyšujících atraktivitu – z toho: • Brno • Jihlava	Počet podpořených projektů v oblasti podpory 3.1 (dosažená hodnota bude členěna podle hlavních kategorií aktivit – sociální služby a zdravotní péče, aktivity zájmové a volnočasové povahy, rozvoj vzdělávání, ostatní)
51 15 41 **Core 39**	Počet podpořených projektů na ostatní města	Počet podpořených projektů v oblasti podpory 3.2 (dosažená hodnota bude členěna podle hlavních kategorií aktivit – sociální služby a zdravotní péče, aktivity zájmové a volnočasové povahy, rozvoj vzdělávání, ostatní)
51 21 00	Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí	Počet podpořených projektů v oblasti podpory 3.3 (dosažená hodnota bude členěna podle hlavních kategorií aktivit – sociální služby a zdravotní péče, aktivity zájmové a volnočasové povahy, rozvoj vzdělávání, ostatní)
Indikátory výsledku		
65 01 01 Core 29	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území – ve městech	Výměra všech ploch v hektarech, které byly regenerovány z nevyužitých, opuštěných nebo zanedbaných prostor realizací projektu. Indikátor zahrnuje také revitalizované plochy pro zvýšení atraktivity obce. V případě regenerace území včetně objektů může být do indikátoru započítána zastavěná plocha regenerovaného nebo rekonstruovaného objektu. Město = obce nad 5 000 obyvatel včetně..
65 05 05	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území – ve venkovských oblastech	Výměra všech ploch v hektarech, které byly regenerovány z nevyužitých, opuštěných nebo zanedbaných prostor realizací projektu. Indikátor zahrnuje také revitalizované plochy pro zvýšení atraktivity obce. V případě regenerace území včetně objektů může být do indikátoru započítána zastavěná plocha regenerovaného nebo rekonstruovaného objektu. Venkovská oblast = obce v rozmezí 500–4 999 obyvatel.
65 01 00 Core 29	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území celkem	Výměra všech ploch v hektarech, které byly regenerovány z nevyužitých, opuštěných nebo zanedbaných prostor realizací projektu. Indikátor zahrnuje také revitalizované plochy pro zvýšení atraktivity obce. V případě regenerace území včetně objektů může být do indikátoru započítána zastavěná plocha regenerovaného nebo rekonstruovaného objektu.
65 11 00	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve městech celkem	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve městech v m^2
65 15 00	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve	Počet m2 užitné plochy rekonstruovaných, revitalizovaných, regenerovaných objektů občanské vybavenosti ve městech (obcích nad 5000 obyvatel včetně).

	venkovských oblastech celkem	Tento indikátor lze naplnit pouze v souvislosti se stavební rekonstrukcí (nedá se tedy použít, pokud dojde pouze k pořízení vybavení objektu). Při rekonstrukci jen části objektu se uvádí jen plocha rekonstruované části (pokud bude modernizováno jedno patro objektu, pak se uvádí užitná plocha daného patra, ne celková užitná plocha objektu).
65 11 03	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů sociálních služeb a zdravotní péče (města).	Počet m2 užitné plochy objektu, který bude v rámci realizace projektu rekonstruován/revitalizován/regenerován a bude sloužit pro sociální služby a zdravotní péči ve městech (obcích nad 5000 obyvatel včetně).Tento indikátor lze naplnit pouze v souvislosti se stavební rekonstrukcí (nedá se tedy použít, pokud dojde pouze k pořízení vybavení objektu). Při rekonstrukci jen části objektu se uvádí jen plocha rekonstruované části (pokud bude modernizováno jedno patro objektu, pak se uvádí užitná plocha daného patra, ne celková užitná plocha objektu).
65 15 03	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů sociálních služeb a zdravotní péče (venkov).	Počet m2 užitné plochy objektů, které byly v rámci realizace projektu rekonstruovány, revitalizovány a regenerovány a budou sloužit pro sociální účely a zajištění zdravotní péče ve venkovských oblastech = obce v rozmezí 500-4 999 obyvatel. Tento indikátor lze naplnit pouze v souvislosti se stavební rekonstrukcí (nedá se tedy použít, pokud dojde pouze k pořízení vybavení objektu). Při rekonstrukci jen části objektu se uvádí jen plocha rekonstruované části (pokud bude modernizováno jedno patro objektu, pak se uvádí užitná plocha daného patra, ne celková užitná plocha objektu).
65 11 04	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů zájmové a volnočasové povahy (města).	Počet m2 užitné plochy objektu, který bude v rámci realizace projektu rekonstruován/revitalizován/regenerován a bude sloužit pro zájmové a volnočasové aktivity ve městech (obcích nad 5000 obyvatel včetně).Tento indikátor lze naplnit pouze v souvislosti se stavební rekonstrukcí (nedá se tedy použít, pokud dojde pouze k pořízení vybavení objektu). Při rekonstrukci jen části objektu se uvádí jen plocha rekonstruované části (pokud bude modernizováno jedno patro objektu, pak se uvádí užitná plocha daného patra, ne celková užitná plocha objektu).
65 15 04	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů zájmové a volnočasové povahy (venkov).	Počet m2 užité plochy objektů, které byly v rámci realizace projektu rekonstruovány, revitalizovány a regenerovány a budou sloužit pro zájmové a volnočasové aktivity ve venkovských oblastech = obce v rozmezí 500-4 999 obyvatel. Tento indikátor lze naplnit pouze v souvislosti se stavební rekonstrukcí (nedá se tedy použít, pokud dojde pouze k pořízení vybavení objektu). Při rekonstrukci jen části objektu se uvádí jen plocha rekonstruované části (pokud bude modernizováno jedno patro objektu, pak se uvádí užitná plocha daného patra, ne celková užitná plocha objektu).
64 01 02	Počet zdravotnických zařízení nově vybavených speciálním přístrojovým vybavením	Počet zdravotnických zařízení nově vybavených speciálním přístrojovým vybavením
64 01 01	Počet vzdělávacích zařízení s novým nebo modernizovaným vybavením	Počet vzdělávacích zařízení nově vybavených speciálním vybavením sloužícím k výuce
65 11 01	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro rozvoj vzdělávání (města).	Počet m2 užitné plochy objektu, který bude v rámci realizace projektu rekonstruován/revitalizován/regenerován a bude sloužit pro rozvoj vzdělávání ve městech (obcích nad 5000 obyvatel včetně). Tento indikátor lze naplnit pouze v souvislosti se stavební rekonstrukcí (nedá se tedy použít, pokud dojde pouze k pořízení vybavení objektu). Při rekonstrukci jen části objektu se uvádí jen plocha rekonstruované části (pokud bude modernizováno jedno patro objektu, pak se uvádí užitná plocha daného patra, ne celková užitná plocha objektu).
65 15 01	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro vzdělávání (venkov).	Počet m2 užitné plochy objektů, které byly v rámci realizace projektu rekonstruovány, revitalizovány a regenerovány a budou sloužit pro účely vzdělávání obyvatelstva ve venkovských oblastech = obce v rozmezí 500-4 999 obyvatel. Tento indikátor lze naplnit pouze v souvislosti se stavební rekonstrukcí (nedá se tedy použít, pokud dojde pouze k pořízení vybavení objektu). Při rekonstrukci jen části objektu se uvádí jen plocha rekonstruované části (pokud bude modernizováno jedno patro objektu, pak se uvádí užitná plocha daného patra, ne celková užitná plocha objektu).

651200	Plocha nově vybudovaných objektů celkem	Počet m2 užitné plochy nově vybudovaných objektů občanské vybavenosti. Tento indikátor lze naplnit pouze v souvislosti s výstavbou (nedá se tedy použít, pokud dojde pouze k pořízení vybavení objektu).
65 12 01	Plocha nově vybudovaných objektů pro zájmové a volnočasové aktivity	Počet m2 užitné plochy nově vybudovaných objektů pro zájmové a volnočasové aktivity. Tento indikátor lze naplnit pouze v souvislosti s výstavbou (nedá se tedy použít, pokud dojde pouze k pořízení vybavení objektu).
65 12 02	Plocha nově vybudovaných objektů pro sociální služby	Počet m2 užitné plochy nově vybudovaných objektů pro sociální služby. Tento indikátor lze naplnit pouze v souvislosti s výstavbou (nedá se tedy použít, pokud dojde pouze k pořízení vybavení objektu).
65 12 03	Plocha nově vybudovaných objektů pro vzdělávání	Počet m2 užitné plochy nově vybudovaných objektů pro vzdělávání. Tento indikátor lze naplnit pouze v souvislosti s výstavbou (nedá se tedy použít, pokud dojde pouze k pořízení vybavení objektu).
65 12 04	Plocha nově vybudovaných objektů pro zdravotnictví	Počet m2 užitné plochy nově vybudovaných objektů pro zdravotnictví. Tento indikátor lze naplnit pouze v souvislosti s výstavbou (nedá se tedy použít, pokud dojde pouze k pořízení vybavení objektu).
65 12 05	Počet nových otevřených sítí v oblastech postižených selháním trhu	Počet nově otevřených sítí. Otevřená síť je výstup telekomunikačního zařízení, určeného k přenosu digitálního signálu, který pokrývá území intravilánu obce nebo více obcí a patří provozovateli, jenž za nediskriminačních podmínek umožňuje přístup ostatním provozovatelům telekomunikačních služeb, v odůvodněných případech i konečným uživatelům.
Indikátory dopadu		
52 01 00 **Core 01**	Počet nově vytvořených pracovních míst celkem	Nově vytvářenými pracovními místy se rozumí čistý nárůst počtu ročních pracovních jednotek (RPJ) zaměstnaných příjemcem, u subjektů zřízených či založených příjemcem, u provozovatele či u partnera příjemce v určité provozovně ve srovnání s průměrem za posledních dvanáct měsíců. Každé pracovní místo, které během těchto 12 měsíců zanikne, musí se odečíst od počtu pracovních míst vytvořených ve stejném období. RPJ je počet pracovníků zaměstnaných na plný pracovní úvazek za období jednoho roku, přičemž u pracovníků s částečným pracovním úvazkem a u sezónních pracovníků se započítá odpovídající zlomek RPJ. K navýšení počtu pracovních míst musí dojít nejpozději do 1 roku od ukončení realizace projektu.
65 23 00	Počet obyvatel nově pokrytých infrastrukturou pro přístup k širokopásmovému internetu	Počet obyvatel nově pokrytých infrastrukturou pro přístup k širokopásmovému internetu
Indikátory horizontálních témat **Udržitelný rozvoj**		
65 11 20	Plocha nově založené nebo rekonstruované veřejné zeleně	Plocha nově založené nebo rekonstruované veřejné zeleně v ha
65 20 00	Plocha revitalizovaných nevyužívaných nebo zanedbaných areálů (brownfields) celkem	Plocha revitalizovaných nevyužívaných nebo zanedbaných areálů (brownfields) v ha. Do indikátoru se může započítávat plocha (půdorys) případného zastavěného území v daném areálu včetně zastavěné plochy odstraněných objektů.
Rovné příležitosti		
52 01 01 **Core 02**	Počet nově vytvořených pracovních míst pro muže	Nově vytvářenými pracovními místy se rozumí čistý nárůst počtu ročních pracovních jednotek (RPJ) zaměstnaných příjemcem, u subjektů zřízených či založených příjemcem, u provozovatele či u partnera příjemce v určité provozovně ve srovnání s průměrem za posledních dvanáct měsíců. Každé pracovní místo, které během těchto 12 měsíců zanikne, musí se odečíst od počtu pracovních míst vytvořených ve stejném období. RPJ je počet pracovníků zaměstnaných na plný pracovní úvazek za období jednoho roku, přičemž u pracovníků s částečným pracovním úvazkem a u sezónních pracovníků se započítá odpovídající zlomek RPJ. K navýšení počtu pracovních míst musí dojít nejpozději do 1 roku od ukončení realizace
52 01 02 **Core 03**	Počet nově vytvořených pracovních míst pro ženy	Nově vytvářenými pracovními místy se rozumí čistý nárůst počtu ročních pracovních jednotek (RPJ) zaměstnaných příjemcem, u subjektů zřízených či založených příjemcem, u provozovatele či u partnera příjemce v určité provozovně ve srovnání s průměrem za posledních dvanáct měsíců. Každé pracovní místo, které během těchto 12 měsíců zanikne, musí se odečíst od počtu

	pracovních míst vytvořených ve stejném období. RPJ je počet pracovníků zaměstnaných na plný pracovní úvazek za období jednoho roku, přičemž u pracovníků s částečným pracovním úvazkem a u sezónních pracovníků se započítá odpovídající zlomek RPJ. K navýšení počtu pracovních míst musí dojít nejpozději do 1 roku od ukončení realizace

Indikátory prioritní osy 4: Technická pomoc

Kód	Indikátor	Definice
Indikátory výstupu		
48 05 00	Počet vytvořených studií a zpráv (vč. evaluačních).	Celkový počet studií a zpráv souvisejících s HSS (politika Hospodářské sociální soudržnosti) za celé programové období.
71 07 00	Počet vytvořených metodických a technicko–informačních materiálů	Počet různých druhů nově vytvořených metodických a technicko–informačních materiálů (brožury, letáky, aj.) Indikátor zahrnuje tištěné i elektronické výstupy.
71 11 01	Počet uskuteč. školení, seminářů, workshopů, konferencí	Počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů, konferencí pořádaných Regionální radou a financovaných z technické pomoci ROP.
71 11 02	z toho akcí uskutečněných za mezinárodní účasti	Počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů, konferencí s mezinárodní účastí pořádaných Regionální radou a financovaných z technické pomoci ROP.
Indikátory výsledku		
71 25 01	Počet uskutečněných kontrol čerpání finančních prostředků	Počet uskutečněných ex-ante, interim a ex-post kontrol u realizátorů projektů a všech složek čerpajících finanční prostředky. Zahrnuje jen fyzické kontroly na místě realizace projektů.
71 16 01	Počet osob, které se zúčastnily vzdělávacích kurzů na posílení absorpční kapacity	Počet osob, které se zúčastnily vzdělávacích kurzů na posílení absorpční kapacity.